

MANİSA'YA DEĞER KATANLAR

Kadir KESKİN

İstanbul 2022

www.erguvanyayinevi.com

MANİSA'YA
DEĞER KATANLAR
Kadir KESKİN

ERGUVAN YAYINLARI

Yayın No: 129

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mekki Yassıkaya

Kapak Tasarım

Yunus KARAASLAN

SAYFA DÜZENİ

Adem ŞENEL

Baskı-Cilt:

AKPINAR&HUZUR

BASIN YAYIN YAYINDAĞITIM PAZ. T. ŞTİ.İC. LTD

Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Yücer Han. No: 46/1

Cağaloğlu – İSTANBUL

Matbaa Sertifika No: 44713

1. BASKI

NİSAN 2022

Kültür Bakanlığı

Yayıncı Sertifika No:45499

ISBN: 978-605-9634-54-0

Copyright © Erguvan Yayınları 2022

Bu eserin bütün hakları anlaşmalı olarak Erguvan

Yayınlara ve Kadir Keskin'e aittir. İzinsiz, tamamı veya bir kısmı hiçbir ortamda kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Kaynak göstermek şartıyla eğitim amaçlı alıntı yapılabilir

MANİSA'YA DEĞER KATANLAR

Kadir KESKİN

Binbirdirek Mah. Klodfarer Cad. No: 12

Nusret Bey Apt. Bodrum Kat

Sultanahmet- İstanbul

0212 516 52 62 / 0533 557 11 08

erguvanyayinevi@gmail.com / www.erguvanyayinevi.com

KADİR KESKİN: www.kadirkeskin.net / kadirkeskin45@hotmail.com

KADİR KESKİN:

(Manisa Lisesi Emekli Müdürü)

1944 Afyon Dazkırı- Çiftlik doğumlu. İlkokulu kendi köyünde, ortaokulu dışarıdan bitirdi. İzmir İmam- Hatip Lisesi'ni 1965'te,

aynı yılın Eylül ayında da Balıkesir- Savaştepe Öğretmen Okulunu dışarıdan bitirdikten sonra Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nü (İlahiyat Fak.) 1969 yılında bitirerek Çanakkale/ Biga'da öğretmenlik hayatına başladı. Yedek Subay askerliğini yaptıktan sonra Manisa Salihli Lisesi'nde öğretmenliğe devam etti. Salihli 50. Yıl Ortaokulu Müdür Başyardımcılığını yaptı. Daha sonra Kırkağaç Lisesi Müdürü

olarak atandı. Oradan zamanın şartları içinde Manisa Yunt Dağı Osmancalı köyü Ortaokuluna öğretmen olarak tayin edildi. Bir müddet burada çalıştıktan sonra 1980 yılında Manisa Lisesi Müdür Baş Yardımcılığına getirildi. Manisa Lisesi Müdürü emekli olunca da 1998 yılına kadar 18 yıl bu lise'nin müdürlüğünü deruhta etti. Ve meslek Hayatının yarısı bu okulun idaresinde geçti.

Yazar, eğitimcilik hayatı boyunca eğitim alanında önemli çalışmalar yaptı. **Öncelikle Almanya'nın İngolstadt şehrindeki Apian- Gymnasium ile Manisa Lisesi'ni kardeş okul yaptı. Bu kardeşlik ilişkisi iki okul müdürlerinin gayretleriyle şehirlere de yansıdı. Manisa ile İngolstadt'ın kardeş şehir olmalarını sağladı. Avrupa'ya açılan bu kapı sayesinde Manisa'da birçok okul bu imkânlardan yararlandı. Yazarın müdürlüğü sırasında kendi okuluna:**

- 1- Hibe olarak komple fizik – kimya laboratuvarı,

2- Manisa ıraklık Eğitim Merkezine de eğitim amaçlı 4 adet çıplak motor,

3- Manisa Belediyesi'ne de makam aracı kazandırdı.

4- (Bu ilişkileri gerçekleştirmeye vesile olduğu için Almanya İngolstadt Belediyesi tarafından kültür nişanı verildi).

Emekli olduktan sonra İzmir Özel Bornova Kolejinde alıştı. Bilahare Almanya'da Türk çocuklarının din eğitimi çalışmalarında bulundu. Almanya'dan döndükten sonra Manisa'da yoksul aile çocukları için cretsiz Manisa Belediyesi Eğitim Merkezi MABEM dershanesini kurarak bu dershanenin  yıl kurucu müdürlüğünü yaptı. Dar gelirli ve yoksul aile çocukları için geliştirdiği ücretsiz dershaneciliğin alt yapısını Balıkesir'de ve diğer bazı illerde oluşturarak aılmasını sağladı. Soma'da da yine dar gelirli aile çocukları için cretsiz Soma Belediyesi Eğitim Merkezi SOBEM dershanesini kurdu ve  yıl da SOBEM dershanesinin kurucu müdürlüğünü yaptı. 50 yıldır fiili eğitimin içinde bulunan Eğitimci yazar Kadir Keskin, halen ortaokullarda, liselerde, üniversitelerde ve cezaevlerinde ilgi gören eğitim seminerlerine ve konferanslarına devam etmektedir. Manisa'da eğitime olan katkısı ve eğitim içerikli kitapları nedeniyle 23 Aralık 2017 günü "*şhrin Hazineleeri Vefa Buluşması*"nda Manisa Valisi Sayın Mustafa Hakan GÜVENÇER tarafından ödüllendirildi. Ayrıca Manisa Hrişık gazetesi ile Manisa haber Ajansı ve Manşet Kuzey Ege Tv. İnternet sitelerinde eğitim üzerine köşe yazıları yazmaktadır.

Bu güne kadar liselerde, üniversitelerde, cezaevlerinde ve yurt dışında verdiği eğitim semineri ve konferanslarının sayısı 487 olup, halen eğitim seminerleri ve konferansları yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Kadir Keskin'in Yayınlanmış Eserleri:

1-Okul Müdürünün Günlüğünden (15. Baskı)

2- Kırk Gün Kırk Programlı Yaz tatili Dini Bilgiler Kitabı (25. Baskı)

3- Manisa’da Vakıf Eserleri ve Manisa’da İz Bırakanlar (2. Baskı)

(İkinci Baskısı Manisa İl Özel İdaresi tarafından yapıldı)

4- Yalancılar Kahvesi

5- Telafisi Mümkün Olmayan Pişmanlıklar

6- MABEM’li öğrencilerin içinden gelenler

7- Eğitimde Fırsat Eşitliği (Proje Çalışması)

Kadir Keskin’in bugüne kadar verdiği konferanslar ve konuları:

1- Eşlerin ve Gençlerin Hayal Dünyasından Gerçek Hayata Pişmanlık içinde Uyanışları

2- Eğitimde Hedef ve Kendine Güven- (Başarılı ve başarısız öğrencilerin İtirafı)

3- Eğitimde İki Anne Örneği (Veliler İçin)

4- Öğretmen - Öğrenci ve Veli ilişkileri (Eğitim fakülte-lerinde okuyan aday öğretmenler için)

5- Manevi Değerlerimize Rağmen Neden Buradayız? (Ceza Evleri için)

6- Denizli Anadolu Güneşi, Manşet Kuzey Ege, ,Manisa haber Ajansı internet ve Tarihistan.org sitelerinde yine eğitim üzerine köşe yazıları yazmaktadır.

İletişim: www.kadirkeskin.net

Kadirkeskin45@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	11
Sunum.....	15
Mesir ve Manisa İle Özdeşleşen İsim Şeyh Mûsâ Merkez Muslihiddin Efendi (1463/1551).....	19
Manisa'nın Manevi Dinamiklerinden Yiğitbaşı Veli Hazretleri (1435-1505)	22
Altın Beyinli İsmail Gelenbevi Efendi (1730-1792).....	26
Yunan İşgaline Karşı Manisa'da İlk Direnişi Başlatan İsim: Müftü Ahmet Âlim Efendi (1874 – 1930).....	29
Manisa'da Yeşil Denince Akla Gelen İsim Ahmet Bedevi (1899-1963)	34
Manisa'nın İlk Kuvay-I Milliyyecilerinden 11. Müfreze Komutanı Mehmet Parti Pehlivan (1872- 1941)	39
Elginkan Vakfı (Ahmet Elginkan- Ümmühan Elginkan-Ekrem Elginkan- Cahit Elginkan).....	43
Moris Şinasi (Manisa Çocuk Hastanesini Vakfeden).....	47
Manisa'nın Manevi Dinamiklerinden Hacı Hüseyin Dede (Nam-I Diğer Şekerci Dede) (1914-1997)	51
İbrahim Gökçen - Mustafa Çağatay Uluçay (Manisa Lisesi Öğretmenleri)	55
İbrahim Gökçen Eğitimci Tarihçi Araştırmacı (1906/1958).....	56
Mustafa Çağatay Uluçay Eğitimci, Tarihçi, Araştırmacı Yazar (1910-1970).....	58
Halil Yurtseven- 16. Dönem Milletvekili (1928-2017).....	61
İstiklal Madalyalı Manisa Belediye Başkanı Bahri Sarıtepe (1923 – 1926).....	67
Mustafa Çapra Belediye Başkanı (1968-1973)	70

Ersan Atılgan Belediye Başkanı 1977-1980 (1942- 2020).....	75
Ertuğrul Dayıoğlu Belediye Başkanı (1973-1978/ 1984-1989)	79
Adil Aygöl Belediye Başkanı (1994-1999 /1999-2004).....	82
Manisa Lisesi'nin Ablası Öğretmen Vedia Altıok (1928 - 2020).....	87
Manisa Lisesi'nin Şeker Hocası Öğretmen Adnan Başoğlu (1929/2015).....	90
Manisa'nın Bilge Müdürü Merhum İsmet Sönmez (Eğitimci).....	92
Manisa'nın Eğitim Çınarları Abdül Celil Kızılgök Manisa Lisesi Müdürü, Ergül Akyar Atatürk Orta Okulu Müdürü, Adnan Başoğlu (Şeker Adnan) Manisa Lisesi Matematik Öğretmeni, Vedia Altıok Manisa Lisesi Edebiyat Öğretmeni,.....	94
Manisa'nın Hayırseveri Fatma Cider (1939-2005).....	97
Manisa Organize Ticaret Odası Başkanı Bülent Koşmaz (1951/2014)	99
Tarık Almış İş Adamı (1936-2016)	107
Eğitimci-Yazar Mustafa Pala'nın Kaleminden Manisa'da Merkezefendinin Varisi Dr. Suat Arusan (1952-2021).....	109
Mübeccel Kafkaslı (Tskgv Başkanı)	123
Rıza Akçalı (19. Dönem Milletvekili ve Çevre Bakanı)	125
Faruk Saydam (19. Dönem Milletvekili)	130
Zafer Ünal Belediye Başkanı (1989-1994).....	135
Bülent Kar Belediye Başkanı (2004-2009).....	140
Manisa'nın Teveccühüne Mazhar Olan Başkan Cengiz Ergün (2009/2014-2014/2019-2019/2023).....	145
Mehmet Çerçi 22 ve 23. Dönem Milletvekili -Yunusemre Belediye Başkanı (2014-2019/2019-2023)	154
Ömer Faruk Çelik Şehzadeler Belediye Başkanı (2014/2018-2018-2023)	158
Mehmet Güzgülü Belediye Başkan Vekili Manisa'da Her Devrin Adamı Değil, Her Devirde Aranan Adam	166
Kefaeddin Öz Veteriner Yunusemre Belediye Başkan Danışmanı	172
Ticarette Sözleri Senet Olan, İyilikte Yarışan Ürperlerin Manisa Temsilcisi M. Reşit Ürper.....	176

“Osman Kaan ve Kaanlar Âilesi”	181
Hayır – Hasenat ve Vakıf Adamı Burhan Kurtoğlu.....	186
Manisa’da Su- Çeşme Denince Akla Gelen İsim Sadullah Bulgulu.....	190
İstanbul -Manisa İli ve İlçeleri Hizmet Vakfı’nın Kurucu Başkanı Ercan Oğuz.....	194
Yaşar Uğur (1946-2018) Manisa’nın Yüncü Yaşar Amcası	198
Merhum Terzi Adnan Turan (1950-2018).....	199
Manisa’nın Hafızası Tezcan Karadanışman	203
Manisa’nın Beyefendisi Prof. Dr. Süleyman Sami İlker	206
Tahtı, Tacı Öğrencilerinin Gönünde Prof. Dr. Yüksel Abalı.....	211
Manisa’nın Sivil Toplum Önderi Dr. Ragıp Güneş	216
Her Türlü İmkândan Yoksun Köy Çocukları İçin Rol Model Bir Yörük Çocuğu Muzaffer Yurttaş.....	220
Manisa’da Tarihe ve Turizme Duyarlı İsim İsmail Akçura	224
Kamu İçin Ömür Tüketen İsim Terzi Güngör Çalışır	227
(Eğitimci Mustafa Pala’nın Kaleminden) Kooperatifçilik ve Yeni Manisa Denilince Akla Gelen İlk İsim Mustafa Pala	230
Plan- Proje Eğitim Denince Manisa’da Akla Gelen İsim Eğitimci Mustafa Pala	263
Mustafa Altan Türe	270
Dr. Necdet Okumuş (Araştırmacı)	274
Öğrenciler İçin Naht Ustası Hasan Kabadağ	280
Bedriye Aksakal (Eğitimci – Yazar).....	284
Ali Haydar Aksakal (Araştırmacı Yazar)	289
Vilayet Hizmetlerinin Baş Ustası Bir Belge Adam Erşen Akar	291
Hakkı Avan (Emekli İl Kültür Müdürü).....	302
Mehmet Naci Yengin (Eğitimci- Yazar)	304
Deniz Erbulak (Yazar)	307
Semih Balaban (Eğitimci –Siyasetçi)	311
Osman Özbaş (Ekonomist- Yazar).....	315
Ali Suat Ertosun (Emekli Yargıtay Üyesi).....	320

Manisa'da Altın Yürekli İki Kardeş Cemil- Celil Altınbilek	324
İbrahim Yıldırım (Araştırmacı- Yazar)	327
Seyhan Emen Çağlar (Araştırmacı – Yazar)	331
Erkan Akbalık (Araştırmacı – Yazar)	335
Çanakkale Şehitleri Denince Akla Gelen İsim Kenan Tozak	340
Üzüntüler Paylaşılnca Azalır mış İbrahim Sagun (Şehitler ve Gaziler Derneği Başk.)	345
Nurullah Ertuğrul (Vakıflar Em. Müdürü)	350
Vefalı Olmak Erdemdir. Vefalı Kültür Müdürü İbrahim Sudak	354
Gönül İnsanı Merhum İlhan İzci	358
Manisa Koop. Birliği Başkanı Mustafa Pala'nın Kaleminden Kitabın Yazarı Kadir Keskin	362
Vefa Yazılarımı Noktalarken	365

ÖNSÖZ

36 yıllık meslek hayatımın 10 yılını ilçelerinde, 20 yılını da Manisa merkezde ifa ettim. Manisa'yı sevdim. Manisa'ya hizmet edenleri her zaman takdir ettim. **“Unutulanlar, unutanları asla affetmezlermiş.”** Söz uçar, yazı kalır, düşüncesiyle ben de gerek vefat edenlerle, gerekse hayatta olanları Manisa'ya ve Manisalılar yararına bir çivi çakarak da olsa Manisa'ya katkıda bulunan Manisa sevdalılarını kitaplaştıracak raflarda geleceğe taşımak istedim. Amacım; bu rol model değerleri gelecek nesillere tanıtip ebediyete intikal etmiş olanları hayır dua ile anılmasını sağlamak, hayatta olanları da teşvik ederek, onların şevklerini ve üretkenliklerini artırmak. Çünkü bizde çoğu kez ehl-i hünerin kıymeti, vefatından sonra anlaşılıyor. Amacım; bu rol model insanların hayatıyla çocuklarını, torunlarını ve Manisalıları **“Babam, dedem, büyüğümüz, komşumuz bunu yapmış, ben de bunu yapayım”** diye, insanların kafasında Manisa ve insanlık yararına hayır ve hizmet düşüncesi uyandırmaktır.

Yaptığım işin ne kadar zor olduğunu bilerek bu işe girdim. Neden mi? Bir arkadaşımın köyünden Manisa ve muhtelif yerlere göç edenlerin hikâyelerini konu alan benim de zevkle okuduğum “Kuruçay’dan Bir Göç Hikâyesi” adlı kitabını yazdığına ne kadar pişman olduğunu kendi ağzından dinlemiştim.”**Yok, benim kayın pederi yazmamışsın, yok bizim evin resmini koymamışsın, yok bizim bağdan hiç söz etmemişsin?”** Takdir beklerken, tekdirlere maruz kalmış. Kitabım da Manisalıların eline geçtikten sonra aynı tekdirlere benim de maruz

kalacağımı bilerek bu işe koyuldum. Ancak gıyabımda vaki olacak haksız şikâyetleri biraz olsun azaltmak için baştan mazaretimi arz edeyim, dedim. Şöyle ki:

- 1- Bu kitabın içinde ismi geçen değerler bildiklerimin yanında Manisa’da yaşayan akil adamların yardımıyla tespit edilmiştir.
- 2- Yine Manisa’da eğitim, sağlık vs. hayır hasenat hizmetleriyle Manisa halkının gönlünde yer edinen bazıların isimlerini de kitabımda bulamayacaksınız. Zira bu müstesna şahsiyetler ve yakınları, talebime rağmen bilgi ve resim göndermediler. Çok arzu etmeme rağmen onlara kitabımda yer veremediğim için üzgünüm.
- 3- “**Övgü**” insanı uyuşturur, “**Eleştiri**” ise insanı geliştirir. Eski İslam Âlimleri de eleştiri yapan insanları “**Manevi İkrâm dostu**” olarak kabul ederlermiş. Yapılmayan işin eleştirisi olmaz. Ama yapılan işlerin eleştirisi çok olur. Ben de yazdığım kitaplarımla, yurtiçi ve yurt dışı seminer ve konferanslarımda “**Övgü**” den ziyade hep “**Eleştiri**”ye değer vermişimdir. Eleştiri yapan insanları da “**Manevi İkrâm**” dostum olarak kabul etmişimdir. Bu kitabım içinde ismi geçen bilgili, birikimli, kültürlü, üretken, kalemi güçlü Manisa’da değeri bilinmeyen kadim ve değerli dostum eğitimci Mustafa Pala kardeşim de benim “**Manevi İkrâm**” dostumdur.
- 4- Mükemmellik Allah’a mahsustur. Yaptığım işlerin mükemmelliği konusunda değil, kusursuzluğu konusunda da iddia sahibi değilim. Ama yaptığım işlerde az kusurum varsa o da “**Manevi ikram**” dostum değerli Mustafa Pala kardeşim sayesinde. Kendilerine teşekkürlerimi bu satırlar vesilesiyle tekrarlamış olayım.
- 5- Bu kitabın yazılmasına da Mustafa Pala kardeşimin adaşı, Manisa Koop. Birliği Başkanı Mustafa Pala kardeşimin teşvikiyle olmuştur. Her iki Mustafa Pala’nın da Manisa’ya hizmette Manisa siyasetinin içinde olmalarını

çok isterdim. Arabanın iki ön tekeri gibi her ikisi de Manisa'ya hizmet yarışında olmuşlardır.

- 6- Buraya kadar beyan ettiğim mazeretlerimle yine de dostlarımdan eleştiri alacağımı biliyorum. Çünkü milyonluk şehirde Manisa'ya değer katanlar elbette kitabımın içindekilerden ibaret değildir. İnşallah benim bilmediğim ve bana da söylenmeyen ve bu kitabın içinde yer almayan Manisa'nın değerlerini de başka dostlarım yazar ve beni bu ağır yükten kurtarmış olurlar.

Bana en zor gelen şeylerden biri de kendimi ifade etmektir. **“Manisa'ya Değer Katanlar.”** adlı kitabım için beni kardeşimden öte tanıyan manevi ikram dostum sunumunda meramımı benden daha iyi anlatmış. Bu kitabın elinize geçmesinden benden ziyade onun gayreti söz konusudur. Kendilerine tekrar teşekkür ederim.

Gayret hepimizden, tevfik Cenab-ı Haktan.

2 Nisan 2022

Kadir Keskin

SUNUM

Newton'un hareket yasalarından ilki 'atalet' yani 'eylemsizlik' prensibidir ve bu prensip cisimlerin o anda bulundukları hareket durumunu korumaya olan eğilimleri olarak açıklanır. Duran bir cismin durmayı, hareket halindeki bir cisminse hareket etmeyi sürdürmek istemesi halidir ve bu durum genellikle "fren-gaz ilişkisi" ile örneklenir. İçinde bulunduğunuz duran bir arabada birden gaza basıldığında geriye doğru, hareket halindeki bir arabada frene basıldığında ileriye doğru savrulursunuz.

Bu örneği şunun için anlattım. İkinci dünya savaşı yıllarında Anadolu'nun yoksul bir köyünde topraksız bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelip beş yaşından itibaren hayata tutunabilmek için her türlü zorluğa katlanmanın ötesinde çalışmak ve kendisiyle birlikte ailesini de kurtarmak zorunda kalan bir insanın 56 yaşında emekliliğinden sonra yayınladığı yedinci kitabının sunumunu yapma şerefini yaşıyorum.21 yıla yedi kitap, 477 konferans ve Laleler Solmasın isimli 'Eğitimde Fırsat Eşitliği' projesi ve projenin ürünü olan Manisa ve Soma'da belediye dershanesinin kuruluşunu gerçekleştirmek ve onlarca il belediyesinin dershane açmasına öncülük etmek... Bu örnek başarıyı hafife alamayız, takdir edip üstün bir azmin zaferi olarak tarihe not düşmek gerekir.

Kimden mi bahsediyorum? Tabi ki elinizde tuttuğunuz '*Manisa'ya Değer Katanlar*' isimli kitabın yazarı Kadir Keskin hocamdan.

O'nun en verimli çağında kendine yapılan haksızlıklara tahammül edemeyerek 56 yaşında emekliliğe zorlanması ne bireysel ne de toplum menfaatler adına kabul edilebilir bir şey değildir. Akmayı dileyen her su kendi çatlağını bulur ve oradan sızmaya devam eder. Kadir hocamın bu başarısını içinde taşıdığı

enerjinin ve hizmet aşkının heyecanıyla fren yapan otobüsten fırlayarak yoluna aynı hızla devam etme isteğinden başka nasıl izah edebiliriz? Kırk yılı aşkın dostluğumuzda onun hizmet aşkını, çalışkanlığını, azmini ve her türlü engellemelere rağmen çocuklar, gençler ve her kademedeki insanımızın yararına olan düşüncelerini başarıyla hayata tatbik etmesine, somut hizmetlere dönüştürmesine hayranım.

Dile kolay, 36 yıllık eğitim hizmetinin 9 yılını öğretmen ve 27 yılını idarecilikte geçir. 19 yıl aralıksız Manisa Lisesinin idarecilik görevini başarıyla yürüt ve sırf din kültürü öğretmeni olduğu için 28 Şubat diktası ve uşaklarının haksız tasarruflarıyla görevden uzaklaştırsınlar. Türkiye’de kardeş kavgasının sokakları kasıp kavurduğu yıllarda her türlü kötülüğe maruz kal, Allah’ın ateş almasına izin vermediği silah sayesinde hayatta kal. Her şeyin normalleştiği dönemlerde ve hatta emeklilik sonrasındaki hizmetlerinde yakın bildiği insanlar seni, kuruluşunu gerçekleştirdiğin dershanedeki görevinden uzaklaştırsınlar. Ama seni Namık Kemal gibi, ‘dönersem kahpeyim Millet yolunda bir azimetten’ dercesine doğru bildiğinden asla şaşma ve asla vazgeçme, büyük bir iman heyecan ve aşkla hiç kimsenin kalbini kırmadan, incitmeden halkın yararına olanı yap.

O aynı zamanda ilklerin öncüsü. Almanya’nın İngolschtad şehrinin Apian Lisesi ile Manisa Lisesini Kardeş lise yapar, öğrencileri otobüslerle Almanya’ya götürür, onlara yurt dışı görgü görenek kazandırır, ufuklarını açar. İngolschtad şehri ile Manisa’nın kardeş şehir olmalarının alt yapısını hazırlar ve Manisalıların katkısıyla İngolschtad da bir cami yapılmasını, belediyeler arasında karşılıklı ziyaretler yapılmasının temellerini atar.

Öğretmenlik ve idarecilik yıllarında anı biriktirir, bu biriktirdiği anılarla uçurumun kenarından çocuklar ve ebeveyniler kurtarır. Sonra bu anılardan 1.3.5.15. ve 25 ci baskıya ulaşan yedi kitap yazar. Yurdun dört bir yanındaki ortaokullarda, liselerde, üniversitelerde ve ceza evlerinde yüzlerce konferans verir. Yaş yetmiş yediyi gösterirken dahi demir asa demir çarık o okul, bu üniversite, şu cezaevi, matbaa, kâğıt, baskı peşinde

koş ve bunlarla yetinmeyip her gün birkaç gazeteye ve internet sitelerine makaleler yazar. Bütün bunlar Milletin hizmetine kendini vakfetmiş hizmetkâr bir ruhun dışa yansıması... O bir kitap adam, O kitabı yazılacak adam. Allah yaptıklarını mizanına koysun.

Kadir hocam kendinden emin ve kişisel istikbal endişesinden kurtulmuş nadir sayıdaki kâmil insanlardan. O kendini bir yalnız kurt gibi hissetmiş olacak ki, yoldaşlarını aramaya karar verdiğinde, onları bulacağı yolu ve niyetini gelip bize açıkladı. Dedi ki; ‘insanlar su gibidir, hiçbir hedefi yoktur durgun veya çaylara, derelere, ırmaklara, nehirlerle ve denizlere akar hedefini bulur ya da kıraç topraklara akar kendisi yok olur, bin bir çeşit canlıya hayat verir. Yetişmekte olan genç nesil, topluma hayat veren bu insanları tanımalı, onlar bal yapan arılar gibidir, onlar olmazsa bal olmaz, sosyal kovan boş kalır, toplumun tadı olmaz. Gençler onları tanımalı ve yeteneği olanlar kendilerini o yola vurmali. Ben öncülük edip Manisa’ya değer katan bu insanların hayatta iken bilinmelerine, terki diyar edenlerin de hatırlatılmasına öncülük etmek bu amaçla onları tanıtan bir kitap yazmak istiyorum’ deyince, biz kendisine, ‘hocam bu iş riskli, elimizde herkesin kabul edeceği seçici bir ölçü yok, yazdıklarının tartışılmasına vesile olursun, yazamadıkların incinir, bırak öyle kalsın, sizde biliyorsunuz ki, arayıp bulacağın insanlar bunu bilinmek için yapmadı, bilinmeyi arzu edenler de bir yol bulup halkın sahnesine kendilerini bir şekilde attılar’ dediysek de anlatamadık. Kadir Keskin’den söz ediyoruz, o bir şey danişiyorsa, yapmaya karar vermiştir, sadece hesaplayamadığı riskleri merak ettiği için sormuştur, aklına taktığını yapar. Ve maalesef ilk çalışmalarını da arzu etmediğimiz halde bizim üstümüzden yaptı. Kalemimin tutukluğu onandır, dâhil edildiğim bir kitabın sunumunu yapmak zorunda bırakılmamın sıkıntısından ve rekâketim.

Kadir Keskin hocamın bu hizmetini, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün, ‘Türk Çocuğu Atalarını Tanıdıkça Daha Büyük İşler Yapmak İçin Kendinde Kuvvet Bulacaktır’ deyişinde

tam karşılığını bulduğuna inanıyorum. Esasında bizim inancımız ve o imanın eyleme dönüşmesinden oluşan kültür ve medeniyetimize göre, yeryüzü bir Rahman sofrasıdır ve o sofrada herkese yetecek nimet vardır, bütün mesele insanların birbirine ikram etmesinde ve birbirlerine hizmet etmesindedir. Zira her insan ihtiyaçlıdır ve ihtiyaçlarını karşılamak için bir başkasına hizmet edip, başkalarından hizmet almak zorundadır, Yeryüzü denilen bu pazarda hizmet değiş tokuşundan daha değerli bir akçe yoktur. O nedenle toplumcu düşünce önemlidir. Nefis olmadan dünya hayatı yaşanmaz ve her nefis dünya nimetlerini ister. Mal, mülk makam, para vs. yani ‘gülüm olsun, yüzüm gülsün, mutlu olayım’ ister. Güllü ve gülmeyi istemek güzel ama esas soru şu, ‘gülün nerede olsun, yüzün nerede gülsün?’ Cevabı ‘benim bahçemde’ diyenler komşusu aç iken tok yatanlardır ve onlar bizden değildir. Toplumun bu soruya ‘milletin gül bahçesinde’ cevabını hayatlarıyla verenlere ihtiyacı var. Sağlıklı, imanlı ve ihlâslı bir toplum için herkesin gülünün olduğu ve yüzünün güldüğü o yer, vatan toprağından oluşan millet bahçesidir ve işte orada herkesle birlikte mutlu olayı arzulayanlara ihtiyacı var.

Bu nedenle Kadir Keskin hocamın ‘Manisa’ya Değer Katanlar’ isimli bu kitabının sahasının ilki, öncüsü ve amacı itibariyle çok değerli olduğuna inanıyorum. Merkez Efendi’den Gelenbevi İsmail Efendi’ye, Yiğitbaşı Gölmarımaravi Hazretlerinden, Müftü Âlim Efendi, Bahri Sarıtepe, Parti Pehlivan’a ve Cumhuriyet döneminden günümüze kadar Manisa’da yaşamış vefat etmiş ve halen yaşamakta olan, rızık arayışında halkın hizmetini esas alan sosyal hizmetkârların ve hizmetlerinin tarihe not düşüldüğü bu değerli eseri kaleme alan Sayın Kadir Keskin hocamı can-ı gönülden tebrik eder, eserinin halkımıza ve insanlığa hizmette hayırlara vesile olmasını dilerim.

Mustafa Pala
14 Mart 2022

MESİR VE MANİSA İLE ÖZDEŞLEŞEN İSİM ŞEYH MÛSÂ MERKEZ MUSLİHİDDİN EFENDİ (1463/1551)

Asıl adı Şeyh Musa Muslihiddin Efendi olup, Merkez Efendi ismi ile bilinir. Denizli'nin Sarı Mahmudlu Köyü ile Uşak veya Manisa'da doğduğu da söylenir.

Merkez Efendi ismiyle anılan Musa Muslihittin Efendi tahsilini Bursa ve İstanbul'daki devrin ünlü fakihlerinden edinmiştir. Karaman ve Amasya'da bulunduğu görevlerden sonra İstanbul'a dönmüştür. İstanbul'daki muhtelif görevlerinin yanında. Veliyyüddin oğlu Ahmed Paşa'ya da danışmanlık yapmıştır. Ayrıca İstanbul'da bulunduğu yıllarda Sümbül Sinan Efendi ile tanışır ve ona intisap eder.

Yavuz Sultan Selim'in eşi Ayşe Hafza Sultan'ının Manisa'da yaptırdığı cami ve imârethânenin yanına bir de zaviye inşa ettirerek, İstanbul'da bulunan Şeyh Sinan Sümbül Efendi'den Manisa'da irşatta bulunacak bir müridini göndermesini talep eder. Şeyh Sinan Sümbül Efendi de halifesi Merkez Efendi'yi Manisa'ya gönderir. O sıralarda Ayşe Hafsa Sultan'ın oğlu Kanuni Sultan Süleyman da şehzade olarak Manisa sancak beyi görevinde bulunmaktaydı.

Merkez efendinin dini bilgilere olan vukufiyetinin yanında tıp ilmine de yabancı değildi. Yavuz Sultan Selim'in eşi, Kanuni

Sultan Süleyman'ın annesi Ayşe Hafsa Sultan hastalanınca, başarılı bir hekim olan. Merkez Efendi'ye müracaat edilir. Merkez Efendi 41 çeşit baharat ve şifalı ottan oluşan bir macunla Ayşe Hafsa Sultan'ın iyileşmesini sağlar

Beş padişahın şehzade olarak görev yaptığı Manisa, ülkemizde en eski tarihî geleneği olan şehirlerden biridir. 1527 yılında Merkez Efendi'nin 41 çeşit baharattan yaptığı şifalı macunu kullanan Hafsa Sultan, hastalığı geçip sağlığına kavuşunca, hemen Sultan Camisinin yanına Dar-üş Şifayı (hastane) yaptırarak hastanenin başına hekim olarak Merkez efendiyi getirir. Bu nedenle Merkez Efendinin ismi Manisa'da Mesir ve Manisa Dar-üş Şifa ile özdeş hale gelir.

Merkezefendi'nin yaptığı bu güzel ve şifalı macundan herkesin faydalanması için Ayşe Hafa Sultan her yıl, Sultan Camii'nin kubbe ve minarelerinden halka saçılmasını arzu eder. 1527 yılında Ayşe Hafsa Sultan'ın arzu ve isteğiyle başlatılan Mesir saçma geleneği zamanla şenliğe dönüşerek 1926 yılına kadar tam 399 yıl kesintisiz olarak halka mesir macunu saçma geleneği devam etmiştir. İşgal yıllarında da aksatılmadan devam eden mesir saçma geleneği ve Mesir Şenlikleri, her ne hikmetse 1926 yılında Manisa Valisi Müştak Lütfi Bey tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kaldırılmıştır. 1951 yılında, zamanın belediye başkanı başta olmak üzere Manisa'nın ileri gelenlerinden oluşan bir heyet, dönemin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Muzaffer Kurbanoğlu'na müracaatları üzerine Mesir Şenlikleri tekrar düzenlenmeye başlar,

1951 yılında tekrar başlatılan Mesir saçma geleneğini 1959 yılında Veteriner Hulusi Terdi ve arkadaşları tarafından kurulan Manisa'yı, Mesiri Tanıtma ve Turizm derneği üslenmiştir. Dernek, Mesir Macunu imalatı yaparak Mesir Şenliklerinde Sultan Camii'nin minare ve kubbelerinden bir bölümünü saçar, bir miktarını da satarak Manisa'yı ve Mesiri tanıtmak amacıyla kitap, broşür, afiş, sesli ve görüntülü yayınlarla Manisa'yı turistik amaçlarla tanıtmaya çalışmaktadır.

Manisa'nın ayrılmaz bir parçası hâlinde yüzyıllardan beri devam ede gelen Mesir şenliklerine, ülkemizin her tarafından yurttaşlar gelir. Mesir şenliklerinde sergiler açılır, kermesler düzenlenir, çeşitli kültürel ve sosyal faaliyetler yapılır. Hafta boyunca halk ve şehre gelen misafirler tarafından bol bol şifalı mesir macunu tüketilir. Mesir Şenlikleri, her yıl Mart ayının son haftasının ilk günü başlar ve haftanın son Pazar günü toplanan büyük kalabalığa Sultan Camii'nin kubbe ve minarelerinden mesir macununun saçılmasıyla sona erer.

2002 yılına gelindiğinde ise dönemin belediye başkanlarının gayretleriyle Mesir ve Mesir Şenlikleri UNESCO'nun insanlığın somut olmayan kültürel mirası listesine alınarak uluslararası boyut bir boyut kazanır.

Böylelikle Merkezefendi ile özdeşleşen Mesir ve Mesir şenlikleri, Manisa'yı dünyada tanınan bir şehir haline getirmiştir. Artık Manisa denince insanların ilk aklına gelen "Mesir Macunu" olmaktadır.

MANİSA'NIN MANEVİ DİNAMİKLERİNDEN YİĞİTBAŞI VELİ HAZRETLERİ (1435-1505)

Saruhan sancağının Akhisar ilçesine bağlı Marmara nahiyesinde 1436 yılında dünyaya gelen müellifin ismi muhtelif ünvanlarla anılmış olmasına rağmen bunlar içinde en yaygın kullanılanı “Yiğitbaşı Veli” ismiyle meşhur olmuştur.

İlk eğitimini, Hanefî fıkhı ve ehl-i sünnet akâidi konularında iyi babasından iyi bir eğitim almış, bilahare babasının isteği üzerine Uşak'ın Kabaklı köyünde bulunan Halvetî şeyhi Alâeddin Uşşâkî'ye intisap etmiştir.

Daha sonra Manisa'ya gelerek “Seyyid Hoca” ünvanıyla bugünkü adıyla Adakale Mahallesi'ndeki mescit ve tekkesinde mürşitlik faaliyetlerine başlamıştır. Sevenlerinin ve kendisine intisap edenlerin çokluğundan dolayı kendisine şeyhler şeyhi unvanı verilen Marmaravi, II. Bâyezîd'in saltanat döneminde, tarikat işleriyle ilgili bir ihtilafın çözümü için İstanbul'a

çağrılmış; ihtilafları çözerek şer'a muhalif tekkelerin kapatılmasını sağlamıştır.

Meselelerin çözümünde gösterdiği yiğitçe davranışı dolayısıyla kendisine “Yiğitbaşı” unvanı atfedilmiştir. Halvetiyye tariكاتında “orta kol” olarak bilinen “Ahmediyye” şubesinin kurucusudur. 1505 yılının sonlarına doğru 71 yaşında vefat ederek, tekkesinin bahçesine defnolunmuştur.

Arkasında bıraktığı eserleri:

1. *Câmi'u'l-Esrâr*: Tam adı *Câmiu'l-Esrâr fî Tarîkı't-Tasavvuf*'tur. Müellifin ilk eseridir. 834 beyitten oluşan bu mesnevîde Allah'ın isimleri ve sıfatları, Allah sevgisi, irşad, mürşid-i kâmil, tasavvuf yolu ve ondan ayrılanlar, vücûd, tenezzülât, insan, nefis ve mertebeleri, ruh, zâhir-bâtın, rüya tabirleri gibi konular işlenmiştir. 29 nüshası mevcuttur.

2. *Risâle-i Tevhîd*: Eserin tam adı *Risâle-i Tevhîd fî Tarîkı't-Tasavvuf li'l-Ebrâr ve'l-Mukarreb ve Ehli't-Tahkîk*'tir. Eserde itikad, şeriat, varlıkların aslı, telkin, zikre devam, tevhid, insanın hakikatleri, ruh ve nefis, rüya tabirleri, peygamberlerin görülmesi, rû'yetullâh ve hikmet ilmi vb. konular ele alınmıştır. 38 nüshası bulunmaktadır.

3. *Mukaddimetü's-Sâliha*: Diğer adı *Câmiu'l-Esrâr fî Tarîkı't-Tasavvuf ve'l-İ'tikâdii'l-Hâlisa* olan eserde, zâhir ve batın ilimleri, ehl-i sünnet ve'l-cemâat, tasavvufun üç yolu “tefekür, havâtır ve esmâ” ile rüya tabirleri gibi konular işlenmiştir. 29 nüshası bulunan eser yayımlanmıştır (Tatçı vd.1995).

4. *Keşfü'l-Esrâr*: Tam adı *Keşfü'l-Esrâr fî Tarîkı't-Tasavvuf li-Ehli'llah ve'l -Mukarreb ve'l-Ebrâr*'dır. Müellifin, *Kenzü'l-Hakâik ve Zübdetü's-Şerife* adlı eseri de ikinci varlığının sonundan itibaren bu eserin aynısıdır. Risalede zâhir ve bâtın ilimleri, Allah'ın varlığı, birliği, isimleri ve sıfatlarına ait itikadî mevzular ile akıl, nefis, ruh, rû'yetullâh ve çeşitli rüya tabirlerinden örnekler yer almaktadır. *Câmiu'l-Esrâr* ve *Risâle-i Tevhîd*'in özeti sayılabilir. 24 nüshası mevcuttur.

5. *Ravzatü'l-Vâsılîn*: Eserin biri *Es'ile ve Ecvibe mine'l-Kelâm ve't-Tarîka*, diğeri isimsiz 22 nüshası bulunmaktadır. Allah'ın sıfatlarından bahisle başlayan metinde bazı kelim konuları açıklanmıştır.

6. *İrfânü'l-Ma'ârif*: Şeriat, tarikat ve hakikate dair konuların işlendiği bu risalede tasavvuf eğitiminin incelikleri, zahir ulemasının öğrettikleriyle kıyaslanarak anlatılmıştır. Ayrıca ibadet, tevhid, irşad, zikir, mürşid-i kâmil, tevbe ve telkin, fakr, ilim konuları da ele alınmıştır. Değişik adlarla yedi ayrı kütüphanede kayıtlıdır.

7. *Hurde-i Tarîkat*: Tarikate girişten başlayıp tekke eğitiminden mezun oluncaya kadar bir müridin kendine, şeyhine, ihvanına ve başkalarına karşı nasıl davranacağını; gündelik hayatta, yemekte, konuşurken, günlük ve haftalık evrad, ezkâr ve ibadetler sırasında ve seyahat anında uyması gereken usul ve adabın anlatıldığı eserin tek nüshası vardır.

8. *Risâletü'l-Hüdâ li-Uli'l-İhtidâ*: *Hurde-i Tarîkat* ile benzer muhtevadır. İçinde bazı tasavvufi nasihatler de yer almaktadır. 2 nüshası vardır.

9. *Atvâr-nâme-i Seb'a*: Risalenin, *A'mâlü't-Tâlibîn*, *Risâle-i Atvâr-ı Seb'a li-Kalbi'l-Ârifîn*, *Risâle-i Islâh-ı Nefs* adlarıyla ve *Câmi'u'l-Esrâr*'ın varakları arasına, sayfa kenarlarına yazılmış toplam 5 nüshası vardır. Eserde müridin ulaşması gereken merhaleler anlatılmıştır.

10. *Tabakâtü'l-Evliyâ*: İçinde Muhyiddin İbn Arabî'nin *el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye*'sinin tercümesi niteliğindeki *Ricâtü'l-Gayb* ile ilgili bilgiler yer alan eserin, uzunluk bakımından birbirinden farklı 3 nüshası bulunmaktadır.

11. *Risâle-i Makâlât-ı Şeyh Muhyiddîn-i Arabî*: Tarikat ve hakikat ehlinin on amelinin açıklandığı risalenin 3 nüshası mevcuttur.

12. *Ahvâlü'l-Ebrâr ve'l-Mukarrebîn*: İçinde tasavvuftan, ebrar ve mukarrebûnun güzel ahlakından bahsedilen risalenin 2 nüshası bulunmaktadır.

13. *Bahreynü'l-Aşk: Ravzatü'l-Vâsılîn, Silsile-i Ehl-i Tarîkat* adlarıyla ve isimsiz olmak üzere 8 nüshası bulunan risalede, insanın diğer varlıklardan üstün yönleri, Allah'ın varlığı ile mahlûkatın varlıkları, rüya tabirleri ve aşk ile Allah'a ulaşma konuları işlenmiştir.

14. *Silsile-i Ehl-i Tarîkat*: Ashâb-ı Suffa'dan, Hz. Peygamber'in Hz. Ali'ye zikir telkininden ve Hz. Ali'den Yiğitbaşı Velî Ahmed Şemseddîn Marmaravî'ye kadar gelen silsileden söz edilen tek varaklık bir risaledir. Bir nüshası mevcuttur.

15. *Usûl-i Vusûl-i İlâhiyye*: Farsçadan tercüme edilmiştir. Ahlâkî, dinî, örfî değerler konusundaki bu didaktik nitelikteki manzum-mensur eser üzerinde yüksek lisans çalışması yapılmıştır (Özer 2001).

Marmaravî, eserlerini sade ve samimi ifadelerle Türkçe olarak kaleme almıştır. Halk arasında yaygınlaşmış, anlaşılabilir Arapça sözcüklere yer vermiş, terkiplerden, özellikle Farsça kelimelerden kaçınmıştır.

Eserlerinin büyük kısmı mensurdur. Aruz vezniyle kaleme aldığı az sayıdaki didaktik nitelikteki manzumeleri de onun, halkın dinî, içtimâî ve ruhî eğitiminde şiiri de bir araç olarak kullandığını göstermektedir. Eserlerini şeriat, tarîkat ve hakikat kavramlarını ortaya koymak amacıyla yazmış; tevhid, vahdet-i vücud, akâid, kelam vb. konuları ele almıştır. Bunları Kur'an ve sünnet çizgisinden sapmadan, değişik örneklerle, edebî sanatlarla fazla yer vermeden, doğrudan anlatmıştır. Soru-cevap anlatım yolunu sıkça kullanmıştır. Eserleri, onun eğitimci kişiliğini göstermesiyle de dikkati çekmektedir

(Kaynak: Dr. Öğ. Üyesi Demet UZUN)

ALTIN BEYİNLİ İSMAİL GELENBEVİ EFENDİ (1730-1792)

1730 yılında Kırkağaç ilçesinin Gelenbevi kasabasında doğdu. Asıl adı İsmail olduğu halde doğduğu ve büyüdüğü kasabayı çok sevdiği için özellikle “Gelenbevi” ismini kullandı ve bu isimle şöhret buldu, bu isimle anıldı.: Babası Gelenbevi’de müderris

olarak çalışan ve Gelenbe halkı tarafından sevilen Mahmut Efendidir.

Çok küçük yaşta babasını kaybeden Gelenbevi İsmail Efendi yetim olarak büyüdü. Çocukluk döneminde annesinden başka kimse ilgilenmedi. Ergenlik çağına girdiği dönemlerde arkadaşlarıyla bir gün sokakta ceviz ütmece oyunu oynarken baba dostlarından biri : “ Yazıklar olsun İsmail sana. Deden, baban bu kasabanın ünlü âlimlerindendi. Onların yolundan gitmiyorsun da sokaklarda böyle boşu boşuna vakit geçiriyorsun.” İkazı, hayatının dönüm noktası oldu.

Bu ayıplayıcı sözler karşısında Küçük İsmail çok utandı, derhal oyunu bırakarak bir daha sokaklarda görünmez oldu. Önce doğduğu kasabada tahsile başladı. Kendisini daha da geliştirmek ve büyük ilim adamları arasında yer almak isteğiyle İstanbul’a geldi. İlk yıllarda garipliği ve kimsesizliğiyle hayli sıkıntı çekti. Ama azmini hiçbir zaman elden bırakmadı. Fatih tarafından yaptırılan ve devrin büyük üniversitesi olan Sahn-ı Seman Medrese’sine (İlk Türk Yüksek Eğitim Merkezi) kaydını yaptırabilmek için her türlü gayreti gösterdi. Sonunda da başarılı oldu. Hem burada okumak, hem de aşevinden yemek imkânı kazandı. Çünkü Fatih Sultan Mehmet’in vakıf olarak kurduğu bu medresenin bir maddesinde yetim çocuklarının ve onların çocuklarının, bulunmazsa yerlerine dar gelirli aile çocuklarının okumalarının sağlanması maddesi vardı.

Gelenbevi İsmail Efendinin bu eğitim kurumunda dört dört-lük bir bilim adamı olarak yetişmesinde bu medresede müderris olarak çalışan Yasincizade ile devrin ayaklı kütüphanesi olarak anılan Müderris Mehmet Efendinin büyük payı vardır. Matema-tiğe olan ilgisi ve başarısı dolayısıyla Sahn-ı Semanda okurken Gelenbevi İsmail Efendiye hocaları “Altın beyinli Çocuk“ olarak isim takmışlardır.

Babası 3. Mustafa’dan devraldığı ıslahat hareketlerini başla-tan üçüncü Selim, yeni kurduğu Nizam-ı Cedit ordusunun ku-ruluşuna çok önem veriyordu. Topçu subayları yetiştirmek üzere 3. Selim’in devletin parasıyla Fransa’ya gönderdiği subayların dö-nüşünde, gösteri için bir gün Kâğıthane deresinin arkasında ve padişahın huzurunda tören gerçekleştirilir. Protokol huzurunda Fransa’dan eğitimden dönen subayların hiç birisi de atışlarında isabet kaydedemedi. Subayların beceriksizliği 3. Selim’i hem üzer, hem de öfkelenendirir. Bu arada medrese öğrencileri arasında bulu-nan Gelenbevi İsmail Efendi huzurdan müsaade alıp, kollarını sı-vayarak topun başına geçer, matematik bilgisiyle topun vaziyetini ve istikametini değiştirir. Atış şekillerine ve açılara yeni bir yön verir. Üst üste yapılan üç atışın üçünde de hedefe tam isabet etti-rilir. Durumdan çok memnun olan Padişah 3. Selim, Gelenbevi İsmail Efendiyi hemen Topçu okuluna müderris olarak tayin eder, ayrıca da kendisine ödül olarak günlük 4 okka pirinç tahsis eder.

Daha medresede öğrenci iken hem öğrencilik hem de okul-larda öğretmenlik yaparak tahsil hayatını sürdüren Gelenbevi hakkında dönemin önde gelen ilim adamlarından Cevdet Paşa, Gelenbevi hakkında: “Gelenbevi İsmail Efendi, Matematik bil-gisiyle önemli bir boşluğu doldurmuştur.” İfadesini kullanmış-tır. Gelenbevi’nin matematik dehası hakkında yaşanmış bir ör-neği arzedersek, devrinde ne büyük bir matematik ustası olduğu daha güzel anlaşılacaktır.

O devirde Avrupa’dan Bâb-ı âli’ye büyük bir Fransız mate-matik mühendisi gelir. Yanında logaritma ile bir de matematik kitabı getirir ve çözümlenmesi istenir. Büyük bir gurur ve kibirle

“Bakalım ülkenizde bunu anlayacak kimse var mı?” diye alay etmekten de kendini alamaz. Gelenbevi, Baâb-ı âlî’ye çağrılır. Fransız mühendis Gelenbevi’nin perişan ve rüküş kıyafetini görünce daha da küstahlaşarak: “Üç gün içinde cevabını isterim.” der ve Gelenbevi’yi küçümseyerek hiçbir iltifatta bulunmaz. Sicill-i Osmani’nin verdiği bilgiye göre Gelenbevi üç gün mühlet verilen logaritma kitabının sorularını bir gecede çözer ve Fransız mühendise takdim eder. Böyle bir sonuçla karşılaşan Fransız mühendis Gelenbevi’nin matematik bilgisi ve zekâsı karşısında şaşırır kalır. Fransız mühendis zekâsına hayran kaldığı Gelenbevi’nin fotoğrafını alarak Avrupa’da dahi matematikçilerin arasına koymak ister, bu maksatla Bâb-ı âlî’de reis Raşid efendinin odasına getirilir sırtındaki eski kürk çıkarılarak, Raşit efendinin sırtındaki kürk giydirilerek fotoğrafı çekilir ve Fransız Mühendise verilir. Fransız mühendis bizzat orada bulunan heyete : “Bu adam Avrupa’da olsaydı ağırlığına altın ederdi.” demekten kendini alamaz ve Gelenbevi’ye Fransa’da Matematik öğretmenliği teklifini yapar.

İbn-ül Emin Gelenbevi’yi anlatırken: “Müfrit derecede zarurete uğradığı zamanlarda bile kimseye eyvallah etmez, kimseden bir şey istemezdi. Hatta bir gün damadıyla çarşıda gezerken gördüğü taze üzümlere imrenir. ‘Oğlum bak ne kadar güzel üzüm, taze-cik’ diye söylenir. Damadı iz’anlı bir zat olduğundan daha sonra aldığı o taze üzümleri kayınpederi Gelenbevi’nin evine gönderir.”

Maalesef Avrupa’da ağırlığına altın yapacak olan, altın beyni Gelenbevi İsmail efendi 3. Selim’in huzurunda isabetli top atışlarından sonra ulema tarafından aleyhinde “Fransa’ya kaçacak” diye söylentiler yayıldı. Bunun üzerine Padişah kendisini İstanbul’dan Yenişehir Mollalığına tayin ettirilerek Mederese camiasından uzaklaştırıldı. Başarılarıyla dönemin ulamasının kin ve garazın kurbanı oldu. Padişah nezdinde karalama kampanyası sonucu yazdığı matematik kitabını bile bastıramadan üzüntüden olgun ve en verimli çağında 1792 yılında hayata gözlerini yumdu. Mezarı bugün hala ayakta olan Yenişehir Bayraklı caminin haziresinde metfun bulunmaktadır..

Rabbim mekânını cennet eylesin.

**YUNAN İŞGALİNE KARŞI MANİSA'DA
İLK DİRENİŞİ BAŞLATAN İSİM:
MÜFTÜ AHMET ÂLİM EFENDİ
(1874 – 1930)**

Dedesi Hattat Âlim Ahmet Efendi, Manisa'nın yerli ailelerinden olup döneminin ünlü hattatlarından. Babası Mehmet Arif Efendi ise tahsilini Manisa'da tamamladıktan sonra bir süre müderris olarak Bursa medreselerinde çalışmıştır. Bilahare Manisa Muradiye Külliyesine tayin olmuş, Muradiye Külliyesi müderrisi ve Manisa Mahkemesi azası olarak Manisa'da uzun yıllar hizmet etmiştir. Dede, baba, oğul olarak Manisa'nın kültür mirasına katkısı olan bir ailedir.

Ahmet Âlim Efendi de tahsilini Manisa'da tamamladıktan sonra Manisa'ya müftü olarak atanmış, müftülüğünün yanı sıra Muradiye ve Sultan medreselerinde zaman zaman derslere girerek müderrislik de yapmıştır. Kişilik olarak âlim, fâzıl, yerine göre nüktedan, enerjik, hareketli ve çevresinde de her zaman saygı duyulan bir kişiliğe sâhiptir.

Din âlimliğinin yanında dönemin musikîşinaslarıyla kurduğu yakın dostluk, musikîye olan ilgisini arttırmıştır. Özellikle Kadızâdeler ailesinden musikîşinas Asım Molla Efendi'den, Çerkez Mehmet Efendi'den, İzmirli Şeyh Cemalettin Efendi'den,

Mevlevîhane'ye gelen Hilmi Dede'nin müzik ve nota birikiminden oldukça istifade etmiştir.

Yine aynı yıllarda Manisa'da Ahmet Âlim Efendi'nin yanında, Âlim Efendi'nin büyük saygı duyduğu Çelebizâdeler ailesinden Sultan Medresesi Müderrisi Cevdet Efendi'yi görüyoruz. Yunan işgaline karşı beraber kurtuluş mücadelesi vermişlerdir. Cevdet Efendi'nin musikî ile ilgisi olmamasına rağmen yakın arkadaşı Müftü Âlim Efendi ile birlikte musikî sanatının eğitim öğretimdeki önemine ve gerekliliğine inanan bir eğitimci olarak bilinmektedir. O yıllarda kendisi tarafından açılan Şems-ül İrfan isimli 4 sınıflı özel okulda Beden Eğitimi, İngilizce, Fransızca, Almanca, Farsça, Arapça, Tarih, Hendese gibi dersler yanında ağırlıklı olarak Musikî dersi de okutulduğu belirtilmektedir. Müfredat programlarının Müftü Ahmet Âlim Efendi tarafından hazırlanan bu okulda çok kıymetli öğretmenler görev yaptığı, dönemin ünlü musikî öğretmenlerinden Çerkez Hafız Mehmet Efendi'nin hazırladığı okul korosunun konserleri, Manisa merkezde olduğu kadar civar kasabalardan gelenler tarafından da ilgiyle izlendiği söylenmektedir.

Müftü Ahmet Âlim Efendi'nin çevresinde en yakın arkadaşlarından iki kişi daha vardır ki bunlardan biri, Musikîşinas Hacı Musa Efendi'den feyz almış Kasapzâde Ahmet Efendi, diğeri ise Keşfi Beyin babası Hafız Mehmet Raşit Efendi'dir. Hafız Mehmet Raşit Efendi, Halim Çelebi zamanında Mevlevîhane'de naathan ve neyzen olup Müftü Ahmet Âlim Efendi ile kardeş çocuklarıdır.

İzmir'de görev yapan ünlü Bestekâr Rakım Erkutlu Hoca ile de yakın arkadaş olan Müftü Ahmet Âlim Efendi'nin çevresi genelde musikîşinas din âlimleri ile medrese müderrislerinden oluşmaktaydı. İçinde bulunduğu çevrenin de etkisiyle var olan musikî kabiliyetini geliştiren Müftü Ahmet Âlim Efendi, bir çok ilahî ve şarkı besteleri yapmıştır. Çok az da olsa bunlardan bazıları günümüze kadar gelmiştir.

İşgal yıllarının arifesinde ülkenin sancılı yıllarına da duyar-sız kalmayan Müftü Ahmet Âlim Efendi, 1918 yılında Cemiyet-i İslam'ın Başkanı ve İstilah-ı Vatan cemiyetinin de kurucu üyesi idi. Bu cemiyetin kurucu üyesi olarak 1919 yılının ilk aylarında Yunan işgali tehlikesini sezerek Sadaret Makamına ve Aydın Âyan Başkanlığına telgraf çekerek halk arasında işgal tehlike-sine karşı direniş komiteleri oluşturmaya başlar. Manisa, Mayıs ayında Yunanlılar tarafından işgal edilince ilk önce hem telg-rafta imzası olması hem de halkı teşkilatlandırma faaliyetlerinde bulunması sebebiyle hakkında verilen idam hükmünü infaz et-mek üzere Yunan işgal komutanı tarafından evine baskın yapı-lır. Bu baskından önce evinin arka bahçesinden kaçarak sak-lanır. Fransız Gar Müdürünün de yardımı ile Balıkesir'e gider. Orada Müdafa-yı Hukuk Cemiyetine katılarak mücadelesine devam eder. Bilahare İstanbul'a geçer ve Kuva-yı Millîye hare-ketinin içinde çalışmalarını İstiklâl Savaşı boyunca sürdürür.

Müftü Ahmet Âlim Efendi 8 Eylül 1922'de Manisa'nın kur-tuluşu ile memleketine döner. Ailesini ve dostlarını çok özlemiş olarak acilen Manisa'ya geldiğinde kendisini ilk önce yakın ak-rabası ve öğrencisi olan Keşfi Bey (Tezcan Karadanışman'ın ba-bası) karşılar. Manisa'ya ayak bastığında evine uğramadan ilk işi, Keşfi Bey ile birlikte Müftülük binasını hizmete açmak olur.

İstiklâl Savaşından sonra Ankara'dan kendisine daha yük-sek görevler teklif edildiği halde o, bu görevlerin hiç birini ka-bul etmeyerek müftülük görevine devam eder. Özellikle Yunan-lıların ricatında yakılan Alay Bey, Nişancı Paşa, Hacı Mahmut (Velioglu) camilerinin yeniden imarında ve diğer harap olan va-kıf eserlerinin bakımında müftülük olarak çok büyük gayretler gösterir. Camilerin ve harap olan diğer vakıf eserlerinin bakımı için çevre dostlarının da yardımlarıyla o günün imkânsızlıkları içerisinde vakıf eserlerine sâhip çıkmaya çalışır.

Müftü Ahmet Âlim Efendi, Manisa Belediye Reisi Hacı Lütfullah Efendi'nin kızı ile evli olup Arif ve Şekip adlı iki er-kek, Rukiye ve Nimetullah isimli iki de kız çocuğu sahibidir.

İstiklâl Savaşında verdiği mücadeleler ve gösterdiği çalışmalar dolayısıyla Müftü Ahmet Âlim Efendi, “İstiklâl Madalyası” ile taltif edilmiştir. Bu madalya, hâlen torunu Değer Özbilge Hanımefendi tarafından muhafaza edilmektedir.

Kısacası müftü, müderris, musikişinas, neyzen, bestekâr, şair gibi parmakları sayısınca hüneri bulunan Müftü Ahmet Âlim Efendi, cür’et ve cesaretiyle de Yunan işgaline direnen ve ölümlüne mücadele eden İstiklal Madalyalı yiğit bir vatanperverdir. Manisa’da unutulmaya başlanmış değerler gibi o da unutulmalardan biridir

13 Aralık 1930 tarihinde vefat eden Müftü Ahmet Âlim Efendi, çocukları ve sevenleri tarafından o gün için çok kalabalık bir cemaatle Hatuniye Camii’nde cenaze namazı kılındıktan sonra Çatal Mezarlığına defnedilir. Mezarı, birinci kapıdan girildiğinde Manisa Tarzanı’nın kabrinin hemen arkasındadır. Kabri bilahare yakın akrabası ve öğrencisi Tezcan Karadanışman’ın babası Keşfi Bey tarafından yaptırılır. Kabir taşında ise; “13.12.1930 tarihinde Manisa Müftüsü iken ölen Hafız, Bestekâr, Şair, Ahmet Âlim Efendi Ruhuna Fatiha” yazılıdır. Öz be öz Manisa’nın evladı olan, Manisa için çok büyük hizmetler ifa etmiş Merhum Müftü Ahmet Âlim Efendi’nin isminin Manisa’da yaşatılmaması, Manisa için büyük bir eksiklikler. Belediye Başkanımız Sayın KAR’ın, unutulmuş değer hatırasını bir okul veya bir cadde ismiyle de olsa yaşatacağını umuyorum. Umarım bu konuda rahmetli Müftü Ahmet Âlim Efendi adına, başkanımızdan böyle bir umudu gerçekleştirmesini beklemek hakkımız olsa gerek.

Güftesi ve Bestesi Müftü Ahmet Âlim Efendi'ye Ait Şarkı ve İlahîlerden Bazıları

Bestenigâr Makamında Ağır Semai:

Öyle bir afet-i yekta-yı emelsin meleğim
Bakamam gözlerine çünkü erir göz bebeğim
Akıtan gözyaşını pâyine bir secdeberim
Bakamam gözlerine çünkü erir göz bebeğim.

Bir Başka Bestenigâr Şarkısı:

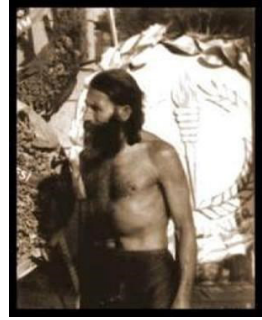
Mihr ile bakmaz felek bu tali-i avareme,
Derdimi bilemez tabiban bakmasınlar çareme
Yok, bu eczahane-i âlemde merhem yareme
Sensin ey mehpâre merhem bu dil-i sadpâreme

Hüzzam İlâhisi:

Emr-i Hak düsturumuzdu, nur-u Kur'an hadimiz
Etmeyiz perva cihanda, Müslüman hüddayımız
Din-i haktır dinimiz, hep Müslüman ihvanıyız
Hem Halife hem emir-ül mü'minindir Hakanımız
Türk, Arap, Çerkez, Acem, Boşnak, Habeş, Laz bilmeyiz
Hepsi İslam kardeşi kardeş böyle der furkanımız
Hazreti Allah bizi kardeş kılınca bî- güman
Müttehittir gazemiz, âmâlimiz hem kanımız
Ruhu şâd olsun.

MANİSA'DA YEŞİL DENİNCE
AKLA GELEN İSİM
AHMET BEDEVİ
(1899-1963)

“**M**anisa Tarzanı” adıyla yaygın bir üne kavuşan Ahmeddin CARLAK (Ahmet BEDEVİ), 1899 yılında Bağdat’a, yaklaşık 100 km. uzaklıktaki Samarra şehrinde, (Diğer bir bilgi de İran’ın güneybatısında Hakkâri ilimize bitişik, eski adıyla Urumiye, bugünkü adıyla Rizaiye şehrinde) 1900 yıllarında doğmuştur. Özbeöz Türkçe- siyle Kerkük Türkmenlerindendir. Birinci Dünya Savaşına, ardından da Türk İstiklâl Savaşına bir nefer olarak katılmış, bu savaşlarda gösterdiği üstün gayret ve başarıdan dolayı Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası ile onurlandırılmıştır.

Her ne kadar, bir İngiliz Generalini öldürdüğü veya gittiği bir Türkmen kabilesinin eğlencesinde birden bire gözlerinin takıldığı Türkmen Şeyhinin kızı Meral’e aşık olup, ona kavuşamaması gibi bir takım hikayeler anlatılsa da, bıyığı yeni terleyen bu Türkmen gencin, aşkın bile ne olduğunu bilemeden gözünü açar açmaz, kendini birinci dünya savaşında, ardından da Gazi Mustafa Kemal Paşanın emrine girmesiyle İstiklâl Harbinin ortasında bulmuştur. İstiklâl savaşı boyunca savaşarak Yunan’ı Ege Denizi’ne döken kahraman ordumuzun ön saflarında bulunmuştur. Aradan geçen uzun harp yılları içinde memleketi ile irtibatı kesildiğinden Büyük Zafer kazanıldıktan sonra, yangında küle dönen Manisa’ya yerleşmiş ve

*Nerede ne zaman doğduysa doğdu,
O Manisa’da, Manisa Tarzan’ı oldu.*

dizelerinde ifade edildiği gibi artık Ahmet Carlak’ın nerede ne zaman doğduğundan çok O, Manisa’da ağaca olan sevgisiyle gündem olmuştur.

Ahmet Çarlak, ağaca ve yeşile olan ilgisinden dolayı, dönemin Belediye Başkanı tarafından belediyede bahçıvan yardımcısı olarak işe alınmış, kendisine ne iş verildiyse severek, yük-sünmeden yaparak ahir ömrüne kadar da bu görevde kalmıştır.

Peygamberimizin “Kıyamet koparken bile en hayırlı işin ağaç dikmek” öğüdünü özümseyen Ahmet Carlak, Belediyede göreve başladıktan sonra mesai mefhumu olmaksızın, gece – gündüz demeden var gücüyle Yunan’ın kaçarken yangında küle çevirdiği Manisa’yı yeşillendirmeye başlamış, şehir içinde ve şehir dışında boş bulduğu her yere fidan dikmeyi kutsal bir görev saymıştır. Bugün Manisa’da, gölgesinde oturduğumuz çam ağaçlarının çoğunun dikildiği çukurlar, onun kazmasıyla kazılmış, ibriğinden akıttığı su ile sulanmıştır. Bundan dolayı da kendisine “MANİSA TARZANI” unvanı verilmiştir. Diktiği her fidana, her çiçeğe ”evlat” gözüyle bakmıştır. Onun için, dikilen her ağaç ve her bir çiçek dünyaya gözünü açmış bir çocuk gibidir.

“Tarzan” unvanını alınca da, yaz- kış siyah bir şortla ve ayağında kara lastik bir pabuçla şehrin sokaklarında ve görkemli Spil Dağında dolaşıp durmuştur. Saçını ve sakalını uzatarak, kişiliğiyle özdeş bir görünüm içinde Manisalıların biricik sevgilisi olmuştur. Her öğle vaktinde Topkale’deki topu ateşleyerek Ezan vaktini duyurmayı bir görev saymıştır. Bundan dolayı Manisa’da kendisine “Topçu Hacı” diyenler de olmuştur.

Aldığı maaşı, çocuklara akide şekeri, Spil ’deki Yörük kızlarına gök boncuk dağıtarak, kimi yoksullara da gizlice para yardımı yaparak paylaşmıştır.

Manisa Tarzan'ı Ahmet BEDEVİ aynı zamanda bir spor adamıydı, Hayatıyla gençlere örnek olmuştur. Manisa Dağcılık Kulübü üyesi genç arkadaşlarıyla Ağrı, Cilo ve Demirkazık dağlarına tırmanmıştır.

O, gittiği her yerde büyük ilgi görürdü. Spil Dağından başka bir yerde yaşamayı hiç düşünmezdi. Okumayı çok severdi. Elin-den kitap ve gazete eksik olmazdı.

Spil Dağı eteklerinde Topkale denilen yerdeki kulübesinde yalnız yaşardı. Ne yatağı ne de yorganı vardı. Verilen yatak ve yorganları kabul etmezdi. Üzerine gazete serdiği tahta divanda yatıp kalkardı. Yaz kış soğuk su ile yıkanırđ. Saçını ve sakalını özenle tarar, kır çiçeklerinden kendi yaptığı güzel kokular sü-rer, dinî ve millî bayramlarda göğsüne bağladığı palmiye yap-rağı üzerine İstiklâl Madalyasını takar, öyle gezerdi. Bundan da büyük gurur ve sevinç duyardı.

Manisa'da girdiği hiçbir lokanta sahibi ondan para almazdı. O da bunun altında kalmamak için ya o lokantaya su taşır, ya da kırlardan topladığı nadide çiçeklerle lokantaların vazola-rını süslerdi. Özellikle de Dede Niyazi'nin lokantasını tercih ederdi. Hiç kimseye karşı borçlu kalmak istemezdi. Karakter sahibi güçlü bir insandı. Efsanevî yaşantısıyla hem Manisalı-ların hem de dışarıdan gelen misafirlerin ilgi odağı olmuştu. Manisa'yı ve Manisalıyı çok sevmişti. Manisalılar da onu se-verdi. Adeta şehirle özdeşleşmişti. Kimseden bir şey istemez ve kabul etmezdi. Şahsi ihtiyaçları nerede ise sıfırdı. Sadece ağaç sevgisi konusunda Manisalı'nın manevi desteğine ihtiyacı vardı.

Bir gün rahmetli efsanevi Belediye Başkanı Ertuğrul Dayı-oğlu ile sohbet ederken; "Dayı biliyor musun? Bu dünyanın en zengin adamı benim. Her ay ihtiyaçlarımdan fazla ikiyüz lira gelirim var. (Öldüğü güne kadar Manisa Belediyesinden sadece iki yüz lira aylık almakta idi.) Ünlü Yunan Armatör dünya tica-ret filosunun 3/2 sine sahip. Geri kalanını da ele geçirmeye ça-lışıyor. Milyarlarca paraya ihtiyacı var. Ama parası yok zavallı-nın. Sen, benim gibi ihtiyacından fazla para kazanan bir insan

göstersene” demişti, Dayıoğlu, bu sözlerden çok etkilendiğini sohbetlerinde duygulanarak anlatırdı. Mal, mülk, servet ve makam sahibi olmayı aklının ucundan bile geçirmezdi. Onun tek düşüncesi bir fazla ağaç, bir fazla fidan dikmekti.

Tarzan’ın bu ağaç sevgisine duyarsız kalmayan Manisa Belediyesi de 31 Mayıs gününü **“Manisa Tarzanı’nı Anma ve Çevre Günü”** ilan etmiştir. Tarzan sevgisi ve kültürünü yaygınlaştırmayı amaçlayan Manisa Belediye Meclisinin bu kararı çevrecileri sevindirmiştir. Manisa’da her yıl 31 Mayıs ile 5 Haziran arası “Manisa Tarzan’ı Çevre Günleri” etkinlikleriyle anılır.

Gönül ister ki yerel olarak kutlanan **“Manisa Tarzanı Çevre Günleri”** bütün ülkemizde kutlanabilsin ve Tarzan’ın ağaca olan tutkusu anlatılabilsin. Bu konuda Manisa Birlik Başkanı Mustafa Pala ile Hakkı Avan’ın gayretleriyle, Film yönetmeni Orhan Oğuz ile Senarist Nuray Oğuz’un çabalarıyla Manisa Belediye Başkanı Zafer Ünal’ın desteğiyle Tarzan’ın yaşam öyküsü film haline getirildiyse de bu yeterli değil. İhmale ve sabotaja dayanan yangınların yanında ağaç keseni bol, dikenini az olan ülkemiz insanını eğitilmesi, ağaç ve yeşil sevgisinin geliştirilmesi için dizi halinde ekranlarda yer alması yerinde olacaktır. Çünkü bugünkü yaşadığımız çevre bize emanet olup, torunlarımıza tertemiz ve yeşil bir çevre bırakmak zorundayız.

Manisa’da çevre konusundaki duyarlılığıyla tanınan, Manisa Birlik Başkanı Mustafa Pala bey, Manisa turizmine kazandırdığı OBASYA ile estetiğe dikkat ederek, Manisa mimarisine kazandırdığı birbirinden güzel binaların yanında, Yeni Manisa’daki Barış Alanı’na 1993 yılında yapılan elindeki testisinden su dökülen “Tarzan Anıtı” ile Manisa’da Tarzan’ı ve Tarzan’ın mirasını yaşatan bir kardeşimizdir. Barış alanına ayrı bir güzellik katan bu anıtın yapılışında dikilen çınarın altında, Manisa Tarzan’ı üzerine yapılan söyleşilerle Tarzan’ın manevi ruhu şad edilmektedir.

Sonuç: Tarzan, Manisa sevgisiyle Manisa için çalıştı.. Adı da Manisa ile özdeşleşti.

Bu fedakâr insan, 31 Mayıs 1963 tarihinde hayata gözlerini yumdu. Çok kalabalık bir cenaze töreniyle Çatal Mezarlığında toprağa verildi. Mezarı, birinci kapının girişinin hemen sağındadır.

Manisa Tarzanı, tabiat ve ağaç sevgisinin simgesi, çevreciliğin önderi olarak iz bıraktı. Birçok gazeteci ve yazar ondan söz etti. Anısına kitaplar, makaleler, şiirler yazıldı. Manisa'ya anıtları dikildi, filmi çevrildi. Manisa'da çevre söz konusu olduğunda ilk olarak onun adı akla gelir. Ruhu şâd olsun.

Not: Kaynak “Manisa Tarzanı Üzerine yazılan Yazılar” adlı kitaptan.

**MANİSA'NIN İLK KUVAY-I
MİLLİYYECİLERİNDEN
11. MÜFREZE KOMUTANI
MEHMET PARTİ PEHLİVAN
(1872- 1941)**

1 872'de Serez'de doğan Mehmet Parti Pehlivan'ın asıl adı Mehmet Baskak'tır. Balkanlarda Osmanlı'ya karşı Rum, Bulgar isyanların bastırılmasında görev alan Parti Pehlivan, aynı zamanda Milli Mücadele döneminde Manisa ve çevresinde Yunan İşgaline karşı koymaya çalışan "İlk Kuvay-ı Milliyeciler" arasında da yer alır.

Parti Pehlivan fizikî yapısı itibarıyla iri yarı, pala bıyıklı, sert çehreli, dik bakışlı, mavi gözlü bir babayiğittir. Doğum yeri olan Serez ve Usturumca şehirlerinde sırtı yere gelmeyen bir pehlivan olarak bilinirdi. Makedonya yöresinde yenen pehlivanın aldığı ödüle "Parti" denildiğinden, Mehmet Pehlivan da yaptığı güreşleri galibiyetle sonuçlandırdığından Mehmet ismi unutulur, "Parti"yi (ödülü) aldığı için ismi, "Parti Pehlivan" olarak kalır.

Balkanlarda Türk ve Müslüman nüfusa yönelik baskı ve zulüm karşısında dağlara çıkarak Rum ve Bulgar komitacılarına karşı çok büyük mücadeleler vermiştir. Bunun üzerine evi basılmış bu baskında kıl payı kurtularak Balkanlardan bir papaz arkadaşının yardımıyla hoca kıyafetine girerek İzmir'e giden bir gemide Serez Çingeneleriyle yolculuk yapmıştır. Gemi

İzmir'e yaklaşınca, Çingenelerin şaşkıın bakışları arasında kı-yafetini değiştirerek İzmir Limanına iner. İzmir'de Derviş Paşa ile tanışır. Derviş Paşa Parti Pehlivan'la sohbeti sonunda Parti Pehlivan'ı yakından tanıyınca: ***“İzmir'in her yerinde Rum ve Yunan kaynıyor seni burada tanıyabilirler.”*** diyerek cebine bir miktar para koyarak Manisa Belediye Başkanı Bahri Sarıtepe'ye gönderir. Bahri Sarıtepe de Parti Pehlivan'ın fiziki yapısı itibariyle Cezaevine Gardiyan olarak görevlendirir. Manisa Cezaevinde gardiyan olarak göreve başladıktan sonra da Emeti hanım-la evlenir.

Cezaevinde Gardiyanı olarak çalışırken Manisa'nın işğali arifesinde Cemiyet-i İşlam Başkanı ve İstilah-ı Vatan kurucusu Manisa Müftüsü Âlim Efendinin (1874-1930) cemiyetine girerek Manisa'nın kahvehanelerinde özellikle Karaköy semtindeki kahvehanelerde halkı Yunan işğaline karşı uyarmıştır. Yunan işğalinin hemen öncesinde de cezaevindeki mahkûmların eline silah vererek mahkûmların başına geçip, Yunan işgal güçlerine karşı direniş komitesi oluşturur.

15 Mayıs 1919'da İzmir, 25 Mayıs 1919'da da Yunanlıların Manisa'yı işgal etmesinden sonra da Kuvayı Milliye'ye katılmıştır. Parti Pehlivan Demirci Akıncıları içinde Simav, Demirci, Gördes, Sındırgı, Bigadiç, Kula, Selendi, Salihli, Akhisar gibi çok geniş bölgelerde faaliyette bulunmuştur. Parti Pehlivan kendi müfrezesi ile Yunan askeri kuvvetlerine cephane götüren mühimmat yüklü treni, Alaşehir'in Killik kasabasının doğusunda havaya uçurarak Yunan ikmal kuvvetlerine vur--kaç yapmak suretiyle büyük zayıatlar verdirmiştir. Bergama, Akhisar, Salihli cephelerinde Yunanlılara karşı başlangıçta Çerkez Ethem'le birlikte mücadele etmiştir. Celal Bayar'ın tavsiyesiyle girdiği Çerkez Ethem'in müfrezleriyle Anzavur isyanının bastırılmasında görev almıştır. Ancak daha sonra Çerkez Ethem'in Yunan ordusuna sığınma teklifini reddederek Demirci kaymakamı İbrahim Ethem Bey'in kurduğu Demirci Akıncıları örgütüne katılmıştır. Akhisar cephesinin kurulmasında etkin görev almıştır. Yine Celal Bayar'ın ifadesiyle Parti Pehlivan

müfrezesiyle bin tepeler civarında Yunan işgal kuvvetlerine büyük zayıatlar verdirmiştir.

Gördes'te Muzaharet Bölüğü Kumandanı Molla Mehmet Efendi ile tanışan Parti Pehlivan, daha sonra Molla Mehmet Efendi'nin kızı Hatice ile evlenerek Molla Mehmet Efendi'ye damat olmuştur. Yine Gördes'te Halil Efe ve Halil Efe'nin nişanlısı Makbule Hanım, Balıkesirli Aslan Efe ve kızanları, Salihlilili Ali Efe (Yıldırım) ve kızanları ile tanışarak akıncılar gurubunu oluşturmuşlardır.

Akıncılar, yaklaşık dört kişiden oluşan bir bölük gibiydi. Akıncılar işgal yıllarının ilk zamanlarında Demirci ve Gördes çevresinde bulunuyorlardı. Gördes ve Demirci'nin de işgaliyle dağlara çekilen Akıncılar, Yunan işgali süresince tam iki sene Bergama, Akhisar, Salihli, Kula, Gördes, Demirci, Selendi, Simav, Bigadiç, Sındırgı arasındaki dağlarda soğuğa, kara, tipiye ve bütün olumsuz şartlara rağmen Yunan kuvvetlerine karşı mücadele ettiler. Özellikle de Kula çivarlarında Yunan takviye kuvvetlerine pusu kurup gerilla taktiği ile vur- kaç yapıp milli orduyu rahatlatmışlar, hem de o yörelerde bazı köy ve kasabalara Yunanlıların girmesini engellemişlerdir. Bu mücadelelerde ve müsademelerde çok yakın arkadaşlarını da kaybeden Parti Pehlivan, 1922 yılının Mayıs ayında Sındırgı yakınlarındaki Kocayayla, Alacaatlı mevkiinde Yunan kuvvetleriyle girdiği bir çarpışmada sağ gözünü kaybetmiştir.

Karda, kışta dur durak bilmeden 11. Müfreze komutanı olarak "Büyük Zafere" kadar Yunan işgaline karşı mücadelesini sürdürmüştür.

İstiklal savaşından sonra Çerkez Ethem'le birlikte olduğu gerekçesiyle yargılanmışsa da ancak, suçsuz olduğu görülerek affedilmiş ve akabinde "İSTİKLAL MADALYASI" ile ödüllendirilerek Hacıhaliller köyünde kendisine arsa, tarla verilerek hakları iade edilmiştir.

Ayrıca Mustafa Kemal ile Parti Pehlivan'ın çocukluk çağlarında Selanik' teki Rapla çiftliğinde tanıştığı ve çocukluk

arkadaşı olduğu da söylenir. Nitekim Milli Mücadeleden sonra Gazi Mustafa Kemal Paşa Akşehir ziyareti sırasında Akşehir’de Serez’den tanıdığı Âdem Ağa’nın oğulları Recep ve Mü’min efendileri kalabalık arasında tanır ve onları yanlarına çağırarak Manisa’daki Parti Pehlivanın yanına göndererek onlara yer göstereceğini söyler. Bu durum da gösteriyor ki Parti Pehlivan’ın Atatürk’ün çocukluk arkadaşı olduğunu gösterir.

Milli Mücadelede Ege bölgesinin köy ve kasabalarında Yunan’a karşı arkadaşları ve seyyareleriyle Kuvay-ı Milliye saflarında büyük mücadele veren Parti Pehlivan 6 Ağustos 1941 yılında vefat etmiştir. Kabri, Manisa Çatal mezarlığının hemen girişindedir.

Vefatından önce Manisa Lisesi’nin çok değerli öğretmenlerinden Çağatay Uluçay Gazi Parti Pehlivan’ı evinde ziyaret ederek Gazi ile ilgili izlenimlerini şöyle ifade eder: “**Parti Pehlivanı evinde ziyaret ettim. Yaşı bir hayli ilerlemiş ve İstiklal savaşında aldığı yaralardan meflüç bir haldedir. Artık Pehlivan’ın ne konuştuğu anlaşılıyor ve ne de hareketlerinde bir insicam vardır. Fakat Parti Pehlivan hala eski gürbüzlük ve kahramanlık hareketlerini yüzünde taşımaktadır. Kınıldıkça sanki bir dağ yerinden oynuyor, söz söyledikçe sanki Parti’nin meşhur naraları dağlar arasında çınlıyor gibi oluyordu. Vakaları anlatırken heyecana kapılıyor, tekrar o sahneleri ve hayatı yaşadığından, esasen dönmeyen dili hiç söz söyleyemiyor ve fenalıklar geçirmeğe başlıyordu. İstiklal savaşında kaybettiği ve yerine yaptırdığı takma gözü, sırtında, yüzünde ve vücudunun her tarafında bir sürü yaraları vardı. Parti Pehlivan sanki İstiklal Savaşı’nı ve Türk Milleti’nin bu harpte gösterdiği cesaret ve inancı karşımda yaşıyor gibiydi.**”

Mehmet Parti Pehlivan yiğit bir İstiklâl Savaşı Gazisidir. Manisa’da mukim Baskak, Pazarlıoğlu ve Özaltın soy ismini taşıyan aileler, Gazi Parti Pehlivan’ın ailesinin devamıdır.

Tevfik Balyalı, Müftü Âlim Efendi, Gardiyan Parti Pehlivan Yunan işgalinde Manisa’da öne çıkan yiğit vatanperverlerimizdendir. Ruhları şad olsun.

**Ahmet
ELGİNKAN**
1893-1972

**Ümmehan
ELGİNKAN**
1901-1985

**H. Ekrem
ELGİNKAN**
1924-1999

**H. Cahit
ELGİNKAN**
1926-1965

ELGİNKAN VAKFI (AHMET ELGİNKAN- ÜMMÜHAN ELGİNKAN- EKREM ELGİNKAN- CAHİT ELGİNKAN)

Elginkan Vakfı, Ekrem, Cahit ve Ahmet ELGİNKAN (ECA) isimli üç kardeş tarafından anne ve babalarının hayrına kurulmuştur. Türkiye'nin birçok ilinde faaliyet gösteren onlarca fabrika, şimdi bu vakfın mülkiyetindedir. Manisa'nın değil, Türkiye'nin sahip olduğu önemli vakıflarından biridir. Meslekî ve Teknik Eğitim Merkezinde sürdürdükleri eğitim faaliyetleri ile on binlerce vatandaşımıza karşılıksız meslekî eğitim hizmeti vermektedir.

Bu vakıf, Manisalı bir ailenin eseri olup ailenin hayatta kalan son ferdi olan Ekrem ELGİNKAN'ın da vefatıyla fabrikalar, vakfın mütevellî heyetince idare edilmeye başlanmıştır. Bugün E.C.A markalı ürünler, bu vakfa ait fabrikalarda üretilmektedir.

“Dünya malı, dünyada insanlara faydalı olduğu sürece değer taşır. İnsanlarımızdan kazandıklarımızı, eğitim hizmetleri ile insanlarımıza geri vereceğiz.” düşüncesiyle kurulan bu vakıf, eğitim hizmetlerinin yanında ilimizdeki tarihî vakıf çeşmelerinin kurnalarını aslına uygun musluklarla değiştirmekle birlikte Molla Şaban Sıbyan Mektebi'nin bakım ve onarımını üstlenerek burasını bir kültür yuvası haline getirmiştir.

Elginkan Vakfının Kuruluş Amaçları:

- 1- Kültür değerlerimizi, tarihimizde bizi büyüten  rf, adet ve manevi değerlerimizi ve Türkçemizi araştırmak, araştırmaları desteklemek, korumak, yaşatmak ve tanıtmak.
- 2- Bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki faaliyetleri teşvik etmek,
- 3-  lke sanayinin ihtiyaç duyduğu vasıflı işgücü yetiştirilmesine ve bu suretle ülkenin istihdam imkânlarının artırıcı eğitim çalışmalarına katkıda bulunmak için okullar, eğitim kurumları a mak, işletmektir.

Elginkan Vakfı'nın Yönetim şekli:

Vakfın  st karar organı olan Müteveli Heyeti; kurucu tüzel kişiler tarafından tayin edilen 8 temsilci  ye, değişmez 14  ye ve Topluluk dışı, ülkemizin saygın kuruluşları tarafından tayin edilen 12  ye ile beraber toplan 34 üyeden oluşmaktadır.

Vakıf yönetimi ve Temsil organı olan, Vakıf Yönetim Kurulu ise, Müteveli Heyeti arasından seçilen 7 üyeden oluşmaktadır. Vakıf Yönetim Kurulu adı altında Vakıf Müdürlüğü ve birimleri bulunmaktadır.

Elginkan ailesinin son  yesi Topluluğun ve vakfın kurucusu Hüseyin Ekrem Elginkan 2 Nisan 1999 tarihinde hakkın rahmetine kavuşmasının arkasından açılan vasiyetnamesine göre tüm gayrimenkul ve menkul varlıkları Topluluk şirketlerindeki hisselerini, kurmuş oldukları Elginkan vakfına devrederek Manisa ve  lkemiz insanının yararına hizmet etmek üzere servetlerinin tümünü vakfetmişlerdir.

Elginkan Vakfının Sermaye ve Yatırım şirketleri, **ECA Pres Döküm Sanayii**, Elginkan Holding, Valfsel Armat r sanayi, Valf sanayi, Elsan Hammadde Sanayii, Serel seramik Sanayii, Matel Hammadde Sanayii, Elmor Tesisat Sanayii, Ar Musluk Sanayii.

Bugün vakıf şirketlerinde çalışan insanların sayısı 3000'nin üzerinde olup ayrıca açtığı kurslarla sadece Manisalılara değil Türkiye'nin her yerinden gelen gençler için sanayinin ihtiyaç

duyduğu alanlarda altı bine yakın kurslar açılmış olup, bu kurslara devam edip de meslek sahibi olan gençlerimizin sayısı iki yüz binin üzerindedir. Bu kurslara devam eden gençlerden herhangi bir ücret talep edilmediği gibi ayrıca Vakıf devam eden kursiyerlere ücretsiz yemek de çıkarmaktadır.

“Dünya malı, dünyada insanlara faydalı olduğu sürece değer taşır.” anlayışıyla kurulan vakfın birinci şartı iş yerlerinde çalışan insanların hiç birinin **“Bizde hiç kimsenin beş kuruluşluk hakkı bizlere geçmesin. Biz bu serveti helallerle kazandık, haram karıştırmadık sizler de haram karıştırmayın.”** vasiyeti bugün vakıf idarecilerince titizlikle uygulanmaktadır.

Vakıf Kurucu üyelerinden Ekrem ELGİNKAN’ın dileği de:

“Allah’tan bütün dileğim, kurduğumuz bütün müesseselerin devamlılığının sağlanması, memlekete faydalı birer kuruluş olarak uzun yıllar insanlara iş imkânı yaratması, devlete vergi vermesi ve bizden sonra gelecek olanlara da örnek olarak hizmette bulunmasıdır.”

Hizmet İlkelerimiz:

Hizmetlerimizde din, dil, ırk mezhep ayrımı ve siyasi farklılık gözetmeksizin tüm insanlara insan olarak bakar onları, insan olarak görür ve insan olarak hizmet verecektir. Bu belirtilenlerin dışında kesinlikle farklı uygulama yapılamaz.

Biz 70 milyon insanımızı aynı derecede sever ve onlara aynı derecede hizmet veririz.

Bu felsefe, bu inanç, bu uygulama insanlarımızdan kazandıklarımız insanlarımızla paylaşmanın ifadesidir. Dünya var oldukça bu böyle devam edecektir. Elginkan Vakfının kuruluş felsefesi budur.

Şu anda Elginkan ailesinin hiçbir ferdi hayatta değildir. Ailenin manevi kızı Gaye Akçen Hanımefendi Hüseyin Ekrem Elginkan’dan aldığı emaneti inanç ve gururla daha ileriye taşımanın gayreti içindedir. Bugün çeşitli sektörlerde 3000 bini aşkın çalışanı ve 19 şirketi ile faaliyet gösteren Elginkan

Topluluğu ekonomiye ve istihdama katkılarının yanında, bir eğitim gönüllüsü olan Gaye Akçen Hanımefendinin himmetleriyle Türkiye'nin birçok şehrinde okullar ve yurtlar yaptırıyor. Akçen, Elginkan Vakfı Mesleki Teknik Eğitim Merkezi vasıtasıyla 190 bini Manisa'da olmak üzere toplan 300 binin üzerindeki kişiye mesleki eğitim kursu verdirerek, birçok vatandaşımızın meslek sahibi olmasını sağlamıştır.

Elginkan Topluluğunda önder rol üstlenen Yönetim Kurulu Başkanı Gaye Akçen'in ilimize ve ülkemize olan katkılarını ve gayretli çalışmalarını tüm Manisa halkı takdirle izlemektedir.

Ayrıca Manisa Ümmühan Elginkan Mesleki Eğitim Merkezi başında, yıllardır başarı ile eğitim yöneticisi olarak görev yapan Murat Dolgun'un Manisa Lisesi'nden öğrencimiz olması da bizim gurur vesilemiz. Ne mutlu ELGINKAN ailesine ki arkalarında kapanmayacak bir amel defteri bırakarak rahmet-i rahmana kavuşmuşlardır. Allah kendilerinden razı olsun.

MORİS ŞİNASI (MANİSA ÇOCUK HASTANESİNİ VAKFEDEN)

Morris Schinasi 1855'te Manisa'da doğan dört çocuklu fakir bir Yahudi ailesinin üçüncü çocuğu olarak doğar ve asıl adı Moiz (Musa) ESKENAZİ'dir. Çocukluğunda Manisa'da tarlalarda ve bağlarda çalışır. Sekiz, dokuz yaşlarında yakalandığı bir hastalıktan Osmanlı imparatorluğunun en güçlü padişahı olan Kanuni'nin annesi Hafsa Sultan adına 1538 yılında Manisa'da yaptırdığı Sultan Camii Darüşşifasında tedavi görerek sağlığına kavuşur. Manisa Darüşşifasında iyileşir ve taburcu olacağı gün babasının kollarında taburcu olur.. Babasının hiç parası yoktur çaresizlik içinde hastane yetkililerine parası olmadığını ve nasıl taburcu edeceğinin sıkılarak anlatır. Hastane yetkililerinin burasının bir vakıf hastanesi olduğunu parası olmayanlardan para alınmadığını söylemesi ile çok mutlu olur. Bunu duyan küçük Moiz kendi kendine söz verir. İleride zengin olursa doğduğu ve tedavi olduğu bu şehre tıpkı bu vakıf hastane gibi fakirlerden para alınmayan bir vakıf hastanesi yaptıracaktır. Manisa'da hastane çıkışından bir müddet sonra çalışmak için iş arar Moiz. Önce mezarlık bekçiliğinde iş bulur. Ancak

okuma yazma bilmediği için bu işte fazla kalamaz. Girdiği diğer işleri de uzun süre devam ettiremez. O zamanlar fırsatlar ülkesi olarak sürekli konuşulan ve gidilmesi hayal edilen Amerika'ya gitmek üzere abisi Salamon ile yaya olarak geldiği İzmir Limanındaki bir geminin Amerika'ya gittiğini zannederek kaçak olarak binerler. Oysa Amerika'ya gittiğini sandıkları gemi Mısır'ın İskenderiye limanına gitmektedir. İskenderiye limanına varınca limandaki tütün yüklü başka bir gemide hamal olarak çalışırlar. Çalışmasını beğenen tütün yüklü geminin sahibi Grafallo adındaki Yunan asıllı tütün tüccarı Moiz'i çok beğenir ve yanında işe alır. Ona tütün işini, ticareti ve sigara yapmayı öğretir. Hayalinde bir şekilde Amerika'ya gitmek olan Moiz 1893 yılında patronundan ödünç aldığı 25.000 dolarla Mısır'dan Amerika'ya göç eder. New-York gümrüğünde o dönemin Amerika'sında var olan Yahudi düşmanlığından çekindiği için tipik Yahudi ismi olan Moiz'i Morris ve yine çok bilinen bir Yahudi soyadı olan Eskenazi'yi (Doğu Avrupa Yahudilerine verilen isim) Şinasi (Schinasi) olarak değiştirir. Kendisine Manisa da bakıp tedavi eden doktorun adının da Şinasi Bey olması tüm Manisalılar tarafından bilinir bu da çok entere-sandır. Amerika'nın Şikago kentinde düzenlenen bir fuarda bir mühendisle birlikte geliştirdikleri sigara sarma makinesi ile yıldızı parlar. Kardeşi Salamon ile kurdukları "SCHİNASİ BRADHER TOBACCO CAMPANY" adlı şirkette makina imalatı ve Manisa'dan getirdikleri tütünlerden sigara üretimine başlarlar. Bu dönemde sigara birçok doktor tarafından özellikle psikolojik hastalara ilaç olarak önerilmektedir. Bu sektördeki akıllıca yatırımları sonucu kısa sürede çok zengin olurlar. Fabrikalarında işledikleri tütünleri Osmanlı'dan aldığı ve işçilerinin çoğunu da Manisa'dan getirttikleri için, yaklaşık 200 Musevi aileyi Manisa'dan Brooklyn'e taşır.

Moris Şinasi ve ortakları II. Abdülhamit tarafından 17 Şubat 1908 tarihinde üçüncü dereceden "MECİDİYE NİŞANI" ile onurlandırılırlar. II. Abdulhamit'in M. Şinasi'ye verdiği Mecidiye

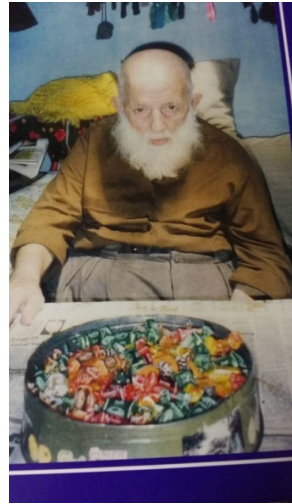
nişanı Morris Şinasi doğduğu ve Darüşşifasında şifa bulduğu Manisa'yı hiç unutmaz. 1929 Eylülünde vefat ettiğinde vasiyetnamesinde “Memleketi Manisa'ya en modern tıbbi donanımlara sahip bir 40 yataklı bir hastane inşa edilmesini artan paranın yıllık geliri ile hastane giderlerinin karşılanmasını ayrıca fakir hastalardan ücret alınmamasını” isteyen bir vasiyet çıkar. Çocukluğunda verdiği sözü unutmamıştır Morris Şinasi. Manisa'da çocuk hastanesi yaptırmak istemektedir. Moris Şinasi servetinin büyük bir kısmını kendi adıyla anılacak hastaneye vakfederek büyük bir vefa örneği gösterir. Moris Şinasi'nin eşi Lauretta 1930 yılında gemi ile önce İstanbul'a oradan Ankara'ya geçerek yetkililerle hastane yapımı hakkında görüşmeler yapar. Devrin Sağlık Bakanı Dr. Refik Saydam'la ayrıntılı görüşmeler yaparak oradan trenle Manisa'ya gelerek Sağlık Bakanlığının tahsis ettiği bugün Moris Şinasi Çocuk Hastanesinin bulunduğu arsada hastanenin temelini atılır. 23.08.1931 yılında çıkarılan özel bir kanunla hastanenin yasal dayanağı ve hastane için Amerika'dan getirilecek olan inşaat ve tıbbi malzemenin gümrük vergisinden muaf olmasını sağlayan kanun çıkarılır. (Kanunun kopyası elimizdedir) 180 bin dolara mal olan 40 yataklı Moris Şinasi Çocuk Hastanesi 1933 yılında hizmete açılmıştır. 1933 yılından bu güne yüz binlerce Manisalıyı ve Egeli'ye şifa kaynağı olmuştur. Moris Şinasi'nin Manisa'da yaptırdığı hastane için vakfettiği 1 milyon doların kalan 820 bin doları Amerika'nın en önemli bankasında geliri Manisa'daki kurulan hastanenin ihtiyaçlarını gidermesi için fon olarak yatırılır. Moris Şinasi hastanesi başlangıçta Amerikalı müdür, bir Amerikalı başhemşire ve banka temsilcisi tarafından idare edilir. Vakfedilen ve bir Amerikan bankasına yatırılan paranın geliri ve Amerikalılar tarafından idare edilen ülkemizin bu ilk ve en modern hastanesi.1965'li yıllara kadar müteveffa Morris Şinasi'nin vasiyeti gereği vakfedilen paranın geliri ile çok rahat olarak hastanenin tüm giderleri (maaş, ilaç, tıbbi sarf malzemesi, yiyecek içecek, ısınma ve enerji vb.) karşılanmış ve vasiyet gereği

40 yatağın büyük çoğunluğundan ücret alınmadan hastalar tedavi edilmiştir. Bazı yıllarda Türk ekonomisindeki enflasyonun yükselmeye başlaması sonrası Amerika'dan gelen vakıf kaynakları hastaneyi idare etmekte zorlanması üzerine hastane 1965 sonrası hastane Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına devredilmiştir. İlk kurulduğunda genel hastane statüsünde olan bu hastane, daha sonra "Morris Şinasi Milletlerarası Çocuk Hastanesi" adı ile çocuk hastanesine çevrilmiştir. Birçok çocuk gibi bebek iken havale geçiren benim kızım da bu hastanede tedavi görerek sağlığına kavuşmuştur. Allah kuranlardan razı olsun.

"İyilik et at denize, balık bilmezse, Halik bilir." Atasözü-müz gereğince Morris Şinasi kendisine yapılan karşılıksız iyiliği unutmayarak, iyiliğe iyilikle karşılık vererek doğduğu ve sağlığına kavuştuğu bu şehre vefalı biri olduğunu en güzel şekilde göstermiştir.

MANİSA'NIN MANEVİ DİNAMİKLERİNDEN
HACI HÜSEYİN DEDE
(NAM-I DİĞER ŞEKERCİ DEDE)
(1914-1997)

Resmî bir görevi olmaksızın 52 yıldır bereket kaynağı, adeta bereket fışkıran küçücük bir kitapçı dükkânında, yakından ve uzaktan gelen ister fakir isterse varlıklı insanlar için bu dükkândan ne şeker, ne çorba, ne de ekmek eksik olmuştur. Bu üç nesne sanki dükkânın içinden fışkırırcasına bollaşarak her geçen gün artarak gelen giden herkese dağıtımı yapılmıştır. Sadece insanlar değil kediler de 52 yıldır ciğersiz kalmamıştır. Bu küçücük dükkândan çevrenin fakir ve güçsüzleri her gün muntazaman ekmeklerini almakta, kediler de günlük ciğer istihkakını muntazaman tüketmişlerdir.

Pekâlâ, bu küçücük dükkândan fışkıran bereketin sırrı neydi?

Balkan Savaşı sırasında Zağra'da çok küçük yaşlarda iken babasını kaybeden ve eniştesinin yanında çizmeciliğe başlayan delikanlı Hüseyin Efendi, bir gün rüyasında manevî bir işaretle gelene ve gidene dükkânında sofra açmaya başlar. Gördüğü bu rüyanın tesiriyle gençliğinde cömertliği ve hâl dili, insanlara öğüdü çevresindekileri etkiler. Zaman içinde de yurt içinden ve yurt dışından gelen ziyaretçilerin uğrak yeri olur. Her gelene avuçla şeker verdiğiinden Hüseyin Efendi'nin gerçek ismi

unutulur ve “Şekerci Dede” ismi ile anılmaya başlar. Hüseyin Efendi’nin yanına gelenlere avuçla verdiği şekerleri alanlar, aldığı şekerlerin ev halkına yetecek kadar çok olması yanına gelip giden insanların dikkatini çeker. Bu durumun anlaşılmasından sonra Şekerci Dede, şekerleri avuçla değil, paket içinde vermeye başlar.

Şekerci Dede’nin dükkânında her sabah çorba kaynar, gelen zengin, fakir kim olursa olsun bu sofraya dâhil olur, nasibini alırdı. Bu dergâhta sadece insanların değil kedi – köpek gibi sokak hayvanlarının da payı vardı. Onlara da her gün ciğer alınır, doğranıp karınları doyurulurdu.

Şekerci Dede’nin bu durumunu bilenler ziyarete gelirken bir iki kilo şekerle gelirlerdi. Dükkâna gelen insanlar arasında zengin fakir, hatırlı hatırsız ayrımı yapmaz, ihtiyacı olanın da ihtiyacı karşılanırdı.

Bir sabah çorba içilirken Manisa sokaklarında meczup olarak dolaşan ve elinden içki şişesi düşmeyen (Ş.O) gelerek Şekerci Dede’den içki parası ister. Şekerci Dede çekmecedan çıkardığı bir miktar parayı bu meczuba içki parası olarak verir. Dükkânda bulunanlar bu durumdan hoşlanmazlar. Bunu seven Şekerci Dede, “Verdiğim sadaka değil, bağıştır. Şayet bunu vermeseydim dışarıda bir başka Müslüman’ı rahatsız eder, zarar verebilirdi.” der. Şekerci Dede’nin bu davranışındaki hakikati Almanya’da Bielefeld ‘de gezdiğim gençlik yurdundaki uygulama ile daha iyi anladım. Belediye, uyuşturucu kullanan ve tedavisi de mümkün olmayan gençleri bu yurttan toplamış, bu gençler başkalarına zarar vermesinler diye bizzat belediye doktoru kontrolünde sabah akşam 30’ar gram uyuşturucu verilerek sakinleştiriliyorlardı.

Dükkânın kitap geliri çok cüzî olmasına rağmen gideri ayda 4 ile 5 misli idi. Zekât ve sadaka olarak gelen paralar bekletilmeksizin aynı gün içerisinde yoksullara intikal ettirilirdi. Ekmek için gelen hiçbir yoksul geri çevrilmez, şayet ekmek alınacak para yoksa bile ekmek borçla alınır, ihtiyaç sahibinin

ihtiyacı mutlaka karşılanırdı. Bakarsın ertesi günü Manisa'dan, İstanbul'dan, Ankara'dan, Sivas'tan veya Avrupa'dan gelen bir ziyaretçi, dükkânın borcunun ne olduğunu bilmediği hâlde, rahmetli Şekerci Dede'ye bıraktığı sadaka sayıldığında, borç miktarını fazlasıyla karşılayacak kadar çıkardı. Onun dükkânı, görünüşte bir kitapçı dükkânı idi, ama gerçekte bir yardım kuruluşuydu. 52 yıldır dergâha gelen hiçbir yoksul, hiçbir sokak hayvanı karnı doyurulmadan ayrılmamıştır. Ekmek için gelen hiç kimse ekmeksiz geri çevrilmemiştir. Ölümünden sonra da hâlâ bu gelenek aynen devam etmektedir.

Mana eri Şekerci Dede'yi biraz da fizikî olarak tanıtmak istiyorum. Onu görenler ve yakinen tanıyanlar herhalde benim bu söyleyeceklerimi tasdik edeceklerdir. Yaşı 90'nın üzerinde olmasına rağmen pürüzsüz ve çizgisiz nuranî bir siması vardı. Simasında, sanki 15 yaşındaki bir gencin yüzündeki tazelik vardı. Şekerci Dede'yi çok değerli arkadaşım Fatih Anadolu Lisesi Müdürü Rahmetli İsmet Sönmez'le sık sık ziyaret ederken hemen Peygamberimizin Şu Hadis-i Şerifi aklıma gelirdi. Peygamberimiz buyuruyor ki **“Sizin en hayırlınız, görüldüğünde Zül Celâl'in hatırlandığı kişidir.”** Şekerci Dede'nin nuranî yüzünü gördüğümde hemen Rabbimizi hatırlardım. Merhum arkadaşım İsmet Sönmez rahmetli de kendilerini çok severdi. Birbirlerini çok seven bu iki rahmetliyi Rabbimin de sevdiğini umuyorum. Umarım Rabbim, bizlerin de sevdiği bu iki mübarek insanı cennetiyle taltif etmiştir.

Cenab-ı Hak Al-i İmran 114: ***“Onlar Allah'a ve ahret gününe inanır, iyiliği teşvik edip kötülükten sakındırır ve hayır işlerde birbiriyle yarışır. İşte bunlar Salih kullardandır.”***

Şekerci Dede iyiliği teşvik eden, kötü ve kötülüklerden sakındıran Allah'ın salih kullarından biriydi. Nitekim bir gün yine İsmet Sönmez merhum arkadaşım ile otururken bizimle dükkânda olan ziyaretçilerden biri: **“Dede benim bir komşum var. Komşuma iyilikten başka hiçbir kusurum yok. Her türlü sıkıntısında ilk yardımına koşan ben ve eşim, Burada**

riya olmasın diye yaptığımız iyiliklerden söz etmek istemiyorum. Üzüntülerini paylaşıyoruz, sevinçlerine hep beraber seviniyoruz Ama gel gör ki bu komşumuz bizim aldığımızı, gıydiğimizi ve bindiğimizi hazmedemiyor hep gıybetimizi yapıyor. . Mesela en basitinden onların çocuğu üniversiteyi kazandı ilk tebrik eden biz olduğumuz halde ertesi sene bizim çocuğumuz da üniversiteyi kazandı. Kapı komşumuz olduğu halde bir ‘hayırlı olsun demediler’ Ben bunlara ne yapayım?” dediğinde, Şekerci Dede: “Senin hiçbir şey yapmana gerek yok. Hasetlik bir ateştir. Haset edeni yakar. Zaten o kendi kendini yakıp tutuşturuyor. “dedi ve ekledi.“ İnsanlar iyilik yapılmaya layıktır. Sen de yaptığın iyiliği yapmaya devam et!” dedi.

İşte Hacı Hüseyin Dede, nam-ı diğer Şekerci Dede, Rabbi-mizin buyruğu gereğince “İyilikleri teşvik eden, insanları kötülüklerden de sakındıran” bir mana eriydi.

Vefatında Manisa dışında olduğumdan cenaze namazını katılmak nasip olmadı. Ama dostlarımdan dinlediğime göre son yılların en kalabalık cenaze namazı imiş. Cemaatin Hatuniye Camii’nin avlusundan Emekliler Parkı dâhil Valilik önüne kadar taşıdığını, trafiği durdurduğunu, Manisa’da yakın tarihte böyle kalabalık bir cenaze namazının kılınmadığını Manisalı dostlarım bilhassa anlattılar.

Çatal mezarlığında medfun olan merhumun anısına, sevenleri tarafından Manisa’nın Güzelyurt mahallesinde yaptırdıkları “Şekerci Dede Camisi” ismiyle hatırasını yaşatmaktadırlar.

Şekerci Dede’den söz ederken idealist eğitimci ve bilge gönül adamı, değerli meslektaşım merhum İsmet Sönmez rahmetliyi de anmış oldum. Bu yazımı okuyan tüm dostlarımdan bu iki mana erinin ve âhirete intikal eden tüm Manisalı hayırseverlerin ruhlarını fatihalarla yâd etmelerini özellikle istirham ediyorum. Ruhları Şâd Olsun.

İBRAHİM GÖKÇEN - MUSTAFA ÇAĞATAY ULUÇAY (MANİSA LİSESİ ÖĞRETMENLERİ)

İbrahim GÖKÇEN ve Mustafa Çağatay ULUÇAY, Cumhuriyetin ilk yıllarında Manisa Şehitler Ortaokulu ile Manisa Lisesinde öğretmenlik yapmış iki meslektaşımızdır. Her ikisi de şu anda merhum olan bu meslektaşlarımız, Manisa'nın tarihi ve Manisa'daki vakıfların incelenmesi konusunda unutulmayacak hizmetlerde bulunan iki eğitimcidir. Zaten vefalı Manisa halkı da bu iki meslektaşımızı yaşatmak amacıyla Yarhasanlar Mahallesiindeki geniş bulvara İbrahim Gökçen Bulvarı, Karaköy semtinde bulunan bir ilköğretim okuluna da Çağatay Uluçay İlköğretim Okulu adını vermiştir.

Manisa Lisesi'nde öğretmen olarak çalıştıkları yıllarda tarihle günümüz arasında adeta bir köprü görevini üstlenmişlerdir. Latin alfabesine geçilmesiyle unutulmaya başlanan eski yazı belge ve bilgiler, hem Osmanlı yazısını hem de Latin alfabesi yazısını iyi derecede bilen bu iki tarih öğretmeni İbrahim GÖKÇEN ve Mustafa Çağatay ULUÇAY, Manisa'daki bütün kültürel değerleri belgelendirerek yazdıkları kitaplarla günümüze aktarmışlardır. Şayet bu çalışmalar yapılmamış olsaydı Manisa'nın kültürel tarihinin aydınlığa kavuşması tam olarak mümkün olmazdı. Bu verimli ve kıymetli çalışmalarını unutmayan Manisa halkı, her iki öğretmenin de isimlerini bugün yaşatmaktadır. Eserlerini ve hayat hikâyelerini aşağıya çıkarırken bu arada kendilerini de rahmetle anıyoruz.

İBRAHİM GÖKÇEN
EĞİTİMCİ TARİHCİ ARAŞTIRMACI
(1906/1958)

1 906 Yılında Selanik –Gevgili’de doğdu. 1924’de ailesi birlikte Bursa’ya yerleşti.1928 yılında ilkokul öğretmeni oldu. Fransızca bilir aynı zamanda ressamdı. Giresun’da 3 yıl, Bursa’da 4 yıl öğretmenlik yaptı.1935 yılında Tarih ve Coğrafya öğretmenliğini kazanan GÖKÇEN, Kırşehir Ortaokulunda 1 yıl görev yaptıktan sonra 10 Eylül 1937 de Manisa Ortaokuluna (Şimdiki Şehitler Ortaokulu) tayin oldu.1945 yılında ortaokulun Manisa Lisesi’ne dönüşmesinden sonra aynı okulda görevine devam etti. Manisa Lisesi’nde bir ara müdür yardımcılığı görevinde de bulundu. 18 Eylül 1948 tarihinde emekliliği dolayısıyla Manisa’dan ayrıldı. İstanbul’un Bakırköy ilçesine yerleşerek tarih ve vakıf araştırmalarına devam etti. 04 Şubat 1958 tarihinde de genç yaşta beyin kanaması sonucu vefat etti. Naaşı Edirne Kapı mezarlığına defnedildi. Ruhu Şâd Olsun.

Manisa’yı memleketi Bursa’ya çok benzeten GÖKÇEN’in Manisa’nın tarihî ve vakıf eserlerini orijinaline uygun olarak çizmiştir. Ondan sonraki araştırmacılar hep onun çizdiği resimleri kaynak olarak kullanmışlardır.

Kitapları

- a) Manisa Tarihine Genel Bakış (Çağatay ULUÇAY’la birlikte), 1939, İstanbul.
- a) 16. ve 17.Yüzyıl Vesikalarına Göre Manisa’da Deri Sanatları Tarihi araştırmaları, 1945,
- b) Sicillere göre 16. – 17. Asırlarda Saruhanoğulları Zâviye ve Yatırları, 1946, İstanbul.

- c) 16. – 17. Asır Sicillerine Göre Saruhan'da Yörük ve Türkmenler, 1946, İstanbul.
- d) Manisa Tarihinde Vakıflar ve Hayırlar, I. Cilt, 1946, İstanbul.
- e) Manisa Tarihinde Vakıflar ve Hayırlar, II. Cilt, 1950, İstanbul.
- f) Tarihte Saruhan Köyleri, 1950,

Makale ve Araştırmaları

Gediz Dergisinde Yayınlananlar

1938 – 1947 yılları arasında bu dergide yayınlanan makaleleri,

*Tarihî Eserleri Nasıl Koruyalım,

*Muradiye Camii,

*Ulu Camii ve Medresesi,

*Alay Bey Camii,

*Çeşnigir ve İvaz Paşa Camileri,

*İvaz Paşa Camii, (Ayrıca)

*Atatürk ve Türk Tarihi,

*Yunt Dağında Bir Gezi,

*Ege Kalesi,

*Seni Düşünürken (Tarihi Eserlerle İlgili Şiir)

Genç Spil Dergisinde Yayınlananlar:

* Manisa'nın Eski Eserlerinden Darüşşifa,

* Manisa Kütüphanesinde Bulunan Tıbbî Bir Eser ve İçindeki Orijinal Kayıt Hakkında,

* Manisa Tarihi ile Alakalı Piyale Bey Kimdir?

* Tarih ve Folklor,

* Manisa Kalesi ve Tamir Safhası,

* Yer ile Gök Arasında,

* Babalık,

* Kömürcü Develeri,

* Acuze (Hikâye),

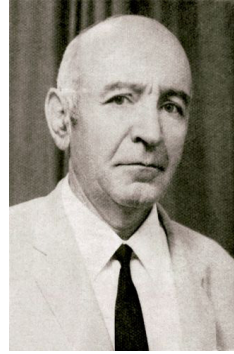
* Hatıra Defteri (Hikâye),

Belleten Dergisinde Yayınlanan Makalesi:

* Ulu Camideki Büyük Çalar Saat

MUSTAFA ÇAĞATAY ULUÇAY
EĞİTİMCİ, TARİHÇİ, ARAŞTIRMACI YAZAR
(1910-1970)

1910 yılında Çankırı'nın Çerkeş İlçe-
sinde doğdu. 1933'de Ankara Gazi Eği-
tim Enstitüsü'nü bitirerek Tarih ve Coğ-
rafiya öğretmenleri oldu. İlk görev yeri olan
Burdur Ortaokulunda iki yıl çalıştıktan
sonra kendi isteği ile 1935 yılında Manisa
Şehitler Ortaokuluna tayini çıktı. 1947 –
1949 tarihleri arasında Milli Eğitim Ba-
kanlığı tarafından İngiltere'ye gönderildi.
Manisa Ortaokulunun 1945 yılında Ma-
nisa Lisesi'ne dönüşmesinden sonra da aynı okulda 1956 yılına
kadar çalıştı. Daha sonra Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü, İs-
tambul Öğretmen Okulu ve İstanbul. Eğitim Enstitüsünde öğ-
retmenlik yaptı. 1970 yılında vefat etti. Ruhü şâd olsun.

Manisa'nın yerel tarihi ve ulusal boyutta tarihî araştırmalar yaparak aşağıdaki eserleri yazdı. Bu eserlerin hepsi günümüz tarihçilerine kaynak oluşturmaktadır.

Mustafa Çağatay ULUÇAY'ın Manisa Lisesinde öğretmen iken Manisa Tarihi ile ilgili kitapları ve makaleleri:

Kitapları:

- a) Manisa Tarihine Genel Bakış, (Bu eseri İbrahim Gökçen ile birlikte yazmışlardır.) 1936, İstanbul.
- b) Saruhanoğulları ve Eserlerine Dair Vesikalar, I. Cilt, 1942, İstanbul.

- c) Manisa'daki Saray-ı Amire ve Şehzâdeler Türbesi, 1941
- d) Yunus'un Mezarı, 1943, Manisa.
- e) 17. Yüzyılda Manisa'da Ziraat, Ticaret ve Esnaf Teşkilatı, 1942, İstanbul.
- f) 17. Asırda Saruhan'da Eşkîyalık ve Halk Hareketleri, 1944, İstanbul.
- g) Saruhanoğulları ve Eserlerine Dair Vesikalar, II. Cilt, 1944, İstanbul.
- h) Manisa Yârenleri, Manisa Lisesi Matbaası, 1946, Manisa.
- i) 18. ve 19. Yüzyıllarda Saruhan'da Eşkîyalık ve Halk Hareketleri, 1945, İstanbul.
- j) Harem, 1956, Ankara.
- k) Padişahların Kadın ve Kızları, 1963, Ankara.
- l) Atçalı Kel Mehmet, 1965, İstanbul.
- m) İlk Müslüman Türk Devletleri, 1975, Ankara.

Makale ve Araştırmaları

Gediz dergisinde Yayınlananlar:

- *Türk Tezi ve II. Tarih Kurultayı,
- *Manisa Üzümlerine Dair,
- *Manisa ve Üzüm,
- *Saruhan'da Susam Ziraatı,
- *Bir Hüküm Bir Fetva,
- *Yunt Dağında Bir Hafta,
- *Tarihimizi Nasıl İşlemeliyiz,
- *Ayn-ı Ali Kimdir?
- *İbrahim Çelebi ve Camii,

Ülkü Mecmuasında yayınlanan:

- *Hasan Ağa Türküsü,

Tarih dergisinde Yayınlananlar:

- *Yavuz Sultan Selim Nasıl Padişah Oldu?
- *II. Bayezıt'ın Ailesi.

İslam Ansiklopedisinde:

- *Mustafa Sultan ve Saruhan Oğulları maddelerini yazmıştır.

Tarih Vesikalarında:

*Karaosmanoğulları'na Ait Bazı Vesikalar,

III. Türk tarihi Kongresinde:

*Karaosmanoğulları'na Ait Düşünceler,

Yayınlanan:

*Sürgünler,

*Yeni ve Yakın Çağlarda Manisa'ya ve Manisa'dan Sürgünler.

Mecmuasında:

*Manisa Şer'iye Sicillerine Dair Bir Araştırma.

Mustafa Çağatay ULUÇAY'ın Tarihi Eserlerle İlgili Çalışması,

* Yurt Sevgisi ve Halk Evi,

* Kurtuluşumuzun Üç Temeli,

* Cumhuriyet 20 Yaşında,

* Manisa'da Semercilik Hakkında Bir Araştırma,

* Manisa'da Dericilik ve Bundan Doğan Zanaatlar, (Dizi

Halinde Yayınlanan)

* Manisa Dolayındaki Zaviye ve Yatırlara Dair Vesikalar,

* Manisa Halk Evinin Güzel Sanatlar Faaliyeti ve Bir Fikir,

* Manisa Tarihinde Vakıflar ve Hayırlar,

* Muharrem Resmî Çelebi,

* Piyale Bey ve Vakıfları,

* Saruhan Köyleri,

* Osmanlılarda Barut İnhisarı

Görüldüğü gibi Manisa Lisesi Tarih Öğretmenleri İbrahim GÖKÇEN ve Mustafa Çağatay ULUÇAY gerek Manisa için gerekse Türk tarihi konularında kendilerinden sonra gelecek tarihçilere ve bugünkü nesle çok önemli bilgi ve belgeler aktarmışlardır. Geçmişle bugün arasında köprü vazifesini bihakkin ifa etmişlerdir. Her iki tarihçiye de Allah'tan rahmet diliyoruz.

HALİL YURTSEVEN- 16. DÖNEM MİLLETVEKİLİ (1928-2017)

36 yıllık meslek hayatımın 10 yılını ilçelerinde, 20 yılını da Manisa merkezde icra ettim. Manisa'yı sevdim. Manisa'ya hizmet edenleri her zaman takdir ettim. Unutulanlar, unutanları asla affetmezlermiş. Söz uçar, yazı kalır, düşüncesiyle ben de gerek hayatta olanlarla gerekse vefat etmiş, Manisa'ya ve Manisalılar yararına bir çivi çakarak da olsa katkıda bulunan Manisa sevdalılarını kitaplaştırarak raflarda geleceğe taşımak istedim. Amacım; bu rol model değerleri gelecek nesillere tanıttıp, onlarda Manisa ve insanlık yararına hayır ve hizmet imajı uyandırmaktır.

Bu yazımda eserleriyle ve Manisa'ya olan hizmetleriyle Manisalıların yakından tanıdığı ve benim de Kırkağaç Lisesi'nde iken Kırkağaç'ın duayen siyasetçilerinden Merhum Kazım Kayadipli ağabeyimin vasıtasıyla tanıdığım esnaf, siyasetçi, hayırsever, ismiyle müsemma, yurdunu seven "YURTSEVEN" merhum Halil Yurtseven ağabeyimiz hakkında bildiğim ve hakkında bilinenleri hafızalarda tazeleyerek geleceğe taşımaktır.

Merhum ağabeyimiz otu kekik, kuşu keklik, dağlık-taşlık bir yöre olan Aksekilidir. Ülkemizde en çok göç veren ilçelerdendir. Bugün 400.000 Aksekilinin dışarıda yaşadığı söylenir. Onun için ilçeden göç eden Aksekililer otu kekik, kuşu keklik olan yöreye yerleşmezler. Yerleşenler de tarım ile değil, ticaretle uğraşırlar. Onun için Aksekililer ticari kabiliyetiyle tanınırlar.

Merhum, İlkokulu beraber okuduğu ve sınıf arkadaşı, çok sevdiği Zeki Başeskioğlu ile ilkokulu bitirdikten sonra Akseki'den yola çıkarlar, Antalya'da yolları ayrılır. Zeki Başeskioğlu İstanbul'a giderek Mahmut Paşa'da seyyar şapka satarak işe başlar ve bugün ülkemizde "**Zeki Triko**" olarak bilinen ünlü markanın sahibi olur. Halil Yurtseven de Manisa'ya gelir, pazarlarda kumaş türü öteberi satmaya başlar. Manisa'yı çok seven Yurtseven, ayakkabıcı babasını ve yakınlarını da Manisa'ya taşır ve ailece Manisa'ya yerleşirler.

Askerlik dönüşü göçücü usulü Suzan Hanımla evlenen Yurtseven, 1952 yılında büyüklerinin de desteğiyle Uzun Çarşıda manifatura dükkânı açar. Kanının kaynakıldığı gençlik döneminde rahmetli Menderes'e olan sevgisi nedeniyle Demokrat Parti'ye ve malum 27 Mayıs 60 ihtilalinden sonra da Adalet Partisi'ne girerek 9 yıl ilçe başkanlığı, 6 yıl da il başkanlığını yürütür. Bu arada Manisa Ticaret Sanayi Odası Başkan Yardımcısı görevine getirilir. Bu göreve geldikten sonra arkadaşlarıyla beraber Bursa Ticaret ve Sanayi odasına bir gezi tertip ederler. Gezi esnasında gördüğü Bursa Organize Sanayi Bölgesinden rahmetli çok etkilenir. Ve derhal Manisa'ya da bir organize sanayi kurulması için arkadaşlarıyla beraber Ankara'nın yollarını aşındırır. Bu amaçla rahmetli Demirel'i defalarca ziyaret ederler. Ama ne var ki Demirel o yıllarda İzmir'in ünlü siyasetçisi ve Belediye Başkanı Osman Kibar'a söz vermiştir. Demirel, Osman Kibar'ı ikna etmek şartıyla Manisa'ya organize sanayi kurulması sözünü verir. Demirel'i ikna eden Halil Yurtseven ve arkadaşları ne var ki zor bir insan olan Osman Kibar'ın da olur ve onayını da almak zorundadırlar. Halil Yurtseven, saygılı, sempatik olağan tavırlarıyla

Osman Kibar'ı ikna ederek Manisa Organize Sanayinin kurulmasına start verilir. Manisa'yı harekete geçiren merhum, temel atma törenine çağrılan Osman Kibar'ı İzmir'den Manisa'ya kadar ucu bucağı görünmeyen bir konvoyla Manisa'ya getirir ve bugünkü Manisa Organize Sanayinin temeli atılır. Yine Manisa Organize Sanayi ile birlikte bugün binlerce esnafın ve ustanın ekmek kapısı olan Kenan Evren Küçük Sanayi sitesinin yapımında, Manisa'ya kalıcı hizmetler bırakan rahmetli Hasan Türek, Mustafa Çapra, Hasan Soytürk, Dilaver Vardarer, Hüseyin Balatlı, İbrahim Arusan, Osman Nuri Şener, Ümit Canıyar, Güngör Çalışır, İsmail Kahraman, Cengiz Yurdabekçi, Yılmaz Volkan ve Cemal Özer beyler ile birlikte emeği vardır. Başlangıçta 11 fabrika ile başlayan Manisa Organize Sanayi ve sonrasında yapılan Kenan Evren Küçük Sanayi siteleri bugün Manisa'da binlerce ailenin ekmek kapısıdır

1976 yılında yapılan seçimlerde 5. Dönem milletvekili olarak meclise giren Halil Yurtseven parti farkı gözetmeksizin herkese yardımcı olmaya çalışmış, özellikle de MOS Bölgesi ile Kenan Evren Sanayi sitesinin güçlenmesi için çok büyük çabalar sarf etmiştir. Bunu bilen MOSB yöneticileri Yurtseven'in bu fedakâr çalışmalarına vefa göstererek 1977 yılında MOS Bölgesinde bir caddeye merhumun ismini vermişlerdir.

Özellikle Kırkağaç'ta görev yaparken Demirel'in seçim mitinginde, mitinge katılanlarla benim de şahit olduğum bir olayı da burada vurgulamak istiyorum. Coşkulu seçim mitinginde kürsüye çağrılan Demirel, yanına her iki merhum Kazım Kayadipli ile Halil Yurtseven'i de Kürsüye çıkararak **“Benim yorganıma güve getirmeyen iki dostum. Her ilde böyle iki dostum olsa benim sırtım yere gelmez.”** diye takdim etmişti. Gerçekten de Demirel bu sözünde çok samimiydi. Her ikisi de siyaseti kendileri için değil, devleti ve yöresi için yapanlardandı.

Nitekim Mensubu olduğu partinin uzun yıllar ilçe ve il başkanlığı görevlerini yürüten Halil YURTSEVEN, 1976 yılında Manisa Milletvekili olarak Meclis'e girince sempatik ve doğal

davranışlarıyla edindiği çevre sayesinde Ankara'dan geçici olarak temin ettiği dozerler ve kamyonlarla yolları olmayan Yunt-dağı köylerine yollar yaptırmıştır. Yuntdağı köylülerinin günü birlik Manisa ovasına çalışmaya gelmelerini sağlayarak ekonomik açıdan gelişmelerine katkıda bulunmuştur

Merhum ağabeyimiz, milletvekilliğinden sonra siyaset yaptığı ilde oturan ve sokağında gezen, unutulmayan milletvekillerinden biridir.

1980 sonrası siyaseti bırakan merhum, bütün partilere eşit mesafede durarak gençlere siyasi tecrübelerini anlatarak birikimlerini gençlerle paylaşmıştır.

Siyasi çalışmaları ve ticaretinin yanında **“Veren el, alan el-den üstündür.”** Anlayışı ile hayır işlerinden de geri kalmayan merhum sırasıyla:

1-İmam – Hatip Lisesinin inşası için arsa teminiyle ve inşaatıyla bizzat yakından ilgilenmiş, 10 sene, bu okulun Yaptırma ve Yaşatma Derneği'nin yöneticiliğini yapmıştır. Daha sonra bilfiil siyasete atılınca bu görevinden kendi isteği ile ayrılmıştır.

2-Merkeze bağlı Barbaros Mahallesinde eşi Suzan YURTSEVEN adına yaptırdığı “Suzan Yurtseven Sağlık Ocağı”,

3-Yine Akmesic Mahallesinde Rahmetli ağabeyi Mustafa YURTSEVEN'in eşi, yengesi Güzide YURTSEVEN adına yaptırdığı “Güzide Yurtseven Sağlık ocağı”

4-Rahmetli ağabeyi Mustafa YURTSEVEN'e ait Muradiye Camii'nin yanındaki dört katlı binayı, Diyanet Vakfına, Kız Kur'an Kursu olarak vakfetmesi,

5-Çarşı merkezindeki birer daireyi yine rahmetli eşi Suzan YURTSEVEN adına Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı ile Şehit Polis aileleri adına Manisa Emniyet Müdürlüğü vakfına bağışlaması. Aynı zamanda kendisi de bu vakfın uzun yıllar II. Başkanı ve sonra da Onursal başkanı olarak görev yapması,

6-İçindeki okuma özlemi nedeniyle Lütfi Kırdar meydanında kendi adına yapıp, Milli Eğitime teslim ettiği Manisa'nın

mimarî açıdan en görkemli okullarından biri olan “Halil Yurtseven İlkokulu”

7-Üniversitede okuyan yoksul aile çocuklarına yardımlarıyla destek olması,

Manisa’da hayırsever ve eğitim sever kişiliğiyle temayüz eden Halil YURTSEVEN, cömertçe yaptığı vakıf ve bağışlarla Manisa’da iz bırakan bir büyüğümüzdür.

Ülkesine ve yöresine olan hayırlı hizmetlerinin karşılığında aldığı teşekkür ve takdir belgeleri yanında, devletimiz de duyarsız kalmayarak merhum ağabeyimize

1- TBMM tarafından “ÜSTÜN HİZMET ÖDÜLÜ “

2- Cumhurbaşkanlığı tarafından da “ŞÜKRAN PLAKETİ” takdim edilmiştir.

Bildiklerimin yanında bir de rahmetliyi dostlarına sordum.

Güngör Çalışır: “Halil Yurtseven Manisa’da dürüstlükte, ticarete, siyasette sembol isimlerden biridir. İl Genel Meclisi dâhil siyasetin bütün kademelerinde bulunmuştur. İl başkanı seçildiğinin ilk yönetim kurulu toplantısında bizlere **Arkadaşlar il başkanı olarak düşündüklerimi ve prensiplerimi sizlerle paylaşmak istiyorum**

1- Hiçbirimiz banka kredisi kullanmayacak. İhtiyacı olan arkadaşlarımızın bu ihtiyacını kendi aramızdan karşılayacağız.

2- Yönetimden hiç kimse parti kimliğini ve kartvizitini kullanarak kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş yapmayacak.

3- Hiç kimse olmayacak işleri için parti kimliğini kullanarak devlet memurundan bir iş talep etmeyecek. Partimize ve parti kimliğimizden dolayı bize sıkıntı çıkaran devlet memuru olursa bu tür kişilere karşı kişisel değil, yönetime getirerek buradan çözümlemeye çalışacağız. Bu şartlarda yönetimde kalmak isteyen arkadaşlarımız varsa onlarla çalışmaya hazırım. Ama

bu prensiplerimin dışında davranacak arkadaşlarım varsa, baştan bu arkadaşlarla yolumuzu ayırmakta yarar var.” dedi. Merhum ağabeyimizin bu ikazları hala daha dün gibi kulaklarımda çınlamaktadır. Tek kelime ile dürüstlük abidesi bir büyüğümüzdü.

Faruk Saydam: “Halil Yurtseven 65 yıllık dostum ve ağabeyim olarak, esnaflıktan gelen kıvrak zekâsı ve ikna kabiliyeti ile köylülerin ve çiftçilerin yakından tanıdığı ve onların dertleriyle dertlenen bir halk adamı idi. Manisa’da kazanıp, kazancından hayır ve hasenatını cömertçe Manisa’ya harcayan hatırnaz ve fahı bir büyüğümüzdü. İnsanların sevinçli ve üzüntülü günlerinde hep yanında olmaya çalışırdı. Sünnet ve evlilik düğünlerini hiç kaçırmazdı. Siyasetinde de ticaretinde de dürüstlüğü ile temayüz etmiş bir büyüğümüzdü. Tek kelime ile bizim kuşağın rehberiydi. Allah kendisinden razı olsun.”

İnsanların arkasında bırakabileceği en büyük servet, temiz ve lekesiz bir isimmiş. Halkın razı olduğundan Rabbim de razı olurmuş. Ticaretiyle, siyasi çalışmalarıyla, devletin katında, halkının gönlünde yer tutan, merhum ağabeyimiz, arkasında Manisa’ya, evlatlarına ve torunlarına gurur duyabilecekleri bir isim bırakmıştır. Ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun.

**İSTİKLAL MADALYALI MANİSA
BELEDİYE BAŞKANI
BAHRİ SARİTEPE
(1923 – 1926)**

Tahir Paşanın torunu ve Şehit Mustafa Bey ile Hatice hanımın oğludur. 1875 yılında annesi vapurla kayınpederi Tahir Paşanın yanına gelirken vapurda doğdu. Ve ismi de Tahir kondu. Nuüfusta doğum yeri İzmir olarak kayda geçti.

Mülkiye’de okurken Rodos’a sürgün olarak gönderildi. Burada Nigar Hanımla evlendi. Kızları Şükriye Şener ve Saime Ersan burada doğdu.

Midilli- Bucak’a bağlı İlyak ve Kolonya’da Nüfus müdürlüğüne atandı. Görevi, Mutasarrıf Tevfik bey tarafından Akhisar merkeze bağlı eski ismiyle Yaya Köy, şimdiki ismiyle Zeytinlio’ya daha sonra da Palamut’a nakledilerek bu iki köyde bucak Müdürlüğü görevlerinde bulundu. İşgal yıllarında Mudanya ve Milas kaymakamlıkları yaptı. Daha sonra kaymakamlığı bırakarak bizzat milli mücadeleye katıldı. Sarıtepe’de yapılan savaşlara katıldı. Soyadı kanunu kabul edildiğinde Sarıtepe hatırasına kendisine “Sarıtepe” soyadı verildi.

Kurtuluş savaşından sonra Manisa’ya döndü. 1923- 1926 yılları arasında Belediye Başkanlığı yaptı. Bu görevde iken 2. Dönem ara seçimlerinde Erzurum Milletvekili seçilerek Meclise girdi. 3. Dönem 1927 ile 1931 yılları arasında Manisa milletvekili olarak görev yaptı Milletvekilliğinden sonra Manisa’da

çiftçilikle meşgul iken 19 Kasım 1935 tarihinde Manisa’da vefat etti. Naaşı karaköy mezarlığına defnedildi. Ancak Manisa ‘nın imar durum dolayısıyla bugünkü Karaköy pazarı cevannda bulunan mezarlık iptal edildi. Bu iptal sonucu merhumun naaşı bugünkü asri mezarlık olan Çatal Mezarlığına defnedildi. Merhumun mezar taşında:

Hüvel Baki (Allah baki)

Manisa Belediye Reisi

Bahri Sarıtepe’nin istirahatgâhıdır.

Ruhuna fatiha 1875- 1935

Nuri Nigar hanımla evli olup üç çocuğu olan merhum Bahri Sarıtepe, aynı zamanda İstiklal Madalyası sahibi idi.

İşgal sonu Yunan ricatında yanan –yıkılan Manisa’da ilk Belediyecilik faaliyetlerinde ve Manisa’nın imarında çok büyük katkıları olmuştur. Bunun içinder ki Bir vefa örneği olarak tarihçi meslektaşımız Sayın Mehmet Güzgülü kardeşimizin 06.11.2013 tarihinde Belediye Meclis toplantısında büyük bir vefa örneğiyle Bahri Sarıtepe’yi tanıtım konuşmasıyla Belediye Gençlik Merkezine “Bahri Sarıtepe Gençlik Merkezi“ isminin verilmesi teklifi, meclis tarafından oy birliği ile kabul edilmiştir.

06.11.2013 tarihli tarihçi Mehmet Güzgülü’nün konuşması ve Meclis toplantısı:

MANİSA Belediyesi’nin Kasım ayı Meclis Toplantısı’nda Cumhuriyet’in kuruluşundan sonra Manisa Belediye Başkanlığı yapmış olan Bahri Sarıtepe’nin adının kent merkezindeki Manisa Belediyesi Gençlik Merkezi’ne verilmesi gündeme geldi. Tarihçi kimliğiyle tanınan Belediye Meclis Üyesi Mehmet Güzgülü, Manisa’da Kurtuluş Savaşı döneminde önemli çalışmalar yapmış isimlerin unutulmaması için bu tür çalışmaların devam etmesi gerektiğine dikkat çekti.

Manisa Belediyesi Kasım Ayı Meclis Toplantısı, Belediye Başkanı Cengiz Ergün başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda

Cumhuriyet'in kuruluşunun ardından Manisa Belediye Başkanlığı yapmış olan Bahri Sarıtepe'nin adının kent merkezindeki Manisa Belediyesi Gençlik Merkezi'ne verilmesi teklifi görüşüldü. Madde üzerine söz alan tarihçi kimliğiyle tanınan MHP Belediye Meclis Üyesi Mehmet Güzgülü, Manisa'nın kurtuluşu döneminde önemli çalışmalar yapmış olan kahramanların adının yaşatılması konusunda Manisa Belediyesi'nin attığı adımların önemine vurgu yaptı. Güzgülü, Kurtuluş Savaşı döneminde önemli çalışmalar yapmış isimlerin unutulmaması için bu tür çalışmaların devam etmesi gerektiğine dikkat çekti. Madde oybirliğiyle kabul edilerek, Manisa Belediyesi Gençlik Merkezi'nin adı Bahri Sarıtepe Gençlik Merkezi olarak değişti.

Bahri Sarıtepe kimdir?

Bahri Sarıtepe, 1875 yılında İzmir'de doğdu. Liseyi bitirerek Manisa Belediyesi'nde göreve başladı. Mudanya ve Milas'ta kaymakamlık da yapan Bahri Bey, Manisa Reddi İlhak ve Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurucuları arasında yer aldı. Manisa Belediye Başkanlığı da yapan Bahri Sarıtepe; 1923 yılında ara seçimlerde 2. Dönem Erzurum Milletvekili olarak meclise girdi. Mecidi Nişanı, Muharebe Madalyası ve Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyası sahibiydi. Bahri Sarıtepe; 19 Kasım 1935 tarihinde Manisa'da vefat etti.

MUSTAFA ÇAPRA
BELEDİYE BAŞKANI
(1968-1973)

Merhum Mustafa Çapra ağabeyimizi Kırkağaç Lisesi Müdürü iken Kırkağaç'ın önemli simalarından merhum Kazım Kayadipli ağabey vasıtasıyla tanımıştım. 1975 yılında Kırkağaç Ortaokuluna müdür olarak atandığım yıl, okulun bahçesinde uzun yıllar kendi kadherine terk edilen metruk binada lise de açılması kararı geldi. Binanın içine girilecek gibi değildi. Durumu merhum Kazım ağabeye ilettiğimde beni arabasına alarak doğru Manisa'ya getirdi ve merhum Mustafa Çapra ağabeyle tanıştırdı. Durumu kendilerine anlattığımda hemen telefonlara sarılarak en kısa zamanda ödenekleri çıkarttı. Kendileri de okulun salonlarına yetecek kadar karo taşı hibesinde bulunmuştu. Rahmetli, eğitime duyarlı eğitim gönüllüsü bir insandı.

Yıllar sonra nasipmiş Manisa Lisesi'ne atandıktan sonra daha sık görüşme imkânımız oldu. Kızı öğrencim oldu, eşi Sayın Firdavs hanım da okul müdürü olduğum yıllarda kesintisiz aile birliğinde görev olarak eğitime çok büyük desteklerde bulundu. Çapra ailesi eğitime duyarlı bir aile olup, merhum olanlarına rahmet, yaşayanlarına da sağlık ve afiyetler temenni ediyorum.

Manisa'ya Geldikten sonra daha yakından tanıma imkânı bulduğum Merhum Mustafa Çapra kimdir? Mustafa Çapra Manisa 'da inşaat kalfası Rahim usta ile Akide Hanımın oğludur. Çocukluğu Yarhasanlar mahallesinde geçer. Orta öğretimi

Manisa’da (Manisa Lisesi) geçti. Yüksek öğretimini İzmir Yüksek Ekonomi ve Ticaret okulunda tamamladı. Yedek subay askerliğini tamamladıktan sonra askerlik dönüşü 1960 ticarete başladı.

Genç yaşta siyasete de atılan merhum Çapra, Manisa’da AP gençlik kollarını kurdu. Bilahare de partinin ilçe ve il başkanlıklarına getirildi.

1968 yılında yapılan Belediye seçimlerinde A.P. adayı olarak ülkemizin en genç belediye başkanı olarak Manisa Belediye Başkanlığına seçildi. Belediye hizmetlerinde gösterdiği başarı kısa sürede Ankara’nın da dikkatini çeker. Türkiye Belediyecilik Derneği tarafından ödüllendirilerek AID tarafından Amerika’ya götürülerek 45 gün Amerika’daki belediyecilik hizmetleri üzerine incelemelerde bulunur. 1971 Yılına kadar Manisa Belediyesi olarak çalışan Merhum Çapra, ısrarlara rağmen ikinci defa aday olmayarak işinin başına dönmüş, ticaret ve taahhüt işlerinin yanında aktif siyasetten çekilerek geri kalan ömrünü siyasette Manisa’nın akıl adamı olarak görevini sürdürmüştür. Merhum, gerek ticari hayatında, gerekse siyasi hayatında “Mustafa Çapra” ismi üzerinde en ufak bir şaibe uyandırmamış, leke düşürmemiştir.. Arkada kalan çocuklarına ve ailesine tertemiz bir isim bırakmıştır. Ticari hayatını devralan yakinen tanıdığım oğlu Rahim Çapra da rahmetli babasının yolunda ticari hayatını babasına layık bir şekilde devam ettirmektedir.

Genç bir belediye başkanı olarak başkanlığı döneminde gençlere ve gençlerin sorunlarına da bigâne kalmayarak zaman zaman Manisa’da mahallelerin gençleriyle bir araya gelerek, onların arzu ve isteklerini dinler, isteklerini yerine getirmeye çalışırdı. Hatta bir ara Manisa Spor Kulübü Başkanlığın da üstlenmiştir..

Hizmetleriyle Manisa ‘da kalıcı izler bırakan merhum Mustafa Çapra ağabeyimizle ilgili Manisa’nın değerleri 19. Dönem Milletvekili Faruk Saydam ile vakıf insanı Burhan Kurtoğlu ve yine Manisa’da ismi su ile anılan Sadullah Bulgulu’nun bilgilerine müracaatımda;

Faruk Saydam: “Merhum Mustafa apra kardeşimin çok yakınında olan birisiydim. Gerek ticari hayatında, gerekse siyasi hayatında lekesiz bir isimdi. Dürüsttü, alışkandı. Manisa’nın çocuğu olarak Manisa’yı seviyordu. İçinde Manisa’ya hizmet aşkı olan bir kardeşimdi. Manisa’nın ilerisini düşünen ileri görüşlü bir insandı. Bugün ülkemizin önde gelen sanayi merkezlerinden ve birçok Manisalı kardeşimizin ekmek kapısı olan küçük ve büyük sanayi siteleri onun zamanında programa alındı ve inşasına başlandı. Komşumuz olarak aynı apartmandan gelen çıkan eşi Firdevs Hanım da vilayette memur olarak alışan Kamil ağabeyle Fatma teyzenin kızıydı. Daha sonra Manisa Belediye Başkanı olan Zafer Ünal da Firdevs hanımın kardeşidir. Gerek Mustafa apra kardeşimin, gerek Firdevs hanım kardeşimin aileleri Manisa’nın saygın ve mümtaz ailelerindenidi. **“Asıl almaz, bal bozulmaz”** diye çok sevdiğim bir atasözümüz vardır. Gerek Rahim usta ile gerekse Kemal ağabeyin çocuklarını da ailelerinin izlerinde görmek, her iki alenin komşuları ve dostları olarak beni mutlu ediyor, sayın hocam.”

Burhan Kurtoğlu: “Merhum kardeşim Mustafa apra çok yakın arkadaşımdı. Birbirimizi görmeden yapamazdık. Tevazu, alçak gönüllüğü, güler yüzüyle sempatik kişiliği ile benim örnek aldığım bir şahsiyetti. Genç yaşta siyasete atılan kardeşimin talebi olmamasına rağmen zorla belediye başkanı adayı olmasında benim de ısrarımın payı büyüktür. 1968 yılında Türkiye’nin en genç başkanı olarak Manisa Belediye Başkanı oldu. Güzel insandı, insanlara güzel davranırdı. Olacak işlerin olması için zaman kaybına asla razı olmazdı. Olmayacak işlerin nedenini de talebi olan vatandaşa onu kırmayacak şekilde güzellikle anlatırdı. Bugün birlerce insanın ekmek kapısı olan Kenan Evren Sanayi Sitesi onun zamanında start verildi. Yine binlerce değil, on binlerce insanın çoluk çocuğunun rızkını kazandığı organize sanayi bölgesi onun zamanında programa alındı. Gerek siyasette, gerekse iş hayatında pürüzsüz bir isimdi. İyi bir aile reisiydi. Babası rahmetli Rahim kalfadan devraldığı

ticari hayatını lekesiz ve pürüzsüz olarak oğlu Rahim Çapra'ya bıraktı. Yeğenim olarak gördüğüm Rahim Çapra'da dedesinden gelen ve babasının devrettiği ticari hayatı lekesiz ve şaibesiz bir şekilde devam ettirmektedir. Kardeşimin ruhu şad olsun mekânı cennet olsun. Âmin..”

Sadullah Bulgulu: “Çapra, ticarette ve siyasette Manisa'nın önde gelen simalarından biriydi. Eli açık, hayır hasenata düşkün bir insandı. Yaptığı yardımların dillendirilmesini katiyetle istemezdi. Biliyorsun hocam ‘Arabın derdi kırmızı pabuçtur’ diye bir söz vardır. Benim derdim su ve çeşmeler. Ne zaman Manisa'nın çeşmeleri ve suları ile ilgili yardımına başvursam katiyetle boş çevirmezdi. Benim çok sevdiğim ve saygı duyduğum bir insandı. Sadece ben değil, bütün Manisalıların sevdiği ve saygı duyduğu bir insandı. Halkın sevdiğini HAK da severmiş. Ruhu şad olsun, Rabbim mekânını cennette âli (yüksek) eylesin. Amin..”

Başkanlığı Döneminde:

- 1- Şehir içinden geçen yan derelerin ıslahı ve Asfalt şantiyesinin kurulması
- 2- Sultan ve Fatih Parklarının yapılmasıyla birlikte Açık hava Tiyatrosu ile Açık hava düğün salonunun hizmete sokulması
- 3- Ilıcak tesislerinin yapılarak hizmete açılması
- 4- Bugün 8 Eylül olarak bilinen Doğu caddesinin onun zamanında tanzimi
- 5- Şehir içme suyu şehir içi şebekesi ve kanalizasyon şebekesi projelerinin programa alınarak tamamlanması,
- 6- Bugün Kenan Evren Sanayi Sitesi olarak adlandırılan küçük sanayinin istimlâki yapılarak yapımına başlanması,
- 7- İmar ve İskân Bakanlığının yardımıyla gece kondu önleme bölgelerinin ihdası ile arsaların halka dağıtılacak hale getirilmesi

- 8- Saruhan Bey Türbesi ile Sultan meydanının tanzimi,
- 9- Bugün ülkemizin önemli Organize Sanayi Bölgelerinin önde gelenlerinden MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN inkişafı ve geliştirilmesine onun zamanında başlanması,
- 10- Manisa Spil dağı Milli Parkının onun zamanında programa alınıp inşasına başlanması
- 11- Nurlupınar mahallesi ile Yeni Mahallelerin yine rahmetlinin zamanında kurulması.

Not: 1- Rahmetlinin Hizmetleriyle ilgili bilgiler “Manisa Belediye Başkanları Çalışmalarının Tarihçesi” **adlı kitaptan alınmıştır.**

- 2- 1968 yılında Türkiye’nin en genç belediye başkanı olarak seçildikten sonra Manisa Belediyesine girerken karşılanma,
- 3- Eşi Firdevs Hanım da eğitime duyarlı Mustafa ağabey gibi eğitim gönüllüsü olarak Manisa Lisesi’nde müdürlüğüm sırasında çok büyük desteklerde bulunmuştur. Kendilerine buradan tekrar teşekkürlerimi sunuyorum.

ERSAN ATILGAN
BELEDİYE BAŞKANI 1977-1980
(1942- 2020)

1938 de Konya Bozkır- Kuruçay köyünden göç eden baba Halil Atılğan 1941 yılında Manisalı olan anne Halime hanımla evlenir. 12 Şubat 1942’de Ersan Atılğan dünyaya gelir. Merhum Ersan Atılğan çocukluğunun geçtiği Manisa’nın Necati Bey mahallesinde büyüdü, Necati Bey ilkokulunu ve Şehitler ortaokulunu bitirdi. Sonra da bugün Endüstri Meslek Lisesi olarak bilinen Sanat Okulu’na gitti.

Sanat okulundan sonra, yedek subay öğretmen olarak Sivas’ın Zara ilçesinin Kaplan köyüne yedek subay öğretmen olarak iki yıl görev yaptı. Askerliği bittikten sonra Almanya’ya gitti. İki yıl kaldığı Almanya’da iyi bir gözlemci olarak deneyimler elde etti. Almanların çalışma prensiplerinden etkilendi. İşe bağlı olmayı, işi sevmeyi, iş prensiplerini orada öğrendi. Özellikle ismini hiç unutmadığı Alfred ustanın iş prensipleri konusunda çok şeyler öğrendi. Kısa zamanda Almanların iş prensiplerine adapte olan Merhum Atılğan çalışkanlığı ve dürüstlüğü ile iş arkadaşları tarafından da çok sevildi. Onlarla edindiği arkadaşlıklar Almanya’dan geldikten sonra da uzun yıllar devam etti. Almanya’da kaldığı sürece Almanlarla en ufak bir problem yaşamadı. Tek sıkıntısı yemek sıkıntısı idi. Etli yemeklerin hiç birine çatal-kaşık uzatmadı. Yemek dışında Almanya’da çok güzel günler geçirdi, iyi ve kalıcı dostlar edinmenin yanında hafta

sonları diğer Avrupa ülkelerine de gözlemlerde bulundu. Ancak ilk çocuğunun doğumu, çok sevdiği hanımın da isteği üzerine Türkiye'ye dönerek Almanya macerasını böylelikle noktaladı.

Alman iş disiplinine adapte olan Atılgan, Almanya'dan döndükten sonra baba mesleği zahire ticaretinde ve sonradan kurduğu fabrikasında da aynı disiplini hâkim kıldı. Kurduğu fabrika, kendi zamanında olduğu gibi vefatından sonra da mahdumu öğrencimiz Gürkan Atılgan tarafından da aynı prensip ve disiplin ile çalıştırılmaktadır.

Almanya dönüşü, buğday pazarında baba mesleği zahirecilik işine girdi. Burada Ahi ahlaki terbiyesine sahip esnaf Mustafa amcası ile Mustafa amcasının müdavim ziyaretçisi Kavak Hüseyin'in ve çevre esnafı komşularının esnaflık ilişkilerinden dostluğu ve vefayı gözlemledi. Alman disiplini ve Türk dostluk vefasını genç yaşta özümsemi.

Nitekim yedek subay öğretmenlik yaptığı Sivas- Zara İlçesinin Kaplan köyünde edindiği dostlarını ve öğrencilerini hiç unutmadı. Orada çektiği siyah beyaz fotoğraflar en yakın dostları olarak hayatının sonuna kadar muhafaza etti. Zaman zaman köye, hanımıyla beraber ziyaretlerde bulundu. Burada kendi ve eşi adına 2016 yılında güzel bir çeşme yaptırdı. Kaplan köyünü ve köydeki öğrencilerini, dostlarını hiç unutmadı. Köyün muhtarı ve köydeki dostları ve öğrencileriyle olan irtibatını hiç kesmedi. Köye karşılıklı ziyaret teatileri sonucu köyün muhtarı ve dostlarını Manisa'ya davet ederek onları Manisa'da ağırladı. Kaplan köyü sakinleri de vefatına kadar merhumu unutmadılar ve hep aradılar. İki yıllık dostluk, elli yıldır hiç aksamadan devam etti. Köyün muhtarı ve köylülerle Karşılıklı ziyaret teatileri vefatına dek aksatılmadan devam etti. Rahmetlinin kendi ifadesiyle "Hayatının en renkli günlerinin Zara ilçesinin Kaplan köyünde geçtiği"ni söylerdi.

Cesur ve Dürüst Siyasetçi olarak;

22 yaşlarında politikaya girdi. O zaman Adalet Partisi vardı. Almanya dönüşü toplumsal ve siyasal hayata bakışı değişti. 1977

Yılında Manisa Adalet Partisi il teşkilatı ittifakla Belediye Başkanlığını teklif ettiler. İlk anda **“Ben yapamam”** dediyse de İl teşkilatı **“İçimizde bunu senden başka yapacak insan yok!”** ısrarı karşısında kabul eder.

Ancak Ankara, il teşkilatının kararını temkinle karşılar çünkü Manisa, Türkiye’de önemli illerden biridir. İl teşkilatının ve Manisalıların ısrarı üzerine Merhum Süleyman Demirel tarafından **“kim bu çocuk?”** diye, hakkında bilgi edinmek üzere bizzat Sadettin Bilgiçi gönderir. Çünkü o günlerde merhumun yaşı belediye başkanlığı için pek müsait değildi. Sadettin Bilgiçi, parti teşkilatı ve Manisa’nın önde gelen kanaat önderleriyle görüştüktan sonra merhumu karşısına alarak **”Manisa’da bu kadar sevilmesinin sebebini sorar.”** Bazı anlar sükût bir çuval laf etmekten daha etkilidir. Merhum bu soru karşısında sadece yüzü kızarır ve boynunu eğir. İl teşkilatı ve genel merkezin ittifakıyla aday olur ve büyük bir oy oranı ile Başkanlık koltuğuna oturur

Başkanlığı döneminde önemli devlet adamlarıyla yakın ilişkilerde bulunarak siyasi tecrübesinde önemli deneyimler elde etti. Öğretmenlikten işçiliğe, ticaretten siyasete kadar hayatın her dalındaki şaibesiz iratları, işçilerinin sosyal haklarına tizliğiyle tanınan hayırsever iş adamı merhuma dostların birikimlerini kitaplaştırması ısrarına her ne kadar sıcak baktıysa da bir türlü eli kaleme gitmedi. “

Merhum Cesur, Dürüst ve Korkusuz Bir Siyasetçi idi.

1977 – 12 Eylül 1980 yılları arasında kısa süre belediye başkanlığı görevini ifa eden Ersan ATILGAN, göreve gelir gelmez Çaybaşı ile Ulu Camii arasında büyük bir istimlâk çalışması başlatarak Ulutepe Caddesini açtı. O yıllarda Ulu Cami’ye arabayla çıkmak mümkün değildi. Çarpık yapılaşma yüzünden çok değerli bir Saruhanlı dönemi mimarî mirası olan Ulu Cami’ye giden yolun açılmasını sağladı. Buradaki çarpık şehirleşme arasında kaybolan Vakvak Çeşmesini, Vakvak Türbesini ve İbrahim Seydi Tekkesini ortaya çıkardı. O yıllarda

Alibey Camii'nin bakım ve onarımı mahalle halkı tarafından bir müteahhide ihale edilip verilmişti. Fakat müteahhidin caminin üstünü açtıktan sonra işi yarım bırakması sonucunda bu caminin bakım ve onarım çalışmasını üstlendi. Cami ve kubbe mimarisinde mahareti ve ustalığı ile tanınan Hacı Saim ÜSTELe her türlü aynî ve nakdî destekte bulunarak Alibey Camiinin bugünkü hâle getirilmesini sağlamıştır.

Yıllarca Türkiye'nin muhtelif yörelerinden gelen din görevlilerine Diyanet Eğitim Merkezi olarak hizmet veren ve hâlen günümüzde müftülük binası olarak kullanılan binanın yapılması, Manisa'nın muhtelif okullarında okuyan yoksul aile çocuklarının yurt olarak barındığı Uncu Bozköy'deki Mimar Sinan Öğrenci Yurdu, yine Ersan ATILGAN döneminde yapılmıştır. Bu binaların inşasında belediyeden arsa, proje tahsisi ve desteği ile yapılanma aşamasında hem kendi ve belediye bütçesinden hem de hayırsever dostlarından aynî ve nakdî yardımlar sağlamış, bu hayır eserlerinin ortaya çıkmasında büyük çaba göstermiştir.

Cesurdu. 12 Eylül'ün o sıcak günlerinde Manisa'da görev yapan dürüst bürokratlara sahip çıkmıştır. Bu konuda o günün Manisa'nın Sıkıyönetim komutanı Hüseyin Cevizoğlu olan ile mücadelesini o günün Manisalıları yakinen bilmektedir.

Cesurdu, dürüsttü, vefalı idi, hayırsever ve kavi iman sahibi iyi bir mü'mindi. Bugün öğrencimiz Gürkan Atılgan'ı da babasının yolunda başarılı bir iş adamı olarak merhumdan devraldığı fabrikayı başarı ile yürütmesi baba dostları olarak bizlere gurur vermektedir. Merhumun ruhu şad olsun mekânı cennet olsun. Gürkan Bey kardeşimizin de başarıları daim olsun.

ERTUĞRUL DAYIOĞLU
BELEDİYE BAŞKANI
(1973-1978/ 1984-1989)

Manisa'nın 1973-1978/ 1984-1989 yılları arasında iki dönem Manisa Belediye Başkanlığı görevinde bulunan merhum Ertuğrul Dayıoğlu, Manisa'nın entülliüektel başkanlarından biriydi. Küçükle küçük, büyükle büyük olan tam bir halk adamı idi. Kendine has nükteleriyle bulunduğu ortamlarda etrafına neşe saçan sempatik ve sevimli bir şahsiyetti.

İnşaat kalfası Ali Efendi ile Ayşe Sabiha Hanımın oğlu olarak 1932 yılında Manisa'da dünyaya geldi. İlköğrenimini Manisa Necati Bey ilkokulunda bitirdi. 1951 yılında Manisa Lisesi'nden mezun olduktan sonra da İstanbul Hukuk Fakültesinden de 1958 yılında mezun oldu. Aynı yıl Manisa'da stajyer avukat olarak hayata atıldı. Avukatlığının yanında Manisa Ticaret Odası Umumi Kâtipliğine (Genel Sekreter) atandı. 1958 yılından 2016 yılına kadar severek yaptığı avukatlık görevini ifa etti. Avukatlığının yanında merhum, Manisa'yı da çok sevdi. Merhumun Manisa'ya olan sevgisini kendi gönül dilinden dinleyelim:

“ Her ağacımı kendi evimin bahçesinde, her çiçeğini balkonumdaki saksımda, her insanını evimin odalarında öz akrabalarım bildiğim, ayaklarımda çocukluğumda yalınayak gezdiğim sokaklarının taşlarının yaraları bulunan, çeşmelelerinden, kuyularından su taşıdığım, dağlarına tırmandığım, yabani yemiş ağaçlarından yemiş derlediğim, çalalarının

ekşiliği damağımda, dağından odun, ovasından ot taşıdığım sıcaklığında yandığım, kuru ayazında kavrulduğum, gezip – gördüğüm Dünya yuvarlığının en güzel köşesi, ovasında binbir türlü bereketli mahsul yetişen ağlayan ana Niobe'nin mitolojisinin hala capcanlı yaşadığı, Fatih'in, Kanuni'nin, Murat'ın at nallarının seslerini, Osmanlı cenkçilerinin gü-rültülerini, tekkelerinde Mutasavvıflarının, Dervişlerin zikir seslerini gece yarısı sokaklarında duyar gibi olduğum, medeniyet denilen tek dişi kalmış canavarın yakarak yok edemediği sevgili Manisa'm."

İşte bu kadar Manisa sevdalısı olan merhuma Rabbimizin takdiri ve Manisa halkının da tensibiyle 1973-1978/ 1984-1989 dönemlerinde âşık olduğu bu şehre iki dönem Belediye Başkanlığı görevini nasip etti. Her iki dönemde Manisa'ya sayılamayacak kadar çok güzel hizmetleriyle kalıcı izler bıraktı. Bunlardan sırasıyla bazıları:

Şu anda Şehzadeler Belediyesinin kullandığı hizmet binası ile Havuzlu Çarşı olarak bilinen alış veriş merkezi, Küçük Sanayi sitesinin kurulması, Ilıcak suyunun şehir suyuna bağlanması, Saruhan Bey Türbesinin civarının düzenlenmesi, Ulu Park ve Fatih Parkının yeniden düzenlenmesi, E.S.O işletmesinin kurulması, Beton boru fabrikasının kurulması, 1. ve 2. Gece kondu Önleme Bölgesinin alt yapı çalışmalarının tamamlanarak belediyeye ait 190 adet sosyal konutun yapılması, 2. Gece kondu bölgesindeki istimlâklerin tamamlanması, Şehir giriş-çıkışlarının tanzimiyle YSE, Moris Şinasi Hastanesi önü, İstasyon, yeni garaj arası Sultan önü kavşağının yapılarak hizmete sokulması, Huzur evi vakfının kurulması için belediye arsa tahsisi, yeni mezarlık tesis ve geliştirilmesi, Toptan sebze- meyve halinin şehir dışına çıkarılması, Toprak mahsulleri sanayi depolama bölgesi ile zahire pazarının kurulması, Emekliler Parkının yapımı, Sultan Camii çevre düzenlemesinin yapılması.

Ayrıca rahmetli inançlı mü'min bir insandı. İstasyondaki, Devlet Hastanesinin hemen karşısında İstasyon Camii'nin

yapımında dönemin belediye başkanı olarak çok büyük gayretleri olmuştur. Caminin inşası karşısında inanılmayacak engeller ve engellemeler çıkarılmıştır. Merhum yılmayarak verdiği mücadeleler sonucu (Caminin inşasına karşı çıkanlar olmuştur.)

“Hiç olmazsa hastanede yatan vatandaşlarımız, ezan sesiyle manen moral bulur veya ölüm anında ise bile bir şahadet kimesi getirir.” Düşüncesiyle caminin yapımında plan, proje ve kaynak açısından büyük destek sağlamış, cami bakımından fakir olan bu semte bu güzel camiye kazandırmıştır.

Hesna Dayıoğlu ile evliliğinden üç çocuğu olan Manisa aşığı merhum Av. Dayıoğlu iki dönem belediye başkanlığının yanında 45 yıldır fiili olarak yürüttüğü avukatlık görevini de tamamlayarak her fani gibi 1 Mart 2016 tarihinde ebedi istinatgâhına tevdi edildi.

Ruhu şad olsun mekânı cennet olsun.

ADİL AYGÜL
BELEDİYE BAŞKANI
(1994-1999 /1999-2004)

Merhum Adil Aygöl doğma- bü-
Myüme Manisalıdır. Mimardır.
Aralıklarla iki dönem belediye Başkan-
lığı yapan merhum Ertuğrul dayıoğlu
hariç üst üste Manisa’da iki dönem
belediye başkanı seçilen ilk isimdir.

1999 ile 20004 yılları arasında
Manisa’da 10 yıl belediye başkanlığı
görevini sürdüren, vakıf ve hayır eser-
lerine düşkünlüğü ile tanınan, âdeta bu kişiliği ile Manisa’nın
tarihine damgasını vuran Adil AYGÜL’ü gerek bugünün ve
gerekse yarının Manisalıları, merhumu, vakıf dostu bir baş-
kan olarak anacaklardır. Manisa’daki ecdat mirası tarihî va-
kıf eserlerinin haşmetli görünüşleri uzun yıllar ihmale uğra-
mış, insan eli değmemiş, bakımsızlıktan ve ilgisizlikten yorgun
düşmüştü. Çevrelerindeki çirkin yapılaşmalar yüzünden kay-
bolmak üzereydi. Onun döneminde gerek belediye bütçesinden
gerekse Manisa’nın hayırsever dostlarını devreye koyarak sağ-
ladığı imkânlarla ecdat yadigârı (cami, medrese, külliye, türbe,
sıbyan mektebi vs.) vakıf eserlerini elden geçirerek hizmete sun-
muş, bazılarını da birer kültür ve sanat yuvası haline getirmiştir.

Vakıf eserlerine ilave olarak yine yeni camilerin, eğitim yu-
vası okulların ve yeni çeşmelerin yapılmasında katkısı sayıla-
mayacak kadar büyüktür. Öncelikle vakıf eserlerimizin tarihini
yansıtması açısından, Manisa’daki tarihî eserlerin ortaya çıkā-
rılmasında ve başkanımızın bu eserleri yeniden kullanılabilir hâle

getirmek amacıyla yaptığı hizmetleri çok büyüktür. **“Söz uçar, yazı kalır.”** derler. Başkanımızın bu hizmetlerini saymadan önce yakinen bildiğim bir özelliğini de özellikle belirtmek isterim.

Merhum, halkın içinden, halktan biri olarak koltuğa oturdu. Oturduğu koltuk onu hiç değiştirmede. İşini severek yaptı. Lise müdürlüğüm sırasında evimde hafta sonları hariç, çoluk çocuğumla kahvaltı yaptığımı hatırlamam. İşime giderken sabahın erken saatlerinde haftanın birkaç gününde mutlaka rahmetliyle karşılaşır, selamlaşırdık. Kendileri de benim gibi mesaiye erken çıkar, belediyenin yapılmakta olan alt yapılarını mimar ve mühendis gözüyle bizzat kendisi kontrol ederdi. Buna benim şahit olduğum kadar, bütün Manisalılar da şahittir. Hatta zaman zaman işçilerle ayaküstü simit kahvaltılarına merhumun davetiyle benim de katıldığım olmuştur. Rahmetlinin ismi geçince hala tadı damağımda kalan o simit kahvaltıları aklıma gelir

Ayrıca dürüst bir insandır. Başkanlığı döneminde yaptığı işler üzerinde en ufak bir şaibe uyandırmamıştır. Tüm Manisalıların takdirle karşıladığı ikinci bin olay da, Müteahhit olmasına rağmen seçildikten sonra müteahhitlik hizmetlerine son vermiştir. Dostları: **“Niçin?”** diye sorduklarımda **“Maiyetimde olan personelimin önüne ismimi taşıyan imzamlı, kendime ait işlerimin gitmesi uygun olmazdı.”** diye cevap vermiştir. Tek kelime ile de dürüst bir insandı.

Benim de minnetle andığım ikinci bir olay ise selefi zafer Ünal zamanında Manisa Lisesi ile Almanya- İngolstadt Apian Gymnasium arasında başlattığımız kardeş okul ilişkilerine, Merhumun lisemize olan desteğidir. Karşılıklı iki okul arasındaki dostluk, zamanla iki şehrin de kardeş şehir ilişkisine dönüşmüştür. Merhum Adil Aygül ile İngolstadt Belediye başkanı Peter Şhcnell arasında imzalanan protokolle Manisa ile İngolstadtın da kardeş şehir olmalarını sağlamışlardır.. Bu ilişkiler sonucu Manisa'nın Güzel Yurt mahallesindeki geniş bir bulvara İngolstadt Caddesi, aynı şekilde İngolstadt'da geniş bir bulvara da Manisa Strabe caddesi ismi verilmiştir. Ayrıca bu Manisa

Strabe üzerinde merhumun girişimleri ile oradaki kardeşlerimiz için cami arsası verilmesini sağlamıştır. . Bu arsaya da halefi Bülent Kar zamanında Manisa Belediyesinin destekleriyle Almanya'nın en güzel camilerinden biri olan "Kocatepe Camii" inşa edilmiştir.

Zamanında yapılan hizmetlerinin *bazılarının* dökümlerini burada vermeyi Manisalılar adına bir vefa borcu olduğuna inanıyorum.

Hizmetlerinin bazıları:

- 1- YSE Kavşağı,
- 2- Laleli Lale Meydanı, Sultan Önü Meydanı,
- 3- Öğretmen Evi Meydanı,
- 4- Moris Şinasi Önü Şehzadeler Meydanı
- 5- Manisa Lisesi Kavşağı
- 6- Devlet Hastanesi Kavşağı
- 7- Şöforlar Cemiyeti Kavşağı,
- 8- Uncubozköş Kavşağı Tarzan Meydanı
- 9- Manolya Meydanı
- 10- Kirazlık Parkı
- 11- Çatal Parkı
- 12- Sekiz Eylül Parkı
- 13- Hürriyet Parkı
- 14- İtfaiye Hizmet Binası
- 15- Zabıta Müdürlüğü Hizmet Binası
- 16- Hal müdürlüğü Hizmet Binası
- 17- Fatih Nikâh Salonu
- 18- Sultan Parkı
- 19- Hakkı İplikçi Parkı
- 20- Horozköy Pazar Yeri ve Yer Altı parkı
- 21- Yarhasanlar Camii ve Yer Altı Otoparkı
- 22- Laleli Pazar Yeri ve Otopark Alanı
- 23- Salı Pazarı ve Otopark Alanı

24- Tevfikiye Mah.deki derenin kapatılarak Otopark yapılması
25- Fatih Anadolu Lisesi'in yanından geçen dere üzerinin kapatılarak otopark yapılması

26- Kumlu derenin Kapatılarak üzerinin Otopark yapılması

27- Uncubozköy ile Malta, Ertuğrul Dilek Spor Tesisleri

28- Akpınar'da 6 adet motopomplı sn. 750 lt su basan tevzi mevzi merkezinin inşası ve alt yapı su borularının inşasıyla 2034 yılına kadar şehrin su ihtiyacının karşılanmasına yönelik azımsanmayacak çalışmalar

Belediye hizmetlerinin yanında vakıf eserlerinin zenginliğiyle tanınan Manisa'da vakıf ve Tarihi eserlere de el atan vakıf dostu olarak bilinen merhum Aygöl'ün hizmetlerinin dökümü:

1- Yeni Caminin bakımı, çevre düzenlemesi ile şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

2- Camii'nin çevre düzenlemesi ile çeşmesinin ve gasilhanesinin yapılması,

3- Ali Bey Camii'nin çevre düzenlemesi ile şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

4- Nişancı Paşa Camii'nin çevre düzenlemesi,

5- Alay Bey Camii'nin çevre düzenlemesi,

6- Çatal Camii'nin çevre düzenlemesi,

7- Çeşnigir Camii'nin çevre düzenlemesi,

8- İki Lüleli Camii'nin çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

9- Şeyh Fenarî Camii'nin çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

10- İvaz Paşa Camii'nin çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

11- Arap Alan Camii'nin etrafının boşaltılması,

12- Velioglu Camii'nin çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

13- Ayn-ı Ali Camii'nin çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasilhanesinin yapılması,

14- Attar Hoca Camii'nin etrafının boşaltılması,

15- Göktaşlı Camii'nin etrafının boşaltılması,

16- Molla Şaban Camii'nin etrafının boşaltılması ve çevre düzenlemesi,

17- Derviş Ali Camii'nin etrafının boşaltılması, çevre düzenlemesi, şadırvanının ve gasil hanesinin yapılması,

18- İbrahim Çelebi Camii'nin çevre düzenlenmesi,

19- Huzur evi Vakfı Dinlenme Evi'ne belediye ve çevre imkânlarıyla katkıda bulunması,

Han:

* Yeni Han'ın çevresinin boşaltılması ve hanın restorasyon çalışmalarına öncülük yapması,

* Ayrıca Molla Şaban Sıbyan Mektebi'nin çevresinin açılarak Elginkan Vakfı tarafından restore edilmesi, Hüsrev Ağa Hamamı'nın çevresinin boşaltılması ve restorasyona hazır hale getirilmesi, Manisa'da ilk defa Orta Ölçekli sanayinin kurulmasının sağlanması,

Buraya kadar dökümünü yaptığımız tarihî vakıf eserlerinin bakım, onarım ve çevre tanzimleri ile döneminde yeniden yapılan hayır eserlerinin yapılmasında belediye öncülüğünde kurulmuş ve kurdurulmuş derneklere arsa, proje tahsisi ve desteği sağlanmış, yapılanma aşamalarında gerek belediye bütçesinden gerekse hayırsever dostlarından aynî ve nakdî yardımlar sağlayarak bu eserlerin ortaya çıkmasına büyük destek olmuştur.

Merhum Adil Aygöl 10 yıllık belediye başkanlığı döneminde tasarrufa da azami riayet ederek 1994 yılında borçla aldığı belediyeyi, 2004 yılında tek kuruş borcu olmaksızın halefine teslim etmiştir. Bu arada kurulmasına vesile olduğu Orta Ölçekli Sanayi ile yüzlerce esnafın çoluk çocuğuna rızkını temin için iş yeri kazandırmıştır.

Ruhu şad olsun mekânı cennet olsun. Âmin...

MANİSA LİSESİ'NİN ABLASI ÖĞRETMEN VEDİA ALTIOK (1928 - 2020)

Bizde usuldür. Değerler kaybedildikten sonra değeri anlaşılır. Ve arkasından “seni asla unutmayacağız” diye birkaç gün yazılar yazılır, birkaç gün de dost so-

betlerinde konuşulur sonra da unutulur gider. Ülkemizin köklü eğitim kurumlarından olan Manisa Lisesi'nde çok değerli meslektaşlarım görev yapmıştır. Ama bunlardan bir önceki yazımda söz ettiğim Şeker Adnan Ağabeyimizle, Vedia Altıok ablamız ve okul müdürü rahmetli Abdülcelil Kızılgök merhumun yerleri başkadır. Bu üç isim şahsiyetleriyle, derslerindeki bıraktıkları derin izlerle unutulmayan meslektaşlarımız arasında yerlerini almışlardır. Her ne kadar Müdürümüz Abdülcelil rahmetli olmuşsa da kalan iki büyüğümüzü daha hayatta iken kıymetlerinin bilinmesi açısından kaleme almayı uygun buldum. Bugün de okulun ablası Saygıdeğer ablamızı yazmayı düşündüm.

Okulun ablası Edebiyat öğretmeni Vedia ALTIOK da çok değerli bir edebiyatçı idi. Onun girdiği sınıflarda öğrenciler sanki efsunlanmış gibi ders dinlerlerdi. Onun ağzından halk edebiyatı, divan edebiyatı şiirleri adeta bir melodi gibi dökülürdü. Hanımlığı ve ablalığı özelliğiyle tüm okulun saygınlığını kazanmış bir büyüğümüzdü.

Manisa’da Şeker Adnan gibi silinmeyen iz bırakan eğitimcilerden biriydi. Bugün Manisa’da görev yapan birçok doktor, avukat, belediye başkanı, sanayici, öğretmen, okul müdürü ve bürolarda memur olarak çalışan birçok kamu görevlisi bu değerli eğitimcinin öğrencileridir. Hatta şu anda görev yapan Başbakan Yardımcımız Sayın Bülent ARINÇ da bu değerli eğitimcinin öğrencileri arasındadır. Çok değerli Eğitimci büyüğümüzün yetiştirdiği öğrencilerin, öğretmenlerini unutması mümkün değildir. Manisa’da öğretmen adının geçtiğinde her ortamda mutlaka matematik öğretmeni ŞEKER ADNAN’ ile birlikte ismi anılır. Öğrencilerinin bu değerli eğitim çınarını her zaman şükranla andıklarını yakinen bilen bir meslektaşım..

Bu değerlerle çalışmak okul müdürü olarak benim için de ayrı bir gurur kaynağı idi. Yalnız, bu değerler nedeniyle sene başlarında çok büyük sıkıntılar çekerdim. Eski öğrencileri velilerim, çocuklarının bu iki değerlinin çocuklarının derslerine girmelerini isterlerdi. Tabii her isteği karşılamak mümkün değil. Her isteği karşılırsak ne sınıf alır, ne de diğer öğretmenlere öğrenci kalır. Bu yüzden bana kırılan velilerim de olmuştu. Zaman zaman da bu sıkıntıyı göğüsleyemediğim için okulun açılış günlerinde rapor alır okuldan uzaklaştırdım.

1981 yılında yılın öğretmeni seçilen, yetiştirdiği öğrencileriyle aynı okulda öğretmenlik yapma mutluluğuna erişen öğretmenlerin öğretmeni Sevgili Vedia Altıok hocamız, 09.09.1987 tarihinde emekli oldu.

Okulun ablası Sevgili Edebiyat Öğretmeni Vedia Altıok çok sevdiği Yahya Kemal’in çok sevdiği şu mısralarıyla okuldan uğurlandı.

*Kandilli’de eski bahçelerde
Akşam kapanınca perde, perde,
Bir hatıra zevki var kederde.*

*Artık ne gelen, ne beklenen var
Tenha yolun ortasında rüzgâr
Teşrin yapraklarıyla oynar*

*Gittikçe derinleşen saatler
Rikkatle yavaş yavaş ve yer yer
Sesizlik daima ilerler*

*Gözlerden uzaklaşınca dünya
Binbir geceden birinde güya
Başlar rüya içinde rüya*

Öğrencilerini ve Manisa'yı çok seven bu değerli büyüğümüz, emekliye ayrıldıktan sonra Manisa'ya yerleşmiştir. Halen hayatını Manisa'da sürdürmektedir. 29 Kasım akşamı Manisa Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Sayın Abidin YATKIN beyefendi ablamızın yaşıtı Şeker Adnan ağabeyimizi de evlerinden alarak Taş fabrikada öğrencileriyle ve iki eğitim çınarını aynı masada buluşturarak bu iki büyüğümüzün hayır dualarını almışlardır. Ben bu vefalı davranışlarından dolayı Sayın Abidin YATKIN ve arkadaşlarına tekrar teşekkür ediyorum. Sağ olsunlar.

Sayın Vedia Altıok ablamıza da mesai arkadaşları ve eski mezun öğrencileriyle beraber Cenab-ı Haktan sağlıklı ve huzurlu ömürler diliyoruz.

Bu yemek, Manisa Lisesi'nin ablası rahmetli Vedia Altıok'la, Manisa Lisesi'nin Şeker Adnan merhum ağabeyimizin de son buluşmaları oldu. 16 Temmuz 2015 de Adnan ağabeyimiz, 11 Aralık 2020 tarihinde de Vedia ablamız rahmet-i rahmana kavuştular.

Mekânları cennet olsun.

MANİSA LİSESİ'NİN ŞEKER HOCASI
ÖĞRETMEN ADNAN BAŞOĞLU
(1929/2015)

Manisa Lisesinin değerli Matematik öğretmeni Adnan BAŞOĞLU (nam-ı diğer Şeker Adnan), iki yılı Turgutlu hariç, 40 yıllık meslek hayatının tamamını Manisa lisesinde tamamlamıştır. Manisa'da silinmeyecek iz bırakan eğitimci bir büyüğümüzdür. Bugün Manisa'da görev yapan birçok doktor, avukat, belediye başkanı, sanayici, öğretmen, okul müdürü ve bürolarda memur olarak çalışan birçok kamu görevlisi bu değerli eğitimcinin öğrencileridir. Hatta şu anda Başbakan yardımcımız Sayın Bülent ARINÇ da Bu değerli eğitimcinin öğrencileri arasındadır. Bu çok değerli Eğitimci büyüğümüzün yetiştirdiği öğrencilerin, öğretmenlerini unutmaları mümkün değildir. Manisa'da öğretmen adının geçtiği her ortamda mutlaka matematik öğretmeni ŞEKER ADNAN'ın ismi geçer. Öğrencilerinin bu değerli eğitim çınarını her zaman şükranla andıklarını yakinen bilen bir meslektaşım.. Bu değerli eğitimcinin okul müdürlüğünü yaptım. Okul müdürlerinin öncelikli görevlerinden biri de öğretmenlerin ders teftişlerini yapmak ve sene sonunda sicilleri doldurmaktır. Bu değerli çınarın derslerine, ders teftişi için değil, ders dinlemek için giderdim. Şeker Adnan, öğrencilerin gözünde büyüttüğü matematik dersini anlatırken sanki ağzından bal şerbeti dökülürdü. O, sınıfta ders anlatırken öğrenciler âdeta hipnotizma olmuş gibi ders dinlerlerdi. Sadece ders anlatışı değil, kişiliği

ve karakteriyle de öğrenciler ve öğretmenler üzerinde saygınlığı olan bir değerdi. Senebaşı öğrenci kayıtlarında ve sınıf yerleştirmelerinde çok büyük sıkıntılar çekerdim. Eski öğrencileri velilerim, çocuklarının matematik derslerine bu değerli eğitimcinin girmelerini isterlerdi. Tabii her isteği karşılamak mümkün değildi. Her isteği karşılırsak ne sınıf alır, ne de diğer öğretmenlere öğrenci kalır. Bu yüzden bana kırılan velilerim de çok olmuştur. Hocaların hocası Şeker Adnan 1983 yılında Manisa’da yılın öğretmeni seçilmiştir. Ödülü, Manisa Milli Eğitim Müdürlüğüne tertiplenen görkemli bir törenle kendisine takdim edilmiştir. Gerçekten yeri doldurulamayacak öğretmenlerimden biriydi.. Emeklilik hayatını şu anda Manisa’da geçirmektedir. İleri yaşına rağmen sağlıklı görülmektedir. Kendisi Cuma namazlarını Entekkeliler tekkesinde kılmaktadır. Evi de İbrahim Çelebi Camii karşısında ENTEKKELİLER apartmanında oturmaktadır. Manisa Lisesi Mezunları Derneğini kuran eski öğrencilerimizden sayın Abidin YATKIN, Sayın Osman ÖZBAŞ, Sayın Bülent HASGÖNÜL 29 Kasım akşamı Taş fabrikada düzenledikleri yemeğe Adnan BAŞOĞLU ağabeyimizle, aynı yaşıtı, yine Manisa Lisesi’nin unutulmayan öğretmeni Sayın Vedia ALTIOK ablamızı da evlerinden alarak aynı masada buluşturmışlardır. Emekli olalıdan beri birbirlerini görmeyen bu iki büyüğümüzü evlerinden alarak hem eski mezunlarla, hem de bu iki mesai arkadaşı buluşturup helalleşmelerine vesile olarak bu iki büyüğümüzün hayır dualarını almışlardır. O gecede yaptığım konuşmada da ifade ettiğim gibi Sayın Abidin YATKIN ve arkadaşlarını bu vefalı davranışlarından dolayı tekrar tebrik ediyorum.

Bu yemek Manisa Lisesi’nin ablası rahmetli Vedia Altıok’la, Manisa Lisesi’nin Şeker Adnan merhum ağabeyimizin de son buluşmaları oldu. 16 Temmuz 2015 de Adnan ağabeyimiz, 11 Aralık 2020 tarihinde de Vedia ablamız rahmet-i rahmana kavuştular.

Mekânları cennet olsun.

MANİSA'NIN BİLGE MÜDÜRÜ MERHUM İSMET SÖNMEZ (EĞİTİMCİ)

Sevgili arkadaşım, değerli meslektaşım, Fatih Anadolu Lisesinin Kurucu Müdürü ve sadece çok sevdiğim Şekerci Dede ile irtibatlandırıp iki satırla geçiştirmeye gönlüm razı olmadı. Manisa'nın âdeta eğitim çınarı, bilge ve gönül adamı merhum arkadaşım, çoğu Manisalının yakından tanıdığı bir insandı. Okuluna ve öğrencilerine düşkünlüğünü, benim yazıya dökmem

imkânsız. Onun bu tarafını öğretmenleri, öğrencileri ve velileri yakinen bilmektedirler. Üniversiteyi kazanan yoksul aile çocuklarına burs sağlamak için Manisalı hayırseverlerin kapısını nasıl aşındırdığını bizzat bilenlerdenim. Sözü ve sohbeti herkes tarafından dinlenir. Müdürler komisyonu toplantılarında diğer okul müdürü arkadaşlarıma rehberlik yapardı. Görüşleri ve fikirleri bizim için her zaman için yönlendirici olmuştur. Bugün için fazla bir şey ifade etmeyen Manisa'da ilk lisan ve bilgisayar labratuvarını, ilk çim sahayı, çevresindeki hayırseverin imkânları ile okuluna kazandırmıştır. Çünkü öğrencileri ve bugünün Fatih Anadolu Lisesi idarecileri, öğretmenleri ve öğrencileri rahmetliye çok şey borçludur. Fatih Anadolu Lisesinin değerli Kurucu Müdürü Merhum İsmet SÖNMEZ arkadaşımın unutulmaması açısından okulun bir köşesinde merhuma ait bir köşenin yapılmasını teklif ediyorum.

Rahmetli, aynı zamanda Yahya Kemal âşığı bir insandı. Bu gün mezar taşını Yahya Kemal BEYATLI'nın "Rindlerin Ölümü" isimli şu şiiri taçlandırmaktadır.

HÜVEL BAKİ

(Kâinatta her şeyin sırrı bu iki kelimedede gizli)

*Hafızın kabri olan bahçede bir gül varmış,
Yeniden, her gün açarmış kanayan rengiyle,
Gece, bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış,
Eski Şiraz'ı hayal ettiren ahengiyle.*

*Ölüm, âsûde bahar ülkesidir bir Rind'e,
Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter,
Ve serin selviler altında kalan kabrinde,
Her seher bir gül açar, her gece bir bülbül ötermiş.*

Bu değerli eğitimci arkadaşşıma tekrar gani gani rahmet ve mağfîret diliyorum. Ruhü şâd olsun.

MANİSA’NIN EĞİTİM ÇINARLARI
ABDÜL CELİL KIZILGÖK MANİSA LİSESİ MÜDÜRÜ,
ERGÜL AKYAR ATATÜRK ORTA OKULU MÜDÜRÜ,
ADNAN BAŞOĞLU (ŞEKER ADNAN) MANİSA LİSESİ
MATEMATİK ÖĞRETMENİ,
VEDİA ALTIÖK MANİSA LİSESİ
EDEBİYAT ÖĞRETMENİ,

Bu dört eğitimci de Manisa’da derin iz bırakan Manisa’nın eğitim çınarlarıdır. Bu gün Manisa’da görev yapan birçok doktor, avukat, belediye başkanı, sanayici, öğretmen, okul müdürü ve bürolarda memur olarak çalışan birçok kamu görevlisi bu değerli eğitimcilerin öğrencileridir. . Bu değerlerin yetiştirdiği öğrencilerin, öğretmenlerini unutmaları mümkün değildir. Manisa’da öğretmen adının geçtiğinde her ortamda mutlaka bu ulu çınarların adı söz konusu olur. Öğrencilerinin bu ulu çınarları, her zaman şükranla andıklarını bilen ve duyan bir eğitimcimiyim.

Manisa Lisesinin eski müdürlerinden Rahmetli Abdülcelil KIZILGÖK’ün 5 yıl Müdür Baş Yardımcılığını yaptım. Kendisi son derece nazik ve kibar, öğretmen ve öğrencilerine, öğrenci velilerine saygılı beyefendi bir insandı. 12 Eylül 1980 öncesinde özellikle liselerde birçok ilde eğitimin felce uğramasına rağmen ilin tek lisesi olan Manisa Lisesini dirayetli idaresiyle o dönemde yaşanan malum ideolojik kavgaların dışında tutmayı başardı. Manisa Lisesi’ndeki görevinden iki defa alınarak köy ortaokullarına öğretmen olarak tayin edildi. Ama hiçbir zaman devletine küsmedi. Sürgün olarak gittiği Büyükbelen Ortaokulunda yeni mezun idealist bir öğretmen gibi canla başla çalıştı. Onun Manisa Lisesinden ayrılmasından sonra Manisa Lisesinde ideolojik kamplaşmalar ve kavgalar başladı. Okulda öğrenciler her gün kan revan içinde kalıyordu. 1980’de iktidar

değişikliği ile tekrar Manisa Lisesi Müdürlüğüne getirildi. Okul müdürü olarak Manisa Lisesinin eğitim ve öğretim kalitesini artırarak Manisa Lisesini Türkiye'nin en iyi ve en başarılı liseleri arasına sokmayı başardı.

Manisa Lisesi Müdürü Abdülcélil Kızılgök ve Manisa Atatürk Ortaokulu Müdürü Ergül Akyar, ildeki bütün okul müdürlerin o dönemdeki duayenleriydi. Ben dâhil ilin diğer okul müdürü arkadaşlarımız bu değerlerin engin idarî tecrübelerinden ve tavsiyelerinden her zaman istifade ettik. Bilgi birikimleri ve tecrübeleriyle dönemlerinin genç müdürlerine, bizlere çok güzel ve verimli rehberlik yaptılar. Özellikle Ergül Akyar ağabeyimiz, eğitimdeki yenilikleri yakından takip eden, insana değer veren, öğretmenleri, öğrencileri ve velileri tarafından tıpkı Abdülcélil Kızılgök gibi sevilen iyi bir eğitimci ve iyi bir idareci idi.

Sonra ne mi oldu? Manisa'daki okul müdürlerinin duayeni olan bu değerli insanlar, o dönemin İl Milli Eğitim Müdürleri tarafından kaba tabirle hasetlikleri ve kıskançlıkları yüzünden rahatsız edildiler. Çeşitli iftiralara ve karalamalara maruz kaldılar. Rahmetli Abdülcélil Kızılgök, görüşme için çağrıldığı Milli Eğitim Müdürlüğünden döndükten sonra müdür odasında boynuma sarılarak hüngür hüngür ağlayıp gözyaşı döktü. Ağlayıp iyice boşaldıktan sonra çekmesinden çıkardığı bir dosya kâğıdına emeklilik dilekçesini yazdı ve tekrar boynuma sarılarak "Kadirciğim, çok güzel çalışıyorduk. Okulumuz da çok iyi konumda, ama ben bunlarla yapamayacağım." Diyerek emeklilik dilekçesini yazıp hemen Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdi. Mani olmak istediysen de bir türlü ikna edemedim. Rahmetli, emeklilik hayatında da bir kenara çekilip oturmadı. Bu gün Türkiye'nin en iyi özel eğitim kurumlarının başında başmüfettiş olarak hayata gözlerini kapayınca kadar çalıştı. Ruhu şâd olsun.

Ergül Akyar ağabeyimiz de okul töreni için yazdığı bir davetiye metni dolayısıyla küstürüldü. O da idareciliğinin en verimli zamanında yıllarını verdiği eğitim hayatına küserek emekliye

ayrıldı. Şu anda her zamanki neşesiyle sağlıklı ve mutlu bir emeklilik hayatını sürdürmesi biz dostlarını sevindirmektedir.

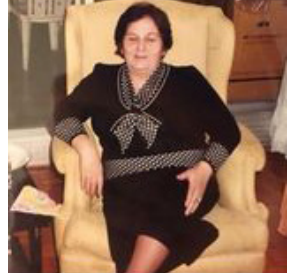
İki duayen idareciden sonra Manisa'da hemen herkesin tanıdığı saygıdeğer iki eğitimciden Manisa Lisesinin değerli Matematik öğretmeni Adnan Başoğlu (nam-ı diğer Şeker Adnan) ile Manisa Lisesinin Ablası, Edebiyat öğretmeni Vedia Altıok'tan söz etmek istiyorum. Her ikisi de hizmet yıllarını ve meslek hayatını yaş haddi dolayısıyla Manisa Lisesinde noktaladılar. Bu iki değerli çınarın okul müdürlüğünü yaptım. Okul müdürlerinin öncelikli görevlerinden biri de öğretmenlerin ders teftişlerini yapmak ve sene sonunda sicilleri doldurmaktır. Bu iki değerli çınarın derslerine, ders teftişi için değil, ders dinlemek için giderdim. Şeker Adnan, öğrencilerin gözünde büyüttüğü matematik dersini anlatırken sanki ağzından bal şerbeti dökülürdü. O, sınıfta ders anlatırken öğrenciler âdeta hipnotizma olmuş gibi ders dinlerlerdi. Sadece ders anlatışı değil, kişiliği ve karakteriyle de öğrenciler ve öğretmenler üzerinde saygınlığı olan değerdı.

Okulun ablası Edebiyat öğretmeni Vedia Altıok da çok değerli bir edebiyatçı idi. Dersi anlatırken öğrenciler âdeta efsunlanmış gibi ders dinlerlerdi. Onun ağzından halk edebiyatı, divan edebiyatı şiirleri bir melodi gibi dökülürdü. Hanımlığı ve ablalığı özelliğiyle tüm okulun saygınlığını kazanan çınarlardı. Bu değerlerle çalışmak benim için de ayrı bir gurur kaynağı idi. Yalnız bu değerler nedeniyle sene başlarında çok büyük sıkıntılar çekerdim. Eski öğrencileri velilerim, çocuklarının bu iki değerın çocuklarının derslerine girmelerini isterlerdi. Tabii her isteği karşılamak mümkün değil. Her isteği karşılasak ne sınıf alır ne de diğer öğretmenlere öğrenci kalır. Bu yüzden bana kırılan velilerim de olmuştu.

Bu iki duayen de emekliye ayrıldıktan sonra Müdürümüz Abdülcélil Kızılgök, ile birlikte Adnan Başoğlu ve Vedia Altıok ablamız geçtiğimiz yıllarda ranmat-i rahmana kavuşmuşlardır. Rabbim mekanlarını cennet eylesin..

MANİSA'NIN HAYIRSEVERİ FATMA CİDER (1939-2005)

CİDER ailesinden söz açılmışken özellikle çok yakından tanıdığım ve Manisa Lisesi Müdürlüğüm esnasında Manisa Lisesi için büyük destek sağlayan, 10 yılı aşkın süre Manisa Lisesi Koruma Derneği Başkanı olarak görev yapan, eğitim gönüllüsü ve hayırsever rahmetli Fatma CİDER Hanımefendi'den söz etmeyi de bir vefa borcu olarak görüyorum.

Burs verip okuttuğu öğrencilerden birçok doktor, mühendis ve öğretmen yetişmiştir. Yoksul öğrencilerimin tahsillerini kendi imkânları ile verdiği burslarla sağlamıştır. Bu öğrencilerin her biri bu gün muhtelif yörelerde hizmet vermektedirler. Bu öğrencilerden bir tanesi şu anda yurt dışı okulların eğitim yöneticisidir. Yurt dışında birçok eğitim kurumlarının açılmasını sağlamıştır.

Rahmetli ile ilgili bir anımı da özellikle burada zikretmek istiyorum.

Bir Kandil gecesi gittiğim Muradiye Camii'nin bahçesinde bir öğrencimi çok düşünceli ve tasalı gördüm. Yanında benim olduğumu bile fark etmiyordu. Selam verip hâl ve hatır sorduktan sonra bana, "Hocam, hiç iyi değilim. Okulu bırakmak istiyorum. Dün gece yağın yağmur, olduğu gibi üstüme yağdı. Her şeyim ıslandı. Kalacak yerim yok." dedi. Bu öğrencimin Alaşehirli olduğunu, babasını çok küçük yaşlarda kaybettiğini, cumartesi ve pazar günleri inşaatlarda çalışarak okul harçlığını

çıkarttığını, eğitimini bu şartlarda sürdürmeye çalıştığını kendisinden öğrendim. O akşam bu öğrencimin durumuna çok üzüldüm. Kendisini o halde bırakamazdım. Lisemizin pansiyon belleticisi olan öğretmen arkadaşına telefon ederek bu öğrenciyi bu gece için pansiyonda misafir etmelerini rica ettim. Ertesi gün mutlaka yanıma gelmesini özellikle tembih ettim. Bütün gece bu öğrencimin problemini nasıl çözebilirim diye düşündüm. Son çare olarak da konuyu koruma derneği idarecilerine açıp bu öğrencimin paralı yatılı olarak pansiyona yerleştirilmesinin uygun olacağı kararını verdim.

Ertesi günü okula gittiğimde öğrenciyi sınıftan çağırtım. Odamda kendisi ile akşamki durumu görüştüğümüz sırada rahmetli Fatma CİDER Hanımefendi kapıdan içeri girdi. Ben de “İşte, iyi olacak hastanın ayağına doktor kendi gelirmiş.” diyerek konuyu kendilerine açtım. Merhum, “Fatih Parkı’nın karşısındaki evinin alt katında bir dairesinin boş olduğunu, dairenin ev eşyasının tam tekmil olduğunu,” söyleyerek öğrenciye evini açtı. Ayrıca öğrenciye öğrenim süresince bir de lokanta göstererek oradan sınırsız ve ne canı isterse yiyebileceğini söyledi. O öğrenci, rahmetlinin yardımıyla hem liseyi hem de üniversiteyi bitirdi. Bu öğrencim şu anda Vestel’de önemli bir birimde yetkili bir eleman olarak çalışmaktadır. Her karşılaştığımızda, rahmetli Fatma CİDER Hanımefendi için dilden dualar dökülmektedir.

MANİSA ORGANİZE TİCARET ODASI BAŞKANI
BÜLENT KOŞMAZ
(1951/2014)

Medyada hep yanlış yapanlar ve kötüler dillendiriliyor. Dürüst çalışan bürokrat ile saçını süpürge yapıp kendini çocuklarına feda eden anne ekranlara gelmiyor ama yanlış yapıp aynı işi yapan bayanlarla, yanlış yapan bürokratlara ekranlarda dakikalarca ve gazete sayfelerinde de çarşaf çarşaf yer veriliyor. Ama bunun yanında oturduğu çevreye ve insanlara dürüstçe hizmet eden arkasında kalıcı izler bırakan insanlar ne sağlığında, ne de öldükten sonra medyada dillendirilmiyor. Unutmayacağız diye mezara götürülürken, kabire gömüldükten sonra unutulup gidiliyor.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi Dekanının başarılı çalışmalarını yazdığımda birçok okurumdan çok olumlu tepkiler aldım. “Neden bu tür değerler ekranlarda ve basında yer almıyor?” diye. Ben de yarım asırdır Manisalı olmam nedeniyle Manisa’ya kalıcı hizmetler bırakan kardeşlerimden ilk anda aklıma gelen değerleri sizlerle bu yazımda paylaşmayı düşündüm. Tabii Manisa’ya değer katan sadece benim yazdıklarım değil. Elbette daha başka benim tanımadığım isimler de vardır. Onların da eli kalem tutan arkadaşlar tarafından tanıtılmasında yarar görüyorum.

Manisa’ya değer katanlardan bir isim de merhum Bülent Koşmaz’dır. Bülent Koşmaz:1951 yılında Manisa’da doğan rahmetli Koşmaz, Manisa’da çekirdekten tüccar bir ailenin oğlu

olarak kendisini ticaretin içinde bulur. Çalışkanlığı ve azmi sayesinde baba mesleğini ilerleterek Manisa'nın ticarî hayatında önemli bir yere gelmiştir.1994 yılında üyesi bulunduğu OSB İdari Komite Başkanı olan Bülent Koşmaz, kısa sürede Manisa'yı, Türkiye'nin önemli sanayi merkezi haline getirerek Türkiye sanayisine de büyük bir hız kazandırmıştır. Binlerce değil, on binlerce insanın iş ve aş sahibi olmasını sağlamıştır

Bülent Koşmaz, evli ve iki çocuk babasıdır. 2000-2005 yılları arasında TOBB Sayman Üyeliği, 2005-2013 yılları arasında TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı, 2001-2013 yılları arasında ICC Türkiye Milletlerarası Ticaret Odası Muhasip Üyeliği ve Yönetim Kurulu Üyeliği, 2001-2014 yılları arasında Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Yönetim Kurulu Üyeliği, 2012-2013 yılları arasında Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanvekilliği görevlerini yapan Koşmaz, Manisa TSO Yönetim Kurulu Başkanlığı, TOBB Yüksek İstişare Kurulu Üyeliği, DEİK Genel Kurul Delegeliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı (TOBEV) Mütevelli Heyeti Kurucu Üyeliği, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Mütevelli Heyeti Kurucu Üyeliği, BALO Büyük Anadolu Lojistik Organizasyonlar A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı Genel Kurul Teşekkül Delegeliği ve Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulu Üyeliği görevlerini başarı ile yürütmüştür

Manisa Organize Sanayi Bölgesini adeta bir şantiye haline çevirerek kendisinin de şefliğini üstlendiği MOS Bölgesine lafla değil icraatlarıyla tam 72 kalem hizmette bulunarak MOS. Bölgesine gerçekten bir çağ atlatmıştır.

İnsanlık için az, bir insan için olağanüstü değerde hizmetlerin Manisa'ya kazandırılmasını kısa bir zamana sığdıran Bülent KOŞMAZ Manisa ve Manisalılar için gerçekten bir değerdi.

63 yıllık ömrünü Manisa ve MOSB için harcayan rahmetli,son yıllardaki rahatsızlığına rağmen aralıksız Manisa ve MOSB için

bu hizmetleri ifa ederken 20 Haziran 2014 tarihinde vefat etmiştir.. Ruhü şad olsun, mekânı cennet olsun. Âmin...

Rahmetli Bülent Koşmaz son yıllarını kanserle mücadele ile geçirdi. Hayata hiç küsmedi. Allah'tan gelene hep baş eğdi. Gördüğü ağır tedavilere rağmen çalışmaktan, proje üretmekten hiç geri kalmadı. Kanserle mücadele edenlere son nefesine kadar maddi manevi destek verdi. Bu da ailesine bir vasiyet oldu.

Vefatından sonra aile efradı, yakın dostlarıyla BÜKSEV "Bülent Koşmaz Sağlık ve Eğitim Vakfı"nı hayata geçirdi.

Vakfın ana amacı kanser hastası ve hasta yakınlarına destek sağlamaktır. İhtiyaç sahibi kanser hastası ve yakınlarına imkânlar ölçüsünde destek verilmektedir. Hasta ve hasta yakınlarının bir nebze de olsa madden ve manen rahat nefes almaları amaçlanmaktadır.

Vakfın bir diğer faaliyeti de Tıp ve Sağlık alanında eğitim gören öğrencilere burs vererek eğitimlerine destek olmaktadır. Desteklerimizle eğitimlerini tamamlayıp çalışma hayatına başlayan birçok gencimiz kendi çevrelerinde de destek grupları oluşturup, başarılı gençlerimize uzanan birer umut eli olmaktadır.

Vakıf, TOBB Bülent Koşmaz Fen Lisesinin bilimsel projelerine destek vermektedir. Ayrıca Fen Lisesinin başarılı öğrencileri üniversite eğitimlerinin sonuna kadar bursla desteklenmektedir.

Vakıf sosyal konularda eğitim çalışmalarını da faaliyetleri kapsamına almıştır.

Vakıf düzenli gelirlerinin haricinde, bağışlar ve gönüllülerin düzenlediği kermeslerden elde ettikleri gelirlerle desteklenmektedir. Bu sayede daha fazla ihtiyaç sahibine ulaşılmakta, çaresizliğin sevince ve mutluluğa dönüşmesine aracılık etmektedir.

Başkanlığı Döneminde:

- Arıtma işletme giderlerine katkı payı esaslarını belirleyerek tahsilâta başlanması,
- Arıtma tesisi çamur stok alanının işletmeye alınması,
- Bölge lokalinin hizmete açılması,

- Serbest bölge kurulması için başvurunun yapılması,
- Arıtma tesisinin II. kısmının kurulması çalışmalarına başlanması,
- Üniversite öğrencilerine işletmelerde ücretli staj imkânının sağlanması,
- BARSAN gümrük komisyonculuğuna yer verilmesi,
- Arıtma tesisinin I. kısmının kabulü,
- Bölgenin III. kısım tevsii yatırımına başlanması,
- TSE laboratuvarının kurulması için bedelsiz yer verilmesi,
- 1996'da yeniden İdare Komitesi Başkanı olarak seçilmesi,
- Bölgenin III. kısım tevsii yapımının yatırım programına alınması,
- Enerji üretim tesisi kurma konusunda ilk çalışmalara başlanması,
- Bölgede yer alan SSK dispanseri ve bankalar binasının büyütülmesi,
- Enerji santrali kurulması için fizibilite çalışmalarına başlanması,
- Arıtma tesisi II. kısım ihalesinin yapılması,
- 24 Nisan 1998'de yeniden İdare Komitesi Başkanı seçilmesi,
- Enerji santralinin ihalesi,
- Arıtma tesisinin II. kısmının yapım sözleşmesinin imzalanması,
- Bölgenin III. kısım kamulaştırma çalışmalarının bitirilerek altyapı çalışmalarına geçilmesi,
- 54.3 MW kapasiteli Enerji Santrali yapım sözleşmesinin imzalanması,
- Bölgenin III. kısım altyapı inşaat işleri ihale çalışmalarına başlanması.

- 6 Nisan 2000’de Yeniden İdare Komitesi Başkanı olarak seçilmesi
- Bölgeye itfaiye ve ambulans araçlarının alınması,
- Bölgenin III. kısım alt yapı inşaat işleri yapım sözleşmesinin imzalanması,
- Türk Telekom’a bölgede santral kurması için yer tahsisi,
- Bölgede kazalara karşı 112 acil servisinin kurulması ve ambulans takviyesi,
- Efesnet POP internet erişim merkezinin kurulması,
- Bölgenin doğal gaz hattı projesinin yapılması,
- Bölge idari binasının tadili,
- Enerji santralının ticarî işletmeye geçmesi,
- Enerji Santralının yan ürünü olan buhar satışına başlanması,
- Arıtma tesisinin II. kısmının geçici kabulü,
- BOTAŞ ile doğalgaz satış sözleşmesinin imzalanması,
- Bölgede yeni toplantı salonunun inşasına başlanması,
- Bölgeyi besleyen su ishale hattı ve Gürle su hattı yenileme çalışmasının bitirilmesi,
- Bölgenin doğalgaz dağıtım yapım işinin ihalesi ve dağıtım hattı yapım sözleşmesinin imzalanması,
- Bölgenin II. kısım orta gerilim elektrik dağıtım işinin ihalesi ve sözleşmenin imzalanması,
- Arıtma tesisinin I. kısım tadilat ve bakım işlerinin yaptırılmasına başlanması,
- 26 Kasım 2003’te yeniden OSB İdare Komitesi başkanı seçilmesi,
- Bölgenin I.ve II. kısım atık su ve alt yapı tesislerinin yenilenmesi işinin ihalesi,
- Elektrik fiyatlarında %3 indirimine gidilmesi ve PUANT tarifesinin uygulanmasına geçilmesi,

- Bölgenin I. ve II. kısım OG dağıtım şebekesinin yer altına alınması yapım işine ait sözleşmenin imzalanması,
- Bütün bölgenin aydınlatma şebekesinin kurulması için sözleşme imzalanması,
- Bölgenin I. ve II. kısım atık su ve alt yapı tesislerinin yenilenmesinin yapımı için sözleşme imzalanması,
- Bölgeyi Menemen yoluna bağlayacak şekilde Karaçay Deresi üzerine 8 gözlü menfez yapılması,
- Bölgede Jandarma İl Komutanlığına ait irtibat karakolunun kurulması,
- Enerji santralının doğalgaza dönüşümü ile ilgili görüşmelere geçilmesi,
- Bölge camisinin yenilenmesi,
- Bölgede TSE Manisa temsilciliği hizmet binasının açılması,
- Arıtma tesisinin EPA standartlarına göre yenilenmesi,
- Bölgede VI. kısım tevsii için yer seçiminin onaylanması,
- Bölgenin I. ve II. kısım yol asfaltlarının ve bordürlerinin yenilenmesi,
- Bölge lokalinin tümüyle yenilenmesi,
- Bölge itfaiye teşkilatının yeniden yapılandırılması,
- Enerji santralinden sıcak su satışına başlanması,
- Muradiye'ye demir yolu bağlantısı için TCDD ile sözleşme imzalanması,
- ASELSAN'a yer tahsisi,
- Bölgede bir meslek lisesinin kurulması için karar alınması,
- Bölgede aydınlatma şebekesi ile ilgili tasarruf sistemi kurulması,
- Bölgenin I. ve II. kısım tüm kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve çimlendirilerek görünümünün değiştirilmesi,

- Bölge için ISO 9001/ 14001 Kalite ve Çevre Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmalarına başlanması,
- Bölgede sağlık koruma bandını OSB Ormanı haline getirilerek arıtma çevresi dâhil 3000 ağaç dikilerek bölgenin yeşillendirilmesi,
- Bölgede lojistik merkez kurulması,
- Tır ve kamyon parkının yapılmasına başlanması,
- Bölgede V. kısım tevsii alanı yer seçiminin onaylanması,
- Enerji santralinin Doğalgaza dönüşüm ve tevsii yatırıma ait sözleşmenin imzalanması,
- Alt yapı hizmetlerine uygulanan “Şantiye Abone Tarifesi” uygulamasının yatırımları teşvik amacıyla kaldırılması,
- 154 kw saatlik tesisinin yapımına karar verilmesi ve ihalesi KOSGEB Sinerji Merkezi için bina tahsisi,
- Bütün bölgenin trafik komisyonu kararına uygun olarak levhalanması,
- Bütün refüjlerde otomatik sulama sisteminin yapılması,

Sonuç olarak Bülent Koşmaz 1994 yılında göreve geldiğinde OSB iki kısımdan oluşuyordu. 3.239.000 m2 alan üzerinde 63’ü faal, 8’i inşaat halinde ve 8’i de kapalı olmak üzere toplam 79 işletme yer alıyordu. 1999 yılında arsa tahsislerine başlanmış, bölgenin 1.850.000 m2’lik III. kısım tevsii alanının da katılmasıyla OSB alanı yaklaşık 510 hektara ulaşmıştır. İşletme sayısı 112’si faal, 12’si inşaat ve 92’si de kapalı olmak üzere toplam 133’e ulaşmıştır. Bölgede giderek artan sınai potansiyele cevap verebilmek için kamulaştırma işlemlerine 2002 yılında karar verilip 2006 yılı başında bitirilen ve toplam 450 hektarlık alana sâhip olan bölgenin IV. ve V. kısım tevsii alanlarının da 2007 yılında işletmeye açılması bekleniyor. Bu durumda bölgenin toplam alanı 960 hektar olacak ve işletme sayısı da 300’ün üzerine çıkacaktır. Manisa Organize Sanayi Bölgesi, Türkiye’nin önde gelen sanayi merkezlerinden biri haline gelerek on binlerce

ailenin ve yüz binlere varan insanın da rızık kapısı durumundadır. Şu anda sokakta rastladığım öğrencilerime “Nerede çalışıyorsunuz?” diye sorduğumda, “mühendis, işletmeci, teknik eleman, işçi olarak Organize Sanayi Bölgesinde” çalıştıklarını duymuş olmam içimi daha da ferahlatıyor.

Bu arada merhum Bülent Koşmaz’ın şahsı hakkında düşündüklerimi de özellikle burada belirtmek istiyorum. Kendisi ile sağlığında oturup bir çay sohbetimiz dahi vaki değildir. Ama her Manısalı gibi ben de kendilerini uzaktan izledim.. Merhumun ne iş hayatında ne de 12 yıldır MOSB İdari Komite Başkanı olarak yürüttüğü ihalelerinde en ufak bir şaibeye yer vermemiştir. Manisa Organize Sanayi Bölgesini adeta bir şantiye haline çevirerek kendisinin de şefliğini üstlendiği Manisa Organize Sanayi Bölgesine lafla değil icraatlarıyla gerçekten bir çağ atlatmıştır.

İnsanlık için az, bir insan için olağanüstü değerde hizmetlerin Manisa’ya kazandırılmasını sağlayan bir kardeşimizdi.

Ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun.

TARIK ALMIŞ
İŞ ADAMI
(1936-2016)

1 936 yılında sayacı bir babanın evladı olarak Manisa’da dünyaya gelen Tarık ALMIŞ, gençlik yıllarında önce terzilik yapmış, bilahare baba mesleği olan sayacılığa dönmüştür. Askerlik dönüşü ticarete atılan Tarık ALMIŞ, emeğinin karşılığı olarak ticaret hayatından kazandığı parayla ve iş ortağı Mahmut ŞENTÜRK ile Saruhanlı Pagmat üzüm işletmelerini kurmuştur.

Manisa’da İşadamı kimliğinin yanında spor adamlığı ve hayırsever kimliği ile de tanınan Tarık Almış, 1990’lı yıllarda Manisaspor başkanlığı görevinde de bulunmuştur.

Topluma kazındırdığı eserleri ise:

1- Mahmut Şentürk ile birlikte Tarık Almış-Mahmut Şentürk Endüstri Meslek Lisesi’ni 1989 yılında yaptırarak Milli Eğitim Bakanlığı’na bağışlamıştır

2- “Tarık Almış Spor Tesisleri”ni tamamen kendi imkânları ile kurarak Vestel Manisa Spor’un hizmetine sunmuştur. Vestel Manisa Spor’un 1. Lige çıkmasında onun sağladığı alt yapı imkânlarının payı büyüktür.

5- Rahmetli eşi Hatice Almış adına Laleli semtinde modern ve donanımlı olarak yaptırdığı “Hatice Almış Sağlık Ocağı”nı inşa ettirerek, 2002 yılında Sağlık Müdürlüğüne teslim etmiştir.

4-Tarık Almış Çocuk Bahçesi ve Tarık Almış ormanı.

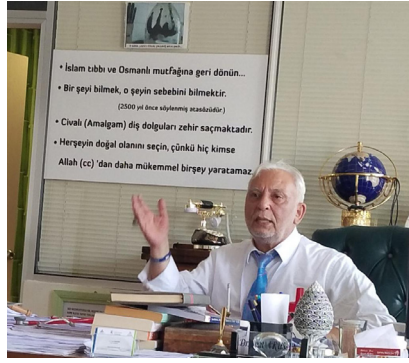
4- Üniversitede okuyan yoksul aile çocuklarına, burs imkânıyla eğitimlerine destek vermesi.

6- Gençliğinde yaptığı sporun yararını gördüğü için gençlere yararlı olması düşüncesiyle “Manisa Sporunu Koruma ve Güçlendirme Vakfını” kurması. Kurucu başkan olarak bu vakfın yöneticiliğini vefatına kadar devam ettirmiştir.

Sağlığa, spora, eğitime gönül veren bir hayırsever bir büyüğümüzdü. Hayırsever kişiliği ile Manisalıların ve Manisalı spor-severlerin gönlünde rahmetlinin ayrı bir yeri vardır.

**EĞİTİMCİ-YAZAR MUSTAFA PALA'NIN
KALEMİNDEN
MANİSA'DA MERKEZEFENDİNİN VARİSİ
DR. SUAT ARUSAN
(1952-2021)**

Manisa'ya ikametim 1977 yılı Kasım ayında oldu. Bu şehire sonradan gelmeme rağmen hiç yabancılık çekmedim. Burada doğup büyümüş gibi kabul gördüm. Bana bu sıcaklığı yaşatan; ilk tanıdığım insanların sevgi dolu kalpleri ile yerli, muhacir ve göçmen-

lerden oluşan halkın sıcaklığıydı. Yeni bir hayata tutunmaya çalıştığım gençlik yıllarımdan altın şehri Manisa'da karşılaştığım altın kalpli insanlardan biri de Dr. Suat Arusan'dı. Önce dostumuz, sonra çocuklarımdan doktoru olmuştu. Manisa'dan Ankara'ya “**hicreti**” sebebiyle 9 Nisan 2010 tarihinde başlayan hicran yaramızın kapanması, O'nun 28 Nisan 2021 tarihinde beklenmedik bir şekilde Hak'ka yürümesiyle mahşere kaldı ve ebedi dostluğumuzun 44 yıllık dünya serüveni de son buldu.

Dr. Suat Arusan, Manisa'nın eşrafından İbrahim ve Ayşe Arusan çiftinin üç erkek evladının ortancası olup 1952 yılında Manisa Topçu Asım Mahallesinde dünyaya geldi. İlk tahsilini Saruhan Bey ilkokulunda, ortaokulu İzmir Türk Kolejinde, Lise tahsilini Manisa Lisesinde tamamladı. 1974 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. Aynı üniversitenin Çocuk

Sağlığı ve Hastalıkları dalında dört yıl ihtisas yaptı. O doğuştan farklıydı, ağabeyi rahmetli Fuat ilkokula giderken, 'bende gitmek istiyorum' diyerek sürekli ağlayınca ağabeyi Fuat O'nun da okula götürür ve öğretmenden izin alarak birinci sınıfların dersliğine bırakır. O'nun diğer çocuklardan daha başarılı olduğunu gören hocası, baba İbrahim beye, 'çocuk çok başarılı ona karne verelim' teklifinde bulunur ve küçük Suat daha beş yaşındayken okula başlamış olur.

Suat Arusan, toplumcu düşünen, toplumun refahı ve huzurunun arzulayan, bu amaçla çarpınan, çabalayan, yardımını seven, Mehmetçiğin davasını dava edinen ülkü sahibi bir insandı. Doğuştan gelen bu özelliği gençlik yıllarından itibaren dışa vurmaya başlamıştı. Manisa Yüksek Tahsil ve Üniversiteliler Derneği kurucu üyesiydi. Bu dernek vasıtasıyla ortaokul ve lisede bütünlemeye kalan ve üniversite sınavlarına girecek öğrencilere, Alırıza Çevik İlkokulu ve Endüstri Meslek Lisesinde düzenledikleri kurslarda dernek arkadaşlarıyla ücretsiz dersler verirdi. Halkın bilgisini bilince dönüştürmek ve toplumcu düşüncenin gelişimine hizmet etmek amacıyla dernek aracılığıyla konferanslar düzenlemekteydiler. Bu konferanslara Necip Fazıl Kısakürek gibi önemli şahsiyetleri konuşmacı olarak getiriyorlardı. Necip Fazıl'ı otelden alıp Fatih Nikâh Salonunun olduğu yerdeki salona gelirlerken, Üstadın, 'salon nasıl' sorusuna Necip Fazıl'ı bile düşündüren; 'öyle ıssız ki, ayak basacak yer yok' şeklindeki sıra dışı zekâsının ürünü bu derin ifadesi hatıralarımızdaki seçkin yerini muhafaza etmektedir. Arusan'ın bu belirgin şekilde dışa yansıyan Müslüman Türk kimliği, İslam ve Türk düşmanlarının kesif saldırılarına maruz kalmasına da sebep oluyordu.

Dr. Arusan, 1980 yılında Manisa'da açtığı muayenehanesinde çocuk hekimi olarak hizmet vermeye başladı. Annesinin isteği üzerine uzun süre her perşembe günü fakir fukara çocuklarını ücretsiz muayene etti. Hasta çocukların enjeksiyonlarını da ailelere külfet olmaması, sorun yaşamamaları için bizzat

kendisi yapardı. 1984 yılında ‘Çocuk Hastalıklarında Ayırıcı Tanı’ adıyla bir kitap yayınladı. Kardeşi Nejat’ın çok zor şartlarda İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinden mikro filmlerini temin ettiği “Beklenen Mehdinin Alametleri” isimli kitabı Merhum Müşerref Gözcü Hoca ile tercüme edip yayın hayatına kazandırdı. Kitabın yayınlanmasıyla birlikte İslam düşmanlarının hedefi oldu, Mehdilik iddiasında bulunmakla suçlandı. Daha sonraki yıllarda “Nebevi Tıbbı” ve Merkez Efendinin tıbbi uygulamaları konusunda araştırmalara başladı ve bu araştırmaların neticesinde **“Doğal Tıp Merkezini”** kurarak Manisa’da ve Türkiye’de bir ilki başlattı ve bu başlayışla üçüncü kez her türlü saldırının hedefi oldu, yılmadı ve Türkiye’de sağlık alanında yeni bir çağır açtı. Merkez Efendinin mirasına hayat verdi.

Dr. Suat Arusan, uzun yıllar münzevi bir hayat yaşayan, derin düşünen, ileri görüşlü, çok okuyan, keskin zekâlı, dahi olarak sınıflandırılabilen ender insanlardan biriydi. Tüm zeki insanlar gibi, O da zekâsından çok çekti. Sıra insanlar onu anlamadıkça içine kapandı. İçine kapandıkça, haksız ithamlara muhatap oldu. Paula Nerudo”iyi insanlar kırıldıkça içine kapanır dışarıdan bakanlar onu ukala zanneder” der ve aynen öyle oldu. Kim ne düşünürse düşünsün ne söylesen söylesin, O, doğru bildiği yoldan şaşmadı. Hayatını saatin sarkacı gibi iki uç noktada yaşamayı seçti. Ortada kalmayı hiç düşünmedi. Ya susup konuşmadı ya da konuşup susmadı!... Konuşmadığı zamanda küp gibi dolmayı ve sonra olmayı bekledi. Okudu, okudu, okudu... Kütüphaneler dolusu kitap okudu. Tefekkür etti. Tefekkür ettikçe kemale erdi. Kâmil bir insan olarak yeniden hayata açtı kendini. O, yüreğini, beynini ve birikimini insanlığa açtıkça, Dostoyevski’nin “insanlar seni çözemedikleri zaman ön yargılarını kullanırlar” dediği gibi, Mevlana’ya sarhoş, meczup diyen cahiller, ulema koltuğunda seviye biçtiler kendisine...

Magazin ve sosyal medya kültüründen beslenenler, ‘aman bana ne’ deyip kendi gerçeğine sırtını döndü. Manisa’nın geleceğini planlamakla görevli seçilmişler ve atanmışlar baş ağrısı

olarak gördüler onu... Yardımcı olmak, ön açmak ve yaptıklarını Manisa için markaya dönüştürmek şöyle dursun, engel olmayı marifet bildiler.

Girişimciydi, yenilikçiydi ve sorgulayıcıydı... Mesir, Merkez Efendi ve Manisa'nın tıbbi bitki örtüsünden, modern tıbbın endüstrileşmesinden ve kalkınmış ülkelerin insanlarının arayışından yola çıktı. Öncelikle Batıda değer bulan kültürel tıba, yani doğal tedavilere kapı araladı. Kısa zamanda Manisa'yı doğal tedavide Türkiye ve hatta uluslararası alanda bilinir hale getirdi. Modern tıbbın çare olamadığı birçok hastaya mucize kabilinden şifalar sundu. Doktorlar, hâkimler, valiler, kaymakamlar, polis şefleri, bakanlar ve hatta büyük elçilerden hastaları oldu.

İşte bu noktada ideolojik intikamlar, sanal düşmanlıklar ön yargılar ve birikmiş kinler tekrar harekete geçti. Şikâyetler havada uçuştı. Verilen izinler kaldırıldı. İşyeri kapatıldı. Tekrar açıldı vs. derken Manisa'nın yerlisi ve Manisa sevdalısı bu sıra dışı özel insan, Manisa'ya küstürüldü.

O çalışırken; taksiler, lokantalar, oteller ve alışveriş merkezleri işliyordu. Bu hareketliliği Mesir'e entegre edecek projeler üretilebilirdi. Avrupa ilaç ve tıp hukukunda yapılan değişiklikler ve Avrupa'daki yüzlerce doğal tedavi merkezinin işleyişi ve hatta doğal tedavi giderlerini sağlık sigortası kapsamına alan dünya örnekleri görmezden gelindi. Şartlanmış tıp otoriteleri 'Nuh dedi, Peygamber demedi'.Galileo'yu idama mahkûm eden Engizisyon papazları mezarlarından hortladı! Manisa'nın kaderini elinde tutanlar, bu nimeti görmedi. Meseleye bir kişinin sorunu olarak baktı, arka çıkmadı.

Arka çıkmayı düşünseydi; Mesir'in arkası, Tıbbi ve Aromatik Bitki Araştırma Enstitüsü, Tıbbi ve Aromatik Bitki Üretim Merkezleri, Tıbbi ve Aromatik Bitki Endüstrisi ve Tıbbi Sülük Üretim Merkezleri ile desteklenecek, Merkez Efendi Kültürel Tıp Merkezi kurulabilecek ve Manisa, kültürel ve modern tıpta dünya ölçeğinde sağlık kenti olarak sağlık turizminden önemli bir pay alabilecekti.

Bunu yapmak için Manisa'nın kaderinde söz sahibi olmak, Manisa'yı ve Manisalıları sevmek yetmez. Yetki ve sevgiyi besleyecek akıl ve bilgi sahibi olmak da gerekirdi ve işte o olmadı için bütün bunlar olmadı. Bilge insanların olmadığı toplumlar, bildiğini sanan, oturduğu koltuktan güç ve akıl alan, kerameti kendinden menkul insanlara teslim olurlar. Dr. Suat Arusan'ı anasından doğduğuna pişman ettik. İşyerini kapattık. O ne yaptı; davasından vaz mı geçti? Asla!... 'Kıymet bilmeyen toplumlarda kıymet yetişmez, kıymet yetişmeyen toplumların da kıymeti olmaz'.Bu gerçeği, ilk patentli ilacımızın mucidi Rahmetli Dr. Cemil Şener örneğinden rahatça anlayabiliriz. Manisa için ifade ettiği değeri, bedeniyle birlikte toprağa terk etmedik mi? Bu kıymetler batılı toplumlarda olsaydı nasıl karşılık bulurlardı?

Dr. Suat Arusan'ın Manisa'da 2007 yılında halkın hizmetine sunduğu Doğal Hayat Tıp Merkezi çok çeşitli şikâyet ve baskıların sonunda faaliyetleri durdurulmuştu. Doğal tıp hizmetlerini çocuk hekimi olarak kendisi vermiyordu, bu hizmetleri daha sonraları Türk vatandaşlığına geçen Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu olup doğal tıp uygulamaları alanında Rusya'da eğitim almış Moğolistan vatandaşı Batu Bayar yapıyordu. Halini hatırlarını sormak için yanına gittim, çok sıkıntılı ve üzüntülüydü, davasında çok haklıydı, ülkemiz ve halkımız için hayati önemi olan bu alanda hiç sorusu olmayan kitlelere yüzyıllar öncesinde unutulmuş ve kocakarı ilacı olarak dışlanmış ve kötü olduğu hususunda şartlanılmış bir alanda hizmet sunmaya kalkmıştı. **“Zeytinyağı yiyemem aman, basmadan fistan giyemem aman”** türküsünün yabancı şirketler tarafından para karşılığı yaptırıldığı ve bu Türkü eşliğinde göbek attırılıp, zeytinyağı yerine margarin yedirilen ve fistan yerine naylon çorap giydirilen bir Türkiye'de bunu yapmak icatçılık ötesi bir gericilikti! Arkadaşımın haklılığına gönülden inanmıştım ve bu alan Manisa halkının yüksek refah seviyesine ulaşması için çok önemli fırsatlar barındırıyordu. Bu gerçeklerden hareketle,

Manisa Organize Sanayi Bölgesinden sonra Manisa'nın ikinci iktisadi hamlesini sağlayacak olan: **“Manisa İçin Yenilikçi Fikirler ve İkinci Kanat”** adıyla Manisa'nın tarih, turizm, tarım, kültür, sağlık ve doğal potansiyellerini ekonomiye kazandıracak 15 proje hazırlayıp kitapçık halinde çoğalttım. Vali, Belediye Başkanı, İl Genel Meclisi Başkanı, oda ve borsa başkanları, basın mensupları, siyasi parti başkanlarına ziyaretlerde bulunup konuyu paylaştım, yerel TV kanalı etv de programlara katıldım. Hiçbir sonuç alamadık... İdari mahkemeye; ‘esasen yurdun her yerinde tıp ilmi desteğinden mahrum bir şekilde bilgisizce icra edilmekte olan bitkisel tedavi, kupa terapi, sülük, hacamat gibi uygulamalarının bu alanda eğitilmiş hekimlerce yürütülmesinin sağlığa uygun hizmet olduğu ve dünyada kabul edilen bu yöntemlerin modern bir tıp merkezinde icra edilmesinin tıp hukukuna aykırı bir yönü olmadığı, bu uygulamaların disipline edilmesi ve standartlarının oluşturulmasına ihtiyaç olduğu ve Sağlık Bakanlığının bu konudaki görevini ihmal ettiği gerekçesiyle” idari mahkemede yürütmenin durdurulması ve işlemin iptaline ilişkin açılan davaya hakimler, sunulan deliller ışığında değil medyanın karikatüre ettiği malzemelerle baktı, bölge idare de onaylayınca İş Danıştay’a aksetti. ‘Su arka gelinceye kadar kurbağanın gözü patlar’ misali onca çalışan, kira vs. ile bu işi dava sonuçlanıncaya kadar sürüncemede bırakılamazdı. En nihayetinde Ankara TBMM ye gidip konuyu Sağlık Komisyonu Başkanı Cengiz Erdöl’e anlatmaya karar verdik. Uzun uğraşlardan sonra Sayın Erdöl kabul buyurdular. Suat Bey 10 cm kalınlığındaki klasörü Cengiz Bey’in masasına açıp başladı belgeler üzerinden anlatmaya: Çin ve Rusya’daki uygulama örneklerini henüz sıralamıştı, Cengiz bey ‘bu ülkelerde bunlar normal şeyler, biz Batı standartlarında modern tıbbi uyguluyoruz’ deyince Suat bey Almanya örneklerine geçmişti ki; bu seferde ‘belgelerin tamamı internetten alınmış bunlar üzerinden bir girişim yapmamız ne kadar mümkün olur’ diye sorunca, Suat Beyin içinde bir bombanın

fitilinin ateşlendiğini vücut dilinden anladım ve Resmi Gazeteden Alınmış 2006 tarihli Tarım Bakanlığına ait bir kararın belgesini Cengiz Bey'e takdim ettim, kararda 2007 yılı sülük ihracına 6 ton kotası konulmuştu. Suat Bey: 'Dikkat buyurun! İhraç ediyoruz, ithal etmiyoruz yani ülkeye döviz geliyor, kota niye bu bir, ikincisi de şu: Batılılar bu sülükleri hamburger yapıp yemiyorlar, eczanede ilaç olarak satıyorlar' deyip başka bir belgeyi sinirle gösterince, Suat Beyi geri çekip sükûnetle işin dini, tarihi, insani, milli, iktisadi, tıbbi ve kültürel boyutundan bahisle ve sadece Manisa'da olacak değişikliklerle neler kazanılabileceğini anlatmaya çalıştım. Cengiz Bey: "Çok güzel, bunu Manisalılar olarak ele almanız daha uygun olur, oradan yerel bir hareket başlatmalısınız" önerisinde bulununca, boşa kürek çektiğimizi anlayıp oradan ayrıldık. Suat Bey uzun süre hiç konuşmadı ve sonra birden bana dönüp:

- Bu olmazların içinde Allah'ın bana bir mesajı var, Allah bana diyor ki; "sünnete uy!"

- O ne demek anlamadım?

- Bak kardeşim! Hz. Resul (S.A.V.), Allah'ın çağrısını tebliğ ediyordu, davasına inanmıştı ve hiç kimseden bir ücret talep etmiyordu, davasını ne tebliğe ne de yaşamasına Mekke müşrikleri izin vermedi. O'da Allah'ın izni ve yardımıyla Medine'ye hicret etti. Bizim bu davamızın milletimize, ülkemize yararından bir şüphemiz var mı, yok. Ülkemin ve halkımın buna ihtiyacı var mı, var. Ben emekliliğini hak etmiş bir hekimim, mesleğimi icra edebilirim fakat mesleğimi icra etmesem de Allah'ın verdiği varlık, bana ve aileme yeter. Ama asla vaz geçmeyeceğim, şüheda vazgeçmediği için bu vatan bizim, bu farkındalıktan sonra vazgeçersem vatanıma ihanet etmiş olurum ve mahşerde bunun hesabını veremem, bu bana Allah'ın verdiği bir vazife! Vazifemden vazgeçmem, vaz geçmem...

- Peki, aklından ne geçiyor doktor?

- Hicret edeceğim, hicret! Sünnete, Allah'ın emrine uyacağım. Gelip bu sağır sultanların gözünün önünden, kulağının

dibinden haykıracağım davamı. Tıpkı Hz. Muhammed S.A.V. gibi davamdan dönmeyeceğim.

- Peki, nereye hicret edeceksin doktor?

- Buraya, Ankara'ya sultanların Payitahtının olduğu bu şehire geleceğim ve bir daha da Manisa'ya asla dönmeyeceğim, herkese, her şeye kırgınım...

Gözleri dolu dolu oldu ama savaşa giden bir kahraman gibi gururluydu, sıkıntıları sona ermiş, çaresizlik çareye dönüşmüştü. Sükûnet içinde ve kendimizle dalga geçerek Manisa'ya döndük. Bir süre sonra dediği gibi yaptı 11 Nisan 2011 günü cihazları ve mefruşatı kamyonlara yükleyip, birlikte olmak isteyen personeli de alarak Ankara'ya uğurlayışımız mahşere kadar kapanmayacak hicran yaramızı oluşturacağını bilemezdik. O, davasında arkasızdı. Osman Yüksel Serdengeçti'nin "Arkasız yiğitler, arkanız Allah'tır" haykırışındaki gibi, Allah'a dayanarak hicret etti. Ankara Çankaya'da açtığı Doğal Hayat Polikliniğinde hasta kabulüne başladı. Bin bir müşkülât ile davasını anlatmak için kapılarından döndüğü makam sahipleri, devletliler ayağına geldi. Yüksek bürokratlar, bakanlar, meclis başkanları hatta Cumhurbaşkanı'na kadar... Birçok sorumlu ve yetkili ya bizzat tedaviye geldi ya da yakınıni tedaviye getirdi. Kronik rahatsızlıklarına beklenmedik şekilde şifa buldular. Dün çağrısına kulak verilmeyen adam bugünne dediği merak edilir oldu!...

Bu arada 2010 yılında Danıştay'a açılan davanın muraafalı yapılmasını talep etti, avukatlardan yeterli katkı alamayınca bizzat katıldı, savunmasını yaptı ve yedi yıl önce idare mahkemesiyle başlayan hukuki süreç 2014 tarihinde Danıştay'ın, "esasen icra edilmekte olan ve dünyada kabul edilen bir kısım tıbbi uygulamalara duyulan ihtiyacı karşılamak amacıyla yasal çerçevedeki belirsizliğin Sağlık Bakanlığınca giderilmesi gerektiğine" karar vermesiyle davası lehine sonuçlanmıştı yani dava kazanılmıştı. Böylece ülkemizdeki 'Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamalarının' yasal zemine oturtulması çalışmaları 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda yapılan Ek 10.

Madde değişikliğiyle başlamış oldu. Bu aşamadan sonra Bakanlık, 'Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp uygulamaları Yönetmeliği' Taslağını hazırlayıp tartışmaya açtı, son şekli verilen yönetmelik 27.10.2014 tarih ve 29158 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yönetmelik ile: Akupunktur, api terapi, mezo terapi, homopati, osteopati, sülük, hacamat, kupa uygulamaları, müzik terapi, fito terapi gibi tam on beş alan uygulama kapsamına alındı. Uygulayıcı hekimlerin sertifikalı eğitim almış olmaları zorunlu kılındı. Eğitim verecek merkezlerin, ünite ve uygulama merkezlerinin standartları oluşturuldu. Geleneksel Tıp Uygulamaları Bilim Kurulu Kuruldu ve Dr. Arusan kurul üyeliğine seçildi. Bu yönetmeliğin haricinde 'Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelikle onlarca yönetmelik ve genelge yürürlüğe konuldu. Sağlık Bakanlığı bünyesinde **"Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Daire Başkanlığı"** oluşturuldu. Uygulamalar tıp fakülteleri eğitim müfredatına dâhil edildi, uygulamaların hastanelerde yapılmasına imkân tanındı. Dr. Arusan, Ankara'da açtığı ve şu an oğlu Cüneyt tarafından işletilen kliniğinden başka 2013 yılında İstanbul da bir klinik açtı. Ama İstanbul'un karmaşasına, gürültüsüne, işten eve, evden işe gitmek için çalınan ömrüne daha fazla katlanamayıp 2017 yılında kliniğini devrederek Ankara'ya ilk açtığı kliniğe döndü ve geçirdiği beyin ameliyatından üç ay sonra 28 Nisan 2021 tarihinde 69 yaşında Rahmet-i Rahmana kavuştu...

Davasına samimiyetle sahip çıkan azimli ve kararlı bir insan olan Dr. Suat Arusan'ın azmi, çabası, fikri takibi ve Allah'ın yardımıyla ölkemiz ve halkımız sağlık alanında sayısız faydalara ve imkânlara tıp hukuku çerçevesinde sahip oldu. Bu alanda hizmet vermek üzere yüzlerce merkez açıldı şimdi bu merkezlerde binlerce hekim, on binlerce sağlık çalışanı hizmet veriyor ve yüzbinlerce hasta şifa buluyor. Hizmetler merdiven altından alınıp tıbbi standartlara kavuştu. Bir de bu işin tedarik boyutundaki tedarikçileri ve üretimleri düşünün! Nereden baksanız

aliyyülâlâ bir hizmet... Şimdi bu hizmet imkânının getirisi Dr. Suat'ın hazinesine mi akıyor? Asla! Bir ömür koşarsın yetişebildiğin nasibin kadardır, ötesi yok... Dr. Arusan karayolunu ilk açan dozer gibi, her türlü taşa kayaya kendini vurdu. Şimdi o açılan yollarda vızır vızır gelip geçenlerin ulaşım ihtiyacını keyifle karşılayanların dozerin halinden ve hatta dozerden haberleri mi var? Ne demişler; 'iyilik yap at denize, balık bilmezse Halik bilir. Ne buyurmuştu Resûlullah (SAV): "sizin en hayırlınız insanlığa faydalı olandır"... Dr. Suat toplumcu düşüncenin hakiki adamıydı, herkes damlaya odaklanınca deryayı gören olmadı... İşte bütün bu sebeplerle DR. Suat Arusan, Merkez Efendinin son varisidir ve büyük tabiptir...

Neticede Dr. Suat Arusan Rahmeti Rahman'a kavuştu. Buradan dünyalık hiçbir şey götürmedi. Halkın ve ülkenin kazandıkları ise ortada! Peki, Manisa hangi fırsatları kaçırdı?

2021 itibariyle 479. kez kutlanan "Mesir" geleneğini küresel bir projeye dönüştüremedik. Mesir'in arkasını yeni projelerle besleyemedik.

Tarzan'ı ilk çevreci olarak dünyaya takdim edemedik, onun hatırasını yerli ve yabancılar için yaşayan modellerle zenginleştiremedik.

Merkez Efendi ve Dr. Cemil Şener' den yeni evrensel projeler oluşturamadık.

Niobe'den, Aigai'ye, Sart'a, Yanıkyöre'ye, Fledelfiya'ya uzanan Antik Kentler projesini geliştiremedik.

Karyalılardan Mesir'e ve oradan günümüze uzanan "Geleneksel Tıp Merkezi" projesini oluşturamadık ve bu merkezi, Türkiye ve dünya insanlığının hizmetine sunamadık.

Mesir Şifa Çarşısını kuramadık.

Gediz Organik Tarım projesini geliştiremedik. Organik Ürünler İhraç çarşısını kuramadık.

Endemik bitki zenginliğimize rağmen "Aromatik ve Tıbbi Bitki Enstitüsü"nü Antalya'ya kaptırdık.

Lale Aroma Sanayi ve Aromatik Bitki üretimini,
Mesir Bitkisel İlaç Sanayi ve Tıbbi Bitki üretimini gerçekleştiremedik.

Bu proje önerilerine öncülük eden ve Manisa'ya "Doğal Tıp Merkezini" kurup Manisa'yı çok kısa zamanda, Türkiye'ye ve dünyanın birçok ülkesinde tanıtan Dr. Suat Arusan'ı sülük tedavisi uygulamalarından dolayı bir hapse atmadığımız kaldıydı. Onun bu hareketini sahiplenip Manisa'yı ulusal ve küresel ölçekte geleneksel ve tamamlayıcı tedavilerde bir merkez yapmak ve bunu Mesirle, bitkisel zenginliğimizle bütünleştirmek yerine kökünden yok etmeyi tercih ettik, en sonunda Manisa'yı terk etti ama gelin görün ki, Almanya bu uygulamayı kendi ülkesinde yapan Türk Doktora, beş bin Euro ödül verdi.

2 Kasım 2010 tarihli Hürriyet Gazetesinin 6. sayfasında yer alan "Türk Doktora Alternatif Tedavi Ödülü" başlığını taşıyan haber: "Almanya'nın Essen Mitte Kliniğinde görevli Dr. Özgür Cesur, Alternatif tıp dalında başarılı çalışmalar yapan ve yeni tedavi yöntemleri geliştirenlere verilen 'Hufeland' 2010 yılı büyük ödülüne layık görüldü. Baden-Baden Kentin'deki ödül töreninde konuşan Hufeland Vakfı Başkanı Dr. Rainer Schmidt, çok sayıda katılımcının yarışmaya sunduğu çalışmalar içinde jürinin Dr. Cesur'un çalışmalarını ödüle layık gördüğünü duyurdu. Dr. Özgür Cesur, 5 bin Euro değerindeki ödülü, Almanya'da ilk defa yaptığı sülük tedavileriyle aldığını söyledi" bilgilerini içeriyor...

Manisa'da, bu uygulamaya "bilimsellikten uzak, çağ dışı" diyen; ilericiliği ve bilimselliği kimseye bırakmayanlara şimdi ne demeli?

Türkiye'nin de iyi insanları takdir etmesini bilen kadirşinas insanları da varmış! Onlar Dr. Suat Arusan'ın hamiyetli, vatansever kişiliğini ve insanımız için çırpınışlarını fark edip ödüllendirmesini bildiler. 16 üniversitenin proje ortağı olduğu Turgut Özen Kanser Çalışma Grubu, Şehit Jandarma Teğmen Kemal Burak Zengin'i anmak amacıyla düzenledikleri "Yaşama

Dokunanlar” ödöl törenine 81 ilden 81 kişiyi ödüle layık gördüler ve bu amaçla Manisa’dan ödüle layık gördükleri kişi Merhum Dr. Suat Arusan’dı. Sağ olsunlar var olsunlar, onların da kadrini, kıymetini bilenler olsun bu hayatta.

Dr. Suat Arusan Nevi şahsına münhasır, ender şahsiyetlerden biriydi, hiçbir şeyi görüldüğü gibi görmez, söylendiği gibi kabul etmezdi. Diyalektik düşünmeyi, akıl yürütme yoluyla doğrulara ulaşmayı severdi. Bilgi bilince dönüşmedikçe hiçbir değer ifade etmeyeceğine inanırdı. İsterdi ki, herkes bir farkındalık üzere yaşasın, nicelik yani sayısal bir varlık olmaktan çıksın, kendini bilsin ve sahip olduğu niteliğini keşfedip bu hayata bir değer olarak sunsun. Bir sohbetinde bu düşüncesini şöyle açıklamıştı: “-Bu hayatta üç tip insan var ve bunların küçükleri kişileri, normalleri olayları, büyükleri fikirleri konuşur. İnsan konuşan varlıktır; kişileri konuşmak dedikodu, olayları konuşmak boş lakırdı, fikirleri konuşmak fazilettir. Şimdi daha iyi anlıyor muyuz, Resûlullah (SAV) in; **“ya hayır söyle ya da sus”** emrindeki manayı?... Fikirleri konuşan adam olmak lazım bu hayatta. Bunun için bilmek, bilmek için okumak, bilgiyi içselleştirip tefekkür etmek ve yeni fikirler oluşturup öyle konuşmak lazım. Mevlânada “dil gönlün perdesidir, perde kırmıladadı mı sırlara ulaşılır” diye buyurur. Sırların açığa çıktığında boş adamsan, herkes sukutu hayale uğrar ve işte bu nedenle halk arasında “bari sus da seni bir adam sansınlar” denir. Maalesef bizde insanlar bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olurlar. Konfüçyüs’ün dediği gibi, “bilgi sahibi olmadan, fikir sahibi olmak tehlikelidir.” Bu nedenle bizde bir fikrin etrafında toplanan insanlar, karşı fikirde olanları düşman görür ve sürekli cenkleşirler.”

O, bu samimi düşünce ile kendi kabuğunu kırıp topluma bir hizmet sunmayı, insanımızda farkındalık oluşturmayı, insanımızın bilincini geliştirmeyi gaye edindi. Gayesini gerçekleştirmek insanımızın sözlü kültür geleneğinden okuma kültürüne

geçemediğini bildiğinden fikirlerini yazmak yerine konuşarak kitlelere ulaştırmayı tercih etti ve araç olarak Televizyonları seçti.

Manisa'nın yerel TV kanalı 'etv' de beş yıl "**Evrensel Diyalektik**" konulu programlar yaptı, programlarına söyleyecek sözü olan uzman konuklar davet etti. Başta Ülke Tv. Olmak üzere, çok çeşitli ulusal TV kanallarına program konuğu olarak davet edildi. Vefatından önce iki yıl boyunca TRT de 'Bilgiden Bilince' konulu program yaptı ve bu programlara Türkiye'nin çok değişik alanlarındaki bilim insanlarını ve uzmanlarını ağırladı.

Diyalektik düşünceden yana olan ve beynini sürekli zorlayan Dr. Suat Arusan, kendisi gibi düşünce adamı, şair, yazar ve mütefekkir İsmet Özel'i severdi ve onunla özel bir dostluk geliştirmişti. Dr. Arusan yardımsever bir insandı çeşitli yardımlarının yanında bazen dostlarına sıkıntıları sebebiyle borç verir ve bazen de verdiği borcu bağışlar almazdı. Müteşebbis insandı, dostlarını ticari hizmetlere ve üretime teşvik eder, gerektiğinde ortaklıklar tesis ederdi ama işi icabı hiç ilgilenemezdi. Bu yönündeki gayretleri sayesinde matbaa, kitap kırtasiye, güvenlik, şifalı bitkilere kadar birçok işletmenin vücut bulmasına öncü olmuştur. İstisnasız her cumartesi ziyaretine gider, sohbetine katılırdık. Konuşmaya kendi başlamazdı, konuşmak istediği konu hakkında önceden ne kadar bilgi varsa mümkün olduğunca toplamış, onları özümsemiş, içselleştirmiş ve neticede özgün bir fikir oluşturmuş olurdu. Konuyu bir soru ile açar, alabildiği cevaplardan sonra konuyu aydınlatırdı. Bu nezih yöntemle konuya ilgi çeker, fikirleri toplar, konunun birlikte aydınlatılmasını sağlar ve sohbettekileri boş lakırdıdan kurtarırdı. Çok dikkat çeken başka bir özelliği de hiç istisnasız ziyaretine gelen herkese "aç mısın, bir ihtiyacın var mı" diye sormasıdır.

- Doktor, herkese 'niye aç mısın, bir ihtiyacın var mı' diye soruyorsun, lokanta mı işletiyorsun, hayır kurumu musun dediğimizde:

- Benim görevim bunları sormak, ötesi Allah'ın kudretinde diye cevaplardı.

Dr. Arusan'ı anlatmak fikir ve düşüncelerini yazmak böyle bir yazı konusunu çok aşar. O, gördüğü vefasızlıktan ötürü çok sevdiği Manisa'ya çok kırgındı. Ankara'da ve İstanbul'da kendini hep gurbette hissetti. Özlemini bastırmak için 'Manisa'da iki kişiyi özledim ve bir de Abdurrahman'ın böreğini' derdi. Özlediği kişilerden biri Manisa'nın güzel insanı pehlivanlığı ile ünlü Gazi Erdem Özyiğit idi... Dr. Arusan bir dahi idi, cümle dâhiler gibi anlaşılamadı, hayatını yalnız yaşadı desem yeridir. Esasında yalnızlığı anlaşılmamaktan kaynaklanan bilinçli tercihiydi. Necip Fazıl'ın "cenazemde olmasın çelengim top arabam/ cenazemi taşısın dört tam inanış adam" mısralarındaki gibi bir tercihi vardı. Öyle yaşadı öyle öldü. Kırgın olduğu Manisa'ya na'sını bile emanet etmedi, kabrini çok önceden hazırladı, merhum eşi Harika hanımın yanında Ankara'da toprağa verildi. Vatanına karşı görevini bihakkın yaptı, yaptıkları mizanında olsun. İyi bir mümindir. İyiydi, kötüydü! Neticede bu dünyadan bir Suat Arusan geldi ve göçtü. Kardeşi Nejat'ın duasıyla biz de diyoruz ki; "Allah gani gani rahmet eylesin, menzili mübarek, makamı âli olsun. Dileriz ki, bu dünyaya yadigâr bıraktığı Aslı, Cüneyt ve Melike isimli üç güzel evladı, O'nun güzide mirasını daha yücelere taşırlar ve hatırasını ebediyen yaşatırlar. Ruhuna Fatiha..." 12 Kasım 2021

MÜBECCEL KAFKASLI (TSKGV BAŞKANI)

Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı, silahlı kuvvetlerimizin güçlenmesine katkıda bulunmak ve millî savunma sanayinin gelişmesini sağlamak amacıyla milletimizin maddî ve manevî desteğini alarak yurt içinde ve yurt dışında, temel değerler ve vakıflar mevzuatı çerçevesinde dürüstlük, güvenilirlik, saygınlık, şeffaflık, sosyal ve kültürel değerlere saygı, bağışçılara vefa, hukuka uygunluk içerisinde çalışan bir vakfımızdır.

Bu vakfın onursal başkanı, Manisa Valisi Refik Arslan Öztürk olup icracı başkanı da kuruluşundan bu yana Mübeccel Kafkaslı Hanımefendidir.

Mübeccel Kafkaslı Hanımefendi, hayırsever, eğitim sever, vakıf dostu bir bayandır. Manisa'da kendilerini tanımayan yoktur. Faaliyetlerini kısaca sıralamak gerekirse,

- Türk Eğitim Vakfının Manisa'da 15 yıl yöneticiliğini yapmıştır.
- Türk Kadınlar Konseyinin kurucu ve onursal üyesidir.
- Türk Kadınlar Birliği Başkanındır.
- Türk Kadınlar Konseyi Genel Merkezi yönetim kurulu üyesi olup bu konseyin aynı zamanda şubelerinden sorumlu başkanındır.
- Manisa Kadın Dernekleri Dayanışma ve Güç Birliğinin 4 senedir dönem başkanlığını yürütmektedir.
- Mensubu bulunduğu partinin Manisa'da ilk kadınlar kolunun kurucusu olup uzun yıllar Belediye Encümen azalığında bulunmuştur.

- 17 yıldır Vicdan Karaosmanoğlu İlköğretim Okulunun Koruma Derneği ve Aile Birliği Başkanlığını yapmaktadır. 6 yıldır da Manisa’da Okul Aile Birliklerinin Başkanlığını yürütmektedir.

15. yüzyılda Manisa’nın nüfusu 8.000 iken 3000 dokuma tezgâhının bulunduğu ve bu dokuma tezgâhlarında meşhur “Manisa Bezi”nin dokunduğu bilinirken ne yazık ki 20. yüzyılın başlarında ancak 300 tezgâhta dokunur hale gelmiştir. Daha sonraları da tamamen kaybolup giden meşhur “Manisa Bezi”, Denizli, Buldan, Bursa, Şile ve Rize gibi yörelerimize kayarak bu yörelerin isimleriyle buralarda dokunmaya başlanmış ve o yörelerin ekonomisine büyük katkısı olmuştur. Bu süre içerisinde de Manisa’da tek bir tezgâh bile kalmamıştır.

İşte Mübaccel Kafkaslı Hanımefendi, Manisa Türk Kadınlar Birliği Başkanı olarak bu konuyu Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne ileterek iş birliğine girişmiş, Sosyal Dayanışma Vakfı ile hayırsever İş adamı Tarık Amış’ın da yardımlarıyla temin edilen 20 tezgâhta meşhur “Manisa Bezi” yeniden dokunur hale getirilmiştir. Böylece eskiden olduğu gibi pek çok ev hanımı ve genç kızlarımız için bir ekmek kapısı oluşmuştur. “Manisa Bezi”nin dokunmasının canlandırılmasında faal, enerjik ve üretken bir çalışma içerisinde olan değerli eğitimci ve o zamanki Halk Eğitimi Başkanı İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Necati ABALI ile yılların tecrübeli Halk Eğitimcisi ve Merkez müdürü Veli Aslanbaba da girişimci ve müteşebbis kişiliğiyle tanınan Mübaccel Kafkaslı’ya büyük destek vermişlerdir. Bu, tarihî yöre sanatının canlanmasında çok önemli bir teşebbüste bulunmuşlardır. Şu anda emekleme safhasında olan bu teşebbüsün mahallî katkılarla da desteklenirse tarihteki eski yerini alacağını umuyorum. Valimiz Refik Arslan Öztürk’ün de bu konudaki destekleri sevindiricidir. Bu, üretken, müteşebbis ve eğitimci üçlünün Necati Abalı’nın Halk Eğitimci Veli Aslanbaba’nın ile girişimci Mübaccel Kafkaslı’nın başlattıkları bu hayırlı işe Manisa’da etkisi ve yetkisi olan herkesin destek olmasının gerekli olduğunu düşünüyorum.

RIZA AKÇALI (19. DÖNEM MİLLETVEKİLİ VE ÇEVRE BAKANI)

Bakan Rıza Akçalı, doğma büyüme Manisa'nın çocuğudur. 1967 yılında İstanbul Teknik Üniversitesinden İnşaat Yüksek Mühendisi olarak mezun olur. Aynı Üniversitede teknik mekanik dalında mastır yapar. Manisa'da Gökhan Demirel ile "Demak İnşaat Mühendislik" şirketini kurarak hayata atılır. Çeşitli konut projelerinin yanında fabrika inşaatlarına girer. 1976 yılında Gemlik'te çalışırken Fatma Uzunlar ile evlenir. Bu evliliğinden iki çocuğu ve iki çocuğundan da iki torunu vardır.

İş hayatında dürüstlüğü ile temayüz eden Akçalı'ya 1976 yılında yoğun işleri arasında, kabul etmemesine rağmen emri vaki olarak oda temsilciliği verilir ve Manisa İnşaat Odası başkanlığını yapar.

Hiç aklında olmamasına rağmen, zamanın DYP İl Başkanı rahmetli Dilaver Vardarer "Belediye Başkanı adayımız ol" teklifi ile gelir. Adaylığı kabul etmeyince bu defa yönetime girmesi ısrarı üzerine 39 yaşında siyasete girer.

1991 yılı genel seçimlerinde Manisa DYP yönetimi, milletvekili aday olma teklifinde bulunur. Ancak Akçalı "**Ben tepeden değil, mahallin tercihi ile aday olmak istiyorum**" cevabında bulunur. Netice olarak DYP yönetimi rahmetli Demirel'e giderek Manisa'da ön seçim yapılmasını isterler. Demirel de bunu kabul edince, Akçalı adaylığını koyar ve ön seçimde de DYP 1. Sıra milletvekili aday olarak yerini alır.

“İçinizden biriyim, Manisa’nın çocuğuyum.” diyerek seçim çalışmalarına başlar ve seçmenlere **“Manisa için çalışacağım, size asla yalan söylemeyeceğim, iş hayatımdaki dürüstlük ilkelerimden siyasette de asla taviz vermeyeceğim, beni böyle kabul ederseniz oyunuzda talibim”** diyerek çalışmasını sürdürür. Bu söylemler seçmenlerinde karşılık bulur ve milletvekili seçilir. Seçildikten sonra seçmenlerine teşekkür için dolaşırken Gelenbede parti yetkilisi Hüseyin ÖZ **“Gel bakalım sayın vekilim, Gelenbeliler olarak biz seni görmeden, tanımadan oy verdik ve senin için çalıştık, seni yakından tanıyalım”** diyerek tezahüratla karşılarlar. Bu ilgiyi gören gazeteciler: **“Sizi görmedikleri halde seçmene bu güveni nasıl sağladın?”** sorularına karşılık; Akçalı: **”Dürüstlüğün her alanda olduğu gibi, siyasette de önemli bir değer olduğunu anladım... Ve siyasette kaldığım sürece hiçbir zaman yapamayacağım şeyi seçmene vaat etmedim. İnanmadığım şeyleri seçmenime söylemedim. Doğru ne ise onu söyledim. Ve onun takipçisi oldum. Bizim halkımız feraset sahibi. Benim bu söylemlerim halk nazarında büyük hüsnü kabul gördü. Halkla aramda güvene dayalı bir iletişim oluştu. Telefonum, ofisim herkese açıktı. Vakitli vakitsiz her telefona çıktım. Hiç kimseye ofisimdeyken ‘Yok’ dedirtmedim. Bugün Manisa sokaklarında başım dik dolaşmamda bu söylemlerim etkili olmuştur.”**

Meclise gider gitmez Manisa’ya üniversite kazandırılmasında yoğun faaliyette bulunmuş olup “Celal Bayar“ ismi bizzat Akçalı’nın teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Başkanı Köksal Toptan’ın da desteğiyle kabul edilmiştir. İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak, Bosna ‘da insan hakları ihlallerini belgeleyerek Sırp zulmünü ve katliamını kasetler halinde dünya gündemine taşımıştır. Bunun yanında, oto yolları araştırma komisyonu ile çiftçilere kredi kullandırılması konusunda gayretli çalışmalar içinde bulunmuştur.

Yirmi altı ay Çevre Bakanlığı görevini yürütmüştür. Yeni kurulan bu bakanlığın teşkilatlanması yanında ülkemizde çevre

bilincinin gelişmesi ve yaygınlaşması için sanayiciler, iş dünyası, Milli Eğitim Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve TSK gibi toplumumuzun değişik kesimleri ile bir protokol oluşturarak Çevre Bakanlığının etkinliğini sağlamıştır. Gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak amacıyla, formatörler yetiştirilerek okullarda çevre bilincinin oluşması, Spil Dağının turizm alanı olarak açılması, Dalaman – Köyceğizde Karete karettelerin, Foça’da folk balıkların yaşam alanlarının korunması çalışmaları onun zamanında başlatılmıştır.

Siyasete, dostlara tavsiye edilemeyecek kadar meşakkatli bir iş, düşmana da bırakılmayacak kadar önemli olduğu anlayışı ile bakan Akçalı, gençlerin de siyasete bu çerçeve içinde bakmalarını tavsiye etmektedir.

2002’de Ak Parti kurulunca, siyasette yakın arkadaşı ve dostu Köksal Toptan Ak Partiye geçer. Ak Parti Genel Merkezinden Akçalı’ya da davet gelir. Partisinin genel başkanına muhalif olmasına rağmen, bakanlık yaptığı partisinden ayrılmayı içine sindiremeyen Akçalı, teklifi kabul etmez. Bunun üzerine siyasette yakın dostu Köksal Toptan vasıtasıyla davetin yenilenmesine rağmen prensip ve ilkelerinden taviz vermeyen Akçalı, nezaketle teşekkür ederek daveti kabul etmez.

Gerek iş hayatında, gerekse siyasi hayatında yalandan uzak, dürüst tavrı ve nezaketiyle, uzlaşmacı yumuşak bir dil kullanan Rıza Akçalı, Manisa halkı arasında pürüzsüz ve şaibesiz bir isim olarak bilinir. Bu özellikleriyle de siyaset sonrasında, Manisa’da işinin başında, Manisa halkının arasında, siyasete girmezden önceki mütevazı hayatıyla yerini alabilmiştir. Nitekim Milli Eğitim Müd. Yardımcılığı döneminde Rıza Akçalı beyefendi ile yakın çalışma imkânı bulan Halil Köprüoğlu Bey kardeşimiz de Sayın Bakanımızla ilgili izlenimlerini şöyle ifade etmektedir:

“Rıza beyle 1977’lerde Manisa M.Eğim Müd. Yrd.’na tayin olunca tanıştık. Bir arkadaş grubuyla birlikte Kur’an ve İslamı anlamaya yoğunlaştık. Bir vakıf kurduk. Lise ve üniversite

öğrencilerini barındırma faaliyetine de başladık. Sonra Demokrat zihniyetinden ciddi teklifler üzerine Doğru Yol Partisinde girip çalıştık. Bazı insanlardan çok ciddi tepkiler almamıza rağmen hür düşünceli ve dine hürmetkâr olanlarla faaliyete devam etmeye gayret ettik. Zafer Ünal beyin Belediye Başkanlığına gelmesinde ciddi çalıştık. Çok saldırılara göğüs gerdik. Sonra halkımızın ısrarlarıyla genel merkezimize rağmen birkaç dönem Rıza Bey milletvekilliği yaptı. Daha sonra yüksek ahlaki ve başarılı çalışmaları sebebiyle Çevre Bakanlığına getirildi. Orada da bazı ciddi zorluklar yaşadı. “Petrokok” ve “Siyanürle Altın” çıkarma konularında ciddi baskı gördü. Altın işinin bütün hukuki ve ilmi gereklerini yerine getirilinceye kadar onay vermedi. Petrokok’a mani oldu.

Halen Belediye Başkanlıkları ve M. Vekilliği için gelen tekliflere “doğru çalışacak yeterli arkadaşı bulamayacağımı düşünüyorum...” diyerek rağbet etmemektedir.

Halen, Vakfımız ile insanlık hizmetine devam ediyor, mahalli TV ve Radyolarda bazı arkadaşlarımızla birlikte programlar yaparak, ülkemizin pek çok il ve ilçelerine gidip panel ve konferanslarla, sempozyumlara tebliğler sunarak inancımızın gelişmesi yolunda çalışmaya gayret ediyoruz.”

Kendilerini yakinen tanıyanlardan Bekir Şıktaşlı da Sayın Bakanımızı kısaca şu kelimelerle anlatıyor:

“1980’li yıllarda henüz daha üniversite öğrencisiyken tanıdım kendisini. Beyefendiliği, tevazusu ve ciddiyeti ile beni çok etkiledi, hala da öyle.. İş hayatı siyaset hayatı, aile hayatı ve manevi hayatı ile temsil kabiliyeti olan bir ağabeyimizdir. İyi bir mühendis, iyi bir müteahhit, iyi bir patron ve iyi bir aile reisidir. Siyasette fikirlerini insanlara kırmadan söyleyen, fikir üreten bir siyasetçi oldu. Yaşadığı şehre, doğduğu topraklara her zaman bir şeyler katmaya çalıştı. Çeşitli STK larda fikrini beyan etti. Maddi, manevi destekler verdi. Dostlarının dertleriyle dertlendi, sevinçlerini paylaştı ve paylaşıyor.

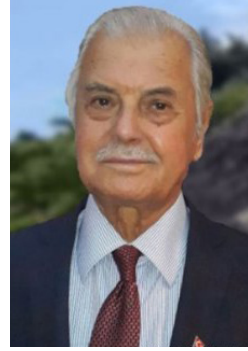
Kendisinden çok istifade ettim. Allah kendisine uzun ömür versin ve faaliyetlerinde daim etsin.”

Manisa merkez ve ilçelerinde birçok caminin mimari projesinde de imzası olan Akçalı, hayır işlerinin yanında, halen isminin verilmesinde dahil olan Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yüksek Öğrenim Vakfı Yönetim kurulu Başkanlığı görevini ifa ederek toplum adına yararlı işlere desteğini sürdürmektedir.

Bu, “Manisa’ya Değer Katanlar” eserimde, Manisa’nın çünkü ve bugünkü değerlerini, gençlerimize örnek olması açısından geleceğe taşımak istedim. Manisa’da siyasetin şaibesiz ve pürüzsüz ismi Sayın Bakanımız Rıza Akçalı, bu yönüyle siyasete atılmak isteyen gençlerimiz için örnek siyasi bir figürdür. Söz uçar yazı kalır, hesabı umarım bu yazılarım gençlerimizde karşılığını bulur.

FARUK SAYDAM (19. DÖNEM MİLLETVEKİLİ)

Afyonluyum. Bu şehirde (Manisa’da) doğmadım. Ama bu şehirde çocukluğumun karnısını doyurdum, bu şehirde okuttum. Dolayısıyla bu şehri seviyorum ve bu şehre hizmet edenlere de özel bir sempati var. Onları raflarda (kitap çalışmam) geleceğe taşımak amacıyla bu yazı serime devam ediyorum. Bu yazımı da sendikacı, bürokrat, henüz 19 yaşında iken “Genç Demokrat Teşkilatının” kurucu başkanı olarak siyasete atılan 19. Dönem Milletvekili Faruk Saydam beyefendiye ayırdım.

1931 doğumlu Faruk Saydam, Üsküplü Makbule Hanım ile Antalya’lı fırıncı Mehmet usta’nın oğlu olup, doğma büyüme Manisalıdır. Müjgan Hanımla Fevlliliğinden üç oğlan çocuğundan Can ile Mutlu Saydam Tıpçıdır. Plastik cerrahı Mutlu Saydam ile yurt dışında kariyerini madencilik üzerine yapan, NASA’ da çalışan, dünyada madencilik üzerine önemli bilimsel çalışmalara imza atan Serkan saydam, Avustralya’da akademisyen olarak görevini sürdürmektedir. Uluslararası projelerde yer almak suretiyle bir Türk olarak Ülkemizin ve Manisa’mızın gurur kaynağı olan Prof. Dr. Serkan saydam ile plastik cerrahı Mutlu Saydam Manisa Lisesi’nden öğrencilerimizdir.

Neden Faruk saydam? Her ne kadar aktif siyasetin içinde olmasam da kırk yıldır Manisa’da ikamet eden biri olarak her sade Manisalı gibi ben de siyaseti içerden değil, dışarıdan gözleyenlerden biriyim. Elbette Manisa’da Manisa’ya dürüstçe

hizmet eden siyasetçilerimiz vardır. Ama bunlardan Bakanımız Sayın Rıza Akçalı (*daha önce yazdım*) ile Faruk Saydam'ın Manisa siyasetinde Manisa halkının yanında ayrı bir yeri vardır. Akçalı ile ilgili izlenimleri daha önce arz ettim. Faruk Saydam beyefendi de gerek devlet hizmetinde gerekse siyasi hayatında dürüstlük imajından asla taviz vermemiştir. İkinci defa Manisa'dan seçilebileceği halde, bazı siyasi oyunlar dolayısıyla rahmetli Özal tarafından Uşak'tan seçilebileceği bir sıraya koyacağı halde **“Sayın Başbakanım ben siyasete Milletvekili olmak için değil, hizmet için girdim. Halkını ve yöresini tanımadığım bir ilde yararlı olmayacağımı düşünerek beni mazur görün”** diyerek, kabul etmemiştir. Bunun sonucunda da PETKİM'e yönetim kurulu üyesi olarak atanmasına rağmen sadece iki ay çalışarak **“Huzur Hakkı”** almaksızın **“Uzmanı olmadığım bir alanda yararlı olamayacağım”** gerekçeyle istifasını sunarak ayrılmıştır. İşte bu özellikleri dolayısıyla Faruk Saydam ile Akçalı siyasete nokta koyduktan sonra da önceki gibi halkın arasında halkla beraber Manisa'da işinin başında hayatını sürdüren iki siyaset adamımızdır. Bunların dışında Manisa sokaklarında eski milletvekillerimizden dolaşan var mı? Var. O da Zeynel Balkız. Zeynel Balkız da kısa süreli vekilliğinin sonunda Manisa'da ikametini sürdürmektedir. Ayrıca merhum Halil Yurtseven de vekilliğinden sonra Manisa'da ikamet eden siyasetçilerimizdendi. Allah rahmet eylesin. Bunların dışında benim bilmediğim siyasetçilerimiz varsa onlardan özür dilerim.

19 Yaşında Genç Demokrat Teşkilatı Başkanı olarak siyasete giren Faruk Saydam, 1952 yılında Manisa'da mahalli yayın organı **“Hürriyet Misakı”** adlı gazetede gerek siyasi, gerekse Manisa'nın kalkınmasına yönelik yazılarla siyasette dikkati çekmiş, genç yaşta rahmetli İnönü, Bayar, Menderes ile tanışarak kapanmadan önce birçok Manisalının iş, aş sahip olması için Manisa Tekstil fabrikasının kurulmasını o günün Manisa'nın siyasi büyükleriyle gündeme getirerek Tekstil fabrikasını Manisa'ya

kazandırmışlardır. ESO işletmesinde şebeke amiri, müdür, Esnaf Derneği Başkan vekilliği ve meclis üyeliklerinden sonra meclise giden yolda seçmenlerine asla yapamayacağı şeyi vaat etmemiştir. Ama vaat ettiklerinin de amansız takipçisi olarak onları yerine getirmiştir ki bugün halkın arasında halktan biri olarak hayatını sürdürebilmektedir. Bunu neden vurguluyorum. Maalesef ülkemizde siyasetçinin imajı biraz sıkıntılıdır. Dikkat ederseniz seçilemeyen vekilin, oyunu aldığı şehirde oturduğu çok nadirdir. Bizzat Manisa sokaklarında yaşanan bir olay. Seçilemeyen eski bir vekil, çarşıda rastladığı partisinin seçmenine selam verir. Seçmeni ise: **“Söylemediğin yalan kalmadı. Bir de utanmadan selam veriyorsun!”** diyerek sokak ortasında yanındaki yakınları yanında refüze ettiği, o eski milletvekilinin bir daha Manisa’ya uğramadığı dillendirilmektedir.

Siyasette hoşgörü, nezaket, uzlaştırmacı ve birleştirici bir dili kullanan Faruk saydam, bu özelliği ile Mecliste Tarım Komisyonundan, hayali İhracat Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu olmak üzere birçok komisyonlarda görev almış ve bu komisyon çalışmalarında hep uzlaştırmacı yol izlemiştir. Bölgenin bütün üreticileri ile müstahsili rahatlatan kararların alınmasında mecliste en çok söz alan ve tütüncülerin hakların koruyan vekil olarak dikkati çekmiştir.

Belçika, Norveç, Türkmenistan, Kazakistan ve Almanya’da temsil eden ve Almanya’nın uyguladığı Silah ambargosunun kaldırılması müzakerelerinde aktif görev almıştır.

Türkiye’yi temsilen üç yıl Avrupa parlamentosunda görev yaparken Ukrayna’nın Avrupa parlamentosuna alınması konusunda Türkiye olarak güçlü destek vermişlerdir. Bu desteğin sonunda Ukrayna heyetinin verdiği yemekte yaşadığı hatırasını gözleri yaşararak anlatmaktadır. Yemek esnasında otel görevlisi gelerek dışarıda bir misafirin Türk Heyetiyle çok acil görüşme isteğini Heyette iletince, Heyet başkanı Engin Güner, Faruk Saydam’ı da alarak dışarı çıktıklarında sivil giyimli, uzun boylu bir bey perişan bir vaziyette kimliğini göstererek: **“Ben**

Kosova Genel Kurmay Başkanayım. (Kosova milliyetçileri ile Sırbistan arasında yoğun savaşıñ devam ettiği yıllar) **Adriyetik denizi kıyısında bir noktada Kosovalı Türklerin sarılmış olduğunu, ellerinde cephane kalmadığını belirttikten sonra, Sayın Türkiye Cumhuriyet Başkanı Turgut Özal'a bu durumu bildirirseniz, oradaki milis kuvvetlerimizi kurtarma şansımız olabilir**" diye gözyaşları içinde yardım talep eder. Bunun üzerine telefona sarılan Engin Güner rahmetli Özal'ı arar, telefona yaver çıkar. Fakat yaver **"Beyefendi biraz rahatsız yeni yattı uyuyor, rahatsız edemem"** dediğinde, Özal'ın yaşıtı ve Özal'la olan özel muhabbeti dolayısıyla avizeyi alan Faruk Saydam yaver beye kendisini tanıtarak **"Yaver bey ben her türlü sorumluluğu kabul ediyorum. Arzedeceęimiz konu çok mühim. Lütfen beyefendiyi kaldırır mısınız?"** gecenin geç saatinde yatağından kaldırılan rahmetliye durum arz edilir. Türkiye'nin de böyle durumlarda her an hazır halde bulunan kuvveti devreye sokularak Kosovalı Türklerin imhası önlenmiştir.

Yıllar sonra Manisa Aydınlar ocağı Kosova'nın Prizen şehrinde yapılan bir konferans anında sarılan bu birlikten kurtulan rütbeli bir asker yaşadığı bu olayı dile getirerek Türk heyetine teşekkür eder. Bunun üzerine olayı bizzat Engin Güner ile organize eden Faruk Saydam, söz alarak konuyu salona anlatırken salondakiler nefesini tutarak gözyaşları içinde dinler sonunda da bütün salondakiler Türk heyetine sarılarak, ağlayarak minnetlerini dile getirirler.

Cesur icraatlarıyla bakanlıkta kalıcı izler bırakan unutmadığım ve unutulmayan bakanlarımızdan dönemin Milli Eğitim Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler beyefendi ile kitaplarım vasıtasıyla gıyaben tanışıyoruz. Aynı dönemde vekillik yapan Faruk Saydam beyi kendilerine sorduğumda:

"Eski Osmanlı topraklarından, yurdunu, yuvasını, malını mülkünü terk edip Anadoluya gelenlerde çok özel ve üstün bir vatan-millet sevgisi olduğunu her zaman müşahade etmişimdir. Vatan sevgisi ve hizmet aşkıyla ve cesaretle vekillik

yapan bir dostumuz idi. Çeşitli bakanlık görevlerimde Faruk beye çok danışmam olmuş ve istifade etmişimdir. Turgut Özal Başkanımızın da takdirlerini kazanmış, uzlaştırıcı, çözümleyici karakteri, yüksek ikna kabiliyeti ile Komisyon ve Parti işlerinde hayırlı katkıları olmuştur. Sağlık ve afiyet diliyorum.”

(M. Vehbi Dinçerler)

Evet, Sayın Bakanımızın da ifade ettikleri gibi Faruk saydam, vatansever bir cemiyet insanıdır. Uzlaşmacı kişiliği ile Manisa’da birçok sivil toplum kuruluşlarında başkan ve yönetici olarak görev yapmıştır. Halen bazı sivil toplum kuruluşlarında çalışmalara katkılar sağlamaktadır. İyiliksever bir kişiliğe sahiptir. Yardım ve yardımlaşma konusunda hassasiyeti yüksektir.

19 yaşından itibaren aktif siyasetin içinde biri olarak Manisa’da siyasetin çınarıdır. Tecrübe ve deneyimlerinden genç siyasetçilerin yararlanması gereken değerli bir büyüğümüzdür.

ZAFER ÜNAL
BELEDİYE BAŞKANI
(1989-1994)

Manisa'nın köklü bir aile çocuğu olarak doğma büyüme Manisa'lı olan Zafer Ünal, 1972 yılında İstanbul teknik Üniversitesinden Yük. Müh. Mimar olarak mezun olur. Belediye başkanı olmazdan önce genç yaşta Manisa Sivil toplum kuruluşlarında aktif olarak görev alır. Mimarlar Odası Sekreterliği ve 8 yıl Manisa belediyesi meclis üyeliği döneminde Manisa'nın en büyük probleminin gecekonduyu önlemek için çok miktarda imar ıslah planı ile bütün mahallelerde ada düzenlemesiyle birlikte ada çalışması ve adaiçi otopark probleminin gerekli olduğunu tespit eder. 1989 yılında belediye başkanı olduktan sonra da bütün mahallelerde imar ıslah çalışmalarıyla adaiçi otopark çalışmalarına öncelik verir. Diğer mahallelerle birlikte bugünkü Yarhasanlar, Akgün, Akıncılar, Peker, Topçu Asım, Kuyualan mahallelerindeki ada ve adaiçi otopark

çalışmaları döneminde tamamlanarak bu günkü modern görünüm kazanmalarını sağlar.

Döneminde Ayn-ı Ali Camiinin yakınına, cami mimarîsine uygun olarak kahvehane inşa edilmesi, cami çevresinde tarihi bir dokunun oluşmasını sağlamıştır. Bugün cami, türbe, ulu çitlembik ağaçları ve bu dokuyu tamamlayan Ayn-ı Ali kahvehanesiyle bu semtte tarihi bir hava hâkimdir. Manisa'ya dışardan gelen her misafirin gezip gördüğü yerlerden birisi de bu mekândır. Her Manisalı dışardan gelen misafirlerini Ayn-ı Ali Kahvehanesine getirerek kahve işleticisi misafirlerini ağırlamış sayılmaz. Burası günümüz kahvehanelerinden ziyade tam bir Osmanlı kıraathane kültürünü yansıtmaktadır. Kahvehanenin içine girdiğinizde, bulunduğunuz zaman diliminden sıyrılıp sanki tarihin derinliklerine yolculuk yapıyormuş gibi oluyorsunuz. Duvarlar antika eserlerle süslenmiş, el işlemeli ağaç mobilyalar, gaz lambaları, orijinal Padişah fermanları, zengin bir kitaplık bulunmaktadır. Ayn-ı Ali kahvehanesi, bu görüntüsünün yanında buraya has Sultan Çayı ile birlikte nargilesiyle de meşhurdur. Sadece Manisalı nargile tiryakilerinin değil, İzmir'in nargile tiryakilerinin de hafta sonları uğrak yeridir. Kahvehanede sadece tasavvuf müziği ile Klasik Türk müziği dinlenir. Manisa'ya gelen her ünlünün mutlaka uğrak yeridir. Kısacası Manisa'nın insana huzur veren bir mekânıdır. Manisa'da tarihin derinliklerini yaşamak isteyenlerin uğrak yeri olan bu mekân Belediye Başkanı Zafer Ünal'ın projelendirdiği ve dizaynda da müdahil olduğu bir mekândır.

Kısacası Zafer Ünal'ın Belediye Başkanlığı olduğu dönemde Manisa'nın kazanımlarını özetlemek gerekirse;

- Bizzat kendisi tarafından kurulan Anadolu Lisesi Yaptırma Derneğinin Başkanlığını yaparak Manisa'nın başarılı okullarından Fatih Anadolu lisesi'ni Manisa'ya kazandırmıştır. Bu lisenin inşasında Bürokrat olarak vali yardımcısı, iş adamı olarak da Dindar Çiloğlu kendilerine büyük destek vermiştir.

- Üniversite Vakıf Başkanlığı yaparak, bu vakfın öğrenciye yönelik çalışmalarına döneminde ağırlık verilerek öğrencilere çok sayıda burs onun döneminde verilmiştir. Bu çalışmalarında Rektör Cemil Özcan, Prof. Ülgen zeki Ok, Vakıf üyeleri Dr. İsmet Nardal, Prof. Naci Mutter, Prof. Yüksel Babuşcu bu çalışmalarına büyük destek vermiştir.
- Organize sanayi 2. Bölgesinin oluşumunda Manisa Belediyesi olarak Ticaret Odası adına istimlâk, harita, imar planı işlemleri tamamlanmış ve Organize Sanayinin 2. Bölgesi onun döneminde faaliyete başlamıştır. Bu durum Bugünkü Organize Sanayinin önünü açan ve bugüne gelmesinde en büyük atılım olmuştur.
- Göçmen konutlarının dönemin valisi tarafından Barbaros Mahallesi altında başlatılması ısrarı karşısında belediye olarak ağırlığını koyup, sağlıklı yerleşim açısından bugünkü yerine yapılmasını sağlamıştır.
- Görevli olduğu günlerde çok az ilde bulunan Zihinsel Engelliler okuluna bizzat Belediye arsası temini ve okulun dernek başkanı Eftal Erdemir'e okulun yapımında gerek şahsi, gerekse Belediye imkânları ile büyük destekte bulunmuştur. Bunun yanında 10 adet cami yeri, o günün ihtiyaçları içerisinde sağlık ocağı ve okul yerleri tahsisi yapılmıştır.
- Elginkan vakfının Manisa' açılmasında ECA'nın sahibi Ekrem Elkingan'ı ikna edip, belediye olarak gösterilen kolaylık ve teşvik neticesinde Manisa'ya kazandırarak bugüne kadar 100.000 kişinin kurs görüp meslek sahibi olduğu Ümmühan Elkingan vakfını Manisa'ya kazandırmıştır.
- Ahmet Taytanlı tarafından yaptırılan Taytanlı İlköğretim okulunun inşasında bizzat öncülük etmiştir.

- Ertuğrul Dayıoğlu döneminde başlatılan Kültür sitesi onun döneminde tamamlanarak Manisa’da kültür faaliyetlerin canlanmasına sebep olmuştur.
- Manisa arıtma hizmeti
- Türkiye’de ilk defa 65 yaş üzeri yaşlılara toplu taşımada ücretsiz kart verilmesi Manisa Belediyesi Başkanı Zafer Ünal tarafından başlatılmış, bilahare Türkiye’nin öncelikle Büyük Şehir Belediyeleri tarafından örnek bir uygulama olarak ele alınmış bilahare tüm Türkiye’ye yaygınlaşmıştır.
- Manisa’nın kültürel ve turizm potansiyelinin tanınması açısından “TARZAN” filminin çekilmesi
- Laleli ve Kaynak Mahallesinde 3 adet kütüphanenin hizmete girmesi
- Kapalı garaj yeri ve garaj meydanının düzenlenmesi
- Yarhasanlar 5 adet, Akgün, Akıncılar 10 Peker mahallesi 9, Topçu Asım mahallesi 7 Kuyualan Mahallesinde 3 adet olmak üzere ilk defa ada içi otopark düzenlenmesi
- Gece Konduğu önlemek adına çok miktarda imar ıslah planı ve yaklaşık bütün mahallelerde ada düzenlemesi
- Aynı Ali kahvehanesi ve çevre düzenlemesi, Kır Kahvesi ve Laleli Alışveriş merkezi
- 18 adet açılan su kuyusu ile Manisa’nı su probleminin önemli ölçüde çözümlenmesi
- Gençlik Parkı, Ulu Cami Panoramik Park, kaynak Mahallesi restorasyon Evleri, Emniyet Eski Kısık Park, Ak-mescit Güvenlik parkı, Aynı Ali, İvazpaşa ve Saruhan Parkı olmak üzere 9 adet parkın yapılması
- Başta Ulu park ve Fatih Parkı olmak üzere 7 adet parkta yenileme çalışmaları
- Kumludere, Kazandere, Tabakderesi üzerleri kapatılarak yeşil saha ve otopark haline getirilmesi

- İstasyon Camii, Hatuniye Camii, Keçili köy ve Çeşni-gir ve Aynı Ali Camii civarlarının çevre düzenlemeleri
- 36 adet çocuk oyun bahçesi, 17 adet muhtarlık binası ve 7 adet otoparkın yapılması
- Yeni okullar için imar planında gerekli tahsisler yapı-larak buralara devletin yanında vatandaş eliyle okulla-rın yapılmasında büyük katkıları olmuştur.
- Ayrıca başkanlığı döneminde 1992 yılı Manisa Mesir Şenliklerinde akademisyenlerle düzenlediği “Manisa Merkezdeki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Restorasyonu” konulu panel, il çapında çok büyük bir ilgi görmüştü. Bu panelin düzenlenmesinde, kısmen bilgi ve belge konusunda Manisa Lisesi olarak bizlerin de katkısı olmuştur. Bu panelde sunulan bildirilerin ve konuşulan konuların daha sonra bir kitap olarak yayın-lanması, Manisa’nın tarihî ve kültürel mirasını gelecek nesillere aktarması açısından önemli ve kalıcı bir hiz-met olmuştur.

BÜLENT KAR
BELEDİYE BAŞKANI
(2004-2009)

Sayın Bülent Kar'ın belediye hizmetlerine girmeden önce, özellikle kendisiyle bire bir yaşadığım vicdani minnettarlığımı siz okurlarımla paylaşmak istiyorum.

Belediye seçimleri çalışmalarının yoğun olarak devam ettiği günlerde şahsımı çağırarak “Sayın hocam siz ilimizin en büyük okulunda (Manisa Lisesi) yıllarca idarecilik yaptınız. Seçim çalışmalarında gördüğüm kadarıyla halkın teveccühü partimden ve benden yana. Başkan seçildiğimde eğitim konusunda neler yapabiliriz. Bu konuda sizin fikir ve tavsiyelerinizden yararlanmak istiyorum.” dediğinde, ben de kendilerine: “Sayın başkanım biliyorsunuz ülkemizde üniversite imtihanlarını kazanmanın yolu dershanelerden geçiyor. Yıllardır gözlüyorum, veliler çocuklarının eğitimi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyor. Tarlasını, takkasını, traktörünü, hatta bir yıllık ürününü satarak çocuğuna dershane parası yapıyor. Eğitim konusunda yapacağın en hayırlı iş, dar gelirli aile çocukları için dershane açınız!” tavsiyesinde bulundum. Notunu alan Bülent Kar, ETV de yaptığı en son konuşmasında Manisalılara: “**1- Dershane açacağım 2- Su fiyatlarında indirim yapacağım.**” vadinde bulundu.

Nitekim seçimi kazandıktan 15 gün sonra çalıştığım İzmir Özel Bornova Kolejinden arkadaşlarım İsmail Önal ve Kani İyitürk'le beni aldirarak “**Hocam! Sözümüzü yerine getirelim.**

Bu konuda size görev veriyorum. Acilen Dershane konusunu halledelim” diyerek, şahsımı görevlendirdi. Ben de aldığım emir üzerine çalışmalarımı başlattım. Ancak ilimizdeki dershane sektörü hemen harekete geçti. İlin etkili kesimleri devreye sokularak dershane konusu engellendi.. Bunun üzerine ben de davet üzerine yurt dışına gittim. Dershane sözü de Milli Eğitim Müdürlüğüyle iş birliği yapılarak bir yıl okullarda devam etmiş. Bir yılın sonunda bu işin olmadığı görülünce Başkan, Bel. Sos. İşler Müd. Mü'min Deniz vasıtasıyla bana ulaşarak **“Hocam siz doğrusunu söylediniz ama biz yanlış yaptık. Gençlik merkezinde acilen dershane konusunu başlatalım”** diyerek ikinci defa şahsımı görevlendirdi. Bugün Büyük Şehir Belediyesinin il merkezi ile ilçelerinin tamamında faaliyet gösteren MABEM dershanesinin hikâyesi böyle başladı. Öğrendiğim kadarıyla bugün MABEM dershanesinde on birlerce öğrencinin LGS ve LYS ye hazırlandığını duyuyorum. **“İyiliğe vesile olan o iyiliği işlemiş gibidir.”** Bir inancın mensuplarıyız. MABEM dershanesinin kurulması için bana imkân veren, daha sonra da bu dershaneyle sahip çıkarak yaygınlaştıran BŞB. Sayın Cengiz Ergün beyefendi ile öğretmen kökenli arkadaşım başkan yardımcısı Sayın Mehmet Güzgülü Bey kardeşime minnettarlığımı bu vesile ile ifade etmek istiyorum.

İnsanoğlu her yeninin düşmanıdır. Ama onu benimsedikten sonra da o yeniliğin en büyük müdafiidir. Sayın Bülent Kar Beyefendi Manisa’da sosyal belediyeçilikte yeniliklerin öncüsüdür. Dolayısıyla bu yeniliklere karşı çıkan kesimler (dershane ve diğer konularda) Başkan Kar’a yalan yanlış olmadık iftiralarda bulundular. Hatta Antalya’da beş yıldızlı otel aldığı bile söylendi. Bu iftirayı atanlar acaba şimdi Bülent Kar’ı elinde çantası ve cübbesiyle avukatlığına devam ettiğini gördüklerinde kendilerini, vicdanen çek ediyorlar mı? Ülkemizde bazı siyasetçiler siyasetle iştigalinde zengin olurken, kimi de fakirleşiyor. Şu anda kiralık evde oturduğunu tahmin ettiğim Sayın Bülent Başkan bunun en büyük timsalidir. İftira ve gıybet dinimizde

ölü eti yemeye benzetilir. Bunca iftira ve gıybetini yapan müfteriler Bülent Kar'ı gördüklerinde acaba helalleşmeyi düşünüyorlar mı bilmiyorum? Düşünmüyorsa vicdanını çek etsinler. Çünkü ölümlü bir dünyada yaşıyoruz.

Sayın Bülent Kar beyefendi başkanlığı döneminde Manisa'ya olağan belediyeçilik hizmetleri dışında Manisa, ilk kez Sosyal Belediyeçiliği onun döneminde gördü.

Şehri bir aile bütünlüğü içinde ele alarak çocuklar, yaşlılar, gençler, cadde ve sokaklar, okullar hatta şehirde yaşayan hayvanlar... Kısacası canlı ve cansız her varlığın hak ve hukukunun gözetildiği; sanatın, kültürün, estetiğin... Söylem ve temennilerden çıkıp hayatın gerçeğine dönüştüğü; hayatın ahenginin tutturulduğu; batılı devletlerde ve kısmen Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde gördüğümüz sosyal belediyeçiliği Manisa'ya getirdi.

Şehirde yaşayanlarla öz kültürümüzün değerlerinden olan istişareyi, batının öngördüğü ortak akıl ve ortak güç gibi modern yöntemlerle sentezleyen; halkın sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarının çözümüne kendini odaklayan ve insanı merkeze alan **MABEM DERSHANEŞİ, KADIN SİĞİNMA EVİ, AŞ EVİ, GÖNÜLDEN GÖNÜLE DERNEĞİ (ailelerin ev eşyasını karşılamaya yönelik) EVLERDE SAĞLIK BAKIMI, MESLEK EDİNDİRME KURSLARI, ŞEHİR TİYATROSU, SOKAK HAYVANLARI BARINAĞI vb.** tüm ihtiyaçları, hizmetlerine dâhil eden; alışı geldiğimiz su, kanalizasyon, yol, kaldırım, atıklar gibi vazifelerle bütünleştiren hizmetlerini kendisinden sonra Manisa Belediyesi'nde hizmet nöbetini devralacaklar için belirgin bir nirengi noktası oluşturmuştur. En iyisi biz susalım, geleceğe iz bırakan hizmetlerini tarihe not düşerek tanıklık edelim.

Tamamladığı Yatırımlar:

- Et Entegre Tesisleri ve Canlı Hayvan Borsası
- Kamyon-Tır Parkı ve Sosyal Tesisleri

- Tevfik Lav Spor Tesisleri
- Akpınar Mesire Yeri ve Tesisleri
- Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Yeraltı Oto Parkı
- Fatih Köprülü Kavşak  ve  evre Düzenlemesi
- Çok Amaçlı Gençlik Merkezi Yapımı
- 416 ve544 Konutluk Toplu Konut Projeleri
- 49 Adet Ada İ i Otopark Düzenlemesi
- Niobe-Ağlayan Kaya 1-2-3. Etap Rekreasyon  alışmaları
- Fuar Merkezi
- şehir Tiyatrosu Salonu
- Fatih Parkı Yeni Düzenlemesi
- Su şebekesi Yenileme  alışmalarının Tamamlanması
- Hayvan Bakım ve Tedavi Merkezi
- Yeni Hal Tesisleri
- Merkez Efendi, Mesir, Cemal Ergün, Nail Ergün, Nurlupınar, Sultan, Kocatepe, Mavi Köşe ve Kutlu Doğum Parkı.
- Akmescit Mahallesi Dere Islahı ve Halı Saha
- Gasilhane Binası
- Ulu Cami Etrafı  evre Düzenlemesi
- Karaköy Kapalı Pazaryeri Ve Yeraltı Otoparkın Tamamlanması
- Sadık Ahmet Caddesi'nin Yeni Düzenlemesi
- Atatürk Bulvarı'nın Yeni Düzenlemesi
- H sreva a Cami ve Hamamının  evre Düzenlemesi
- 105 Adet  ocuk Oyun grubunun Hizmete Sunulması
- Yeşil Dalga Sisteminin Kurulması
- şehir Giriş ve çıkışlarının Düzenlemesi
- Turgutlu Girişi  evre Düzenlemesi
- Laleli Pazaryeri Arkası  evre Düzenlemesi
- İtfaiye Grup Binalarının Tamamlanması

- Akdede, Cemal Ergün. Levent Közer ve Atabey Yaya Üst Geçitleri
- Sosyal-Kültürel ve Eğitim Alanında Yaptığı Çalışmalar:
- 600 Öğrenci/yıl Eğitim Bursu
- 2000 Öğrenci/yıl okul ihtiyaçları yardımı
- Gönülden Gönüle Derneği
- Aşevi ve yemek yardımı 2500 kişi/ gün
- Ücretsiz Cenaze Hizmeti
- Kadın Sığınma Evi
- Ücretsiz Meslek Edindirme Kursları
- Ücretsiz Sosyal-Kültürel kurslar
- Mesir Şenliklerinin Uluslararası araştırılması
- Ramazan Etkinlikleri (5.yıl)
- Tarzan ve Çevre Günleri
- Kültür Sanat Etkinlikleri Aylık Programı
- Çocuk Kültür ve Sanat Merkezi
- Kadın Danışma Merkezi
- Şehir Tiyatrosu
- Kent Konseyi

Yazımı ünlü şairimiz Baki'nin atasözü gibi tekrarlanan **"Âvâzeyi bu âleme Davud gibi sal / Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş"** dizeleriyle bitireyim.

Sayın Bülent Kar Bey sosyal belediyecikte Manisa'da hoş bir seda bırakarak görev yapmanın huzuru içinde olduğuna inanıyorum. Sayın Bülent Kar'ın hizmetlerine sahip çıkan ve artırarak da devam ettiren Sayın Cengiz Ergun Beyi de kutluyorum..

MANİSA'NIN TEVECCÜHÜNE
MAZHAR OLAN BAŞKAN
CENGİZ ERGÜN
(2009/2014-2014/2019-2019/2023)

Cengiz Ergün 1960 Cylında Manisa'da doğdu. Eğitim ve askerlik gibi zorunlu ayrılıklar dışında hayatının büyük bir bölümünü Manisa'da geçirdi. Merhum Cemal Ergün ve merhume Nihal Ergün'ün oğlu olan Cengiz Ergün ortaöğre-

timini Manisa'da, Liseyi İzmir Fatih Lisesi'nde, Üniversite Lisans eğitimini Muğla Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde tamamladı.

Erzincan'da vatani görevini yaptıktan sonra Manisa'da in-
şaat sektöründe faaliyet gösteren bir firma kurdu ve iş haya-
tına atıldı. Müteahhit olarak Uncubozköy Mahallesi başta ol-
mak üzere Manisa'da birçok projeyi başarıyla hayata geçirdi. 30
yıllık ticaret hayatında hiç bir devlet, belediye kamu ihalesine
girmede. 1981 yılında en büyük destekçisi ve eşi Şeyda Ergün
ile hayatını birleştirdi. Cengiz Ergün, Hande ve Merve isimli
iki kız evlat babasıdır.

Manisa'ya hizmet edebilmek için çeşitli dönemlerde sosyal
faaliyetlerin içinde yer aldı. Bunlardan Manisa Spor Kulübü
Başkanlığı en büyük gurur kaynağı oldu. 1999 – 2000 futbol
sezonun ikinci yarısında yapılan Genel Kurul'da Manisa Spor
Kulübü Başkanı olarak seçildi. Manisaspor'u ekibiyle birlikte

3'ncü Lig'den alarak 2004 – 2005 futbol sezonunda tarihinde ilk defa Süper Lig'e taşıdı. Bu başarı Manisa için sportif, sosyal ve ekonomik anlamda bir dönüm noktası oldu.

27 Aralık 2008 tarihinde Milliyetçi Hareket Partisi'nden Manisa Belediye Başkan Adayı olarak halkının karşısına çıktı. 29 Mart 2009 tarihinde yapılan yerel seçimlerde Manisalıların teveccühü ile Manisa tarihinin en yüksek oyunu alarak Manisa Belediye Başkanı seçildi. 2009-2014 yılları arasında Belediye Başkanlığı görevini başarıyla sürdürdü. Çöp sorunundan parklara, kaldırımlardan yollara, sosyal etkinliklerden spora, tarihi alanlardan ilçe ve köylere kadar ayırım yapmadan bir çok prestij projeye imza attı.

30 Mart 2014 tarihinde yapılan yerel seçimlerde Milliyetçi Hareket Partisi'nden tekrar aday oldu ve kazandı, böylece Manisa'nın ilk Büyükşehir Belediye Başkanı olma unvanını aldı. “HİZMETİN SİYASETİ OLMAZ” diyerek yola çıkan Cengiz Ergün'ün Manisa'ya hizmet sevdası hiç bitmedi.

31 Mart 2019 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nde Cumhuriyet Halk Partisi'nden tekrar aday oldu ve kazandı, böylece Manisa'nın ilk Büyükşehir Belediye Başkanı olarak görevine başladı.

31 Mart 2019 tarihinde yapılan seçimlerde yüzde 52.77 oranında oyla 3'üncü kez BŞB. Başkanlığına seçildi.

Sadece Manisa'ya değil Manisa merkez ve ilçelerinin en uçra köylerine kadar yaptığı kalıcı hizmetleriyle Manisa merkez, İlçe ve köylerin teveccühüne mazhar olan Sayın Cengiz ERGÜN Manisa'da aralıksız üç dönem belediye başkanlığını kazanan ilk isim oldu.

Döneminde Manisa, Manisa Merkez ile ilçelerin en uçra köylerine kadar yaptıkları ve götördükleri hizmetlerinden tespit edebildiklerimizden bazıları:

17 İLÇE GENEL PROJELER

- 252 Mahallenin Alt Ve Üstyapı Çalışması. Toplamda 4.700 Kilometre İçme Suyu, Kanalizasyon Ve Yağmursuyu Hattı İmalatı

- 4.844 Kilometre Sathi Kaplama Asfalt, 384 Kilometre Sıcak Asfalt Ve 160 Kilometre Beton Asfalt

- 12 Milyon Metrekare Kilit Parke Taş Döşeme Çalışması

- Türkiye Belediyeler Birliğinden Ödüllü 38 Adet Tarımsal Tahmin Ve Erken Uyarı İstasyonu

- 350.000 Fidan Desteği, 324 Adet Sera Desteği, 404 Adet Hayvan İçme Suyu Göleti, 13 Adet Tarımsal Sulama Göleti, 26 Adet Damla Sulama Tesisi, 10 Adet Tarımsal Sulama Amaçlı Havuz Ve 26 Adet Taral Doldurma Tesisi

- İl Genelinde Manisa Büyükşehir Belediyesi Eğitim Merkezleri (Mabem), Çocuk Kültür Ve Sanat Merkezleri İle Kreşler

- 1.239 İçme Suyu Deposunun Yenilenmesi

- 1.100 Kilometre Dere Temizliği

- 17 Kilometre Dere Islahı Ve 41 Kilometre Korkuluk İmalatı

Manisa Merkez

- Manisa Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası, Avm, Otel Ve İş Ofisleri

- Manisa Merkez Atıksu Arıtma Tesisi

- 20 Adet 18 Metrelik Ve 2 Adet de 25 Metrelik Olmak Üzere Toplamda 22 Adet Elektrikli Otobüs İle Türkiye'nin En Büyük Elektrikli Otobüs Filosu

- Atatürk Kentparkı

- Tarık Almış Kapalı Yüzme Havuzu Ve Spor Salonu

- Fikri Bayrıl Spor Tesisleri

- Necmi Temizel Spor Tesisleri

- Tevfik Lav Spor Tesisleri

- Halil Onultmak Spor Tesisleri

- Sümer Park Bülent Yelkenci Spor Tesisleri

- Mümin Özkasap Spor Tesisleri

- Çanakkale Müzesi Ve Atatürk Sergi Salonu

- Alparslan Türkeş KöprülÜ Kavşağı

- Devlet Bahçeli KöprülÜ Kavşağı

- Fırat Çakıroğlu Kavşağı Ve Çevre Düzenlemesi
- Karaçay Rekreasyon Alanı (Yapım Aşamasında)
- Muhsin Yazıcıoğlu Bulvarı, Müftü Âlim Efendi Bulvarı, Nusret Köklü Bulvarı ve Birlik Caddesi Prestij Cadde Düzenlemeleri

- Muradiye Kavşağı Saat Kulesi Ve Çevre Düzenlemesi
- Osb Kavşağı Peyzajı Ve Çevre Düzenlemesi
- Türkiye'nin En Büyük Tam Otomasyonlu Otoparkı
- Uzunburun Katı Atık Bertaraf Tesisi, İlçelerde Katı Atık Transfer İstasyonları, Evsel Atıkları Trenle Taşıma Projesi Ve Elektrik Üretme Amaçlı Yakma Tesisi

- Atatürk Gençlik Merkezi
- Bülent Koşmaz Parkı Ve Yeraltı Otoparkı
- Çocuk Trafik Eğitim Parkı
- Darphane, Gülgün Hatun Hamamı, Kırmızı Ev Ve Çeşmelerin Restorasyonu

- Manisa Şehirlerarası Otobüs Terminali
- Sokak Sağıklaştırma Çalışmaları
- Maski, Oda Ve Dernekler Hizmet Binası
- Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerjisi Santrali Ve Seyitli Güneş Enerjisi Santrali

- Gürle Doğal Kaynak Suyu Ana İsale Hattı Çalışması
- Barbaros Mahallesi Cider Yolu
- Mcbü Muradiye Kampüs Yolu

Ahmetli

- Atatürk Bulvarı, Hükümet Ve Demirciler Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi

- İtfaiye Amirliği

Akhisar

- Akhisar Hayvan Barınağı
- Otobüs Terminali
- Karabörklü Cami Yapımı

- Şehit Necdi Şentürk Kültürparkı Yenilemesi (Yapım Aşamasında)

- 1 Ve 2. Nakliye Caddesi, Ring Yolu, Şehit Teğmen Tahir Ün Caddesi, Hilaliye Ve Şehit Polis Cemal Ilgaz Caddeleri Prestij Cadde Düzenlemesi

Alaşehir

- Şehit Fethi Sekin Gençlik Merkezi
- Fırat Çakıroğlu Rekreasyon Alanı
- Süleyman Demirel Köprülü Kavşağı
- Otobüs Terminali
- Bakkal Şükrü Evi Restorasyonu
- Şehit Ömer Halis Demir Parkı
- Kavaklıdere Ve Yeşilyurt İtfaiye Müfrezeleri
- Sarıkız Kavşağı
- Alaşehir Merkez Atıksu Arıtma Tesisi
- Kavaklı Dere Mahallesi atıksu Arıtma Tesisi

Demirci

- Menderes Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi
- Otobüs Terminali Yenilemesi
- Hüseyin Oktay İtfaiye Müfrezesi
- Küpeler Camii Restorasyonu
- Demirci Merkez Altyapı, Üstyapı Ve 4 Adet İçme Suyu Deposu İle Atıksu Arıtma Tesisi Çalışması

Gölmarmara

- Gazi Ali Aydın Parkı
- Atatürk Bulvarı Prestij Cadde Düzenlemesi
- Gölmarmara Merkez İçme Suyu Ve Yağmursuyu Hattı İle Kilit Parke Taş Döşemesi

Gördes

- Şehit Pilot Bahri Önser Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi Ve Havuzlu Çarşı
- Şehit Makbule Hanım Meydanı

• Spor Bakanlığı Ve Gördes Belediyesi İşbirliği İle Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Ve Aquapark

- Çiçekli Ve Yakaköy İtfaiye Müfrezeleri
- Atıksu Arıtma Tesis

Kırkağaç

- Aksu Tesisleri Çevre Düzenlemesi
- Kapalı Halısaha Tesis
- Karakurt Çok Amaçlı Etkinlik Salonu
- Gasilhane
- İtfaiye Amirliği
- 53 Ve 56 Sokak Prestij Cadde Düzenlemesi

Köprübaşı

- Av. Özcan Akçiçek Parkı
- Gazi Atatürk Meydanı Ve Cephe Sağıklaştıırma Çalışması
- Çilek Alım Merkezi
- Namık Kemal Mahallesi Çok Amaçlı Etkinlik Salonu
- Borlu İtfaiye Amirliği

Kula

- Beyler Evi Restorasyonu
- Dr. Aristi Evirestorasyonu
- Zeynep Onbaşı Evirestorasyonu
- Ali Kutlu Evi Restorasyonu
- Ehsanlar Evi Restorasyonu
- İtfaiye Amirliği, Başbüyük Ve Gökçeören İtfaiye Müfrezeleri
- Körez Çok Amaçlı Etkinlik Salonu
- Tabduk Emre Ve Yunus Emre Türbesi Çevre Düzenlemesi
- Kula – Salihli Unesco Global Jeoparkı
- Kula – Salihli Unesco Global Jeoparkı Ziyaretçi Merkezi
- Kula Çarşısı Sokak Sağıklaştıırma Çalışması
- Mevlana Caddesi, Tabduk Emre Ve Yunus Emre Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi

Salihli

- Mabem Ve Koordinatörlük Hizmet Binası
- Atatürk Spor Salonu Ve Kapalı Yüzme Havuzu
- Yeraltı Otoparkı, Pazaryeri Ve Bedesten Çarşısı
- Beton, Kilit Parke Taş, Bordür Ve Büz Fabrikası
- Bülent Ecevit Köprülü Kavşağı
- Masal Ormanı Parkı
- Avarve Şüheda Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi
- Adala, Durasılı, Sağlık Ve Poyrazdamları İtfaiye Müfrezeleri
- Salihli – Alaşehir Köprüsü
- Gediz Köprüsü
- 31 Km Yağmur Suyu Hattı Çalışması Ve Üstyapısı
- Çok Amaçlı Etkinlik Salonları

Sarıgöl

- Atatürk Gençlik Merkezi
- Girne Caddesi Ve Botanik Parkı Düzenlemesi
- İstiklal Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi
- Şehit Haşim Dirik Otoparkı Ve Pazaryeri
- Mimar Sinan Parkı
- Siteler Parkı
- İtfaiye Amirliği

Saruhanlı

• 7 Eylül Ve Gazi Osmanpaşa Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi

- Uğur Mumcu Parkı
- İtfaiye Amirliği Ve Alibeyli, Gökçeköy, Koldereile Paşaköy Müfrezeleri

- Gasilhane
- Saruhanlı Merkez İçme Suyu Deposu, Arıtma Tesisi Ve İçme Suyu Hattı Çalışması

Selendi

- Belediye Kompleksi
- Devlet Bahçeli Kent Meydanı

- Nazmi Gürcan Gençlik Merkezi
- İtfaiye Amirliğine Çamlıca, Pınarlar İtfaiye Müfrezeleri
- Mehmet Akif Ersoy Ve Kemal Davulcu Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi

- Çampınar Ve Eskin Köprüsü
- Selendi Merkez Atıksu Arıtma Tesisi, Alt Ve Üstyapı Çalışması

Soma

- Otobüs Terminali
- Atatürk Caddesi, Yavuz Selim Bulvarı, Nazım Uslu Caddesi Ve Adnan Menderes Caddesi Prestij Cadde Düzenlemesi
- Cenkyeri Ve Yağcılı İtfaiye Müfrezeleri
- İstasyon Parkı Ve Meydanı
- Soma 301 Maden Şehitliği
- Turgutalp Şehitliği Restorasyonu
- 13.000 Abonelik Bölgesel Isıtma Sistemi
- Atıksu Arıtma Tesisi
- 13 Kilometre Yağmur Suyu Hattı Çalışması
- Soma Merkez İçme Suyu Deposu

Turgutlu

- Irlamaz Vadisi
- Alparslan Türkeş Köprülü Kavşağı
- Kapalı Otopark Ve Pazaryeri
- 7 Elül, Fatih, Akçakmak, Piyaleoğlu Caddeleri İle Son Sokak Prestij Cadde Düzenlemesi
- Selvilitepe, Kabaçınar Ve Urganlı İtfaiye Müfrezeleri
- Eski Belediye Binası Restorasyonu
- Akçapınar, İzzettin, Avşar Çok Amaçlı Etkinlik Salonları
- Çatal, Çıkrıkçı, İzzettin Ve Urganlı Köprüsü
- Atıksu Arıtma Tesisi

- Mustafa Kemal Ve Atatürk Mahallesiyağmur Suyu Hattı Ve Üstyapı Çalışması.

Yukarıda da arz ettiğim gibi Manisa'nın tarihinde, üst üste üç dönem Belediye başkanlığını kazanan Cengiz Ergün'den başka bir isim yoktur. Şayet yorulmadıysa, dördüncü dönemde de kazanacağı yukarıdaki kalıcı eserleriyle aşikârdır. "At ölür meydan kalır, yiğit ölür şan kalır" diye bir atasözümüz vardır. Bu atasözümüz bulundukları makam ve mevkilerde ürettiği hizmetler ve kalıcı eserleriyle adını halkın gönlüne ve dimağına altın harflerle yazdıran insanlar için kullanılır. İşte Cengiz Başkan da Manisa'nın Belediyecilik tarihinde, en ufak bir şaibeye fırsat vermeden halkın gönlüne ve kalbine adını altın harflerle yazdıran ve gelecekte "Efsane Başkan" olarak anılacak bir isimdir.

MEHMET ÇERÇİ
22 VE 23. DÖNEM MİLLETVEKİLİ
-YUNUSEMRE BELEDİYE BAŞKANI
(2014-2019/2019-2023)

1960 yılında Tire’de dünyaya gelen Mehmet Çerçi, ilk ve ortaokulu Tire’de, Liseyi Gökçeada Öğretmen Lisesinde okudu. Cerrahpaşa Tıp Fakültesini bitirdi. Mecburi görev ve vatani görevinin devamında Konya’da patoloji dalında uzmanlık eğitimi aldı, aynı dönem eşi Dr. Melek Çerçi de Biyokimya dalında uzmanlık eğitimini tamamladı.

Celal Bayar üniversitesi Tıp Fakültesinin kuruluşunda Akademik kadroya katıldı Patoloji ana bilim dalı kurucusu ve kürsü başkanı oldu.

28 Şubat 1997 tarihinde gerçekleşen ve hükümetin yıkılması ile sonuçlanan darbe girişimi sonrasında, üniversitedeki inançlı kadrolara yönelik tasfiye sonucunda üniversiteden ilişkisi kesildi.

Eşi ile birlikte kurdukları laboratuvar ile Manisa’da sağlık hizmetine devam ettiler.

2001 yılında kuruluş aşamasında olan AK Partiye Sn. Bülent Arınç beyin daveti ile katıldı ve AK Parti Manisa kurucu İl Başkanı oldu.

2002 yılında yapılan seçimlerde Manisa Milletvekili seçildi ve iki dönem bu görevi ifa etti.

2011 yılında kendi isteğiyle milletvekilliğine aday olmayıp, Manisa’da modern anlamda ilk özel hastane olan Grandmedikal hastanesinin inşası ile bizzat ilgilenip, hizmete giren bu hastanenin kurucu genel müdürlüğünde bulundu.

2014 yılında Cumhurbaşkanımızın tensipleri ile Yunusemre Belediye Başkanı adayı oldu, 2019 yılında yeniden Yunusemre Belediye Başkanlığına seçildi.

Mehmet Çerçi, iki dönem milletvekilliği sırasında diğer vekil arkadaşları ile birlikte hem ülkemize, hem de ilimize altyapı, sağlık, yol, su, tarım, organize sanayi bölgeleri, sosyal hizmetler, istihdam, eğitim vb. hizmetlerinin hayata geçirilmesinde gayret ve çabalarıyla dikkati çektiği için Cumhur Başkanımız tarafından Yunusemre Belediye Başkanlığına bizzat aday gösterildi.

Belediye Başkanlığı döneminde, Manisa’mızın modern kentleşmesinin olduğu bölgede, yeni bir kimlik ile yeni bir şehir kurulmasına öncülük etti.

Belediyelerin yapması gereken yol, kaldırım, parke taşı, çevre düzenlemesi, çöp ve temizlik, park bahçe, yeşil alan, Mehmet Ata kardeşimin gayretleriyle köylere fidan dağıtımı ile ihtiyaç sahiplerine yardım ve benzeri hizmetlerde diğer belediyelere öncülük etmiştir.

Belediyelerin yapmakla sorunlu oldukları bahsi geçen hizmetlerin dışında Sayın Mehmet Çerçi’nin, Manisa’mıza kazandırdıkları kalıcı eserleri şöyle sıralayabiliriz:

- 5400 adet Toki Akgedik projesi
- Yunusemre Meydan Camii dâhil 7 adet camii inşası
- 4 adet Kuran Kursu
- Belediye Binası İnşası
- Millet Çarşısı inşası
- 7 Adet Kültür ve Taziye evi inşası
- 13 Adet kadın kültür merkezi

- Geleneksel Türk-İslam el sanatları atölyesi
- İrfan Meclisi
- Osmanlı müzesi
- Açık alan Türk büyükleri Müzesi
- Manisa Doğal Yaşam Müzesi
- Türk-İslam Ahşap Eserleri Müzesi
- Aigai karşılama merkezi ve arkeolojik eser teşhir binası
- Osmancalı Fosil orman alanı rehabilitasyonu
- Pelitalan Entegre Tarım merkezi, soğuk hava mamul üretimi, paketleme işletmesi.
- 13 kırsal mahallede kültür ve sosyal hizmet salonları
- Ortaköy Yağlı Güreş Stadyumu
- Ortaköy Karavan, kamping ve mesire alanı
- Yagem. Üniversite ve lise hazırlık okulları
- Hafız Ahmet Şen Yazma eserler kütüphanesi
- Belediye nikâh salonu
- Belediye gençlik merkezi
- Yunus Park Lokanta ve kafeterya (4 adet)
- Karaali, Evrenos, Muradiye spor kompleksleri
- Kırsal mahallelerde 7 adet futbol sahası
- Karaahmetli Osmanlı Cuma Camii restorasyonu.
- Üçpınar Camii Müştemilatı Restorasyonu
- T 3 Vakfı ve TÜBİTAK ile birlikte Bilim Merkezinin hayata geçirilmesi
- Celal Bayar Üniversitesi Teknoparkı en büyük kurucu otağı
- Doğal Yaşam ve Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi

Mehmet Çerçi, İlimizde milletvekili ve Belediye Başkanı olarak görev yapan tek siyasetçidir. Gerek milletvekili olarak, gerekse Belediye Başkanı olarak Manisa ve Manisa halkına hizmetleriyle bilinen bir isimdir. Özellikle TOKİ vasıtasıyla 5400

aileyi ev sahibi yapmasıyla dar gelirli vatandaşlarımızın duasına mazhar olmuştur.

Ayrıca Manisa'ya bıraktığı kalıcı hizmetlerin yanında, İçerisinde her türlü tarihi dokunun özenle sergilendiği, Selçuklu - Osmanlı sentezi mimari ile yapılan, Osmanlı sosyal hayatını aksettiren, 2. Murat'tan 1. Mustafa'ya kadar, Fatih Sultan Mehmet, Kanuni Sulta Süleyman, 2. Selim, 3. Murat, 3. Mehmet'in birebir heykellerinin yer aldığı, atölyesinde Osmanlı zamanında öne çıkan meslekler arasında Tehzip, Hat, Naht, Ebru, Telkari, Çini, Kazaziye gibi el sanatları çalışmalarından örneklerin bulunduğu, konumundan yolunun estetiğine kadar her yönüyle mükemmel bir kompleks olan "Yunusemre Kültür Parkı".

Böyle bir eseri beldemize kazandırdığı için Belediye Başkanımız Sayın Mehmet Çerçi'ye teşekkür eder, başarılı çalışmalarının devamını dileriz.

ÖMER FARUK ÇELİK
ŞEHZADELER BELEDİYE BAŞKANI
(2014/2018-2018-2023)

Şehzadeler Belediye Başkanı Sayın Ömer Faruk Çelik Beyefendiyi, siyasette bedel ödeyen Manisa'nın akil siyasetçilerden Sayın Halil Çınar ağabeyimize sorduğumda, cevap: "Sayın hocam, Ömer Faruk Çelik'i tanımamız için önce Manisa'nın manevi rehberlerinden başta benim ve Manisa

halkının gönlünde ayrı bir yeri olan merhum İbrahim Çelik Hocamızı tanımamız lazım. Çünkü Ö. Faruk Çelik, naifliği ve nezaketiyle, tatlı diliyle, tevazu ve saygısıyla, merhum babasının adeta bir kopyasıdır. Merhum Hocamız Nevşehir'in Kozaklı ilçesinin en ücra bir köyünden, tam bir Anadolu insanı idi. Malum, 12 Eylülün o çalkantılı dönemlerinde Adapazarı Müftüsü iken tenzili rütbe ile 1978 yılında Manisa'ya merkez vaizi olarak tayin edildi. Daha hocamız Manisa'ya gelmeden "Tatlı dilli hoca" olarak ünü geldi. Adapazarı halkı tarafından da çok sevilmiş ki, hocamız azımsanmayacak bir araba konvoyu ile getirilerek Manisa'ya teslim edildi. Cami yakınından ev isteyen hocamız, Hatuniye Camiine yakın Borsa caddesinde bulunan mütevazı bir eve yerleştirildi..

Hocamız daha ilk vaazında, her sabah namazından sonra Hatuniye camiinde Riyazüssalihin dersleri vereceğini, bir kişi de olsa bu derslere bitiresiye kadar devam edeceğini cemaate duyurdu.

Ve hemen ertesi gününü sabah namazından sonra camide derslere başladı. Başlangıçta küçük bir halka ile başlayan Riyazüssalihin dersleri gün geçtikçe genişledi. Dersler bitesiyse kadar halka azalmadı çoğaldı. Çünkü hocamız, dili tatlı, naif bir insandı. O günlerde Manisa'da iki tane vaiz olmasına rağmen cemaat genelde hocamızın vaazlarını takip ederdi. Ben de o yıllarda alaca kıldığım vakit namazlarımı, hocamızın sayesinde tamamlayarak kilmaya başladım. Allah kendilerinden razı olsun."

İşte Ömer Faruk Çelik böyle bir babanın 6 çocuğundan en küçüğüdür. Zaman zaman kendisini bu halkanın içinde gördüm. O yaşlarda babasını pür dikkatle dinlerdi. Dinsizliğin de, dindarlığın da temeli 7 ile 10 yaşana kadar atılmış. Nitekim atalarımız da "insan yedisinde ne ise, yetmişinde de odur demişler." Bu yönden Ömer Faruk Çelik temeli sağlam bir gencimizdir.

Nezihliği, nezaketi, naifliği ve tevazuu ile Ömer Faruk Çelik'i ne zaman görsem, hep rahmetli babasını hatırlarım. İlahiyatı bitirdikten sonra sanırım Anadolu Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım bölümünü bitirerek kendini genç yaşta siyasete hazırladı.

Manisa'daki iş hayatının yanında, gençliğinden değil, çocukluğundan beri siyasetin içinde yer aldı. Gençliğinde MG.V. Başkanlığı yaptı. Güzel konuşması ve diksiyonu ile parti çalışmalarında önemli görevler üstlendi. İlçe başkanlığı yaptı. Daha sonra da bildiğiniz gibi iki dönemdir başarılı bir şekilde Şehzadeler Belediye başkanlığını yürütmektedir. Sayın hocam, kısaca Ömer Faruk bey hakkında söyleyeceklerim bundan ibarettir. Siz de Manisa'da oturan bir hocamız olarak, Ömer Faruk'un son dönemlerini benden daha iyi biliyorsunuz."

Evet, Sayın Başkanımız Ömer Faruk Çelik, Halil Ağabeyimizin ifade ettikleri gibi Genç siyasetçiler içinde, Manisa'da yükselen bir ivmeye sahiptir. İki dönemdir Şehzadeler Belediye Başkanlığını en ufak bir şaibeye fırsat vermeden başarı ile sürdürmektedir. Şehzadeler ilçesine yaptığı hizmetlerin dökümünü aşağıda siz okurlarımla paylaşacağım.

Ömer Faruk Çelik her ne kadar kök itibarıyla Nevşehir'in Kozaklı ilçesinin bir köyünden ise de, doğma büyüme bir Manisalıdan daha Manisalı olarak, ilçeye büyük hizmetleri olan bir kardeşimizdir.

İlk siyasi tecrübesini Refah Partisi Gençlik Kollarında kazandı. AK Parti'nin kuruluşundan bu yana, Manisa Merkez İlçe Seçim Koordinasyon Merkezi Başkanlığı, Manisa Merkez İlçe Başkanlığı, Manisa Belediye Meclis Üyeliği ve Belediye Ak Parti Meclisi Grup Başkan Vekilliği görevlerinde bulundu.

Birçok sivil toplum kuruluşunun kurucusu ve aynı zamanda üyesidir. İş hayatını müteahhit olarak sürdüren Çelik, Kimya mühendisi Tülin hanımla evli olup bir kız, bir oğlan, iki evlat sahibidir.

İki dönemdir Belediye Başkanı olarak Şehzadeler ilçesine yaptığı hizmetlerinin dökümü:

- İstihdam Masamızı Kurduk. (12.328 Kişiye İş Bulduk)
- Web Sitemizi Kurduk,
- E-Belediyecilik Hizmetimizi Başlattık.
- Esnaf Ve Sanatkârlar Ve Çiftçi Danışma Meclisimizi Kurduk.
- Kent Konseyimiz İle Beraber, Kadın, Gençlik, Çocuk Ve Engelliler Meclisimizi Kurduk.
- Şehzadeler Hep Yanınızda Projemizle, 57 Bin Hane, 4725 Esnafımızı Ziyaret Ettik. Sorunlarını Dinledik.

Kültür-Sanat Ve Sosyal Yardım

- Kültür Sanat Etkinlikleri Çerçevesinde; 90 Konser, 47 Konferans, 38 Çocuk Oyunu Hacivat Karagöz Gösterisi, Tiyatro Gösterisi 9 Festival Yapıldı.

- Ramazan Etkinlikleri Kapsamında Yaklaşık 191 Bin Vatandaşımızı Şehzadeler Belediyemizin İftar Sofralarında Ağırladık.

- Şehzadeler Belediyesi Kültür Turları Çerçevesinde Toplamda 4 Bin Kadınıımızı Çanakkale Ve Manisa'nın Tarihi Yerlerini Gezdirdik.

- Hoşgeldin Bebek Projesi İle 9559 Aile Ziyaret Edildi.

- Bir Yastıkta Yarım Asır Projemiz İle 50 Yıl Ve Üzeri Evli Çiftleri Ziyarette Bulunarak Hediyelerimizi Takdim Ettik.

- Şehzadeler Belediyesi Türk Sanat Müziği Ve Tasavvuf Müziği Korosu İle Çocuk Korosu Kuruldu.

- Şehzadeler Belediyesi Mehter Takımımız Kuruldu.

- Şehzadelerin 3 Farklı Noktasında Kurduğumuz İkram Çeşmesi İle Günlük 4 Bin 500 Vatandaşımıza Sıcak Çorba Yaz Ay- larında da Soğuk Meşrubat İkramında Bulunuyoruz.

- Ağlayan Kaya Amfi Tiyatro Alanında Tadilat Yaparak Halkımızın Hizmetine Sunduk. Her Hafta Sonu Açık Hava Si- nema Günleri Düzenliyoruz.

- Bir Nefes Sıhhat Projesi İle Hasta Ziyaretleri

- Türk Kızılayı Manisa Şubesi İle Ortaklaşa Vatandaşları- mızın Katılımı İle Sağlık Yürüyüşü Projesini Düzenledik

- Türkiye'nin Farklı İllerinden Yaklaşık 200 Bisiklet Seve- rin Katılımı İle Düz Bisiklet Yarışı Düzenlendi.

Eğitim Çalışmaları

- Meslek Edindirme Kurslarımız Devam Ediyor. (12 Branşta 1.500'den Fazla Kişi Kurslarımıza Katıldı)

- Tarihi Kurşunlu Han'da 40 Farklı Branşta 600 Kursiye- rin Katılımı İle Belirli Dönemler Halinde El Sanatları Kursları Düzenliyoruz.

- Şehzadeler Belediyesi Gençlik Merkezimizde Liselere Ha- zırlık Kursları Düzenliyoruz.

- Kurşunlu Han İçerisinde Faaliyet Gösteren İlhan Varank Millet Kiraathanesine Gelen Öğrencilerimiz Yardımcı Yayınlar İle Sakin Bir Ortamda Ders Çalışma İmkânı Buluyor

- İlçemizde Ki 64 Okulun Tamamına Fiziki Destekler Sağ- lıyoruz.

- Kreş Ve Gündüz Bakım Evimizde Minik Öğrencilerimiz Sıcak Bir Yuva Ortamında Eğitim Hizmeti Alıyor.

Atma Paylaş! Projesi

- Vatandaşımızdan 2 nci El Ev Eşyası Ve Giysi Alınarak İh- tiyaç Sahiplerine Ulaştırıldı.

- İyilikbank Projemizden 46 Bin 378 Vatandaşımız İstifade Etmiştir.

Sportif Faaliyetler

- Prof.Dr. Necmettin Erbakan Spor Tesisleri Ve Kafeteryası Yapımı Ve Çevre Düzenlemesi Tamamlanarak Hizmete Girdi. (2 Adet Halı Saha Ve İdari Binalar Ve Çevre Düzenlemesi Yaklaşık 500 Bin Tl)

- Tepecik Halısaha Ve Kır Düğün Salonu
- Halıtlı Halı Saha
- Aşağıçobanisa Halısaha
- İsmail Şahin Amatör Spor Antrenman Sahası
- Selimşahlar Mahallesi Halı Saha Projesi
- Emin Kaçar Amatör Spor Kulüpleri Antrenman Sahası
- Kadın Spor Merkezi
- Şehzadeler Belediyesi Gençlik Ve Spor Kulübünü Kurduk.
- Kulübümüzün Sporcuları Dünya Ve Ülke Çapında Derecelere İmza Atıyor.

- Amatör Spor Kulüplerine Göreve Geldiğimiz Günden Bugüne Kadar Toplamda 400 Bin 500 Tl Maddi Destek Sağladık. Bunun Yanı Sıra Sporcularımıza Ulaşım Destekleride Sağlıyoruz. Aynı Olarak Sporcularımıza Yaklaşık 800 Bin Tl' Lik Destek Sağladık.

- Karaoğlanlı Atış Poligonu (Toplam 238 Bin Tl)

Fen İşleri Çalışmaları

- 310 Bin Metrekare Parke Taşı Döşemesi Yapıldı
- 59 Bin Metre Bordür,
- 7 Bin Ton Asfalt
- 4500 Km Malzemeli Ve Malzemesiz Ova Yolu Bakımı Yapıldı.

- 105 Km Ova Yolu Asfalt Kaplaması
- Yol, Kaldırım, Asfalt Ve Aydınlatma Çalışmalarımız Aralıksız Devam Ediyor.

- Şehzadeler İlçemizdeki 110 Cami 64 Okulumuzun Bakım Ve Onarım Çalışmaları Yapılıyor.

- Yeni Aldığımız 78 Aracımızla Birlikte Toplamda 185 Hizmet Aracımız İle Vatandaşlarımıza Hizmet Veriyoruz.

Park Ve Bahçe Hizmetlerimiz

- İlçemizdeki Yeşilalan Miktarını 219 Bin 759 Metrekare-den 472.641 Metrekareye Çıkardık.

- Şehzadelerimize Toplamda 3 Milyon 700 Bin Tl (Yaklaşık) Maliyetle 69 Adet Çocuk Oyun Gurubu Ve 42 Adet Fitness Grubu Montajı Yaptık.

- Şehzadelerimizde 1 Milyon 367 Bin 758 Tl Maliyetle 17 Adet Engelsiz Çocuk Oyun Parkı Yaptık.

- Sıfırdan 46 Adet Park Yaptık (5 Milyon 500 Bin Tl ‘Yaklaşık’)

- ✓ Ömer Halisdemir Parkı

- ✓ Medine Müdafii Fahreddin Paşa Parkı

- ✓ Adil Aygöl Parkı

- ✓ Zafer Ünal Gençlik Parkı

- Toplamda 280.878 Adet Ağaç Ve Çalı Grubu Dikimi,

- 1.357.541 Adet Mevsimlik, Yer Örtücü Bitkiler Ve Çiçek Soğanı (Lale, Nergis, Sümbül, Ters Lale, Çiğdem, Düğün Çiçeği) Dikimi Yapıldı.

- Toplam 66.550 M2 Hazır Rulo Çim Serimi Yapıldı Ve 278.062 M2 Alana Çim Tohumu Ekimi Yapıldı.

- Toplam 1994 Adet Oturma Bankı, 360 Adet Kamelya, 1369 Adet Çöp Kovası Ve 145 Adet Piknik Masası Montajı Yapıldı.

- İlçemizde Ki Parklara Toplamda 20.625 M² Kauçuk Zemin Kaplama

Temizlik Hizmetleri

- 49 Araç, 227 Personelle Günlük 150 Ton Atık Toplama Ve Temizlik Hizmetlerini Yürütüyoruz.

- Semt Pazarlarının Temizliği

- 5 Adet Yol Süpürme Aracı

- Göreve Geldiğimiz 2014 Yılından Bu Yana, Şehrimizin Daha Temiz Olması İçin, Çevre Ve Şehircilik Bakanlığımızdan 1.800.000 Tl Lik Araç Ve Konteyner Hibesi De Dâhil Olmak

Üzere Toplamda 1490 Adet Yeni Çöp Konteyneri Satın Aldık. İlçemizde Toplamda 3500 Adet Konteynerimiz Mevcuttur.

- 2 Adet Çöp Konteyneri Yıkama Ve Dezenfekte Aracımızla Çöp Konteynerlerimizi Dezenfekte Ediyoruz.

- Geri Dönüşüm Çalışmaları Kapsamında 75 Adet Cam Kumbara, 25 Adet Geri Dönüşüm Konteyneri.

- Temiz Şehir Şehzadeler Projemizi Hayat Geçirdik.

Tarihi Eserleri Halkımızın Hizmetine Sunduk

- Tarihi Rum Mehmet Paşa Bedesteni Nikâh Ve Çok Amaçlı Salonu (330 Kişilik Salonumuzda Aynı Zamanda Kültür Sanat Etkinlikleri Ve Konferanslar Gerçekleştiriliyor

- Tarihi Manisa Evini Restore Ederek Çocuk Kültür Sanat Merkezi Olarak Çocuklarımızın Hizmetine Sunduk

- Tarihi Kurşunlu Han Açıldı. Şehzadelerimizin Kültür Sanat Merkezi (Yaklaşık 6 Milyon Tl)

- Ecdat Yادirağı Tarihi Çeşmeleri Retore Ettik

- Alaybey Camii Restorasyon

Şehzadelerimize Yeni Hizmetler Kazandırdık

- Veziroğlu Sosyal Tesisleri (Toplam Bedeli 5 Milyon 594 Bin Tl)

- Sancaklıbozköy Kiraz Alım Merkezi.(Toplam Bedeli 4 Milyon 384 Bin Tl)

- Hobi Bahçeleri. (Toplam Bedeli 5 Milyon 100 Bin Tl'dir)

- Şehzadeler Park Projesi

- ✓ (17 Bin Metrekare Proje Alanı 17 Milyon Tl)

- ✓ Masal Park 22 Adet Replika Konsept, (Çizgi Film Karakterleri Ve Keloğlan Gibi Masal Kahramanları Olacak). Montajı Tamamlandı

- ✓ Diaromik Mesir Müzesi 640 Metrekare,

- ✓ Mina Şehzadeler 32 Adet Minyatür,

- ✓ Manisa'da Yetişen Şehzadeler Figürü 13 Adet,

- ✓ 570 Metrekare Kafeterya

- ✓ Yapay Gölet, Çocuk Oyun Parkları.

- Yiğitbaşı Veli Camii Çevre Düzenlemesi
- Şehzadeler Belediyesi Ticaret Merkezi (Şehir Hastanesi Karşısında 19 Adet İşyeri)
- Karaağaçlı Alpaslan Türkeş Çamlık Mesire Alanı (455 Bin TL)
- 14 Adet Çok Amaçlı Salon İle Taziye Ve Kültür Evini Hal-kımızın Hizmetine Sunduk
- ✓ Yeşilköy Mahallesi Çok Amaçlı Salon
- ✓ Hacıhalliler Çok Amaçlı Salon
- ✓ Belenyenice Çok Amaçlı Salon
- ✓ Akpınar Mahallesi Çok Amaçlı Salon Ve Kurs Binası
- ✓ Kağan Mahallesi Çok Amaçlı Salon
- ✓ Turgut Özal Mahallesi Çok Amaçlı Salon
- ✓ Akpınar Mahallesi Taziye Evi
- ✓ Kazım Karabekir Mahallesi Selahaddin Eyyubi Taziye Evi
- ✓ Nurlupınar Mahallesi Çok Amaçlı Salon
- ✓ Ahmet Bedevi Mahallesi Taziye Evi
- ✓ Turgut Özal Mahallesi Cebeli Nur Camii Taziye Evi
- ✓ Hz.İbrahim Camii Taziye Evi
- ✓ Ege Mahallesi Taziye Evi
- ✓ Yeniköy'de Hacı Bektaş-I Veli Kültür Merkezi Ve Cemevi'ni Hizmete Açtık.

Şehzadelerimize Yeni Düğün Salonları Kazandırdık

- Karaağaçlı Mahallesi Kapalı Ve Açık Düğün Salonu
- Sancaklı iğdecik Mahallesi Çok Amaçlı Salon Ve Resk-reasyon Alanı
- Sancaklıbozköy Mahallesi Çok Amaçlı Salon Ve Reskre-asyon Alanı

Genç ve istikbal vaat eden bir siyasetçi olarak ileride siya-setin başka kademelerinde hizmet vereceği inancı içindeyim. Başarı dileklerle...

MEHMET GÜZGÜLÜ
BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ
MANİSA'DA HER DEVİRİN ADAMI DEĞİL,
HER DEVİRDE ARANAN ADAM

36 yıllık fiili meslek hayatımın 19 yılı Manisa Lisesi'nde geçti. Bu süre içerisinde öğrenci velilerimden oldukça sahavet sahibi, hayırsever velilerle karşılaştım. Fakat bunlar içerisinde her iki çocuğu da öğrencimiz olan, öğrenci velimiz merhum Sabri Kadioğlu, terzi Adnan Turan ile devamlı müşterisi olduğum Güzgülü kırtasiyenin sahibi rahmetli Mustafa Güzgülü hem esnaflıkları, hem de hayırseverlikleri ile yakinen tanıdığım esnaf büyüklerimizdi. Her üçünün hatırasını, yardım ettiği öğrencilerim adına yâd etmenin bir vefa borcu olduğunu düşündüm.

Arsırlanlı Pasajındaki dürüstlüğü ve yardım severliği ile tanıdığım terzi Adnan Turan, Perşembe pazarında zücadeye sergisi açan Kadioğlu'nun esnaflık yönlerini çoğu Manisalı bilir. Müşteriye veresiye olarak sattığı malları katıyetle yazıya dökmeydi. Bu kalenderliği yanında oldukça cömert bir insandı. Vaktinin elverdiği zamanlarda çocuklarının durumlarını öğrenmek bahanesi ile okula gelir, yoksul öğrencilerin kitap, kırtasiye, giysi ve harçlık gibi ihtiyaçlarını karşılardı. Bunun yanında yardım ettiği hiçbir öğrenci ile karşılaşmaz, öğrenci de

onu bilmezdi. Yaptığı yardımlarda gizliliğe özen gösteren bir hayırseverdi. Özellikle takdir ettiğim ve değer verdiğim merhum Sabri Kadioğlu'nun ölümünden sonra yine kendisi gibi sevdiğim, hürmet ettiğim Güzgülü kırtasiyenin sahibi rahmetli Mustafa Güzgülü'nün yanında yetişmiş bir esnaf olduğunu öğrenince, her iki merhum büyüğümüze olan hayranlığım daha da arttı. Ön teker nereye giderse arka teker de onu takip eder misali çırak da ustasının yolunu takip ediyor ve esnaflığını da eğitim aldığı ustası gibi yapıyor.

Devamlı müşterisi olduğum rahmetli Mustafa Güzgülü de borçla yaptığım alışverişleri katiyetle yazmazdı. Bazen de dar gelirli aile çocuklarını kırtasiye yardımı için gönderdiğimde hiçbir öğrencimi geri çevirmeyen sahavet sahibi kavi bir Mü'mindi. İyi haslet ve özellikleriyle isimlerini andığım bu kardeşlerime Rabbim mağfiretiyle muamele eylesin Mekânları cennet olsun. Âmin...

Yazımın başlığına dönmeden önce bir itirafta bulunayım. Ülkemizde birçok ehl-i hünerin kıymeti, emr-i hak vaki olduktan sonra dillendirilmeye başlanıyor. Oysaki bu hünerler sağlığında anılsa da onların daha üretken, daha çok hizmet etmelerini teşvik edip onura etsek olmaz mı? Ben bu amaçla Manisa'ya hizmet edip ebediyete intikal edenlerden Merkez Efendi ve Altın beyinli Gelenbevi İsmail Efendi ile Müftü Âlim Efendiden günümüze gelerek yazılarıyla, eserleriyle, projeleriyle günümüz Manisa'sına katkıda bulunan iki PALA, İlker Abalı, Yengin, Yıldırım, Erbulak ve Özbaş'a kadar yaşarken hizmet edenleri de içine alan bir kitap çalışmasına başladım. Amacım gelecek nesillere "Dedem, babam. büyüklerim bunu yapmış, ben de bunu yapayım" gibi iyilik ve hizmet imajı uyandırmak amacıyla rafa taşıyıp rol model sunmak.. Giriştiğim işin zorluğunu kitabımın önsözünde anlattım. Burada tekrarlamak istemiyorum.

Şimdi yazımın başlığına dönebilirim.

Manisa'da her devrin adamı değil, her devirde aranan adam olan Mehmet Güzgülü Bey de kendisi gibi dürüst ve hayırsever

Sabri Kadioğlu gibi kalfa yetiştiren rahmetli Mustafa Güzgülü ağabeyimizin oğludur. Atalarımız, anlatmaya çalıştığım meramımı“Aslıhu, neslihu”yani aslı neyse nesli de öyle olur diye iki kelime ile özetlemiş. Mehmet Bey gerçek anlamıyla babasının güzel hasletlerini üstünde eksiksiz barındıran bir kardeşimiz. Kendisini iyi bir öğretmen ve eğitimci olarak tanıdım. Tüm eğitim camiasını da aşan tanınırlığı Milli Eğitim Müdür Mard. Ve Halk Eğitimi Başkanı Sayın Mustafa Pala’nın, O’nu, Öğretmenevi Müdürlüğüne atanmasını sağlamasıyla başladı. Manisa Öğretmenevini çok kısa sürede Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Pala ile eğitim camiasının en sevilen ve en çok hizmet aldığı kurumu yaptılar ve aynı zamanda ilçelerde öğretmenevi açılışını teşvik ettiler, açılan öğretmenevlerine maddi destek sağladılar, yeni öğretmenevinin yapımını sağladılar. Mehmet Bey’in aile ocağından aldığı esnaflık bilgi ve becerisiyle geliştirdikleri yeni yönetim ve işletmecilik anlayışı ve hizmet çeşitliliği ile Türkiye’nin örnek aldığı kurumu yaptılar. Yazlık çay bahçesi, kapalı ve açık düğün salonları, yemekhane, kütüphane, oyun ve dinlenme salonları ve hali hazırda devam etmekte olan Polis Kantininin daha gelişmiş olan ve giyimden ayakkabıya ve her türlü gıda ürünlerine kadar her çeşit ihtiyaç maddesinin piyasa fiyatlarının çok altında satıldığı iki ayrı marketi eğitim camiamızın hizmetine sundular. Günde 12 saatin üstünde hizmet sunan personele market karının yüzde birini ek ücret olarak verdiler. Daha önceleri Öğretmenevinin semtine uğramayan eğitimciler, okul çıkışı öğretmenevine uğramadan evlerine gitmez oldular. Maalesef bu parlak dönem de çok sürmedi, iktidar değişikliği sonucu her zamanki gibi siyasi hastalık tezahür etti. Milli Eğitim Müdürlüğünün üst kademesinde hukuka aykırı değişiklikler oluştu. Öğretmenevinde oluşturulan mali imkânlar yeni yetkilileri cezpt etti, talep ve baskılar arttı, neticede Mehmet Güzgülü Bey istifasını verip devlet memuriyetinden ayrıldı. Öğretmenevi hizmetleri de uzunca bir süre eski ihtişamlı günlerinin çok gerisine düştü. Manisa’da öğretmen evlerinin gelişmesinde bu iki değerlin hizmetlerini bu satırlar

arasında zikretmeyi bir vefa borcu olarak görüyor ve kendilerine teşekkür ediyorum.

Öğretmen evinden ayrıldıktan sonra emekli olan Mehmet Güzgülü Bey, çekirdekten esnaf çocuğu olarak önce Manisa Üçel ayakkabıda, daha sonra da İzmir’de ayakkabı ticaretine girdi. Dükkân komşusu sınıf arkadaşım Sedat Şenerman’ın, müşterek arkadaşımız ve dükkân komşusu olan Mehmet Güzgülü’ hakkında aşağıdaki sözleri bana böyle bir arkadaşına sahip olmanın gururunu yaşattı. Sedat Bey: “Mehmet Güzgülü Bey ile bir süre ayakkabı ticareti nedeniyle ortak bir meslek buluşması yaşadım. Bu süre içinde kendisini düzgün, dürüst ve insan odaklı bir kişi olarak tanıdım. Değişik meslek branşlarında esnaf olarak çalışanlar arasında menfaat açısından kendine öncelik tanıyanlar ve buna göre davranalar olduğu gibi, karşılıklı fayda, güvenilirlik, devamlılık ilkelerinden şaşmayan, dengeli ve adaletli davranmayı yaşam biçimi edinenler de vardır. Mehmet Güzgülü Bey ikinci örnekteki ender kişilikteki kardeşlerimizden biriydi. İnsanların birbirleriyle tanışmalarında değişik birçok neden ve vesile vardır. Ancak alışverişle başlayan tanışıklığı dostluğa çevirmeyi başaranlar arasında Mehmet Güzgülü Beyin benim yanımda müstesna bir yeri vardır. Bu önemli bir özelliktir.”

Mehmet Bey hakkında benim de şahit olduğum bir olay Sedat Şenerman arkadaşımın anlatımıyla birebir örtüşmektedir. Yakın dostum Kani İyitürk ile bulunduğumuz bir toplulukta “Manisa’da belediyeler ve belediyelerde çalışan bürokratlar hakkında konuşulurken Mehmet Güzgülü beyin ismi geçtiğinde toplulukta bulunanların tümü: **“Mehmet Güzgülü’ye laf yok. Mehmet Güzgülü, yalanı dolanı olmayan Manisa’nın pürüzsüz bir isimdir”** dediklerine bizzat şahit oldum.

Bir dönem birlikte omuz omuza beraberce görev yaptıkları Sayın Mustafa Pala beyefendi kardeşim de Mehmet Güzgülü hakkında şunları anlattı: “Sayın Güzgülü, çok yönlü başarılarla imza atmış bir arkadaşımdır. İnsanlar vardır siyasette,

sporda, sanatta, ticarete, bürokraside vs. gibi hizmet alanlarından birinde başarılı olurlar. Lakin O, eğitimde, bürokraside, siyasette ve ticarete olmak üzere bir ömürde dört değişik dalda başarıyı gerçekleştirmiş nadir şahsiyetlerden biridir. Bunu şans ile izah etmek kolaycılık olur. Bu gerçeği Yunus Emre'nin 'kader gayrete âşıktır' deyişi ile nispeten izah edebiliriz ama yetersiz kalır diye düşünüyorum. Gayret olmalı ama onun ötesinde başka şeylere de ihtiyaç var. Her şeyden önce elbette Allah'ın yardımı gerekir ve bu yardım için önce layık olmak lazım. Layık olmak için öncelikle dürüst adam, sözünün eri ve en önemlisi alçak gönüllü, tevazu sahibi, tepeden bakmayan, yumuşak huylu, güler yüzlü, girişimci ve Allah'ın rızka kefil olduğunu bilip rızk endişesini kendisi için fren yapmayan insan olmak ve bu başarıları gerçekleştirecek Allah vergisi zekâ, yetenek vb. nimetlere sahip olmak ve en önemlisi o yeteneklerini tanıyıp geliştirmek, geliştirici süreçlerden geçmek, bunun için sunulan imkânları değerlendirmek gerekir. O bunları üstünde taşımakla kalmayan geliştiren, değerlendiren bir şahsiyettir. Bence başarılarının ve hayat başarısının nedenleri konusunda özel inceleme yapılması yeni nesle örnek vaka olarak sunulması gerekir. Sayın Güzgülü; sabırlı ve yumuşak huylu, ısrar ve öfkeden uzak, kolay sinirlenmeyen, masa, kasa, Nisa üçlüsünden uzak duran, güven ve huzur veren, emin vasfına haiz bir şahsiyettir. Olmayan bir işte ısrar etmez, kendisine başka bir iş bulur böylece kendisini gereksiz saldırılardan, düşmanlıklardan, ömür törpülerinden ve yıpranmışlıktan korur, düşmanını dost bilmez, kin tutmaz. Onun bu olumlu özellikleri kazanmasındaki en büyük şansının; Allah sevgisiyle mücehhez esnaf bir babanın oğlu olmasında, Türk- İslam kültürünün özü olan Ahilik Kültüründen çocuk yaşlarda yeterince yaşayarak nasiplenmesinde olduğu kanaatindeyim. Kendisini tanıdığımda Ahmet Tütüncüoğlu Ortaokulunda öğretmendi, kısa süre sonra Manisa Öğretmenevine Müdür yardımcısı olarak atandı. Öğretmenevinde oluşan sorunlar nedeniyle Vali Rafet Üçelli'nin emriyle Öğretmenevi Yönetim Kurulu Başkanlığına atanmam üzerine

tanışıklığımız, iş arkadaşlığımız derinleşti, kişisel dostluğa dönüştü, uzun süre birlikte çalışma imkânım oldu. Bu birliktelik öyle denk geldi ki, ikimiz sahip olduğumuz farklı özelliklerle eğitim camiamıza en mükemmel hizmetleri sunduk. Kendisini çok çabuk geliştiren zeki ve yetenekli bir arkadaş, kısa sürede Türkiye'nin danıştığı bir öğretmenleri müdürü olmayı başardı ve hala başarılarını azimle sürdürüyor. Esasen öğretmenlik, idarecilik, esnafılık, 25 yılı aşkın bir zamandan beri başarıyla sürdürdüğü Manisa Belediyesi Meclis Üyeliği ve nihayet 8 seneyi aşan Manisa Büyük Şehir Belediyesi Başkan Vekilliği görevi ile Millet Vekili veya Belediye Başkanlığını en güzel şekilde yapabilecek kemale çoktan ermiştir. Bu görevlerle ilgili bir beklenti içinde olmadığından eminim, ancak halka ve ülkemize çok faydalı olacağından da eminim. Kendisini canı gönülden tebrik eder, sağlıklı, huzurlu ve başarılı bir ömür dilerim.”

Gördüğüm kadarıyla gerek meslek hayatında, gerekse rahmetli Adil Aygöl zamanından bugüne dek Manisa belediyesinde üstlendiği görevlerinde ve icraatlarında arkasında en ufak bir şaibe uyandırmamıştır. Manisa’da her devrin değil, her devirde aranan bir adam olarak Manisa’ya önümüzdeki yıllarda daha verimli hizmetler ifa edeceğine inanıyorum.”

Büyük şehir Başkan vekili olarak ben de Mehmet Güzgölü Bey kardeşime minnettarım. Sayın Bülent Kar zamanında dar gelirli aile çocukları için eğitimci Mustafa Pala kardeşimle projesini hazırladığımız ve kurucu müdürlüğünü yaptığım MABEM dershanesine, Başkan Sayın Cengiz Ergün’ün desteğiyle sahip çıkarak il merkezinde ve ilçelerde şube sayılarını yaygınlaştırdı ve on binlerce öğrencinin eğitim görmesine vesile olmuştur.

Şu anda da BŞB Başkan vekili olarak uhdesinde bulunan BSKlübü ile BESOT’taki görevlerini başarı ile yürütmektedir.

Geleceğin Manisa’sında daha üst makamlarda yer alarak Manisa’ya daha kalıcı hizmetler sunacağına inandığım Sayın Mehmet Güzgölü Bey kardeşime başarı dileklerimi sunuyorum.

KEFAEDDİN ÖZ
VETERİNER
YUNUSEMRE BELEDİYE BAŞKAN DANIŞMANI

Süleymanlı kasabasında doğan Yunusemre Belediye Başkan danışmanı Kefaeddin Öz, Ortaokul ve lise çağlarında Akhisar'ın manevi dinamiklerinden ve Akhisar'ın gönlünde ve dimağında sevgiyle taht kuran müteveffa Şahin Hoca ile tanışır. İlk defa Şahin hocadan duyduğu “kalbin nuru din, aklın nuru ilimdir” sözü delikanlı Kefaeddin'in hayat boyu düsturu olur.

Hayvanlara olan sevgisi nedeniyle Elazığ Fırat Üniversitesi Veteriner Hekimlik fakültesini tercih eder. Lise döneminde Osmanlı, Türk, klasik antik çağ tarihine duyduğu ilgi, eski medeniyetlere beşiklik yapan ve Harput'un devamı olan Elazığ'da daha da artar. Öncelikle Elazığ Musikisi ve divanları konusunda yöresel çalışmalara amatörce devam eder. Fakültede başarılı öğrencilik hayatı devam ederken bulunduğu yörenin tarih ve kültür zenginliği onun Osmanlı, Türk, klasik, antik çağ tarihine merakını daha da artırır. Yüksek lisansını Fırat Üniversitesi'nde kendi branşında tamamlamasına rağmen sanat tarihi, tarih ve arkeoloji çalışmalarına ara vermeden devam etti ve bu alanda yapılan çalışmaları hiç aksatmadı.

Sanat Tarihi ve Arkeoloji eğitimini Anadolu Üniversitesi'nde tamamladı, İstanbul Üniversitesi Tarih bölümünü de

bitiren Kefaeddin Öz, aynı zamanda kültür çalışmalarında önemini kavradığı Dinler tarihi konusunda İlahiyat Ön Lisan Bölümünü bitirdi.

Mezuniyet sonrası Akhisar'da serbest veteriner hekim olarak çalışmaya başlayan Kefaeddin Öz, 1986/88 yılları arasında Karadeniz Ülkeleri İşbirliği çerçevesinde Çukurova Üniversitesi ile birlikte Karadeniz'e sahili bulunan ülkelerde Eko sistemin tespiti ve Fauna'nın kayıt altına alınması çalışmalarına uzman veteriner Hekim olarak katıldı.

1988 yılından itibaren Manisa İli ve civarında Saruhan Beyliğinden kalan kültür ve tarih varlıklarını, Osmanlı dönemi eserlerinin tespit ve etnografik tasnif çalışmalarına katıldı. Yine bu yıldan itibaren yurdun çeşitli yörelerindeki bilhassa Ege bölgesindeki klasik arkeoloji kazıları ve prehistorik yüzey araştırmalarına kazı heyeti üyesi olarak katılmaktadır. Hala TÜBİTAK, Adnan Menderes Üniversitesi arkeoloji bölümü ile ortaklaşa yürütülen Manisa İli Prehistorik Yüzey Araştırmalarını yapan gurubun üyesidir.

Ülkemizin Aigai, Ksantos, Truva, Çatalhöyük, Göbeklitepe ve dünyaca bilinen birçok arkeolojik alanlarda kazı çalışmalarına katılmıştır. Ülke Arkeolojisine katkılarından dolayı Prof. Dr. Engin Akdeniz'in önerisi Kültür Bakanı Ertuğrul Günay beyin talebi ile keşfedip tescilini sağladığı Eski Tunç Çağı Höyüğüne ismi verilmiştir..

2004 -2014 yılında İl Genel Meclisi Üyeliğine seçilen ve bu sürede AK Parti grup Başkanı olan ve İl genel Meclisinde Eğitim Kültür ve Turizm Komisyon başkanlığını yürüten Kefaeddin Öz'ün en büyük hedefi Akhisar'da ve Salihli'de müze kurmak ve Manisa Müzesinin yeni bir müze yapıp oraya taşımaktı. Hedefini gerçekleştirme konusunda büyük cabalar harcar. Bu konuda dönemin Kültür Bakanı Atilla Koç'u da ikna ederek Akhisar Müzesinin kuruluşunu tamamlamış, Sart Müzesinin de yeri tespit edilerek çalışmalara başlanmıştır. Yeni yapılan Manisa Müzesinin İl Özel İdaresi alanından 10 dekar

yer ayrılıp müze alanı ilan edilmesini sağlamıştır. Bu arada Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde Tarih, Sanat Tarihi, Arkeoloji ana bilim dallarının ve bölümlerinin açılması ve Osmanlı ve Osmanlıca kürsüsü kurulması konusunda kültür komisyonu başkanı olarak yoğun çalışmaları ve destekleri bulunmaktadır. Dr. Mehmet Çerçinin önderliğinde birçok sanat ve kültür çalışmalarında bulunan Kefaeddin Öz Uluslararası Yunus Emre günlerinin de koordinatörlük yapmaktadır.

Rumeli kökenli olan Kefaeddin Öz, yurt içinde ve yurt dışında da kültür çalışmalarına aktif olarak katılmaktadır. Makedonya, Bulgaristan, Bosna Hersek, Kosova, Karadağ Türk İslam Kültürü ve eserleri konusunda bilim heyetleri ile çalışmaktadır. Bu konuda birçok makale ve çalışması bulunan Kefaeddin Öz, yurt içi ve Uluslararası sempozyumlarda da tebliğleri bulunmaktadır. Bosna Hersek devleti ve Türkiye Cumhuriyeti beraber Ayvaz Dede, Şeyh İsa Somut Olmayan Kültür Mirası Unesco listesine dâhil edilmesi için çaba göstermiştir, Türk dünyasının Avrupa’da bıraktığı izler konusundaki çalışma tespit belgesel çekimlerine katılmış, il genel meclisini balkan diğer ülkelerinde kültür çalışmalarında temsil etmiştir. Kültür Bakanlığının tabiat, Türk ve antik çağ tarihi eserleri konulu fotoğraf çalışmalarına ve çekimlerinde rehberlik etmiştir. Halihazırda ülkemizde değişik Tarih Arkeoloji, Sanat tarihi konusunda çalışma yapan değişik kurum, dernek ve vakıflarda da üye ve katılımcı olarak çalışmaktadır. Akhisar’da dar gelirli aile çocuklarının öğrenim gördüğü Hilaliye Eğitim Vakfının da kurucu mütevellilerindendir.

Belediyeciliğe olan vukufiyeti ve birikimi nedeniyle kuruluşundan beri Yunusemre Belediye başkan danışmanlığı görevine getirilen Kefaeddin Öz; Tarihe ve tarihi eserle duyarlı Başkan Mehmet Çerçi’ nin İçerisinde her türlü tarihi dokunun özenle sergilendiği, Selçuklu - Osmanlı sentezi mimari ile yapılan, Osmanlı sosyal hayatını aksettiren, 2. Murat’tan 1. Mustafa’ya kadar, Fatih Sultan Mehmet, Kanuni Sulta Süleyman, 2. Selim, 3.

Murat, 3. Mehmet'in birebir heykellerinin yer aldığı, atölyesinde Osmanlı zamanında öne çıkan meslekler arasında Tezhip, Hat, Naht, Ebru, Telkari, Çini, Kazaziye gibi el sanatları çalışmalarından örneklerin bulunduğu “Yunusemre Kültür Parkı”nın Manisa’ya kazandırılmasında tarihe ve arkeolojiye tutkun Ke-faeddin Öz’ün gayretleri yadsınamaz.

Başarılı Veteriner Hekimliği yanında yaşamının büyük bölümünde mesaisini kültür ve hayır işlerinde harcayan, Ülkemiz, Manisa ve Akhisar’da tarihi ve arkeolojik kültürün canlanmasi ve ihyası konusunda çalışan, çabalayan bir kültür ve vakıf adamıdır.

**TİCARETTE SÖZLERİ SENET OLAN,
İYİLİKTE YARIŞAN ÜRPERLERİN
MANİSA TEMSİLCİSİ
M. REŞİT ÜRPER**

Medya hep kötü örnekleri öne çıkarıyor. Saçını süpürge yapıp çoluk çocuğunun rızkını kazanan, çocuklarını okutan anne- babaların namuslu davranışları ile dürüst ticaret hayatı olan esnaf ve şirketlerin örnek ticari ilişkileri maalesef ekranlarda yer almı-

yor, gazete sahifelerine yansımıyor. Kulağın duyduğuna, gözün gördüğüne gönül de alışır. Hep kötülerle ve kötü örneklerle insanımızın gözünü ve gönlünü kirletiyoruz. İyi, dürüst, güven duyulan güzel insanları da rol model örnek şahsiyetleri de dilendirelim ki, gençlerimiz kötülere değil, iyilere imrenerek onları örnek alsınlar.

Bergama’da faaliyet gösteren ÜRPERLER’in Manisa’daki temsilcisi Mehmet Reşit Ürper kardeşimi önce öğretmen arkadaşım Mehmet Yılmaz vasıtasıyla daha sonra da Manisa’daki sosyal faaliyetleri ile tanımıştım. Bergama’nın ticari hayatında önemli bir yeri olan ÜRPERLER’in Manisa’daki temsilcisi M. Reşit Ürper Beyefendiyi de Manisa’ya katkıları dolayısıyla bitme aşamasında olan “MANİSA’NIN DEĞERLERİ” adlı kitabımda yer vermeme rağmen, kitap çalışmamdan haberi olan Manisa

Bürokrasi ile Manisa'daki âkil dostlarımın "Reşit beyi kitabıma almamı hatırlatmaları", Reşit Bey kardeşim adına beni çok sevindirdi. Dolayısıyla dostlarımın da ısrarla kitabımda yer almasını istedikleri hizmet aşığı, sözü senet, dürüst, güvenilir insan Mehmet Reşit Beyefendiyi tanıtmak isterim.

Babası Bulgaristan göçmeni, annesi Bergama'nın yörügü, Ferizler köyünden kendi halinde bir ailenin çocuğu olan M.Reşit Ürper'in, anne – babasından başka hayatında unutamadığı üçüncü isim, ilkokul öğretmeni Seza Çeliker'dir. Babası küçük yaştan itibaren köy köy dolaşarak ayakkabı tamiri, sonrasında da at arabasıyla pazarcılık yaparken M.Reşit'in doğumu sonrası, geçirdiği elim bir trafik kazası sonucu tek ayağını kaybeder. Takma protez ayakla güç şartlarda pazarcılık, sonra da açtığı mütevazı bakkal dükkanıyla baba Yusuf Ürper'in üç çocuğunu okutmaya yönelik çabası, gayreti ve özlemi, öğretmen Seza Çeliker'in dikkatini çeker. Bu nedenle ailesini yakından tanıdığı öğrencisi M.Reşit'i kooperatif koluna seçerek simit satma görevi verir. Reşit'in ticaretle tanışması da böyle başlar. Kışın simit satan, yazları da ailesiyle birlikte tütün tarlasında çalışan M.Reşit, ilkokulu bitirdikten sonra Balıkesir İ. H. Okulu yurdu ve öğrenci evlerinde kendi yemeğini kendi yapan, kendi çamaşırını kendi yıkayan öğrencilik yılları başlar. Dolayısıyla genç yaşta "Hayat" mücadelesi öğrenci M.Reşit'i daha öğrencilik yıllarından itibaren olgun bir insan olarak hayata hazırlar.

İmam Hatip Okulundan sonra dışarıdan lise bitirme sınavlarına girerek İstanbul Pertevniyal Lisesi'nden mezun olan M. Reşit Ürper, doktor olma hayali ile girdiği Üniversite sınavında, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine kaydını yaptırır. M. Reşit Ürper, ailesinin kıt kanaat yardımıyla Tıp Fakültesinin Üçüncü sınıfına kadar gelir. Ancak ne var ki, hayatının en sevinçli, en hüzünlü yılları Üniversite eğitim yıllarıdır. İranlıların deyimiyle Büyük Şeytan Amerika'nın milletimizin gençlerini A ve B diye bölüp birbiriyle dövüştürdüğü, her gün üç beş gencimizin cinayete kurban gittiği yıllar. Doktor adayı M.Reşit ve Arkadaşlarının

anarşi ve terör nedeniyle okulda can güvenliği yoktur. Çünkü okul bahçeleri silah atış poligonu haline gelmiştir.

12 Eylül öncesi anarşi ve terör hareketlerinin doruk noktasına ulaştığı, o yıllarda, o günkü Amerikan elçisinin tabiriyle, Amerika'nın içimizdeki "Bizim Çocuklarının" da" daha fazla genç ölsün diye cinayetleri seyrettiği günler... (11 Eylül günü ülkemizde 27 insanımız cinayete kurban gittiği ve bunların da 11 tanesi de lise müdürü idi. O yıllarda Kırkağaç Lisesi Müdürü iken bana da silah çekilmişti. Yaşayacak ömrümüz varmış ki Allah'tan silah ateş almamıştı.)

Doktor adayı M.Reşit, aileden aldığı eğitim ve terbiye ile dini ve milli duyarlılığı olan bir gençtir. Üniversitelerdeki anarşi ve terör sebebiyle, can güvenliği kalmadığı için ailesinin de onayıyla beyaz gömleğini çıkararak baba evine döner. Dolayısıyla Mehmet Reşit'in doktor, baba Yusuf Ürper'in de doktor babası olma hayalleri sona erer. Ama Rabbimizin "Sizin çok arzu ettiğiniz şeyde şer, arzu etmediğiniz, istemediğiniz şeyde hayır vardır. Siz bilmezsiniz Allah bilir" buyruğu gereğince umutlarını kaybetmezler.

M. Reşit Ürper, diğer kardeşleri Jeoloji Mühendisi Reşit ve Sadullah ile baba Yusuf Ürper'i dinlendirmek üzere işlettiği toptan bakkaliyeyi devralarak ticarete atılma niyetlerini babalarına açarlar. Baba Yusuf Ürper çocuklarını karşısına alarak onlara ticari hayatlarında tükenmeyecek bir sermaye bırakır.

1- Çok çalışacaksınız 2- Dürüst olacaksınız 3- Tutumlu olacaksınız

Bu sermayeye kendi aralarında "Beraber çalışacağımız insanların liyakatine ve emeğine öncelik vereceğiz." Prensipleriyle ticarete atılan Raşit-Sadullah- M.Reşit ÜRPER kardeşler bugün önce Bergama'da daha sonra da Manisa'daki faaliyetleriyle Ege Bölgesinde gıda tedariki yapan bir şirket haline gelirler.

ÜRPER kardeşlerden M. Reşit Ürper, ticaretle iştigalin yanında yarım kalan Tıp eğitimi ve öğrencilik yıllarındaki yaşadığı

mahrumiyet nedeniyle dar gelirli aile çocuklarının eğitimi ile sosyal faaliyetlere ağırlık verir. Gençleri zararlı alışkanlıklardan koruma amacıyla Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkezi Gençlik Teşkilatında görev alır. Arkadaşları ile Kurucusu bulunduğu “Bergama Gençlik Kültür Derneği” ile de İzmir Ege Üniversitesi ve 9 Eylül üniversitesinden her hafta gelen akademisyenlerle gençlerimizi ,zararlı düşüncelerden koruma amacıyla milli, dini, ve tarihi konularda gençlere yönelik yoğun kültür çalışmalarında bulunur..

Ticaretin kuralları gereği, Manisa’ya elen M. Reşit ÜRPER, hacı, hacıyı Mekke’de bulurmuş hasebiyle Manisa’da ömrünü hayır işlerinde tüketen merhum Yüncü Yaşar’ı ve arkadaşlarını bulur. Ferden yapılan sosyal yardımları daha düzenli yapabilmek amacıyla Manisa Dostlar Eğitim ve Yardımlaşma Derneğinin kuruluşuna katılır ve bu derneğin kurucu Başkanı olur.2007-2016 yılları arasında Başkanlığını deruhte ettiği. Dernek vasıtasıyla her yıl tespit edilen 150 ile 200 çocuğun her türlü ihtiyacı dernek vasıtasıyla karşılanarak sünnet törenleri yapılır. Bunun yanında her yıl üniversitede okuyan dar gelirli aile çocuklarından 150-200 öğrenciye eğitim yardımı (BURS) verilir. Ayrıca ihtiyaç sahibi ailelerin odun, kömür ve gıda ihtiyaçları karşılanır.

Halka hizmet yolunda siyasetin de önemli olduğunu düşünen M.Reşit Ürper, siyasetten bir şey almak değil, siyasete katkıda bulunmak amacıyla siyasete girdiği partinin içinde merkez ilçe yönetim kurulu, il yönetim kurulu üyelikleri ile İl yönetim kurulu başkan yardımcılığı görevlerinde bulunarak siyasi hizmetin içinde de yer alır.

İnsanımıza ve ülkemize hizmet yanıklısı olan M.Reşit Ürper Manisa ve ilçelerinde ticaretle iştigal eden iş insanlarımızı bir araya getirerek Manisa MÜSİAD (Müstakil Sanayi İş Adamları Derneği)nin kuruluşuna öncülük eder.. MÜSİAD’da Başkanlık yaptığı yıllarda Manisa ve İlçelerindeki müteşebbis iş insanlarını bir araya getirerek, birlik ve beraberlik içinde büyük işler başarabileceği düşüncesiyle birbirleriyle tanışmalarını

sağlayarak onları ihracata özendirmek amacıyla yurt dışı gezileri tertip eder. Almanya-Belçika-Hollanda-Fas –Dubai vs. gibi ülkelere dış seyahat gezilerini organize eder. Gezilerde görülen yerlerdeki işletme ve fabrikaları yakından inceleyerek, üyelerinin görgü ve bilgilerini artırarak Arkadaşlarının ihracat konusunda cesaretlenmelerini teşvik eder.

MÜSİAD'ın yurt içi Şube toplantılarına katılır. Yurdumuzun dört köşesini dolaşan M.Reşit Ürper bu vesileyle birbirinden değerli ülkemiz genelinde birçok dostlar edinir.

Manisa'da Sivil Toplum Kuruluşu Aydınlar Ocağı, İlim Yayma Cemiyeti, Ensar Vakfı, Türkiye Diyanet Vakfı Toplantı çalışmalarına katılır. Manisa'da gerek sade vatandaşlardan, gerekse bürokrasiden önemli dostlar edinen Reşit Ürper, dostları vasıtasıyla Manisa'yı daha çok sever, dostları vasıtasıyla daha çok insana ulaşma, imkânı bulur.

M.Reşit Bey kardeşimin hayatında ikinci bir üç isim daha vardır ki; biri Tıp Fakültesinden Hocaların Hocası rahmetli Prof. Dr. Ayhan Songar, diğer iki isim ise Bergama'nın Manevi dinamiği Hasan baba ile Hasan babanın tavsiyesi ile tanıdığı Manisa'nın manevi dinamiği Şekerci Dededir. İnsanımızı sevmeye ve insanımıza hizmet etmeye Reşit beyin gönlünde bu üç gönül dostunun yeri tartışılmaz.

Raşit, Sadullah ve M.Reşit beylerin ticari hayatlarında sözleri senet olarak kabul edilir. Bu güveni sağlamalarında, rahmetli baba Yusuf ÜRPER olmak üzere Rahmetli Prof. Dr. Ayhan Songar ile gönül insanı Bergamalı Hasan baba ile Şekerci Dede'nin payı büyüktür.

Şunu asla unutmayalım hayatta aldatmak isteyenler en çok aldanmış kişilerdir. Ticarete aldanmak istemeyenler baba Yusuf Ürper merhumun çocuklarına miras bıraktığı 1- Çok çalışacaksınız, 2- Dürüst olacaksınız, 3- Tutumlu olacaksınız. Sermayesini siz de baba sermayesi olarak kabul edin. Kabul edin ki hem zarar etmeyin hem de itibar kaybetmeyin.

“OSMAN KAAAN VE KAAANLAR ÂİLESİ”

Güzel ahlakı yaşayamayan toplumların sosyal hayatını, bakımsız tarlayı kaplayan ayırık otu gibi kötü hasletler kaplar. Bu nedendir ki, son yıllarda sosyal hayatımızın gündemini kötüler, kötülükler ele geçirir oldu. İyiler ve iyilikler kimsenin dikkatini çekmiyor. Alın teriyle çokluk

çocuğunun rızkını kazanan, çocuklarını okutan anne babaların namuslu davranışları ile dürüst ticaret hayatı olan esnafın ve şirket sahiplerinin örnek iş hayatları maalesef yazılı ve görsel yayınlara yansımıyor, toplumun dikkatini çekmiyor. Kulağın duyduğuna, gözün gördüğüne gönül de alışır. Hep kötülerle ve kötü örneklerle insanımızın kulağını ve gözünü kirletiyoruz. İyi, dürüst, güven duyulan güzel insanları, rol model örnek şahsiyetleri de dillendirelim ki, gençlerimiz kötülere değil, iyilere imrenerek onları örnek alsınlar, hayatlarını ve ilişkilerini ona göre tanzim etsinler.

Akhisar’a her gidişimde, merkezi İstanbul’da bulunan KAAANLAR aile şirketinin Akhisar’daki zeytin işletmesinin başında bulunan Sayın Hasan Bey kardeşimi ziyaret etmeden geçemem. Aramızda asgari değil, azami müştereklik var. Güler yüzlü, sevimli, sempatik, mü’min, müteedeyyin, mütevazı bir kardeşim.

Dostluktan öte kardeş ilişkileri içinde oluşan arkadaşlığımız sonucu Hasan beyden dinlediklerimi her zaman yazıya dökmek istedimse de, razı olmadı. Ama bu ziyaretimde, diğer insanlara örnek olması açısından bu tür başarıların da yazıya dökülmesi konusunda kendilerini ikna ederek rızasını aldı

Pekâlâ, bugün Türkiye'nin önde gelen aile şirketlerinden KAANLAR kimdir, kimlerdir?

KAAN kardeşler Trabzon'un Vakfikebir ilçesinin Düzlük köyünden, merhum Şükriye hanımefendiden olma rahmetli Hacı Hafız Hasan Kaan'ın 6'sı oğlan, 4'ü kız çocuklarıdır. Marangoz atölyesinde gece gündüz çalışarak, çocuklarını namerde muhtaç etmeden rızıklarını temin eder, onları dini eğitimlerinden sonra okullarda okutur. Kardeşlerin ortancası Hafız Osman Kaan, asker dönüşü 1969 yılında bir toptancının yanında fason ürünleri bakkallara dağıtan servis şoförü olarak işe başlar. 1972 yılında ise kardeşi Hasan Kaan, Osman Kaan'ın yanına gelerek berberce iş hayatına atılırlar ve 1984 yılına kadar da berberce çalışırlar. İşi öğrenen Osman Kaan 1984 yılında Tekirdağ'ın Malkara ilçesinin Çavuş Köyündeki Mandırayı satın alarak kardeşleriyle beraber ticarete atılma fikrini babaları Hasan efendiye açarlar. Baba Hacı Hafız Hasan merhum, oğlu Osman Kaan'ın fikrini; "1- Sizin ve çoluk çocuğunuzun kurasına haram lokma girmeyecek 2- Gariplerin duasını alacaksınız 3- Din hizmetlerine önem vereceksiniz." Nasihatiyle ticaretlerine olur verir.

Osman Kaan, Hasan Kaan'la birlikte erkek kardeşleri İsmet, Hikmet, Bekir, Mustafa'yı toplayarak birlikte şu kararı alırlar: "1- Anne baba duasını alacağız, 2- Gariplerin duası ile birlikte din hizmetlerine önem vereceğiz. Ve babamızın vasiyetine titizlikle riayet edeceğiz"

Mandıra ile başlayan ticaretten sonra Bursa Gemlik'te zeytin imalatına girerler. Bu arada işler geliştikçe baba vasiyetini unutmaksızın İstanbul'un Han köşelerinde yarı aç, yarı tok kimsesiz garibanları bulurlar. Onları ihtiyaç duydukça işe alırlar. Onları

giydirebilirler, i  e ve ibatelerini eksiksiz kar  ırlarlar. Gereğinde onlara bakkallardan tahsil edilen para çantalarını teslim ederler. Onlara güven verirler. Garibanlar ise bu güvene layık olmak için kendilerini şirketin bir mensubu olarak görürler.    e gelir-giderken onlara serviste, bir program d  hiline ya bir sure ya da itikadı ve fıkhı konularda bir şeyler öğretirler. Garibanlar hem maddi, hem de manevi açıdan kendilerine değer verildiğini görünce,   irketi Kaan kardeşlerden daha çok   z  msenler, daha çok benimserler ve zamanla garibanlar içerisinden kendi işini kurmak isteyenlere de yardımcı olurlar. Daha önce han köşelerinde kalan, sosyal imkânlara sahip olmayan garibanların, şirketin kendilerine verdiği değer karşısında i  e daha çok sarılmalarıyla KAANLAR aile   irketi günden güne büyümeye başlar. Zeytin ticaretinde ve imalatında talebi karşılamakta güçlük çeken   irket, Akhisar'a açılır. Bugün Trakya'daki Mandıra mamulleri ile Bursa ve Gemlik'teki Zeytin ticaretiyle ülkemizin önde gelen aile şirketleri arasında yerini alır.

Bu büyüme karşısında   irket tekrar bir durum değerlendirmesi yapar. Baba vasiyeti "Garibanların duasını", "TOPLUMUN DUASINA" dönüştürmek üzere "KAANLAR VAKFI"nı kurarlar. Yıllar içinde aile şirketinin kazançlarına göre yardım faaliyetlerini de artıran Kaanlar Vakfının 2020 faaliyet raporuna göre;

A- Yurt içinde:

1- Ülkemizin muhtelif illerindeki Kaanlar Vakfına ait 467 eğitim kurumunda okuyan 37.022 öğrenciye eğitim desteği,

5-   lkemiz genelinde 497 aileden 400'ne nakdi yardım, 97 sine de ayni yardım,

3- Kom   ularımızda meydana gelen savaşlar nedeniyle ülkemize gelen muhacirlerden 5. 635 aileye ayni ve nakdi yardımın yanında, muhacir çocuklarından 580 çocuğa ayni ve nakdi yardım, okullarda okuyan 167 öğrenciye de burs imkânı sağlanmıştı.

4- Ramazan aylarında 2.367 kişiye yardım zarfı, 1000 aileye de gıda yardımı.

5- Kurban organizasyonunda 93 kişiye kurban hissesi, 1.123 kişiye yardım zarfı,

6- Kalıcı eserler olarak 2 Külliye, 2 Cami, 2 Medrese,

7- Gıda olarak günlük 1000 kişinin ekmek ihtiyacı ile Manisa Sarı Ahmet Paşa Aşevi ile fakir ve fukaraya sıcak yemek dağıtımı

B-Yurt dışı yardımlarında, başta Filistin, Kazakistan, Kosova, Sırbistan,, Somali olmak üzere;

1- İhtiyaç sahibi ailelerden 850 aileye kurban yardımı,

2- Filistin’de görev yapan doktorlara % 100 oranında maaş desteği,

3- Kosova, Kazakistan, Sırbistan’da 415 öğrenciye eğitim desteği ve kalıcı eser olarak 3 adet medrese inşası,

4- Somali’de 1 adet camii,

5- Filistin’de 200 aileye Ramazan yardımı olmak üzere yardım faaliyetlerini sürdürmektedir.

Baba duası “Garibanların duasını alın!” vasiyetini hedef büyüterek “TOPLUMUN DUASI”na dönüştüren vakfın tek amacı Rabbimizin “Onlar hayırda birbirleriyle yarışır” buyruğuna nail olmaktır. Bey veya beyefendi olarak anılmaktan ziyade “Gariban Osman” olarak anılmayı seven Kaanlar Aile şirketinin kurucusu başta Gariban Osman Kaan olmak üzere, tesanüt içinde birinci, ikinci ve üçüncü nesil olarak aile bireylerinin şirketin muhtelif kademelerinde görev yaparak büyüttükleri aile şirketi, vakıf olarak yardımlarının dışında, on bine yakın insanın rızık kapısı haline gelmiştir.

Kaanlar Vakfı “İmanı yücelten haslet cömertliktir. Cömert insan meyve veren bir ağaç gibidir. Kalbin yumuşaması, fakirin doyurulması, yetimin başının okşanmasıyladır. Kıldığın namaz sana çobanlık eder, verdiğin zekât ise kasana bekçilik yapar. İnfak edilmeyen mal, akarı olmayan suya benzer (Kokuşur).

Ekin eken önce ambarı boşaltır, ama sonra hâsılatı ile dolar taşar” inancıyla, her geçen yıl yardımlarını artırarak gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında daha çok garibana, daha çok yetim ve yoksula ulaşmaya çalışmaktadır.

Gönlü güzel olanın niyeti de, söylemi de, eylemi de güzel olurmuş. Gönülleri, niyetleri, ticarete senet olan sözleriyle dilleri güzel, yardım faaliyetleriyle de toplumun duasını alarak garip gurabanın gönüllerini ferahlatan Kaan kardeşlerin kazançlarını Rabbim, baba vasiyeti gereğince helalinden bereketli kılsın, Vakıfları vasıtasıyla da daha fazla garip gurabaya, yetim ve yoksula umut olsun. Amin...

HAYIR – HASENAT VE VAKIF ADAMI BURHAN KURTOĞLU

Birçok yazımda Almanya’da aile konusunu ayrıntılarıyla kitaplarımda/konuşmalarımda anlatmışımdır. İnternete girerseniz bugün Avrupa ülkelerinde evlilik dışı doğan çocukların oranı yüzde elliye geçmiş durumdadır. Bu tespitle de Avrupa ülkelerinde ailenin ne kadar SOS verdiğinin en büyük delilidir. Maalesef bugün dünyada her geçen gün erozyona uğrayan aileyi güçlendirmek ve bizim de var olan aile bağlarımızı korumak amacıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Tayip ERDOĞAN, Başbakan iken 16 Mayıs 2008 tarihinde başlattığı “**BİZ BİR AİLEYİZ**” sloganıyla aile bağlarının kuvvetli olarak yaşandığı ülkemizde, Manisa’ımızda, Manisalı aileleri temsilen “**Biz Bir Aileyiz**” sofrasına eşiyile birlikte Sayın Burhan Kurtoğlu davet edilmiştir. Mütevazı aile yaşantısıyla Manisa’da herkes tarafından yakinen bilinen vakıf ve hayır işleriyle ömrünü geçiren tüm Manisa’nın tanıdığı sanayici Sayın Burhan KURTOĞLU’nun örnek kişiliğini ben de siz okurlarımla paylaşmak istedim. Bu tür şahsiyetleri tanıyalım ve tanıtalım ki gelecek nesillere de örnek şahsiyetler olarak miras bırakalım. Burhan KURTOĞLU kimdir? Nasıl Manisa’da su denince Bakkal Sadullah Bulgulu akla geliyorsa, hayır hasenat işlerinde de Manisa’da ilk akla gelen isim Sayın Burhan KURTOĞLU abimiz akla gelir. Doğma büyüme Manisalı olan Burhan KURTOĞLU fakir bir ailenin çocuğu olarak Manisa’da dünyaya gelir. Başarılı bir iş hayatından sonra da Manisa’nın sosyal hayatında önemli yeri bir vardır.

Burhan Kurtoğlu 2008 yılının 16 Mayıs'ında Başbakanlık Aile Ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından Manisalı aileleri temsilen örnek aile reisi seçildi. Türkiye'de özellikle de Manisa'da plastik sanayinin öncülüğünü yapan Burhan Kurtoğlu bu arada Sivil toplum kuruluşlarıyla olan münasebetini hiç bir zaman ihmal etmez. Sırasıyla, sanayici, imalatçı, ziraatçı 12 yıl Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı , Ege Bölgesi Sanayi Odası başkan Yardımcılığı, Özel Huzur Evi vakfının başkanı ve kurucusu , Polis Spor Gücü II. Başkanı, Yerel gazete de köşe yazarı , uzun yıllar İl Sosyal Dayanışma Vakfı üyesi olarak çalışan Burhan Kurtoğlu iş, ticari ve sanayi hayatını tamamen oğlu ve yeğenlerine bırakarak geri kalan ömrünü tamamen vakıf ve hayır işlerine adanmıştır. Uzun yıllardan beri fahri olarak görev yaptığı Sosyal Dayanışmanın yanında, Bir kaza sonucu genç yaşta kaybeden kızı anısına Fatih Anadolu Lisesinin konferans salonunun tefriş etmesi, Emir Çavuş Vakfından olup Yarhasanlar Camii'nin yeniden inşasında bedelinin üçte birini karşılayarak bugünkü modern hâle gelmesine sebep olmakla birlikte aynı zamanda Sultan II. Beyazıd'ın eşi Hüsnüşâz Hatun Camii'nin bakım giderlerinin de yarısını karşılamıştır. Yarhasanlar Camii'nin bugünkü konumuna kavuşmasında gayretleri büyüktür. Hâlen de bu caminin Koruma Derneği Başkanı olarak görevini sürdürmekle birlikte Ramazan ayında ve kandil gecelerinde bu caminin şadırvan musluklarından şerbet akıtarak tarihi bir geleneğimizin da yaşamasına ve yaşatılmasına vesile olmuştur. Yarhasanlar Camii, bir zamanlar ilin en garip camisi iken, mimari açıdan farklı yapısıyla ilin en bakımlı camilerinden biri hâline gelmiştir. Burhan KURTOĞLU, vakıf dostu hayırsever bir insandır. Manisa Belediye Başkanı Bülent KAR'ın öncülüğünde hayırsever arkadaşları Belediye Başkan Yard. Recep Kafes, emekli Saruhan İlçe Milli Eğitim Müdürü İsmail Önal, Mustafa Özer, Mehmet Topbaş Sadullah Bulgulu, rahmetli Yaşar Uğur, İsmail Kadioğlu ve merhum terzi Adnan Turan ile beraber kurduğu "Gönülden Gönüle" yardım derneği marifetiyle

de Manisa ve köylerinde birçok yoksul ailenin hâmilîliğini üstlenmiş bulunmaktadır. Yoksul ailelerin ev eşyası, beyaz eşya, giysi ve gıda gibi birçok ihtiyaçlarını karşılayarak sosyal açıdan Manisa’da büyük bir boşluğu doldurmaktadırlar. Bugüne kadar dernek vasıtasıyla 82 değil, 820 de değil, 82. 000 insana aynı yardımlarda bulunmuştur. Tam bu sırada kendisine sordum. “Ağabey! bu yapılanlar küçümsenecek şeyler değil. Bunları yaparken nefsinde kibire ve gurura yönelik bir kıpırtı oluyor mu?” dediğimde, **“Kadirim aşçının elindeki kepçe kime ne verdiğini bilir mi? biz Gönülden Gönüle Derneği olarak arkadaşlarımla ben, Manisa’nın kepçesiyiz. Manisalıların verdiğini yine Manisalıya dağıtıyoruz.”** diyerek, beni mahcup etti. Burhan ağabey bu yardımları ile Manisa’da sosyal dayanışmanın da öncülüğünü yapmaktadır. Kurucusu bulunduğu **Gönülden Gönüle Derneği’nin Başkanlığı** yanında, Huzur Evi Vakfı Dinlenme Evi’nin de fiilen başkan yardımcılığını da yürütmektedir. İleri yaşına (81) rağmen günlük mesaisinin büyük bir bölümünü hayır ve vakıf işlerinde koşturmakla geçirmektedir. Bir gün kendilerine **“Burhan ağabey bu yaşına rağmen bir taraftan dernek, diğer taraftan Sosyal Dayanışma Vakfı, huzur evi ve diğer sosyal etkinlikler sizi yormuyor mu?”** dediğimde, **“Kadirim bu yolda koşturmak bana iyi geliyor ve beni zinde tutuyor. Allah’a şükür şu anda kendimi bir delikanlı kadar zinde buluyorum. Allah ömür verdiği müddetçe son nefesime kadar bu yolda koşturmaya devam edeceğim”**

Burhan ağabeyinin bu cevabı karşısında **“Allah uzun ömürler versin”** demekten başka ne denir? Her canlı, fanidir. Her fani de ahrete intikalden sonra unutulmamak ve hayır dua ile anılmak ister. Her tören rahmetli Akif’in sözleriyle başlar, her pazartesi okullar onun sözleriyle açılır, her Cuma rahmetlinin sözleriyle kapanırken;

*Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince
Günler şu heyulayı elbet silecektir*

*Rahmetle anılmak budur amma
Sessiz yaşadım kim beni nerden bilecektir?*

Diğer, unutulmama arzusunu dile getirmektedir. Rahmetli Akif yazdığı İstiklal Marşıyla nasıl unutulmuyorsa, Manisa'da da su denince Bakkal Sadullah, hayır hasenat işlerinde de Burhan Kurtoğlu unutulmayacaktır. Yukarıda da arzettiğim gibi Manisa'da elinin değmediği çeşme bırakmayan su adamı Bakkal Sadullah Bulgulu ile ileri yaşına rağmen halen mesaisinin büyük bir bölümünü hayır- hasenat ve vakıf işlerinde koşturmakla geçiren Burhan ağabeyimiz Manisa'da hayır hasenat işlerinde örnek alınacak iki şahsiyettir. **(Allah her ikisine de hayırlı, huzurlu, sağlıklı uzun ömürler versin.)**

Benim yazıya döktüklerimi Manisa halkı da bilmekte ve bu değerlerin çalışmalarını takdir etmektedirler. **Söz uçar yazı kalır derler.** Benim amacım Manisa'nın değerlerini yazıya dökerek geleceğe taşımaktır. Ola ki bu değerlerin gelecekteki kuşakları ve Manisalıları **"Dedelerimiz ve ecdadımız bunu yapmış ben de devam ettireyim"** gibi bir düşüncenin oluşması için kaleme aldım. Manisa'nın değerlerini de yazmaya devam edeceğim. Kötüler ve kötülükler unutulmadığı gibi istedim ki iyi insanlar ve iyilikleri de unutulmasın. Umarım benim bu niyetime sahip çıkacak nesiller olacaktır. Su adamı bakkal Sayın Sadullah Bulgulu ile hayır – hasenat ve vakıf adamı Sayın Burhan Kurtoğlu Ağabeyimize Allah'tan hayırlı uzun ömürler diliyorum. Cenab-ı Hak gayretlerini bereketli ve daim eylesin.

MANİSA'DA SU- ÇEŞME DENİNCE AKLA GELEN İSİM SADULLAH BULGULU

Sadullah BULGULU ismi, Manisa'da insanların kafasında hemen su ve çeşme çağrışımı yapar. Manisa'da su ve çeşme ile özdeşleşen **Sadullah BULGULU'yu** tanımak için önce anne tarafından dedesi olan **Merhum Mehmet Ali SUYOLCU'yu**

tanımamız gerekir. Merhum Mehmet Ali SUYOLCU'yu tanıdığımız takdirde Sadullah BULGULU'yu daha iyi tanıyacağınızı ve size daha kolay tanıtacağımı umuyorum.

Merhum Mehmet Ali SUYOLCU bir Çanakkale gazisidir. Manisa, İstiklal Savaşında Yunanlılar tarafından işgal edildiğinde, halkın örgütlenip ayaklanmaması için başta Çanakkale gazisi Mehmet Ali Efendi olmak üzere şehrin ileri gelenleri işgal komutanı tarafından tutuklanarak hapse atılır. Manisa'da bir müddet sonra bazı çeşmelerin suyu azalırken bazılarının da suyu akamaz olur. İşgal komutanı çeşmelerin durumunu sorar. Çeşmelerin durumunu ve su kaynaklarını en iyi bilen kişinin Mehmet Ali Efendi olduğu, ancak kendisinin hapse atıldığı söylenir. Bunun üzerine Mehmet Ali Efendi hapisten çıkarılır, çeşmelerin bakımı için görevlendirilir. Kurtuluş Savaşında Yunanlılar denize döküldükten ve Cumhuriyet ilan edildikten sonra soyadı kanunu çıkarılınca soyadı almak üzere Nüfus Müdürlüğüne gider. Dönemin nüfus müdürü Mehmet Ali Efendi'ye sormadan "Senin soyadını '**Suyolcu**' olarak verdik Mehmet Ali Efendi. Bu iş için senin buralara kadar gelmene gerek yoktu." diye bir nükte ile '**Suyolcu**' soyadı kendisine bu şekilde verilir.

Rahmetli Mehmet Ali SUYOLCU bu çeşmelerle ilgilenirken Belediyenin veya herhangi bir kurumun maaş alan resmi görevlisi değildi. Çiftçilikle uğraşan rahmetli, işinin dışında kalan zamanlarını hep su çıkarmak ve çeşme bakımı yapmakla geçirirdi.

İşte Manisa’da yediden yetmişe herkesin tanıdığı Sadullah BULGULU, SUYOLCU soy ismi verilen rahmetlinin torunudur. O da tıpkı dedesi gibi özel işinin dışında kalan zamanlarını çeşmelerin bakımı ve yeni çeşmelerin yapımı ile geçirir.

Toprak altındaki gördüğü veya göremediği suyu açığa kavuşturarak çeşme haline getirir. Toprak altındaki suyu tespit etmede mübalağasız bir jeoloji mühendisi kadar bilgi ve tecrübeye sahiptir. Bugün Manisa’da ecdat yadigarı vakıf çeşmelerinin canlılık kazanmasında, kurnalarından şırl şırl yayla suyu akmasında onun emeği ve gayreti tartışılmaz.. Kendisinin bulup çıkardığı su ile yapılan çeşmelerin sayısı da oldukça fazladır. Bunun yanında olabildiğince de mütevazıdır. Bu kitabı yazarken Manisa ve köylerine kazandırdığı çeşmelerin hiç olmazsa birkaç tanesinin başına, kendisinden sonra gelecek nesillere örnek olması açısından “**Sadullah Bulgulu**” ismini yazdırması için özellikle kendisinden rica ettiğimde “**OLUR**” sözünü alamadım. Sadece yüzü kızardı. Ve şu cevabı verdi:

“Dedem de yaptırdığı hiçbir çeşmeye ismini vermemiş.” Hele şu Sultan Yaylası su hikâyesini anlatınca “Sadullah BULGULU”yu daha iyi tanıyacağınızı umuyorum.

Sultan Yaylası, Manisa’nın sırtını yasladığı Spil Dağı eteğinde 850 rakımlı bir sayfiye yeridir. Türkiye’de hiçbir şehir 15 km yakınında böyle bir yaylaya sahip değildir. İsmi de Fatih Sultan Mehmet’ten almaktadır. Fatih, Manisa’daki şehzadeliği sırasında burada ders çalıştığı için onun anısına, “Sultan Yaylası” olarak anılır. Sultan Yaylası kirazı, soğuk ve bir o kadar da tatlı suyu ile meşhurdur. Yaylada günden güne artan evler ve düzensiz su kullanımı sebebiyle komşular ve kırk yıllık dostlar arasında bile kavgınlıklar, hatta kavgaya dönüşen vukuatlar meydana gelmeye başlar. Bu tehlikeyi sezen Sadullah

BULGULU, Sultan Yaylası Dernek Başkanı **Ergun TUATAY**, **Mehmet BAŞTUĞ**, **Âdem YÜKÜM** ile birlikte 150'şer tonluk iki tane su deposu yaptırarak yaylada her gün çıkan münakaşayı ve ağız kavgalarını önlemişlerdir. Şayet onların bu önderliği olmamış olsaydı, yaylada ileriki yıllarda su yüzünden komşular arasında çok nâhoş olaylar olabilirdi. Bu hayırlı hizmetleriyle komşular arasında doğabilecek kırıncı olayları önlemiş oldular. Yayla sakinleri kendilerine şükran borçludurlar.

Bu işleri yapanlara, bu kadar işi para ile yaptırmak mümkün değildir. Bu kişiler zaten parası olan varlıklı insanlardır. Bu işler ancak ve ancak Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla yapılan hayır işleridir. Hayır düşüncesi olmayan insanlara bu yapılanları anlatmak da mümkün değildir. Allah, Sadullah BULGULU gibi insanların sayısını ve sevap işleme gayretini artırarak devam ettirsin.

Bir örnek olması açısından Sadullah BULGULU'nun yaptığı veya onararak canlılık kazandırdığı çeşmelerin bir dökümünü aşağıya vermek istiyorum:

1. Bozköy Dinlenme Evi yayla suyu çeşmesi (Burhan KURTOĞLU ve hayırseverler ile birlikte)

2. Hâki Baba Camii'nin çeşmeleri

3. Kaynak Mahallesiindeki Gönen Çeşmesi

4. Kaynak Mahallesiindeki Bozköy Çeşmesi

5. Şeyh Fenarî Camii duvarına bitişik olan çeşme

6. İzmir Caddesindeki Kara Ahmet Çeşmesi

7. İki Lüleli Çeşmesinin borularının yenilenmesi

8. Arap Alan Camii'nin Çeşmesi

9. Narlıca'daki Mahzen Çeşmesi

10. Lala Paşa Camii'nin Çeşmesi

11. Lalapaşa Mahallesiindeki Kaval Çeşmesi

12. İshak Bey Mescidi'nin Çeşmesi

13. Murat Germen İlköğretim Okulu köşesindeki Şehit Çeşmesi

14. Muradiye Camii'nin Şadırvan Çeşmeleri

15. Tarihî Müze Çeşmesi
16. Sadullah Bakkalı karşısındaki Dostlar Çeşmesi
17. Ali Rıza Çevik İlköğretim Okulu bitişiğindeki Çakır Çeşmesi

18. Ulu Park Köşesindeki Kuyumcu İsa Çeşmesi

19. **Dr. Fahrettin ER** ile birlikte Moris Şinasi Çocuk Hastanesinin bahçesinde yayla suyu akan Moris Şinasi Çeşmesi.

20. Spil Dağı Millî Parkı yolundaki İrfan Amca Çeşmesi (Armut Suyu olarak da bilinen bu çeşme, tamamen Sadullah BULGULU tarafından yaptırılmasına rağmen yine kendisi gibi Manisa'da çeşmelerle ilgilenen kimi kimsesi olmayan merhum Hurdacı İrfan'ın ismini vermiştir rahmetliye bir vefa borcu olarak. Bu çeşmenin suyu şifalı olup böbrek kumlarını ve böbrek taşlarını döktüğü söylenmektedir.

20. Yine Spil Dağı Millî Parkı yolundaki Dostlar Çeşmesi

21. Sultan Yayla'sındaki caminin karşısında Sultan Çeşmesi

Sadullah BULGULU'nun bu çalışmalarını yakinen bilen bütün belediye başkanları ve su müdürleri merhum **Halis ORHAN** ile eski su müdürü **Erdal NOHUTÇU** Beyler plan ve projeleriyle Manisalı hayırseverler de imkânları dâhilinde Sadullah BULGULU'ya bu hayırlı çalışmalarında destek olmuşlardır.. Sadullah BULGULU Bey'in bu çalışmalarında en büyük yardımcılarından biri de benim diyen birçok delikanlıya taş çıkartacak 87 yaşındaki **Ferhan KAYADEDE** amcamızla, **Yılmaz TÜM-TÜRK** kardeşimizin isimlerini de unutmamak lazım.

Bütün bunlara ilave olarak geçtiğimiz yıllarda Spil Dağı Millî Parkı yolunda yanan orman alanına çam ve selvi ağaçları dikerek yaz aylarında bu ağaçları sulayarak ağaçların tutmasını sağlamıştır. Yine bu ağaçların bakımı ve korunması bizzat kendisi tarafından yapılmaktadır. İnaniyorum ki her şehirde bir Sadullah BULGULU'nun bulunması halinde o şehrin su ve çevre meselesi büyük oranda çözülmüş olacaktır.

Allah kendilerine hayırlı huzurlu ömürler versin gayretlerini daim eylesin.

İSTANBUL -MANİSA İLİ VE İLÇELERİ HİZMET VAKFI'NIN KURUCU BAŞKANI ERCAN OĞUZ

İstanbul'daki Manisalılar Vakfının ismini, bu vakfın faal üyelerinden Sayın Önder Güzelarslan'dan duymuştum. Daha sonra yakından takip ettiğim kadriyle Manisa İli ve İlçeleri Hizmet Vakfı'nın, Manisa İli ve İlçelerine yaptıkları eğitim destekleri bir eğitimci olarak dikkatimi çekmişti. Ve sonra çalışmalarından gıyaben tanıdığım Vakfın Kurucusu Ercan Oğuz beyin aslen Manisa'lı olmakla beraber İstanbul'da doğan Manisa'lı olduğunu öğrendim.

“Manisa’ya Hizmetleriyle Değer Katanlar” kitabımda yer alacak isimleri tespit ederken listemde yer alan Ercan OĞUZ bey kardeşimin Manisa’dan akıl dostlarıminin da Ercan OĞUZ beyi dillendirmeleri beni memnun etti. Demek ki toplumun yararına akıtılan terler ve üretilen hizmetler gözden kaçmıyor.

Aşağıda tespit edebildiklerimle Manisa ve ilçelerine katkıda bulunan vakfın kurucusu Sayın Ercan OĞUZ kimdir ve Vakıf olarak Manisa’ya katkıları nelerdir?

Buyurun hep beraber yakından tanıyalım:

Manisa Kula’lı bir ailenin evladı olarak 1966 yılında İstanbul’da dünyaya geldi. Doğduğu Fatih ilçesinde Yavuz Sultan Selim İlkokulu ve Ahmet Rasim Ortaokulundan sonra, Pertevniyal

Lisesini bitirdi. Önce Uludağ Üniversitesi Pazarlama Bölümü, sonra Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümünden mezun oldu.

Yedek subaylık görevinden sonra, önce özel sektörde çalışmış daha sonra kendi işini kurmak suretiyle yaklaşık 30 yıllık ticari hayattan sonra emekliye ayrılmıştır. Evli ve 1 çocuk babasıdır.

2007 yılında kurulan İstanbul Kulalılar Derneği'nin Başkanlığını yaparken 2014 yılında Manisa İli ve İlçeleri Hizmet Vakfı'nın kurucu başkanı olarak görev aldı. Halen bu iki kuruluşun başkanlığını yürütmektedir.

Manisa'ya bıraktığı hayır eserleriyle meşhur, mesir macunu yapılmasına ve saçılmasına vesile olan Ayşe Hafsa Valide Sultanın İstanbul Fatih Yavuz Selim Camiinde bulunan türbesi 1894'te yaşanan büyük İstanbul depreminde yıkılmıştı.

İstanbul'da yaşayan bir Manisalı olarak Valide Sultanın yıkık olan bu türbesinin yapımı konusunda çalışmalara başlamış ve Manisalı hemşerileriyle yapımına vesile olmuştur.

Yavuz Sultan Selimin hanımı ve Kanuni Sultan Süleyman'ın anneleri olan Ayşe Hafsa Valide Sultanın 123 yıldır yıkık duran Türbesinin orjinal fotoğrafı Ercan Oğuz'un 6 aylık araştırması sonucu Alman Konsoloslugu arşivinde haliç manzaralı fotoğraflar arasında minik bir görüntüsü bulunmuş, daha sonra ölçekleri korunarak büyütülmüş ve Anıtlar kuruluna sunulmuştur. Anıtlar Kurulunun orijinal resim olduğunun onayı ile hemen yapımı için çalışmalara başlamıştır.

3 kez Anıtlardan geçerek ve 3 kez de ödenek bulunarak 7,5 yılda yapımı tamamlanmıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, T.B.M.M Başkanı Sayın İsmail Kahraman önderliğinde ve devlet adamlarının katılımıyla açılışı yapılan türbe, İstanbul'da Manisalıların ecdada saygı nişanesi bir eser olarak tarihteki yerini almıştır.

Her yıl vefat yıldönümünde İstanbul'daki kabri başında Manisalıları olarak Validemiz yâd edilmektedir.

Ayrıca başkanlığını yaptığı Vakıf vasıtası ile 11 yıldır yerinde (sandukası üzerinde) bulunmayan Yavuz Sultan Selim Hânın hilafet kaftanının yerine getirilmesine yine Manisalılar olarak vesile ve muvaffak olmuştur.

(Not: Kaftan, üzerine İbni Kemal'in atından sıçrayan çamur ile de meşhur olmuştur)

Ercan Oğuz tarafından kaleme alınan ve "Ayşe Hafsa Valide Sultan ve Manisa Vakfı" adıyla basılan kitap hem türbe hem de kaftan sürecini anlatmakta ve içindeki evrak, resim, dilekçe ve yazışmalarla belge niteliği taşımaktadır.

Bir diğer çalışması Yunus Emre Hz'lerinin Manisa sınırları içinde medfun olduğunun ispatı üzerinedir. Bu konu için konuşma ve Tv programlarına katılmıştır. Elindeki, özellikle Çağatay Uluçay'ın çalışmaları ve arşivlerden bulunan belgelerle bunu ispata gayret etmiştir.

Bilahare Kula'nın Emre köyündeki tarihi hamamların, çeşme ve (ileride bir kazı ile ortaya çıkabilecek) medresenin yapımı için "üçlü protokol" yaptırmayı başarmıştır. İlk ödeneğinin dönemin Valisi Halil İbrahim Daşöz zamanında verilmesine vesile olmuşlardır.

Günümüzde tamamlanmasına çalışılmakta olan bu yapılar bitirildiğinde cami, medrese (zaviye), çeşme, hamam, türbe gibi eserlerin ortaya çıkması ve de Yunus Emre'nin Tabduk Emre'nin ayakucunda yatıyor olması teziyle birleşerek Manisa'nın Yunus Emre Hz. yattığı yer hususunda ön plana taşınması söz konusu olabilecektir.

Bir başka çalışması tüm Osmanlının özellik Manisa'nın Yemen şehitleriyle ilgili Yemen ziyaretinde bulunmuştur. Bir dikili anıttan başka hiç şehitliğimizin olmadığı Yemen'de iç bölgeleri adeta karış karış taramak nasip olmuş, pek çok şehidimizin yattığı topluca mezarları bulup bir rapor hazırlamıştır.

Türk Şehitliğinin yapılması ile ilgili raporu Türk Dışişleri Bakanlığıncı kabul edilmiş, ardından rapor Dışişleri Bakanlığı

tarafından Milli Savunma Bakanlığına gönderilmiştir. Bu bakanlığın da kabul etmesiyle raporlar, yurt dışındaki şehitlikle-
rin yapım ve tamirinden sorumlu olan Aile ve Sosyal Politika-
lar Bakanlığına havale edilmiş olup halen daha ilgili bakanlıkta
incelemeleri sürmektedir.

Böylece Manisalılar hem kendi hem de tüm Osmanlı şehit-
leri için “şehitlik” yapımına vesile olmak üzeredir.

Bunlardan başka Manisa’da kaybolmuş cami, hamam, med-
rese, zaviye, çeşme, saray, hankâh. Yeniden ihyası için girişim-
ler devam etmektedir.

Gölmarmara’nın su sorununun daimi çözümü için Bozdağ-
lardan atıl suyun 1.6 km.lik boru hattı döşenerek getirilmesi yö-
nünde hazırlanan proje Tarım Bakanlığına sunulmuştur.

İstanbul’da doğan bir Manisalı olarak Manisa sevdalısı Sa-
yın Ercan OĞUZ Bey ve arkadaşlarının Manisa’ya yönelik ba-
şarılı hizmetlerini yürekten takdir ve tebrik ediyor, başarılı ça-
lışmalarının devamını diliyorum.

YAŞAR UĞUR
(1946-2018)
MANİSA'NIN YÜNCÜ YAŞAR AMCASI

Rahmetli “Yüncü Yaşar”, Manisalı garip gurabanın “Yaşar Amcası” olarak bilinen hayırsever ve yardım sever bir iş adamı idi. 29 Mart 2018 yılında 72 yaşında iken vefat etti. .

Manisa’da hayra hizmet erlerinden biri idi. Ömrünün son günlerinde kendini tamamen garip gurabanın çocuklarının sünnet merasimlerine adadı. Sünnet olacak dar gelirli aile çocuklarını tespit eder, çocukların her türlü ihtiyaçlarını hayırsever arkadaşları ile kendisi karşıladı. Dar gelirli ailelerin evlerindeki gerekli barınma ihtiyaçlarının temini hususunda Burhan Kurtoglu ile fakirlerin hizmetinde, yayla suyu akan çeşmelerinin imarı ve bakımı konusunda da Sadullah Bulgulu ile beraber çalışırdı.

Ayrıca Tezveren Dede, Ayn-ı Ali ve Saruhan Bey Türbelelerinin bakım ve onarımları ile Muradiye Camii’nin eskiyen aksamalarının yenilenmesinde, buraların bahçe ve şadırvan düzenlemelerinde Sadullah Bulgulu ile öncülük yapmıştır. Allah hizmetlerini makbul eylesin. Amin...

MERHUM TERZİ ADNAN TURAN (1950-2018)

Manisağılarının yakın-
dan tanıdığı merhum
Adnan Turan, Aslanlı pasa-
jında terzilik yapan bir es-
naftı. Ama bildiğimiz esnaf
ve terzilerden farklı yönü,
son derece kitap okuyan,
kitap düşününü bir terzi idi.
Dükkânındaki rafların bir
bölümünde terzi malzeme-
leri, bir bölümünde de kitaplar olurdu. Dikiş makinesinin üye-
rinden kitap eksik olmazdı. Bir gözü iğnenin ucunda iken, diğ-
er gözü de kitapta olurdu. Eli boş kalmazdı. İşi bittiğinde mutlaka
eline kitabı alırdı.

Terzi Adnan dürüsttü, cesurdu, mantık ve algılama gücü
çok yüksekti. Tahsili yoktu ama babası hafız Mehmet efendi-
nin üzerinde tesiri çok büyüktü. Her konuşmasında mutlaka
babasından duyduğu hikmetli sözlerden söz ederdi.

Çalışırken mesai sonunda dükkânına uğramadan evime git-
mezdim. Onu uğramadan gidersem, kendisi beni arardı. Emekli
olduktan sonra da bu alışkanlık devam etti. Her çarşıya çıktı-
ğında ayaklarım farkında olmadan aslanlı pasajına yönelirdi.
Dükkânına uğrar, okuduğu kitapların içeriğini benimle ve dost-
larıyla paylaşmaktan büyük haz duyardı. Zaman zaman tartış-
malarımız da eksik olmamasına rağmen aramızda dargınlık,
küskünlük olmazdı. Son okuduğu “**KIŞ HASADI**“ kitabını bana
vererek okumamı tavsiye etmişti. Ben de büyük bir zevkle oku-
duğum kitabı geri iade etme imkânım olmadı, vefat etti. Allah

rahmet eylesin. Ben de rahmetlinin emanetini kendisi gibi kitap dostu oğlu öğretmen Mehmet Turan'a teslim ettim.

Rahmetlinin çocuklarından Öğretmen Mehmet Turan ile öğrencimiz Ayşe Turan'ı yakinen tanıyorum. Ayşe de babası ve ağabeyi gibi kitap kurdu bir öğrencimizdi. Her yıl okul kütüphanesinden en çok kitap okuyan öğrencimiz olarak müdürlüğümüzce ödüllendirilirdi

Bazı dost ortamlarında, çocuklarına bir türlü kitap okuma alışkanlığını kazandıramayan dostlarımla ve öğrenci velilerinin şikâyetlerine muhatap olduğumda rahmetliyi misal verdim. Kusura bakmayalım ama çocuklar üzerinde sözden ziyade davranışlar etkili oluyor. Buyurun işte sözünü ettiğim rahmetli Terzi Adnan Turan ve çocukları. İçinde doktor olan çocuklarının hepsi de kariyer sahibi. Şunu unutmayalım ki biz okursak çocuklarımız da okur. 7 ile 10 yaşına kadar çocuklar ebeveynlerindir. Çocukların karakterinin % 70 yedi ile on yaşına kadar teşekkül ettiğini ben değil, pedegoklar söylüyor. Nitekim atalarımız da "İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur." Sözü nü boş yere söylememişlerdir.

Terzi Adnan Turan kardeşimin hiçbir Manisalı'nın hatta ailesinin ve çocuklarının dahi bilmediği, sadece şahsımla, arkadaşım Öğretmen Kani İyitürk'ün bildiği güzel bir meziyetini burada açıklayarak merhumun hatırasını yâd etmek istiyorum.

Merhumun bir gün dükkânında Kani beyle otururken rahmetli: "Kadir bey, Kani bey sizi kardeşim gibi seviyorum. Ailemin dahi bilgi sahibi olmadığı niyetimi sizinle paylaşmak istiyorum. Ancak bir şartım var. Bunu ikinizden başka sağlığında kimse bilmeyecek. Bu konuda size güveniyorum." dediğinde biz de merakla "Hayırdır Adnan Usta nedir niyetin?" dediğimizde "Kadir hocam sizin yeteri kadar meşguliyetiniz var. Size ağırlık olmak istemiyorum. Ama Kani Beyin durumu size göre müsait. Niyetimin gerçekleşmesinde Kendisini daha uygun görüyorum" dedi. Biz yine merakla "Nedir Adnan usta?" dediğimizde, "Yol, yeme, içme, konaklama, hatta çok affedesiniz tuvalet paralarına

kadar karşılamak üzere önümüzdeki Ramazan ayında başlamak üzere her yıl Ramazan ayında Manisa Merkez ve merkez köylerinden hiç İstanbul’u görmemiş yaşlı teyzelerle, amcaları toplayıp önce Bursa Ulu Cami, ardından İstanbul’daki Selâtin camilerinden Sultanahmet, Eyüp Sultan, Süleymaniye, Fatih, Beyazıt, Ayasofya camileriyle Topkapı sarayını gezdirmek istiyorum. Bu konuda Kani Bey sizden yardım istiyorum. Arabanın yakıtı benden Manisa merkezle birlikte köylere giderek yaşlı teyzeleri ve amcaları tespit edip böyle bir geziyi organize edersen beni çok sevindirirsin. Görüyorsun benim dükkândan ayrılıp bu işi organize etmem mümkün değil. Kabul edersen beni çok sevindirirsin, yalnız tek şartım geziyi benim finansa ettiğim bilinmesin!”

Kani İyitürk de “Adnan Usta! Hocalar: **‘iyiliğe vesile olan o iyiliği işlemiş gibidir’** diyorlar. Senin bu iyiliğinde benim de payım olması beni sevindirir. Memnuniyetle yardımcı olurum” dedi. Adnan usta: “Bu günden itibaren tespitlerini yap. Kısmet olursa önümüzdeki Ramazan ayının on beşinde bu geziyi başlatalım. Sen bugünden itibaren hem gidecekleri, hem de iki otobüs dolu yolcuların seyahat organizasyonunu başlat. Ücret olarak kaç para tutarsa tutsun, işin maddi yönünü hiç düşünme, sadece bana rakam ver” dedi ve böylelikle Kani bey kardeşim de üzerine aldığı bu görevle Manisa ve köylerdeki yaşlıları tespit ederek, her yıl iki otobüs dolu yaşlıları İstanbul’a götürür, İstanbul’daki Sultanahmet, Fatih, Süleymaniye Camileriyle birlikte Eyup Sultan ve Topkapı sarayını gezdirirdi. Rahmetlinin ısrarı üzerine bu gezilerden birine ben de katıldım. Rahmetli de ailesiyle birlikte yolculardan biri gibi katılır, yaşlıların sevincini görmekten, dualarını duymaktan büyük haz duyardı. Rahmetli Kani Bey vasıtasıyla geziye katılan yaşlı teyzelere ve amcalara beş kuruş harcatmazdı.

Geziye katılanların sevincini arkadaşım Kani İyitürk’ten dinleyelim: “Geziye katılanlar inanılmaz mutluluk duyardı. İnsanlar yaşlandıkça çocuklaşır’ derler. Ben bu gezide bu yaşlı teyze ve amcaların bir çocuğun çok sevdiği oyuncağa

kavuştuğunda duyduğu sevinç ne ise, geziye katılan yaşlı teyze ve amcaların yüzünde de çocuk sevincini yaşadıklarını bizzat rahmetli Adnan kardeşimle beraberce izledik. Gördesli yaşlı bir amca camileri gördükçe: “Sanki haçça gitmiş gibiyim. Camiler televizyonda gördüğümünden daha haşmetli daha güzelmış.” Bir başkası: “İstanbul sanki başka bir dünya gibi geldi bana. İlk defa görüyorum, doğrusu çok hayran kaldım şaşırdım.” Yaşlı bir teyze sahabe kabirlerini görünce kendini tutamadı gözlerinden yağmur gibi gözyaşları dökülürken **“İyi ki buraları ölmeden görebildim.”** Süleymaniye camiini gördüklerinde hepsi de şaşırarak “Bunu insanlar mı yapmış” diyenlerin yanında Eyup Sultanı ve Hırka-i Saadeti ziyaret esnasında heyecandan hepsi ağlamaklı oldular. Her girdikleri camilerde namaz kıldılar ve dua ettiler. Bu görüntüler, gezi esnasında kaybolan yaşlı teyzeleri ararken, otobüse binerken, inerken çektiğimiz sıkıntıların yorgunluğunu alıp götürüyordu.

Tabi bu arada enteresan diyaloglara da şahit olduk. Manisa Yuntdağı köylerinden yaşlı bir çift gezi için hazırlanıyor, fakat çiftin hanımı ayaklarından rahatsız olduğu için geziye gitmeyi gözü almıyor. Sadece eşi geliyor. Yaşlı teyzenin eşi otobüste ve İstanbul’da beraberce gezerken, Manisa merkezden katılanların bazılarının eşlerine **“aşkım, hayatım”** diye hitap etmelerine özeniyor. Seksen beşi aşkın dedemiz de bu itaplardan etkilenerek hanımına sevgisini ifade etmek için açtığı telefonda **“Aşkım seni çok seviyorum nasılsın?”** dediğinde, telefonun ucundaki eşi yaşlı teyze: **“Sus utanmaz! İstanbul’a ayak basar basmaz ahlakın bozuldu. Çabuk dön oradan!”** diyerek telefonu eşinin yüzüne kapatır.

Geziden döndükten sonra amcamız hanımına: “Neden beni tersleyip telefonu yüzüme kapattın?” dediğinde eşi : **“Sen bana bugüne kadar hiç böyle şeyler söyledin mi?”** diye cevap verir.

Manisa ve köylerindeki yaşlıları ahir ömürlerinde Bursa İstanbul gezileriyle çocuklar gibi sevindiren Manisa’nın gizli hayırseveri merhum Terzi Adnan Turan Kardeşimizi de Rabbiniz cennetiyle sevindirsin. Âmin...

MANİSA'NIN HAFIZASI TEZCAN KARADANIŞMAN

Manisa'nın hafızası olarak bilinen ve tanınan Tezcan Karadanişman'ı tanımadan önce babası merhum Keşfi Karadanişman'ı tanımak lazım.

O halde Keşfi Karadanişman kimdir?

Keşfi Karadanişman 1904 yılında Manisa'da doğdu. İbtidaiye (İlkokul) ve Rüştîye'yi (ortaokul) Manisa'da okuduktan sonra Medrese'yi (Üniversite) İstanbul'da bitirdi. Medreseyi bitirdikten sonra kendisine İstanbul'da muhtelif görevler teklif edildiği halde, Manisa'ya olan sevdası ve bağlılığı nedeniyle teklif edilen görevleri kabul etmeyerek Manisa'ya döndü.

Yunan ricatından sonra küller içinde kalan Manisa'da zengin Vakıf mülkleri de nasibini almıştı. Tarumar olan vakıf tescillerinin yeniden kayıt altına alınması için Keşfi Karadanişman acilen Manisa'da Vakıflar Baş Kâtipliğine getirilir. Bugün Manisa ve ilçelerindeki Evkaf gayrimenkullerinin kayıt ve kuyudatı Keşfi Karadanişman'ın elinden geçmiştir. Manisa merkez ve ilçelerindeki vakıf mülklerinin tescilleri rahmetlinin özel bir gayreti ile bugüne gelmiştir. Üstelik bu görevinin yanında Muradiye ve Sultan Camilerinin de fahri imamlığını da deruhte etmiştir.

Rahmetli sağlığında Manisa'nın tarihi ve kültürel değerlerini çeşitli mahfillerde halkla, kurum ve kuruluşlarla, akademik çevrelerle paylaşmıştır. Bugün Manisa'da cami, çeşme, medrese, han ve hamam ne kadar tarihi eser varsa bu eserlerin

kitabeleri Osmanlıcadan, Türkçeye Keşfi Karadanışman tarafından çevrilmiştir. Manisa'nın hafızasına sahip çıkarak bir nevi Manisa'nın hafızası olmuştur. Manisa'da Vakıflarla ilgili çalışma yapanların ilk müracaatları, sağlığında iken Keşfi Karadanışman olmuştur. Ruhu şad olsun.

Pekâlâ, Tezcan Karadanışman Kimdir?

Keşfi Danışman'ın oğlu olarak 1937 yılında Manisa'da dünyaya gelen Tezcan Karadanışman, Manisa'daki öğrenim hayatından sonra önce Terzilik, daha sonra da Havuzlu çarşıda uzun yıllar ayakkabıcı esnafı olarak çalışmıştır. Daha sonra işini oğlu Raşit Karadanışman'a bırakarak çalışmalarını tamamen Manisa üzerine yoğunlaştırmıştır. Dün, Manisa'nın hafızası olarak bilinen rahmetli babası Keşfi Karadanışman ne ise, bugünkü Tezcan Karadanışman da O'dur. Babası Keşfi Danışman'ın Manisa'ya olan sevgi ve sevdasına oğlu Tezcan karadanışman sahip çıkmıştır. Rahmetli babası gibi Manisa'nın yaşayan canlı tarihi, hafızası ve arşividir. Babaannesi ve babası Keşfi Efendinin hatıraları ile büyümüştür, Manisa Vakıflar Müdürlüğünde görevli olan babası sayesinde çok değerli bilgileri babasından öğrenmiştir. Osmanlı vatandaşı olan babaannesi ve (1904) doğumlu olan babasından Birinci dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı hatıralarını dinlemiştir.

Tezcan Bey, müthiş bir hafıza, zekâ, kültür ve bilgi birikimine sahiptir. Manisa merkezde yaşayan tüm yerli ailelerin şeceresini ve aile fertlerini bilir, hepsini tanır. Ayrıca Cumhuriyet döneminde yurt dışına göç eden azınlıkları da yakından tanır. Manisa'da yıkılan, yakılan tarihi eserleri ve mevcut tarihi eserlerin orjinali ile ilgili bilgilere sahiptir. Manisa'nın tüm ilçe ve köylerindeki vakıf eserleri hakkında Manisa'da başvurulacak iki isimden biridir. Diğeri de eski Manisa Vakıflar Müdürü Nurullah Ertuğrul Bey kardeşimizdir.

Ayrıca Manisa'nın sosyal ve kültürel etkinliklerinde etkin görevler üstlenmiştir. 11 yıl Manisa'yı Mesiri Tanıtma ve Turizm Derneği başkanlığını yürütmüştür. Manisa Turizm Derneği

Başkanı olarak görev yaptığı yıllarda, gün yüzüne çıkmamış Manisa kültürünü içeren konularda birçok eserlerin basımına vesile olarak bu eserleri Manisa'ya kazandırmıştır.

Bu eserlerin başlıcalar şunlardır:

- 1- Prof. Dr. Ali Haydar BAYAT, Manisa Mesir Bayramı ve Darüşşifası,
- 2- Hüseyin AKGÜL, Manisa Folkloru,
- 3- Sadık KARAÖZ, Atatürk Manisa'da,
- 4- Emin AVŞAR, Geleneksel Yemekleri ile Manisa,
- 5- Bedriye AKSAKAL, Sazıyla Sözüyle Manisa,
- 6- Keşfi KARADANIŞMAN, Manisa Tarihî Eser ve Kitabeleri,
- 7- Mesir Konferansları

Bunlara ilaveten 11 yıllık başkanlık döneminde 32 sahifelik "MANİSA" adlı dergiyi de kesintisiz olarak yayınlamıştır. Gerek çıkardığı dergi, gerekse basımına vesile olduğu eserler Manisa tarihine ve kültürüne ait kaynak eserlerdir. Bunların yanında kendi imzası ile Manisa'nın yakın tarihine ışık tutan "MANİSA BİZİMDİR" adlı kitabı da bulunmaktadır.

Bulunduğu her platformda Manisa'yı konuşan, Manisa bağlısı Tezcan Karadanışman, Manisa'nın siyasi hayatında da etkin görevler üstlenmiştir. Gerek seksenden önce, gerekse seksenden sonra il genel meclislerinde meclis ve encümen üyeliklerinde de bulunarak buralarda Manisa'ya hizmet etme imkânı bulmuştur. 1983 yılı genel seçimlerinde her ne kadar milletvekilliği teklif edildiyse de yaşlı olan anne-babasını terk etmemek amacıyla bu teklifi kabul etmemiştir.

Siyasi, tarihi ve kültürel çalışmalarını Manisa'ya hizmet amacıyla yapmıştır. İlerlemiş yaşına rağmen Manisa'ya yönelik tarihi ve kültürel çalışmalarda hala en ön safta yerini alır. Manisa'ya olan hizmetleriyle Manisa'da izi olan baba- oğul tartışmasız iki isimdir.

Cenab-ı Haktan sağlık ve afiyetler temennisiyle tüm Manisa'lılar adına kendilerine, daha nice yıllar hizmetlerinde bereketli ve başarılı çalışmalarının devamı dileği ve duasıyla...

MANİSA'NIN BEYEFENDİSİ PROF. DR. SÜLEYMAN SAMİ İLKER

Prof. Dr. Süleyman Sami İlker isminin bende çağrıştırdığı algı “İstanbul Beyefendisi” imajıdır. Kibarlığı, nahifliği, beyefendi kişiliği, güzel Türkçesi ve güzel telaffuzu ve güzel ahlakı ile mıknaatısın demiri çektiği gibi insanı kendine çeken bir yanı vardır.

Süleyman Sami Beyle göz doktoru olarak GATA’da görev yaptığı 1979 yılında Manisa’da bir dost ortamında tanışmıştım. O yılların gündemini yeni nesiller bilmez. Şehirlerde kurtarılmış mahalleler, kurtarılmış bölgeler söz konusu idi. Her gün ülkemizde her iki kesimden onlarca genç öldürülüyordu. 11 Eylül günü ülkemizde 27 kişi bu menfur cinayetlerde kurban gitti. Kurbanların 13’ü lise müdürü idi ve o tarihlerde Kırkağaç Lisesi müdürüydim. Beni nişan alan tabancanın ateş almaması sayesinde ölümden kıl payı kurtuldum. Allah o günleri ülkeme bir daha yaşatmasın.

Uzatmayayım askeri Dr. Süleyman Sami beyin de bulunduğu bu dost ortamında ülkemizin genel durumu hakkında güzel bir sohbetimiz oldu. Sohbetin sonunda o gün için Dr. Sami beyin “Arkadaşlar ülkemizde çok büyük bir oyun oynanıyor. Ölen de, öldüren de bu ülkenin tertemiz vatansever çocukları. Her ikisi de bu ülkeyi seven insanlar. Ama arada iletişim yok. İletişim olmadığı için de birbirine düşman haline getirildiler. Bu kavganın ve kaosun arkasında dış güçler var. Bu oyuna gelmeyelim, gençlerimizi de bu tuzağa düşürmeyelim. Sağı da solu

da kucaklayalım her iki kesim de Anadolu'nun fakir aile çocukları" demişti. Ben de sohbetin sonunda "Acaba?" diye düşünmüştüm. Sonunda bildiğiniz gibi 12 Eylül'de Amerikan elçisinin "Bizim çocuklar başardı" mesajıyla her şey ortaya çıktı. Dün olduğu gibi bu gün de dünyanın neresinde kan dökülüyorsa bunun müsebbibi maalesef Amerika'dır. Eli çantalı Amerikan elçisi Amerikan uçağı ile nereye ayak bassa orada mutlaka kan, gözyaşı ve sönen ocaklarla, lekelenen namuslar vardır. Vietnam, Irak, Afganistan ve burnumuzun dibindeki Suriye ile işte dünyanın diğer bölgeleri...

Bugüne kadar yazdığım makale sayısını ben de bilmiyorum. Hiçbirini siyasi bir taraftarlıkla yazmadım. Bunu da siyasi bir yazı olarak kabul etmeyin. Amacım size Dr. S. Sami beyin o gün bütün kesimleri kucaklayan öngörüsünü anlatmaktı. Nitekim bu tatlı sohbetin arkasından sohbette katılan arkadaşlara Mehmet Akif Ersoy'un "İstiklal Marşını" yazdığı süreci anlatan küçük bir kitapçık dağıtmıştı. O hacmi küçük değeri, anısı ve içeriğiyle paha biçilmez kitapçık hala kütüphanemin en değerli eseri olarak yerini korumaktadır.

Dr. S.Sami beyle ikinci tanışmam ve görüşmem de oğlum vesilesiyle oldu. Şu anda Meram Tıp Fakültesinde beyin cerrahı olarak çalışan Doç. Dr. Oğlum Fatih Keskin, o yıllarda hem askeri liseleri, hem de fen lisesini kazanmıştı. Fikir almak için kendisiyle görüştüğümde "Sayın hocam her ikisi de güzel okullar ama fen liseleri bu ülkenin beynidir. (O günlerde fen liseleri bu kadar yaygın değildi) Fen lisesini kazanan çocuk istediği üniversiteyi kazanır. Ben doktor olarak mesleğimi çok sevdim. Doktorluk hem dualı, hem de itibarlı bir meslektir. Bence çocuğunuzu fen lisesinden -eğer ilgi duyuyorsa-, tıpa yönlendirin. Doktor olsun. Hastalarının bol bol duasını alsın" demişti. Bu tavsiye üzerine oğlumu fen lisesine kayıt yaptırmıştık. Bugün beyin cerrahı olarak verdiği başarılı hizmetlerinde Sayın S. Sami Beyin akılcı yönlendirmesinin büyük payı vardır.

2015-2019 yıllarında Manisa C.B.Ü. Tıp Fakültesi dekanlığını yürüten ve halen MCBÜ Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı ve Hafsa Sultan Hastanesi Göz Kliniğinde öğretim üyesi olarak görev yapan Prof. Dr. Süleyman Sami İlker'in kişiliğini yukarıda arz ettim. Sayın S. Sami İlker, beyefendi kişiliğiyle hastaları ve öğrencileri tarafından sevildiği kadar Manisa halkı tarafından da sevilen bir şahsiyettir. Nazik, gönül alıcı bir kişiliğe sahiptir.. Sanırım kazancının büyük bir bölümünü peygamberimizin “Hediyeleşiniz” buyruğuna uyarak hediyeleşmeye ayırmaktadır.

Manisa'nın manevi dinamiklerinden merhum Şekerci Dede'nin bir versiyonudur. Rahmetli dükkânına gelen herkese şeker dağıtırdı. Sayın Hocamız Doktor Süleyman Bey de başarı gösteren öğrencileriyle, buluştuğu, tanıştığı her dostuna da çantasından çıkardığı küçük bir kitapçık takdim eder. Büyük bir kitap dostu olarak, dostlarının da kitap dostu olmalarını özendirir.

Bunun yanında sosyal projeleri de ihmal etmez. Mesleği ve dış ülkelere yönelik yaptığı tarihi ve kültürel gezilerde elde ettiği belgeleri seminerlerle öğrencilerine ve sosyal içerikli kuruluşlarda tanıtımını yapar. Arkadaşlarından Hasan Kabadağ, Prof. Dr. Kemal Çelebi, Prof. Dr. Hasan Hüseyin Uğurlu, Dr. Muzaffer Özden Balsoy, Sıddık Şenel ve Mehmet Taniş ile kurdukları halen de kurucu başkanlığını yaptığı Manisa Eğitime Katkı Derneği (<https://egitimekatkidernegi.org.tr/>) vasıtasıyla her yıl ki yüz öğrenci olmak üzere bugüne kadar MCBÜ eğitim gören bin beş yüzü aşkın dar gelirli aile çocuklarına burs vererek onların öğrenimlerini tamamlamalarına yardımcı olmuşlardır. Kuruculardan Sivil Savunma emekli müdürü Sayın Hasan Kabadağ kardeşimiz de eski Türk sanatı Naht çalışmaları çerçevesinde hat sanatı üzerine verdiği eserlerini sergiye çıkararak buradan elde ettiği Altmış beş bin TL geliri derneğe bağışlayarak maddi katkılarda bulunmaktadır. Emekliliğini bu tür hayırlı işlerde değerlendiren Hasan Kabadağ kardeşimizin

bu hayırlı çalışmalarını takdir etmemek mümkün değildir. Allah kendisinden razı olsun.

Sosyal içerikli çalışmalarının yanında bilimsel çalışmalarını da aksatmayan Prof. Dr. Süleyman Sami İlker Hocamız,

- Göz Hastalıkları Anabilim Dalında Şaşılık (Pediatrik Oftalmoloji), Oküloplastik, Nörooftalmoloji, Elektrodiagnostik alanlarında ülkemizde başarılı çalışmaları ile tanınır.

- TOD Elektrodiagnostik biriminin iki dönem başkanlığını ve TOD Birim kitabı “Klinik Elektrofizyoloji” kitabının editörlüğünü ile,

- Türkiye Klinikleri Oftalmoloji Dergisinin Kasım 2017 ‘de “Mininuk Tekniği İle Katarakt Cerrahisi” konulu özel sayısının editörlüğünü yaptı.

- Halen ikinci dönem Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanıdır.

- 2016 yılı Şubat ayından bu yana, Tıp Fakültesi Dekan vekilliği, Dekanlığı yaptı. Halen Dekan vekilliği vazifesine devam etmektedir.

Hastanelerde ameliyattan önce bıçak parası pazarlığının yapıldığı yıllarda, Süleyman Sami Bey hakkında Yuntdağı köylerinden öğrenci velimiz bir köy muhtarından dinlediğim olayı burada paylaşmak isterim.

Doğuştan şaşılığı olan ve babası iş kazasında ölen yetim bebeği annesi ameliyat için Süleyman Sami Beye getirir. Anne: “Doktor Bey ne kadar tutar, size ne kadar vereceğiz” der. Süleyman Sami Bey, durumunu öğrendiği anneyi, “hiç para ödemedemeden yaparız” diye cevaplar. Genç anne ısrarla, muhtarın para toplamaya çalıştığını söyleyince, Süleyman Sami Bey: - “Toplamasın gerek yok” der ve yakın zamanda ameliyat için gün verir.

Anneden haberi alan Muhtar bir gün doktor beye telefon açarak: “Ben... Köyün muhtarıyım. Siz (..) bebeği ameliyat edecekmişsiniz. Devletin hastanesinde bu kadar çok bıçak parası alınır mı? diye serzenişte bulunur. Süleyman Sami Bey:-“Nasıl

olur, üniversite Hastanesi'nde hiç kimseden bıçak parası alınmaz. Bir para ödenecek ise, kurumun veznesine ödenir" diye cevaplar.

Sonra hastayı, çocuğu sorar. Birkaç gün önce ilgilendiği bebek ve annesidir.. Parasız ameliyat olacağını anneye söylediğini Muhtara söyleyince, Muhtar: "Vay be, yalan söylemiş. Ameliyat için doktora da 7500 TL bıçak parası ödeneceğini söyledi bana. Ben de bu parayı köyden toplamaya çalışıyordum." diye cevaplar...

Süleyman Sami Bey Muhtara yaşını sorar. Muhtar 33 olduğunu söyleyince, muhtardan bir ricada bulunur: "Muhtar, sizden bir ricada bulunacağım." Muhtar : " Buyurun doktor bey!" der. "Bu çaresiz anneyi "yalancı" diye ulu orta suçlamayın. Bire bir karşınıza alın, ben doktorla konuştum. Gerçek böyle imiş. Bir daha yapma deyin. Ben küçük yaşta yetim büyüdüm. Çaresizliğin ne olduğunu iyi bilirim. Yalan söylediği duyulursa köylü onu ömür boyu dışlar, ihtiyaç durumunda da inanmaz ve yardım etmez." der. Muhtar da : "Tamam doktor bey sizi anladım. Köyde hiç kimseye söz etmeyeceğim." diye söz verir.

Kısacası garipliğin ne olduğunu ancak garipliği yaşayanlar bilir.

Eşi Prof. Dr. Ayşe İlker hanımefendi de kendisi gibi C.B.Ü. Edebiyat Fakültesinde öğretim üyesi olup, çıkardığı akademik dergilerle, yayınladığı kitaplarıyla Dr. Sami bey gibi kitap düşkünü bir öğretim üyesidir.

Örnek kişiliği, başarılı çalışmalarıyla üniversitenin seviyenin öğretim üyelerinden Prof. Dr. Sayın Süleyman Sami İlker Bey ile muhterem eşi Prof. Dr. Ayşe İlker hocalarımıza sağlık ve huzur içinde hayırlı hizmetlere süslenmiş hayırlı, bereketli ve uzun bir ömür dilerim.

TAHTI, TACI ÖĞRENCİLERİNİN GÖNLÜNDE PROF. DR. YÜKSEL ABALI

Prof. Dr. Yüksel ABALI Beyefendi kardeşimle 1994 yılında bir ÖSS sınavında tanışmıştım. Tanıştığımız yıllarda Atatürk Üniversitesinde doktorasını bitirip MCBÜ Kimya bölümünde yeni Yardımcı Doçent olmuş idi. Disiplinli çalışması ve gayreti sonucu kariyer basamaklarını sene kaybetmeden tırmanarak 1999 yılında doçent 2005 yılında profesör olmuştur. 2009-2012 dönemindeki başarılı Eğitim. Fak. Dekanlığından sonra da bugün Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığını deruhte etmektedir. Kendileriyle tanışmamızdan sonra aramızda bir ülfet oluştu. Dost olduk, yaren olduk arkadaş olduk. Kurumlarımız ayrı olmasına rağmen irtibatımız hiç kesilmedi. Zaman zaman bir araya gelir kendileriyle hasret gideririz.

Kendileri eğitim yanıklısı bir akademisyendir. Gerek idareci, gerekse öğretmen olarak ne zaman yanına gitsem hep öğrencilerin arasında öğrencileriyle beraber görürüm.

Demirci Eğitim Fakültesi Dekanı iken eğitim semineri için Demirci'ye davetinde de bu durumu yakinen müşahade etmiştim. Üniversiteye ne zaman ziyaretine gitsem çevresinde, ılık etrafında dolaşan pervaneler gibi, Abalı hocamızın etrafında

hep öğrencilerini gördüm. Nitekim geçen hafta yeni öğretim yılında başarı dileklerimi sunmak üzere dış hekimi Adayı torunum M. Furkan'ı da alarak kendilerini ziyarete gittiğimde yine Dekan odası öğrencileriyle doluydu.

Pekâlâ Neden? Hocamız Prof. Dr. Sayın Yüksel ABALI, etrafına pozitif enerji saçan, bulunduğu yere sıcaklık, gönüllere serinlik akıtan bir insandır. Güler yüzü ve sempatik tavırları ile sözüne sohbetine doyum olmaz. Okulumuzdan mezun olup, öğrencisi olan öğrencilerimizle karşılaştığımda “Hocam! Yüksel hocamızın dersine doyum olmuyor. Ne zaman dikkatimiz dağılsa, ders konusuyla örtüşen bir fıkra anlatarak hemen bizim dikkatimizin yoğunlaşmasını sağlıyor, hem de konuyu kavratıyor. İstiyoruz ki hocamızın dersi hiç bitmesin. Öğrencilerimin bu kanaatine ben de katılıyorum. Fıkralar çorbanın tuzu gibidir. Tuzu kararında olan çorba, nasıl insanın içini ısıtırsa, hocamızın dost sohbetlerinde ve derslerinde anlattığı fıkralar da tuzu kararında çorba gibidir.

Hocamızın her konu için bir latife anlatacak birikimi olduğundan, onun bulunduğu dost ortamlarında veya yönettiği uzun süreli toplantılarda vaktin nasıl geçtiği anlaşılmaz. Katılanların yüzünden tebessüm eksik olmaz.

Öğrencilerinin ve dostlarının kendilerine, **“Bu kadar latifeyi nasıl aklınızda tutuyorsunuz?”** sorularına verdiği cevap da ilginçtir:

-**“Kaç çeşit vergi vardır? Hadi sayalım” Birlikte saymaya başladılar. “Katma Değer vergisi, Emlak Vergisi, Gelir Vergisi....vs.” Hocamız devamla : “İşte bu da ‘Allah vergisi’” der... Gerçekten Allah vergisi.**

Hocamız için makam ve mevkiden ziyade bu vatan için faydalı işler yapmanın ve erdemli insan olmanın öneminin daha fazla olduğunu gene anlattığı bir fıkradan anlıyoruz: Adamın birisi muhtarlık seçimlerinde 7. aza seçilmiş. Seçimlerden bir gün sonra evinin balkonunda hanımının demlediği tavşan kanı çayını yudumlarken sokaktan geçen insanları göstererek

hanımına der ki: “Hanım hanım! Bak şu insanlara. Daha dün biz de bunlar gibi sıradan insanlardık.”

Sayın hocamızın nüktedanlığı ve taşı yerine koyması konusunda Manisa Milli Eğitiminde iz bırakan il müdürlerinden kulağı çınlasın Aziz Ersoy’dan, hocamızla ilgili dinlediğim bir olayı da anlatmadan geçemeyeceğim. Olay, bilgi birikimine, kültürüne ve hafızasına hayran olduğum Sayın İbrahim Yıldırım Bey kardeşimin **“Geçmişle Başlar Gelecek”** adlı kitabında da geçer. Manisa Celal Bayar Üniversitesini temsilen panel başkanı olarak Sayın hocamız Yüksel Abalı’nın da katıldığı geniş bir eğitim toplantısında Aziz Ersoy hocamız toplantıya katılan bütün katılımcılara: **“Arkadaşlar eğitim kaç yaşında başlar?”** diye bir soru yöneltir. Katılımcılar arasında konu, saatlerce tartışılır. Muhtelif cevaplar verilir ama tatmin edici bir sonuca da varılamaz. Herkes Celal Bayar üniversitesini temsilen gelen Sayın Abalı hocamızın vereceği cevabı merak eder. Ve söz Abalı hocamıza verilir.

Sayın hocamız bu soruya bir fıkra ile cevap verebilir miyim der ve şöyle konuya girer: **“Trene hırsızlık maksadıyla giren bir kadın, kompartımanlardan birinde gözüne kestirdiği bir adama yaklaşır. Adamla sohbet ederken, el marifetiyle adamın cüzdanını yürütür. Az sonra tuvalete gider. Cüzdandaki paraları sayarken, altın kolyesinin yerinde olmadığını fark eder. Adamın yanına gelerek, cüzdanını çaldığını itiraf eder. Kendisinin nasıl olup da altın kolyesini hissettirmeden çaldığına hayran kaldığını”** da söylemeden edemez. **“Sana bir teklifte bulunayım: Belli ki sen de benim kadar profesyonel bir hırsızısın. Benimle evlen, çocuklarımızı da bu meslekte beraberce eğitiriz,”** der. Adam ayağına gelen kısmeti hemen kabul eder ve evlenirler.

Bir zaman sonra kadın hamile kalır. Karı-koca çocuğumuza tüm marifetlerimizi öğreteceğiz diye hayaller kurarken doğum zamanı gelir ve doğum için ebe çağrılır. Ebe, normal bir doğumla çocuğu dünyaya getirir Fakat gariptir ki çocuğun

bir eli yumuktur. Ebe bebeğin parmaklarını aralamaya çalışmaktadır. Bebek doğum esnasında ebenin parmağındaki yüzüğü sıyırıp avucunun içine almıştır. Duruma şahit olan ana-baba ebeye yalvarır: **“Ebe hanım, ne olur ellemeyin bu onun ilk işidir yüzük onun uğurudur. Bedelini hemen ödeyelim de ona dokunmayın.”** derler.

Saatlerce tartışılan konuyu Sayın Abalı hocamız herkesi güldüren ve düşündüren bir fıkra ile sonuçlandırır: **”EĞİTİM ANNE KARNINDA BAŞLAR.”** Nüktedanlığı yanında hocamız, ülkemizde ses getiren bilimsel konularda da önemli çalışmalara imza atmıştır. **30’a yakını SCI kapsamındaki Uluslararası bilimsel dergilerde olmak üzere 100’ün üzerinde makalesi ve bu makalelerine 550 nin üzerinde atıf yapılmıştır. Özellikle metal borat katkılı antibakteriyel seramiklerin ve nano malzemelerin üretimiyle ilgili çalışmaları dikkate değer çalışmalardır.**

Yine Bor madeni ile ilgili çalışmalarıyla tanınan hocamız bu konuda: **Dünya bor madeni rezervlerinin yüzde 73’üne sahip olduğumuzu belirterek yeraltı kaynaklarımızın zenginliği kadar onların çıkarılması, işletilmesi ve işlenmesinin de çok önemli olduğunu her platformda özellikle önemine binaen vurgulamaktadır. Bu konuda da çalışmaları devam etmektedir..**

Fakültesinden mezunlara yaptığı enfes konuşmayı da basından takip ettim. Konuşmasında: **“Sevgili gençler! Üç şeyden asla vaz geçmeyiniz:**

Sağlık, Saygı ve Sevgi. Bu üç şey size ailenize ve ülkemize mutluluk getirecektir. Sağlıklı düşünen insan çok çalışacak; Saygılı olan kişi başkalarını fark edecek ve Sevgi dolu kişi de başta kendi ülkesi olmak üzere tüm insanlığı sevecektir. Sizlerden değerlere bağlı, dürüst, çalışkan, sevgi dolu adil ve iyi birer insan olmanızı arzuluyorum. Ülkemizin geleceği, umudu ve güvencesi olan siz değerli gençlerimizin bundan sonraki her başarısı, bizlerin gurur kaynağı olacaktır. Hepinizi saygı

**ve sevgiyle selamlıyorum. Yolunuz ve bahtınız açık olsun” di-
yerek öğrencilerini uğurlar..**

Muhabbeti artırmayı 3 Z (**Ziyaret, Zerafet ve Ziyafet**) olarak; işyerinde huzurlu olmayı da 5 K (**Konuşma, Karışma, Kaytarma, Kızma, Kıskanma**) olarak formülize eden hocamıza güzel ev sahipliği ve misafirperverliğinden dolayı teşekkür ediyorum. **Karşılaştığında insanın gönlüne ferahlık veren hocamızın güler yüzü, ve tebessümü yüzünden hiç eksilmesin. Sağlık ve afiyet içinde yürüttüğü başarılı hizmetlerini Rab-bim daim eylesin inşallah.**

MANİSA’NIN SİVİL TOPLUM ÖNDERİ DR. RAGIP GÜNEŞ

Yazıma başlamadan önce eğitimde bir yanılgımı özellikle bu makalemde siz okurlarımla paylaşmak istiyorum. Üççeyrek asrı aşan ömrümün yarım asırdan fazlası, kesintisiz eğitimin içinde geçti. Hala kitap, seminer ve sayısız makalelerimle eğitime yönelik gayretlerim devam ediyor. Bu süre içerisinde “**Köy Enstitüleri**”ne karşı olumsuz

bir tavrım vardı. Çok geç anladım ki bu okullar köylere öğretmen göndermenin yanında iğne yapan sağlık memuru, ebe, aşı ve budama yapan bahçıvan, duvar ören usta, velhasıl köydeki basit kırgınlıklardan dolayı kavga ve düşmanlıkları, aile geçimsizliklerini önleyen köye ve köylülere bilge insanlar olarak yetiştirilmiş ve gönderilmiş. Neden bunları yazdım?

Afyon- Şuhut’un Efe köyünden “Köy Enstitüsü” mezunu öğretmen merhum Ahmet Güneş’in oğlu Dr. Ragıp Güneş’i anlatmak vesilesiyle bu yanılgımı itiraf ediyorum. Efe köyünden, Köy Enstitüsü mezunu Dr. Ragıp beyin babası öğretmen merhum Ahmet Güneş meslektaşımız gerek kendi köyünden, gerekse görev yaptığı Afyon’un en ücra köylerinden babalarını ikna ederek, çoban yapmak istedikleri zeki köylü çocuklarını okumaya yönlendirerek öğretmen, avukat, hâkim, doktor, diplomat gibi üst derecede birçok öğrencinin yetişmesine vesile olmuştur. Oğlunu da Tıp’a yönlendiren merhum, ülkemizde kendi ailesi ve köyünden ülkemizin üst makamlarda

görev yapan bürokratlar yetişmesine vesile olmuştur. Bir mıh, bir at misali. Rabbim merhum meslektaşımızın mekânını cennet eylesin. Âmin...

Hemşeri derneklerinin kuruluşu ve başarılı çalışmaları konusunda her zaman Karadeniz bölgesi ile doğu ve güney doğulu yurttaşlarımızın başarılarını hep takdir ve tebrikle izlemiştir. Çünkü dernekleşme ile sosyal iletişim ve yardımlaşma, hemşeriler arasında manevi bağ ve sosyal dayanışmayı önemli ölçüde pekiştiriyor.

Manisa'da yaşayan, 30.000 ne yaklaşan Afyon'lular olarak epey zamandan beri dernekleşme konusunda bir çabamız vardı. Merhum sağlık memuru Haydar Bey kardeşimin bu konuda bihayli gayretleri oldu. Ama bir türlü sonuca gidememişti. Ne zaman ki Manisa'nın Gördes ilçesi hastanesinde, doktor ve başhekim olarak çalışan hemşerimiz Dr. Ragıp Güneş, Manisa-Yunusmre ilçesine Aile Hekimi olarak gelmesinden sonra dernekleşme çabamız da kısa zamanda sonuca ulaştı. Manisa-afder olarak derneğe kavuştuk. Peki derneğimizin kurucu başkanı Dr. Ragıp kimdir?

Dr. Ragıp Güneş kişilik olarak sakın, karşılaşıldığında insana güven telkin eden, hep gülen, gülen yüzüyle insanın içine ferahlık ve serinlik veren bir şahsiyettir. Beşeri ilişkileri ve insanlarla diyalogu mükemmeldir. İşte bu sıcak ve sempatik özellikleri dolayısıyla kısa zamanda derneğimizin resmi kuruluşunu çabuklaştırmıştır. Pakla dernek olarak neler yapıldı.

İlkönce bütün Manisa'da ve ilçelerinde yaşayan Afyon'lularını Manisa-Beydere'de "Katmer şenliği" vesilesiyle toplayarak birbirleriyle tanışmalarına vesile oldu. Web sitesi ve Whatsapp grubuyla derneği sosyal medyaya taşıyarak çevre illerdeki Afyon'lularla irtibatı sağladı. Afyon'lular ile kendi aralarında, diğer derneklerle Afyon'luları tanıştırmak amacıyla futbol turnuvaları, hemşerilerin düğün, cenaze ve taziyeleri, iftar programları, Afyon'un düşman işgalinden kurtuluş programları, Afyon'un yöresel ürünlerinin tanıtımı, Manisa'da oturan Afyon'lularla

Manisa’da, Afyon ve ilçelerinde Kızılay’a kan bağışı kampanyası ile birçok yararlı hizmete vesile oldu. Can Azerbeycan’ın Karabağ savaşına destek mitingleriyle Türkiye’nin birlik ve bütünlüğü konusunda basın açıklamaları milli duyguyu ve sosyal dokuyu pekiştirici açıklamalarda bulundu.

Sevecen ve sempatik tavırlarıyla Manisa’da bulunan 14 hemşeri derneğini bir araya getirerek 2016 yılında **“Hemşeriler Derneği”**ni kurdu. Yoğun işleri arasında 14 hemşeri derneğinin ısrarı üzerine kuruluşuna vesile olduğu **“Manisa Hemşehri Kùltürleri Dayanışma Derneği”** başkanlığına oy birliği ile getirildi ki bu derneklerin Manisa’da toplam nüfusu 150.000’ ni bulmaktadır. Hemşehrimiz Sayın Doktor Ragıp beyin bu çalışmalarında merhum Ömer Lütü Soysal, emekli Komiser Mehmet Satılmış ile Bilgisayrcı Mehmet Yakut beylerin destekleri de her türlü takdirin üzerindedir. Başta Dr. Ragıp Bey ile rahmetli ağabeymiş Ömer Lütü Soysal ile merhum Ali Ünlü kardeşimize (Allah rahmet eylesin), Mehmet Satılmış ve Mehmet yakut beylere Afyon’lular olarak minnet borçluyuz.

Hastaları tarafından da çok sevilen Dr. Ragıp Güneş beyi ziyaret için gittiğimde merakımı gidermek için Doktor beye: **“Hele bu Korona salgını dolayısıyla yoğun mesainin arasında sosyal faaliyetlere zaman ayırıp bu kadar insanı nasıl bir araya toplayabildin?”** soruma karşılık, Doktor beyin verdiği cevap ilginçti.. **“Sayın hocam, ‘insanların en hayırlısı insanlara yararlı olandır.’ Yüce rehberimizin bu mübarek sözü, meslektaşınız rahmetli babamın hayat felsefesi idi. Çocukluğum görev yaptığı köylerde geçti. Hiç kimse ile kavg ettiğini, öfkeye kapılıp insanları kıldığını görmedim. Kız istemeye babamı çağırırlar, küs olanları babam barıştırdı uzlaşmacı bir kişiliği vardı. Ön teker nereden giderse arka teker de oradan gider hesabı, herhalde bende olumlu bir kişilik varsa o da babamın bende bıraktığı emanetleridir. İyi ve güzel davranışlarım babama, olumsuz davranışlarım varsa onlar da bana aittir. Ayrıca Manisa’daki hizmetlerim sadece**

bana ait değildir. Her konuda hemşeri derneklerine önem veren ve yardımcı olan başta Büyükşehir Bel. Başkanı sayın Cengiz ERGÜN beye, Şehzadeler Bel. Başkanı Sayın Ö. Faruk ÇELİK beye, Yunusemre Bel. Başkanı Mehmet ÇERÇİ Beyle. Hemşeri dernekleri başkanlarına ve üyelerine teşekkür ederim. Eğer bir başarı varsa bu başarı saydığım isimlerin yanında tekrar ediyorum hemşeri derneklerinin üyelerine aittir” cevabıyla gelin de Dr. Beyin kişiliğini takdir etmeyin.

Son sözüm; bu tür uzlaşmacı, kendini toplum yararına adanmış insanların mutlaka ülkemizin sorumluluk mevkilerinde bulunması elzemdir, şarttır.

Bir taraftan hastalarına şifa dağıtırken, diğer taraftan da sosyal dokuyu pekiştirici hayırlı ve yararlı hizmetlerde bulunan hemşerim Sayın Dr. Ragıp GÜNEŞ Bey kardeşim, halkın sevdiğini HAK da severmiş. Hemşeri derneklerinin yanında Afyon’lular olarak biz de seni seviyoruz. Halka yönelik hayırlı ve yararlı çalışmalarının devamı duası ve temennisiyle...

NOT: “Manisa- Afyonlular Derneği ile Manisa’da bulunan 14 Manisa Hemşehri Kültürleri Dayanışma Derneği” başkanı hemşerim Sayın Dr. Ragıp Güneş beyefendiyi makamında ziyaretle yeni çıkan kitaplarımı takdim ederek başarılı çalışmalarının devamını diledim.

HER TÜRLÜ İMKÂNDAN YOKSUN KÖY ÇOCUKLARI İÇİN ROL MODEL BİR YÖRÜK ÇOCUĞU MUZAFFER YURTTAŞ

Muzaffer Yurttaş, 1967 yılında Manisa'nın kırsal ilçesi olan Kula'nın otu kekik, kuşu keklik Çokkallar köyünde hayvancılıkla uğraşan, dar gelirli bir ailenin top-
rak damlı evinde dün-

yaya gelen bir Yörük çocuğudur. Ailenin büyük çocuğu olarak dünyaya gelen Muzaffer'e ailesi, küçükbaş hayvanların müstakbel çobanı olarak bakar. Tıpkı rahmetli babamın da beni çoban yapmak istemesi gibi.

Doğduğu, doyduğu köyde okul yoktur. Yaya 45 km uzak-taki Eroğlu köyündeki okula, “hiç olmazsa askerden mektup ya-zar” diye, okuma yazma öğrenmesi için gönderilen okul yılları. Bugünkü gibi taşımali eğitim diye bir tabirin olmadığı yıllar. Çayda, çamurda, karda kışt, Koca Dere'den gürül gürül sudan geçerek her sabah ve akşam 45 km yürünen, bugün belgesel-lerde gördüğümüz okul yolları. Okula varıldığında yanan odun sobanın ısısında kuruması için soba etrafında oluş-an halkalar ve öğle teneffüsünde Eroğlu köyünün çocukları evlerine gider-lerken Çokallı köyünden gelen çocukların okulun bahçe duvarı üzerinde kitap torbasından çıkardıkları kuru ekmeklerle karın-larını doyurdukları günler.

Bir gün derste toprak renkli bu karayağız çocuklara öğretmen Ali Dinç teker teker sorar: “**Ne olmak istiyorsunuz?**” Fakir çocuğunun kursağında ne olabilir? “**Öğretmen, polis, hemşire.**” Sıra Muzaffer’e gelir. “**Sen ne olmak istiyorsun?**” Cevap; nettir. “**Cerrah olmak istiyorum.**” dediğinde, arkadaşları güler. Çünkü bir köylü çocuğu olarak doktorluk gibi bir mesleği kendilerine layık göremezler. Hem devlette, Hem de Belediyelere bağlı dar gelirli aile çocukları için kurduğum Manisa’da **MABEM, Soma’da SOBEM** dershanelerinde, hem de İzmir ve Manisa özel kolejlerde çalışan bir eğitimci olarak varlıklı aile çocukları ile dar gelirli hele köy çocuklarının kursaklarında-kini yakinen bilen ve gözleyen biri olarak söylüyorum. Sınıftaki arkadaşlarının ciddiye almadıkları bu cevabı öğretmen Ali Dinç “**Aferin**“ diyerek Muzaffer’i onura eder.

İlkokul ikinci sınıfa gelindiğinde yapılan veli toplantısında öğretmen Ali Dinç, baba Hüseyin Yurttaş’a: “**Hüseyin bey pusulası olmayan Kaptan’a rüzgârın faydası olmaz derler. Ama senin Muzaffer’in pusulası cerrahlığı gösteriyor.**” ‘**Cerrah olacağım.**’ diye tutturdu. Bu cevabı ciddiye almamız lazım. **Sen bu çocuğu imkânın varsa şehre götür orada okut**” tavsiyesinde bulunur.

Bu tavsiyeyi ciddiye alan baba Yurttaş Turgutlu’ya göç eder, ilkokuldan sonra Turgutlu İmam- Hatip Okuluna kayıt yaptırır. Çevredeki tanıdıklar “**Hem doktor olmak istiyorsun, hem İmam Hatip Okuluna gidiyorsun, nasıl olacak? Şimdiye kadar bu okuldan doktor çıkmış mı?**” gibi menfi sorularla Muzaffer’in beyni çelinmeye çalışılsa da Muzaffer kararlıdır. “**Evet, İmam Hatip Okulundan çıkıp doktor olacağım.**” kararlılığı sonuç verir. Girdiği ÖSS sınavlarında Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesini kazanır. Doktor olur. Mecburi hizmet için Bitlis – Ahlat Devlet Hastanesine atanır. Mecburi hizmetinin hemen akabinde İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Uzmanlığını kazanır. Genel Cerrah olduktan sonra da sırasıyla Çorlu Askeri hastanesinde Genel

cerrah, Afyon ay Devlet Hastanesi ile Alaşehir Devlet Hastanesinde baş Hekim görevlerinde bulunduktan sonra da Salihli Özel Can Hastanesinde Genel cerrah olarak çalışmaya başlar.

Benim Ülkemin en sevdiğim tarafı biliyorsan, bilgi ürettiyorsan, sepetinde pamuk varsa, ayağına takılan çakıl taşları belki tökezletiyor ama yürümene engel olamıyor. Hiç kimse önünde duramıyor. Gelebileceğin yere kadar geliyorsun. Nice köy ve dar gelirli aile çocukları bugün gerek siyasette, gerek ticaretle, gerekse bilim alanında çok kıymetli yerlerde görev yapmaktadırlar. Bu konuda müşahhas misal vermeme gerek var mı?

2011 yılına gelindiğinde çevrenin ve dostlarının önerisi ile aynı yıl yapılan genel seçimlerde AK Parti Manisa milletvekili olarak Meclise girer. Mecliste Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda görev aldı. Sağlıkçılara Yönelik Şiddetin Araştırılması Komisyonu ve Soma Maden Kazası ve Maden Kazalarının Önlenmesinin Araştırılması Komisyonu'nda bulundu.. Meclisteki aktif görevlerinin yanında İktidar partisinden milletvekili olarak omuzlarındaki sorumluluğun idraki içinde hayalindeki projeleri hayata geçirmek öncelikle köy yolları, okullar yanında Ahmetli, Alaşehir, Salihli, Kula, Selendi, Demirci, Gördes ve diğer ilçelerdeki projeleri yakın takibine aldı. Yıllardır türküsü çağrılan fakat bir türlü hayata geçirilemeyen Ahmetli Kelebek Barajı, Kula'da 5 gölet projesi ile Bebekli, Çelengöz, Yurtbaşı, Saraçlar ve Dutluca Gölet projelerini takip etti. Karda, çamurda okul yollarını teptiği Eroğlu Köyüne de projesi kabul görmeyen Göleti bakan beyle kurduğu iyi ilişkiler sonucu yapılan gölete Bakan Beyin soy isimi olan "EROĞLU GÖLETİ" ismi verildi. Bu gölet bugün Eroğlu köyünde balık üretiminin yanında 1100 dekan araziye sulama tarımına kavuşturmuştur.

Milletvekilliğinden ayrıldıktan sonra 2015 Yılında "Manisa **Yurttaş Şifa Merkezi'ni**" 2016 Yılında Salihli Şubesini açtı. Tıbbi Nebevi ve Tamamlayıcı Tıp konularında çalışmalarını başarı ile sürdürmektedir.

Bu arada sosyal ve kültürel çalışmalara da ağırlık veren Op. Dr. Yurttaş, Manisalılar Mesir ve Dayanışma Derneği ile çeşitli Sivil Toplum Kuruluşların sosyal çalışmalarında aktif görev almaktadır. Birçok dergi, gazete ve internet sitelerinde sağlık köşesi yazarlığı yapan Dr. Muzaffer Yurttaş, çocukların doğal beslenmesine özel önem vermektedir. Özellikle Okul çağındaki öğrencilerin beslenmesi için ders aralarında çocukların enerjiye ihtiyaçları olduğunu belirterek, alınacak doğal gıdaların beyin fonksiyonlarını olumlu yönde etkileyeceğini vurgulamaktadır. Taşınması, dağıtılması, saklanması çok kolay olan kuru üzüm, bu amaçla öğrencilere verilebilecek gıdaların başında geldiğini söyleyerek okullarda üzüm tüketiminin teşviki konusunda teşebbüslerde bulunmaktadır. Üzüm üretmeyen İngiltere ve Almanya gibi ülkelerde kişi başına üzüm tüketimi 1600 ile 1700 grama ulaşırken ülkemizde kişi başı tüketimin 250 gramda kalmasıyla üzüm üreten ülkemizin üzüm tüketmediğini ifade ederek tüketimin artırılması konusunda velilerin ve eğitimcilerin duyarlı olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği Manisa Şubesi Başkan Vekili Yurttaş, yine Türkiye genelinde dağıtımı yapılmakta olan Popüler Sağlık Dergisi'nin editörlüğünü yürütmektedir.

24. Dönem Milletvekili olarak Manisa'ya olan hizmetlerini, vekillikten sonra da sosyal ve kültürel faaliyetleriyle kesintisiz sürdüren Op. Dr. Sayın Muzaffer Yurttaş Beyi Manisa sevda-lısı bir kardeşim olarak görüyorum. Ve kendilerini bu yararlı çalışmalarından dolayı tebrik ediyorum.

MANİSA'DA TARİHE VE TURİZME DUYARLI İSİM İSMAİL AKÇURA

İsmail Akçura, 1942 Manisa doğumludur, ilk ve ortaokulu Manisa'da, Liseyi de İzmir Atatürk Lisesi'nde okudu. 1965 yılında İ.T.Ü. İnşaat Fakültesinden mezun olduktan sonra, 1967-1990 yılları ara-

sında Bergama'dan Elazığ'a kadar çeşitli illerde kamu ve özel sektörde yüzlerce bina inşa etmiştir. Malum Türkiye'de müteahhitlerle ilgili duyduğumuz olumsuz haberlerin ve ilişkilerin hiç birini gerek kamuda devletle, gerekse şahsılarla olan taahhütlerinden hiç birinde olumsuz bir durum yaşamamıştır. Hiçbir kimseyi mağdur etmemiştir. Aldığı işleri zamanında teslim etmiş ve inşaatlarının hiç birinde mağduriyet yaşatmadığı gibi arkasından da en ufak bir şikâyet ve şaibe de bırakmamıştır,

Öğrenci iken Turizme olan ilgisi nedeniyle 1990 yılından itibaren inşaat ve teahhüt işlerini bırakarak Turizm sektörüne girmiş, bugün itibariyle 16 ilde 20 adet “ANEMON” isimli oteller zincirinin sahibi ve işletmetçisi olup otellerinde yüzlerce kişiyi istihdam etmektedir.

Turizm sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli eleman yetiştirmek amacıyla Manisa'da eşi adına yaklaşık 400 öğrencinin konaklama ve seyahat hizmetleri ile yiyecek- içecek alanlarında eğitim veren Nihal AKÇURA Mesleki ve teknik Anadolu Lisesi'ni yaptırarak Milli Eğitim Bakanlığına bağışlamıştır. Bu

okulda eğitim ve öğretim uygulamalı olarak yapılmaktadır. Ayrıca İzmir’den mezun olduğu Atatürk Lisesi’ne de Milli Eğitimin Bakanlığının belirlediği standartlar ölçüsünde yatılı öğrencilerin kalacağı 120 öğrenci kapasiteli modern bir pansiyon binası yaptırarak Milli Eğitime teslim etmiştir.

“Türkiye’nin neresinde olursa olsun, isterse dağ başında olsun Antik kent var, deseler mutlaka orayı gider görürüm.” diyen Akçura’nın Turizme, eğitime olduğu kadar Antik şehirlere ve oralarda olan antik eserlere karşı da özel bir hobisi vardır. Bu nedenle; Manisa Yunt dağındaki Aigi Antik kenti ile Kütahya’daki Aizano Antik kenti başta olmak üzere ülkemizde çok sayıda antik kentin ortaya çıkarılması için yapılan arkeolojik kazılara destekte bulunmaktadır. Manisa’da ihtiyaç duyulan yeni Arkeoloji müzesinin yapılmasına maddi destek sağlamıştır. Hayali olan bir diğer proje olan **“GEZİCİ MÜZEYİ”** gerçekleştirmek için çalışmalar yapmaktadır. Kula ilçesinde 1500 dönümde yetiştirdiği bağda endüstriyel üzüm üretimi yapmaktadır. Turizm, Arkeoloji ve eğitim alanlarında yaptığı katkılardan dolayı 2014 yılında Manisa C.B.Ü. Senatosu tarafından Fahri doktora unvanı verilmiştir. Sayın İsmail AKÇURA sadece iş insanı değil, aynı zamanda Turizmin yanında tarih ve eğitim alanlarına da katkıda bulunan bir iş adamıdır.

Bu arada ilimizde olmak üzere özellikle Eskişehir Tepebaşı Belediyesinin fakir fukaraya olan iâşe ve ibate yardımlarına da özel bir hassasiyet göstererek destekte bulunmaktadır.

Karda iz bırakmak kolaydır, önemli olan zihinlerde iz bırakmaktır. Topraktaki durgun su ile akarı olmayan havuzdaki su kirlenir. Nitekim inancımıza göre de biriktirilen kazancın kırı de devletine olan vergi ve fakir fukaranın hakkı olan zekâtla temizlenir.

Eser bırakmak, yani kalıcı olmak, unutulmamak ve arkasından hayır dua ile anılmak her fani insanın en büyük arzudur. Öyle bir şekilde çalışalım ki arkamızda izimiz kalsın, yaptıklarımızla çoluk çocuğumuz gurur duysun, dostlarımız da

hayır dua ile ansın. Arkamızda hanlar, hamamlar bırakmanın yanında, ülkemizin geleceğine, gençliğe ve insanımıza da yararlı olacak eserler bırakmaktır. Bu tür eserler de inancımızda “Hasene-i Cariye” (kapanmayan sevap defteri) olarak isimlendirilir. İnaniyorum ki, eğitime olan katkısı ve fakir fukaraya yaptığı desteklerle Sayın İsmail Akçura beyefendi kardeşimiz de arkasından hayır dua ile anılacak Manisa’lı bir işadamımızdır

Sayın İsmail Akçura Beyefendi, eşi adına yaptırdığı okulda öğrenim gören binlerce gence istihdam alanı oluşturarak onların iş ve meslek sahibi olmalarına vesile olmuştur. Dünyada zarar etmeyen, en karlı, en hayırlı yatırım, eğitime yapılan yatırımdır, bir insanı kurtarmak insanlığı kurtarmak demektir. Sayın İsmail Akçura Manisa başta olmak üzere ülkemize büyük hizmetler yaparak insanımızın ve ülkemizin yararına katkıda bulunan bir iş adamımızdır.

Her ilde Akçuraların çoğalması temennisiyle, müteşebbis iş adamımız sayın Akçura beyefendiye Cenab-ı Haktan sağlık, afiyet ve başarı dileklerimle.

KAMU İÇİN ÖMÜR TÜKETEN İSİM TERZİ GÜNGÖR ÇALIŞIR

Osman Gazi Ün. Tıp Fak. Radyoloji Ana Bölüm Dalı Başkanı Prof. Dr. Cüneyt Çalışır ile Endüstri Mühendisi Prof. Dr. Fethi Çalışır, Terzi Güngör Usta ile Latife hanımın çocuklarıdır. İğne ile kuyu kazmak diye tanımlanacak terzilik mesleğini icra ettiği 8 metre kare dükkândan kazandıklarıyla iki profesör yetiştiren, aynı zamanda hiçbir ücret almadan 45 yıldır Manisa Vergi Dairesi Takdir Komisyonu Üyeliği görevini başarıyla sürdüren, bu nedenle halkın ve devletin güvenini kazanarak, teşekkür belgesi ile taltif edilen Terzi Güngör Çalışır, Manisa'nın yerli ailelerinden Terzi Ferit Fethi ustanın oğludur. İş hayatındaki başarısıyla, herkese örnek olabilecek aile yaşamıyla 2015 yılında ulusal basının kamuoyuna tanıttığı Güngör Çalışır, Bugün itibarıyla 81 yaşındadır. Babasının yanında çıraklık yaparak öğrendiği mesleğini 65 yıldır babadan yadigar olan 8 metre kare dükkânında sürdürüyor. O sade bir esnaf değil, kabuğuna sığmayan bir toplum adamı. Hayatını siyaset ve sporun yanında farklı alanlarda sosyal çalışmalarla zenginleştirmiş örnek bir insandır. 24 yıl Ticaret ve Sanayi odasında yönetim kurulu başkan vekilliği, 15 yıl Manisa Organize Sanayi Bölgesinde yönetim kurulu üyeliği, 45 yıl Manisa Vergi Dairesinde Takdir Komisyonu üyeliği, bir dönem İl Genel Meclis Üyeliği görevlerinde bulunmuş, halen de Manisa'yı Mesir'i Tanıtma ve Turizm Derneği Başkan Vekilliğini, işini aksatmadan seve seve sürdürmektedir.

“İşini, aşını ve eşini seven insan yorulmaz” diyen Güngör Çalışır, başarılı bir öğrenci olmasına rağmen ilkokulu bitirir birtirmez terzilik mesleğine başladı. Rahmetli babası Ferit Fethi’nin: “okul çıkışından yarım saat sonra dükkânda olacaksın” emrini hiç aksatmadan okuldan çıkıp nefes nefese dükkânda makine başına oturdu. İçinde büyük bir okuma hırsı ve özlemi olmasına rağmen, bazı müşterilerin verdiği bahşış, Çocuk Güngör’ü okuma isteğini engelledi. Ama okuma hırsı ve özlemini iki evladını okutarak gerçekleştirdi.

1963 yılında Elazığ’da askerde iken babasının vefatıyla kapalı kalan terzi dükkânını, asker dönüşü açarak babasından kalan bayrağı 58 yıldır bıkmadan, usanmadan, yorulmadan şerefle taşımaktadır. İsmi ile müsemma çalışır, çalışmayı seven bir insan. Ona göre “çalışmayı seven bir insan yorulmaz.” Bu güne kadar 8 metre karelik dükkândan 5 kalfasını da sosyal güvenceye kavuşturarak emekli etmiştir. Yanında çalışan hiçbir kalfasını sigortasız çalıştırmamıştır.

“Babam gerek aile içinde ve gerekse iş hayatında çok prensipli bir insandı. Çalışma hayatımdaki prensipleri babamdan öğrendim ve şuna inandım prensipler insana yük getirmez, bilakis kolaylık getirir. Şu küçücük dükkânımda bugüne kadar makasından makarasına, kalemine, mezurasına ve çizgi taşına kadar hiçbir malzememi ve hiçbir zaman, hiçbir şeyi aradığımı hatırlamıyorum. Prensiplerim ve çok çalışmam sayesinde bugüne kadar Allah’a şükür hiç geçim sıkıntısı çekmedim.” diyor.

Gençlere tüm yaşamlarında prensipli olmayı ve dürüst çalışmayı öneren Çalışır: “Tamirat yapmıyorum. Paça kısaltıp, bel daraltmıyorum. Bunlar elbette yapılması lazım ve yapan meslektaşlarım da var ve gayet iyi para da kazanıyorlar. Bana gelen bu tür işleri de bu işleri yapan arkadaşlara yönlendiriyorum. Ve görüyorum ki Rabbim de benim kazancıma bereket veriyor. Teknik ve teknoloji gelişti konfeksiyon daha ucuz. Ama buna rağmen benim işim ve müşterim hiç düşmedi, arttı eksilmedi. Neden? İşini temiz yaparsan, insanların güvenini kazanırsan

insanlar senden vaz geçemezler. İnsanları ilelebet aldatamazsınız. Yıllara bağlı olarak kazandığınız itibarı yanlış yaparsanız yıllarınız heba olur gider. Memnun olan müşterilerimizin tavsiyesi ile müşterimiz azalmadı, çok şükür daha da arttı. Komşu esnafın tabiriyle “Herkes oturur ama 8 metre dükkânda ÇALIŞIR, hep çalışır, hep çalışır.”

Terzilik gibi dükkâna bağlayıcı bir işinin yanında Manisa’ya ve insanlığa yararlı işlere de vakit ayıran Güngör Çalışır, bugün bin değil, on binlerce işçinin çalışarak eşi ve çocuklarıyla beraber yüz bine yakın insanın karnını doyurduğu ve ülkemizin önden gelen Manisa Organize Sanayinin temelini aşağıda ismini verdiğim çoğu alaylı diye tabir ettiğimiz İlkokul mezunu Hasan Türek, Halil Yurtseven, Dilaver Vardarer, Hasan Soytürk, İbrahim Arusan, Cengiz Yurdabekçi, İsmail Kahraman, Cemal Özer, Mustafa Çapra, Ersan Atılğan, Ümit Canuvar gibi Manisa’nın yakından tanıdığı koca yürekli insanlarla atmışlar. Daha sonra da rahmetli Bülent Koşmaz’a devrettikleri ve bu gün Sait Türek’in önderliğinde ilerleyen bu güzide kurum, Türkiye’de en çok işçi çalıştıran ve en önde gelen Sanayi bölgelerinden biri konumundadır.

Manisalıları adına Manisa Organize Sanayine bugüne kadar hizmet edip de vefat edenlere Rabbim’den rahmet, sağ olanlara da başta Güngör Çalışır olmak üzere Allah’tan sağlıklı hayırlı uzun ömür ve hizmetlerindeki başarılarının artarak devamını diliyor ve sayın Çalışır’a, örnek insanlığı ve Manisa’mıza yaptığı güzide hizmetleri sebebiyle takdir ve teşekkürlerimi, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

(EĞİTİMCİ MUSTAFA PALA’NIN KALEMİNDEN)
KOOPERATİFÇİLİK VE YENİ MANİSA
DENİLİNCE AKLA GELEN İLK İSİM
MUSTAFA PALA

Manisa’da yaptıkları toplumsal hizmetlerle öne çıkan iki Mustafa Pala var. Ayırt etmek için birini ‘eğitimci’ diğerini ‘kooperatifçi’ olarak tanımlıyorum. Her ikisi de velut, fikri doğurganlığı yüksek, topluma hizmette adeta yarışan, es geçileni iş edinen ve emek

verdikleri alanlarda öncü olup, yaşadıkları hayata ve topluma değer katan, eser bırakan ve okuyup yazan, düşünen insanlar. Farklı düşünürler, farklı değer yargılarına sahipler ama her hâlükârda ortak bir paydada buluşurlar ve uzun yıllara dayanan çok sağlam dostlukları var. Bu iki hizmetkâr adamın aynı zaman diliminde Manisa’nın ve halkının hizmetinde olmalarını Manisa için bir şans olarak değerlendiriyorum. Gönül isterdi ki, onlar çok daha farklı konumlarda Manisa’ya ve Manisalı-lara hizmet etselerdi. Ama onların makam, mevki gibi kişisel dertlerinin hiç olmadığını görüyorum. Sanırım başarıları da bu tutumlarında gizli.

Bu yazımda ‘Yeni Manisa’ deyince akla ilk gelen isim olan Kooperatifçi Mustafa Pala’yı anlatmaya çalışacaktım. Bu değerli

insanın hayatını öğrenip değerlendirirken bir roman konusu olacak hayat hikâyesinden çok etkilendim, iftihar ettim, yaşadığımız topraklar ayrı olsa da aynı zaman diliminde geçen çocukluğumuzun ne kadar çok birbirine benzediğini gördüm ve ülkemin yoksul çocukları geçti gözümün önünden, çocukluğumu adeta yeni baştan yaşadım. Bu yoksul köy çocuğunun başarılarını, insanımıza ve kentimize yaptığı hizmetler sebebiyle Manisa Valiliğince ‘Şehrin Hazinesi’ olarak takdir edildiğini öğrenip gururlandım. İstedim ki, bu örnek hayat onunla yok olmasın, hikâyesi nesilden nesile aktarılsın ve genç gönülleri aydınlatmaya, onlara umut olmaya devam etsin. Ancak Kooperatifçi Mustafa Pala’yı benden daha iyi tanıyan ve aralarında uzun yıllar öncesinden güçlü bir bağ ve dostluk olduğunu gördüğüm eğitimci Mustafa Pala’nın kalemiyle size tanıtmanın daha hoş bir anlamı olacağını düşünerek; Kooperatifçi Mustafa Pala’nın hayat hikâyesini kaleme almasını rica ettim ve beni kırmadı, kendisine minnettarım. Şu andan itibaren okuyacağınız satırların tamamı Eğitimci yazar ve düşünür arkadaşım, kardeşim Mustafa Pala’nın kaleminin eseridir. (Kadir Keskin.)

İNSAN DÜNYAYA BOŞ DEĞİL HOŞ GELİR

Kâinattaki bütün yaratılmışlar gibi her insan, yüzü ve parmak izi gibi kendine has bir yetenek programını icra edip vazifesini tamamlamak üzere dünyaya gelir. Bu nedenle doğanher bebek topluma düşen rahmet damlası ve bir muştudur. İnsanlar ve toplumlar parayı zenginlik aracı olarak önemserler, parayla cümle ihtiyaçlarını göreceklerini sanırlar. Oysa para bir değişim aracıdır. Esas olan ‘insanın hizmet edebilirliğidir’. Dünya denilen pazardan parayı kaldırırsanız ortada sadece insanların hizmetleri kalır. Hiç kimse cümle ihtiyaçlarını tek başına karşılayamaz, başkalarının hizmetine muhtaçtır. Adına para dediğimiz değişim aracıyla başkalarının hizmetini kendi hizmetimizle değişerek ihtiyaçlarımızı karşılıyoruz. Kısacası insan insana muhtaç. Bu muhtaçlık bizi toplu yaşamaya, paylaşmaya, dayanışmaya, birlik olmaya, mutluluğu toplumun mutluluğunda

aramaya, hayattan huzur almak için huzur vermeye çağırıyor. Bir düşünsenize; Manisa'nın, Türkiye'nin, hatta dünyanın tamamı sizin ama sizi gören bir çift göz yok, kayıp ada olmuş yüzünüz. Saraylar köşkler onu yapacak ustalar, şenlendirecek, hayat verecek canlar ister. Bu gerçek, bir halk Türkümüzün şu dizelerinde; 'neleyim sarayı neleyim köşkü/içinde salınıp gezenim yoktur' diye ne güzel dile getirilir.

İnsan, insanın kurdu derler ne büyük yalan. İnsan, insanın en büyük hazinesi. Göz kendini görmez, başkasında görürüz kendimizi ve başkaları değer katar bizim hayatımıza. Ama yer damar damar, insanlar kısım kısım, kimi bencillikten kimi topluma hizmetten zevk alır.

Takdire şayan toplumsal hizmetleriyle ayırt edilen adasım Mustafa Pala'nın hayatını bu görüş çerçevesinde inceleyip önemli sonuçlar ve dersler çıkarmak üzere size sunmaya gayret edeceğim. O'nun hayatını, topluma, çevreye kısacası halkımızın yaşamına ve kentimize kattığı değer ve hizmetleri öğrendiğinizde yazımın başına dönüp bir kere daha okumak, tefekkür etmek, kendinizi ve hayatınızı yeni baştan değerlendirmek isteyeceğinizden eminim.

HOŞ GELDİN ADAŞIM

27 Nisan 1945 yılında Akhisar'ın Büknüş köyünde dünyaya gözlerini açan küçük Mustafa'nın, o dönemlerde Anadolu kırsalında yaşam mücadelesi veren her fakir ailenin çocukları-ninkine benzer çetin bir çocukluk dönemi vardır. O, kelimenin tam anlamıyla zor şartların adamıdır ve yaşadığı bu çetin şartları fevkalade hicvederek anlatıyor ama yaşadıklarından müthiş dersler çıkarmasını da bilmiş. Hayatın ona öğrettiklerini şahsi gayretine yüklemiş, hayatına değer katan ailesi, köylüleri, öğretmenleri ve Allah'ın yardımıyla başarıyı yakalayan hayat yolcusudur ve birmücadele adamıdır. Konut üreticisi, çevreci olmanın çok ötesinde tam anlamıyla bir '**yaşam planlayıcısıdır**'. O, insanların başını sokacakları konutlar ve çevre düzenlemesinden müteşekkil fiziki planlamalardan önce; insanların sosyal

yaşamını, birbiriyle kaynaşma, dayanışma, paylaşma içinde; çayır, çimen, ağaç, kuş, kelebek, akan su, mavi gökyüzü, yıldızlar ve güneşle birlikte bülbülün şarkısı, rüzgârın türküsü eşliğinde, doğayla iç içe sevgiyle sürdüreceği; güvenli, huzurlu ve sağlıklı yaşamının planlayıcısıdır. Gücünü ve azmini erken sınamış ve erkenden kendini tanımanın özgüvenini ömür boyu değerlendirmiş örnek bir adamdır.

Çocukluğunu şöyle anlatır: “- Akhisar’ın Büknüş Köyünde doğdum. Babam BallıobaKöyünden Büknüş Köyüne göç ediyor. Babam askere gittiğinde amcam bütün mallara el koyar, askerden döndüğünde hiç malı olmadığı için köyünü terk eder ve Büknüş’ün varlıklı ailelerinden birinin yanında yanaşma olarak işe girer. Benden önce üç kardeşim dünyaya gelmiş ama yaşamamışlar. Dünyaya gelişimden bir süre sonra babamın yanında çalıştığı kişiyle arası açılır ve bize ait olmayan oturduğumuz tek odalı evden ayrılmamız istenir, babam beni, annem salıncağını alır ve annemle birlikte çalışmak üzere anlaştığı başka bir ailenin yanına gitmek için yola koyulurlar. Mahalleye geldiklerinde, mahalleli; ‘yeni komşularımız geldi’ diye birbirlerine seslenirler. Babam: ‘Malımla, mülkümle geliyorum, -beni yukarıya kaldırarak- malım da mülküm de Mustafa’ der. O andan itibaren köydeki adım ‘malım, mülküm Mustafa’ olur. Biz yeni ailenin yanında tek odada yaşıyoruz. O vakitler köyde çocuk ölümleri çoktu ve ölen çocuklarının elbiselerini aileleri bana getirirdi. Büyük küçük demez bir şekilde onları giyerdim. Elbiseyi giyince ailem: ‘Git, onların ellerini öp, onlar da senin annen baban sayılır’ derlerdi ve ben gidip ellerini öperdim, bende çocuklarını görürlerdi. Bu sebeple köyde ailem ve sevenim çoktu. Paylaşmanın, iyiliğin ve insanları sevmenin güzelliği ve gücü çocuk yaşımda yüreğimde yer etti ve ömür boyu beni hiç terk etmedi, o büyüdü ben büyüdüm, gücümün gerçek kaynağı, tükenmeyen hazinem oldu.”

İnsan sevgisiyle dolu bu sakin adamın sakinliğinin kaynağını da şu cümlelerinden anlıyoruz: ‘Babam çok sakin ve

yardımsever bir insandı. 56 yaşında kalp krizinden öldüğünde benim bu 76 yaşındaki halimden çok daha yaşlı görünüyordu’.

Dikkat çeken hizmetlerini gelecek kuşaklara bir hayat dersi olarak bırakalım düşüncesiyle hareket edip hayat hikâyesinden kesitler alalım diye kendisini Kadir Keskin hocam ile ziyaret ettiğimizde, anılarını adeta yeniden yaşarcasına paylaştı. Sık sık ara vermek zorunda kaldık ve boğazındaki yara izinin çocukluğu ile bir ilgisi olup olmadığını sorduk:

- ‘O zamanlar neredeyse çocukların hepsinin eli yüzü yara içindeydi. Bu yaralarla ilgili çok sıkıntılarımdı oldu. Boğazımı şişti, o şişlikten dolayı kafamı dik tutamıyordum, başım kırkbeş derece yan duruyordu, köye gelen bir yabancı anneme, ben falan kişilerde misafirim, kırk çıra ve pekmez getir tedavi edelim diyor ve pekmez sürüp çıra ile yakıyorlar, müthiş acı çektim, yorgun düşüp uyumuşum, uyandığımda şişlik gitmiş iltihap akmıştı. İşte bu iz, o zamanın anısı.

- Köyde çocuklarla köyün dışına badem taşlamaya giderdik, biraz büyük çocuklar badem ağacına taş atar, düşen bademleri toplardık. Ağaca atılan taşlardan biri dala çarpıp başıma düştü bayılmışım, çocuklar korkup kaçmışlar, kendime geldiğimde başımdan aşağıya kanların aktığını her yanımdan kan olduğun gördüm. Hem ağlıyor hem de köye doğruyürüyorum, köylülerden biri gördü, başım kan içindeydi. Önce tütün bastılar ardından başka merhemler katran gibi bir şeyler sürdüler. Yara iltihaplandı tüm kafamı kapladı. O yıl okula kaydım yapılacaktı, okula gittim. Öğretmen: - ‘senin yaştan küçük bu sene olmaz’ dedi. Sebep, kafamın kel olması, bulaşıcı sanıyorlar ve tabi çocuklar da benden kaçıyor. Adım ‘kel Mustafa’ oluyor ve okula gitmeyip su kıyılarında derelerde oynuyorum, diyor ve bu olayın hayatına yansımısını; ‘belki bugün her yere dere yapmamın, su götürmemin sebebi budur’ diyerek, çocuklukta yaşadıklarımızın bizim hayatımızı nasıl etkilediğini ve ciz bir şekilde anlatıyor.

Mustafa beyin anlattıklarını dikkatle dinlerken şu kanaate varıyorum: İyi ve kötü olarak her ne yaşadıysa tüm yaşadıkları geleceğini inşa eden olumlu bir katkıya dönüşmüş. Aşağıda paylaştığımız anıları, bu görüşümüzün kanıtını oluşturuyor:

- Okulda 1.2.3 aynı sınıfta ders görüyoruz ve ben üst sınıfların derslerini de dinliyorum. Bu benim birçok şeyi erkenden öğrenmemi sağladı, kavrama gücümü geliştirdi ve bu sayede hayatım boyunca öğrenmekten müthiş zevk alıyorum ve çok çabuk öğreniyorum. Benim bu özelliğimden dolayı öğretmen şehire gidince, beni, yerine öğretmen bırakırdı. Babam, her öğretmen değiştiğinde elimden tutar, öğretmenle tanıştırır ve ‘öğretmen bey, ben okuyamadım, Mustafa’mı okut, adam olsun’ derdi. Öğretmenler de benimle çok ilgilenirlerdi.

Çocukken yaşadığı her olaydan hayatına değer katan Sayın Pala, 76 yaşındaki dinginliğinin sebebini de şu anısına bağlıyor:

- ‘Teyzem Süleymanlı’ya gelin oldu, fakat düğüne beni götürmediler. Teyzem beni çok severdi, ben de teyzemi çok sevdim. Köyden kaçtım şoseye ineceğim, 6-7 km uzaklaştım, bizim köylülerden biri gördü, nereye gittiğimi sordu:

- Süleymanlı’ya, teyzemin düğününe gidiyorum.

- Yanlış gidiyorsun, Süleymanlı şu tarafta! Gösterdiği yön, gittiğim tarafın tam tersiydi, gerisin geriye döndüm, o yöne yürüdüm yürüdüm saatlerce yürüdüm, nihayet minareyi gördüm, sora davul sesini duydum, düğün evini buldum, beni sofraya oturtular, düğün yemeği yemeye başlamıştım ki, odaya babam girdi, anladım ki köylüler haber vermişler.

- ‘Haydi, kalk düş önüme’ dedi, istemeye istemeyesofradan kalktım, babam tarlanın sınırından gidiyor, beni ceza olarak sürülmüş tarlalardan yürütüyor, kondisyonumun hala çok iyi olmasını o yürüyüşlere borçluyum!

EN BÜYÜK MUCİZE İYİ BİR ÖĞRETMEN-TEMELLER SAĞLAM ATILYOR

Bir insanın çocukluk dönemi onu hayata hazırlandığı dönem, karakterinin biçimlendiği, gayretinin azminin, cesaretinin

şekillendiği dönem. Aile, tabii çevre, kültürel ve sosyal çevre, iklim, imkânlar ve yaşananların her biri olumlu ya da olumsuz manada müthiş katkılar sağlar. Bu gerçeği en küçük ayrıntısına kadar Sayın Pala'nın hayat hikâyesi hiç eksiksiz doğruluyor. Onun hayat hikâyesinden daha çok ibretler çıkacak karşımıza! Ama hepsinden önemli bir gerçek daha var: 'Bir insanın hayatındaki en büyük mucize küçükken iyi bir öğretmene rastlamasıdır'. Esasında büyükken de böyle ama küçüklüğündeki öğretmen, "kaderin âşık olduğu gayretimizin belirleyicisi oluyor ve esas hayat çizimimizi bulmamızı sağlıyor".

Bu gerçeği küçük Mustafa'nın anıları bir kere daha doğruluyor:

- Köylülerin kılık kıyafeti perişan ve sakallılardı. Cuma'dan Cuma'ya zor tıraş olurlardı. Ancak bayramlarda düğünlerde biraz düzgün giyinirlerdi. Öğretmenler pırıl pırıl giyinirlerdi, her gün traşlı ve saçları taralıydı ve onları başka dünyanın yaratıkları sanıyordum, ta ki bir öğretmeni tuvaletten çıkarken görünceye kadar... O zaman bana bir özgüven geldi, dedim ki, ben de bunlar gibi olabilirim!

Boş zamanlarımı öğretmenlerin evlerinde geçirirdim, işlerini görürdüm, bahçelerinin çapalanmasına, sulanmasına yardım ederdim, hanımları beni çok severdi. Öğretmenimin biri hindi beslerdi, hindileri yaymaya götürürdük, yazdığım şiirleri ve hikâyeleri öğretmene okuyordum.

İlkokul son sınıfta iken Öğretmenimiz bizi Akhisar'da yazlık sinemaya götürdü. Sinemayı ilk kez orada gördüm, 'Truvalı-GüzelHelen' filmiydi ve ben öğretmene filmi anlatmaya başladım, okuma kitabımızda hikâyesi vardı ve anladım ki bir film için bir hikâye gerekirdi. Bu hadise daha sonra benim sinema tutkunu olmama ve hatta Manisa Tarzan'ı filminin Manisa'da çekilmesine öncülük etmeme vesile oldu.

Öğretmenlerim okul bitiminde nereye göndereceklerini araştırıyorlar ve Konya Astsubay Hazırlama Orta Okulu sınavlarına müracaatımı sağladılar ve bir öğretmenim beni Balıkesir'deki

sınava götürdü. Kazandı haberi gelince sağlık raporu için İzmir'e gitmem gerekti. Bir başka öğretmenim İzmir'e götürdü, bir gece öğretmenimin yakınının evinde misafir kaldık, sırtımda şeker çuvalından dikilmiş uçkurlu iç don vardı. Beni divanda yatırdılar, yer yatağına alıştım ve gecenin bir yarısında divandan düştüm. Sağlık muayenesinden sağlıklı çıktım ve Konya Astsubay Okulunda okumaya hak kazandım. Köylüler sevindiler, evimize hayırlı olsuna geldiler. Konya'ya götürecek kimse yoktu ve ben 12 yaşında Konya'ya yalnız gittim. Bu başarım bana hayatta her şeyi başarabileceğim özgüvenini kazandırdı. Şimdi aileler çocuklarını bakkala göndermiyorlar.

SİLAHLI KUVVETLERE İLK ADIM

- Konya Astsubay Hazırlama Okulundan sonra Ankara Mamak Muhabere okulunda iki yıllık muhabere eğitimine başladım ve 1964 yılında mezun oldum, Ankara'da Muhabere Ana Depoda göreve başladım. Görev esnasında Manisa'da Astsubaylar için açılan spor okuluna müracaat ettim ve sağlık muayenesinde doktor, renk körü olduğumu söyledi ve 'ne sen müracaat etmiş ol ne de ben görmüş olayım' dedi ve dilekçeyi yırtıp attık. Ertesi günü araştırdım ki, renk körlüğü sebebiyle muhabere sınıfından personel sınıfına geçebiliyorum ve on yılın sonunda malulen emekli olabiliyorum. Doktora tekrar müracaat ettim, renk körü raporumu aldım. Sınıf değişikliği için başvurdum, personel sınıfına geçip Bursa'daki Işıklar Personel Okuluna gittim. Burada enteresan olan şu: Astsubay Orta Okulunun İzmir'de yapılan sağlık muayenemde 'renk körü olduğum tespit edilmiyor', köyden kurtulup Astsubay oluyorum. 'Renk körlüğüm tespit ediliyor' ve bu sayede sivil hayatımın bu günlere uzanan hizmet kapısı açılıyor. Bu gerçeği tesadüf kelimesiyle izaha etmenin mümkün olmadığını düşünüyorum, gizli bir el bir vesile ile her defasında beni takip etmem gereken yola sokuyor desem yeridir. Bursa'daki eğitimim süresince Bursa Devlet Tiyatrosunun yanındaki Bursa

Oda Tiyatrosunun çalışmalarına katıldım, tiyatro ile ilgilenmeyi her zaman sevdim.

BASIN HAYATI VE TİYATRO BAŞLIYOR

- Bursa Personel Okulundan mezun olduktan sonra, Ankara'da Genel Kurmay Başkanlığında Personel Astsubay olarak göreve başladım, ikametime yakın olduğu için Akşam Ticaret Lisesine kaydoldum. Ticaret Lisesi son sınıftayken Erzurum Ana Tamir Fabrikasına tayinim çıktı. Başarılı bir personeldim ve bu nedenle her görevde komutana yakın oldum ve komutanlardan özel ilgi gördüm. Erzurum'da Akşam Ticaret Lisesi yoktu. Dışarıdan lise bitirme sınavları vardı. Ticaret lisesi son sınıf öğrencisi olmama rağmen dışarıdan lise bitirme sınavlarına girmeye başladım. Bu arada Erzurum'da yayınlanmakta olan 'Devrim' isimli gazetenin bürosuna gittim, gazete sahibi Dünder Özden ile tanıştım. Aynı gazetenin matbaasında Üniversitenin bir grup öğretim üyesi, 'Deneme' isimli bir dergi çıkarıyordu ve dergi ekibine katıldım. Bu vesileyle dergiyi çıkaran üniversite camiasından; şimdi her birisi profesör olan Dr. Avşar Timuçin, Dr. Ahmet Necdet ve Dr. İoanna Kuçuradi ile tanıştım. Prof. Kuçuradi'nin Türk vatan-daşı ve sekseni bulan yaşına rağmen halen Dünya Felsefeciler Birliği Başkanı Olduğunu da söylemeliyim. Bu tanışıklığın akabinde Belediye Konservatuarının Tiyatro Bölümüne katıldım ve oradan Kuçuradi'nin öğrencisi olarak mezun oldum. Bu çalış-malarda mitolojiye, tiyatroya, okumaya ve bilen insanlara ilgim arttı. Bu tanışıklığın neticesinde şuna inandım ki; 'sizin hayat-taki yerinizi arkadaşlarınız belirliyor.'

Erzurum'da komutan ile görüşüp boş taş binayı çok amaçlı salon haline getirdim ve bu salonda Behçet Necatigil'in 'Gece Aşevi' isimli oyununu sahneye koydum. Oyunun sahnelenme, dekor ve 1. Oyuncululuğunu üstlendim. Tiyatro ekibimiz Yedek Subay ve Astsubaylardan oluşuyordu.

Liseyi dışarıdan bitirmem için üç dersim kalmış iken Ankara Genel Kurmay'a tayinim çıktı. Önümde iki seçenek vardı, ya lise dışarıdan bitirmelere girip üç dersi verip lise mezunu

olmak ya da Akşam Ticaret Lisesi son sınıfına devam edip Ticaret Lisesi mezunu olmak. Ticaret Lisesine devam ettim, bitirip üniversite sınavlarına girdim. Puanım birçok üniversiteye hata Diyarbakır Tıp Fakültesine girmeme bile uygundu ama ben Ankara'dan ayrılmak istemediğimden Hacettepe Üniversitesinde yeni açılan Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi "Koopratifçilik" bölümünü seçip kaydımı yaptırdım.

YOL ÇAĞIRIR SİZ GİDERSİNİZ SİVİL HAYAT BAŞLAR

Sayın Pala'nın hayat hikâyesi ilerledikçe, Neşet Ertaş'ın, 'Yolcu' türküsünün mısraları; 'bir anadan dünyaya gelen yolcu / hep yolcuyuz böyle gelip gideriz' mısralarını hatırlattı. Anlıyorum ki, o gerçek bir yolcu. Sanırsınız modern göçebe! Ömrünün en uzun zamanı Manisa'da geçmesine ve burada yerleşik görünmesine rağmen her gün başka bir yerde, başka bir hizmetin peşinde. Onu doğduğu ata yurduna, bu topraklara getiren hayat yolculuğu yıllar evvel sivil yaşama aralanan kapıyla başlıyor ve bu yeni yolun başlayışını şöyle anlatıyor:

- Üniversiteye devam mecburiyeti vardı ve benim askeri hayattan ayrılmam gerekiyordu. Askeriyede 10 yıllık tamamlamıştım, malulen emekli olma imkânım vardı, emekli olursam 1156 TL maaşım olacaktı. Oğlum ilkokul birinci sınıftaydı ve kızım seneye okula başlayacaktı, evde iki çocuğumdan başka, annem, ilkokulda okuyan kardeşim ve Hollanda'ya çalışmaya giden bacanağım ve baldızımın ilkokul son sınıfa giden oğulları Serdar vardı ve eşim çalışıyordu. Emekli kararımı alırken eşimin rızasını almam gerekirdi, eşim 'idare ederiz' deyince emekli oldum, diyor ve hayatın kendisine armağan ettiği mürüvvetlerini hasat vakti elindeki gelişmiş buğday başaklarını okşayarak gösteren Anadolu köylüsünün gururuyla sıralıyor:

- Kızım Muğla Üniversitesinde Prof. Dr. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı, Oğlum özel sektörde yönetici, yeğenimiz Serdar Ege Üniversitesinde Prof. Dr. Kardeşim Halil Türkiye Kooperatifleri Merkez Birliği'nin çalışanı olarak göreve devam ediyor. Oğlumun kızı Deniz, Bahçeşehir Üniversitesi

TV bölümü mezunu, kızımın kızı Defne Bilkent Üniversitesi son sınıfta psikoloji okuyor, oğlumun oğlu en küçük torunum Güney Macaristan’da liseye devam ediyor, diyor ve bu günlere gelmesine, hemşerilerine bu güzide hizmetleri sunmasına ve-
sile olan ve irade dışı tercih yapmasını sağlayan sırrı paylaşıyor:

- Bu günlere gelmemi ve bildiğiniz şu hizmetleri yapmamı sağlayan, ‘göz kusurum’ ve ‘Ankara’da kalmam gerektiğinden’ üniversite sınav sonuçlarına göre Diyarbakır Tıp Fakültesi yerine Hacettepe Üniversitesinde yeni açılan ‘kooperatifçilik bölümünü seçmemdir.’ Her ikisi de iradem dışı olan ve hayatıma yön veren en önemli iki husustur.

Sayın Pala’nın önümüze serdiği bu gerçeklerden biz şunu anlıyoruz: Bu gerçeği her halde vaat edileni yaşamak diye izah etmek gerekir. Kader çekiyor, siz gayret ediyorsunuz ve gayretiniz binitiniz olup sizi menzile taşıyor. Hayat her zaman size bir fırsat sunuyor, fırsatı değerlendirecek seçicilik, irade ve gayret size kalıyor. Barış Manço’nun dediği gibi, ‘işte hendek, işte deve / ya atlarsın ya düşersin’, ötesi yok.

KOOPERATİFÇİLİK SERÜVENİ VE RAHŞAN ECEVİT

Astsubaylıkta çok başarılıydım, komutanlardan takdir belgeleri aldım, subaylığa geçmemi istediler, Kıbrıs Barış Harekâtında önemli hizmetlerde bulundum. 1974’te emekli oldum. Kooperatifçilik öğrencisiyken Türkiye Köy Kooperatifleri Merkez Birliğine gidip Başkana kendimi tanıttım. Bir ücret talep etmeden yardımcı olmak istediğimi söyledim. Onlara çok yararlı hizmetlerde bulundum. Köy-Kop Merkez Birliği Başkanı İlkokul mezunuydu ancak kooperatifçiliği yaşayarak öğrenmişti. O’ndan çok şeyler öğrendim O’na danışmanlık da yaptığım oldu. Basın danışmanlığını yaptım yıllarca. O’ndan öğrendiklerimle O’nun konuşma metinlerini yazıyordum. Bu yazıları dinliyor ve kürsüye çıkıp aynısını konuşuyordu. Sonra Samsun’dan Milletvekili oldu, bu arada Köy-Kop bana maaş bağladı. Mezun olunca Köy-Kop’ta danışman olarak görevimi tam gün çalışan olarak sürdürmeye başladım. 1975 yılında köyümde kooperatif

kurulmasına öncülük ettim. 1977 yılında Köy-Kop Manisa Birliği Başkanlığına seçildim. Burada geçmişe bir dönüş yapayım; henüz ordudan ayrılmadan sanırım 1972 yılıydı bir etkinlikte yan tarafımda iki bayan oturuyordu, onlara iki şişe su aldım ve ikram ettim, suyu tam içerlerken birisi bana, 'sen kendine almadın mı' dedi ve su içtiği şişeyi bana uzattı, 'sen de susamışsındır', dedi. Tanıştık, Rahşan Ecevit olduğunu öğrendim. Tanışıklığımız devam etti, ben kendisine yazdığım şiirleri ve yazıları gönderiyordum, yazışuyorduk. Erzurum'dan Ankara'ya geldiğimde evlerine gidiyordum, böylece Bülent Ecevit ile tanıştım. 1979'da Ecevit'in önerisiyle İzmir Tarih'e Bakanlık Murakıbyı olarak geldim. Ama bu kooperatif güdümlü devlet kooperatifiydi, yöneticiliğine seçimle gelinmiyordu. Bu arada Rahşan Hanım, -'Manisa Kooperatif Birliği Başkanlığını bırak, TARİŞ'e ağırlık ver' dedi. Kendisine: -'Tariş'e sizin önerinizle atandım ama Manisa Bilik'teki görevime seçilerek geldim, önüme iki seçenek koyarsanız, Manisa'yı seçerim' dedim. Kızdı, 'bilmediğini yap' dedi ve ilişkimiz kesintiye uğradı. Ben demokratik kooperatifçilikten yana oldum her zaman...

Rahşan Hanım'a evet deseydim, Milletvekili olma imkânım vardı ama size bunu sunanın emrinde olmanız söz konusuydu ve bugüne kadar yaptığım yapmakta olduğum hizmetlerin hiçbirini yapamazdım, birçokları için cazip gelen bu imkânlar ilgimi çekmedi, yürümem gereken yol beni çağırdı. Yolun çağırması önemlidir, size yürümek kalır ve sonunda menzil sizi kucaklar, kavuşursunuz.

1974 Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında Ecevit Hükümet kurdu. Gümrük ve Tekel Bakanı Mahmut Türkmenoğlu oldu. Ecevit tütüne yüzde yüz zam yaptı. Bakan Akhisar'da tütün fiyatını açıklayınca köylü şapkayı havaya attı, kadınlar erkeklerin yeni şapka ile eve döndüğünü görünce tütüne iyi fiyat verildiğini anlıyorlardı. Tütün parası köylülere öküzünü sattırıyor ve traktör aldırıyordu, bu traktör sevdası öyle bir hal aldı ki, traktörü olmayan aileye kız verilmez oldu. Az topraklı orta gelirli

Hasan dayının oğlu evlenecek ama kız vermiyorlar. Anne oğul birlik olup öküzleri satması için babayı zorluyorlar ve adamcağız çaresiz bu ısrara boyun eğip öküzlerini satmaya karar veriyor. Her sabah öküzler önde Hasan dayı arkadahayvan pazarının yolunu tutuyorlar. Bir gün iki gün derken epey zaman pazara gidip geliyorlar, hayvanlar yaşlı olduğu için alıcı çıkmıyor ve her gelen müşteri öküzün ağzını açıp dişlerine bakıyor, neticede bu muayeneler hayvanda kalıcı bir davranışa dönüşüyor. Yanından kim geçerse geçsin ağzını açıyor ve yanından geçene dönüyor, hayvancağızın bu hali bizim köyde ‘Hasan dayının öküzü gibi ağzını açma’ deyimine dönüşüyor...

Tariş murakıplığını bırakıp Manisa Köy-Kop Başkanlığına döndükten sonra, çetin bir mücadele sonunda Köy-Kop Merkez Birliğinin Yönetimine girdim. Genel kurulda köylülükle ve kooperatifçilikle ilgisi olmayan çeşitli sol fraksiyonlardan oluşan bir ekip Köy-Kop yönetimine talip olmuştu. Bu ekip Divan başkanı olarak Senatör Ziya Gökalp Mülayim’i aday gösterdi. Diğer ekibin divan başkanı adayı da bendim. Beni aday gösteren ekip çoğunluğu CHP’ye oy veren köylülerden oluşuyordu. Divan başkanlığın üç oy farkla seçildim. Genel kurul iki gün sürüyordu. Oy sayımını o gün tamamlayamadık, ertesi gün merkez birliğinde tamamlamak üzere karşılıklı anlaştık, sabah merkez birliğine geldiğimde, Köy-Kop’ta üniversitelerden gelmiş öğrencilerin olduğunu gördüm. Köy-Kop adeta işgal edilmişti. Ben aralarından geçerken beni tanımıyorlardı ama ‘Mustafa Pala, beşinci kattan kendini aşağı atmış’ diyorlardı. Hiçbir şeye aldırmadan doğruca sayımın yapılacağı toplantı salonuna geçtim. Her türlü güçlüğe rağmen çıkıp oy sayımını tamamladık. Karşımızdaki ekip yönetimin çoğunluğunu ele geçirmişti, biz üç kişi liste delip yönetime girmeyi başardık. Görevim süresince alınan yanlış kararlara karşı oy kullandım ve buna ilişkin gerekçemi kararların altına şerh ettim. 12 Eylül Darbesi her şeye el koydu ve yönetimi tutuklayıp mahkemeye sevk etti. Ardından Kooperatif Birliklerinin yöneticilerinden de gözaltına

alınanlar oldu. Her şeyimiz didik didik edildi. Karar defterine muhalefet gerekçelerim sebebiyle benim hakkımda dava açılmadı. Manisa'daki yöneticiliğim sebebiyle ben de gözetim altına alındıktan bir süre sonra suç unsuruna rastlanmadığı için kovuşturmayaya yer olmadığı gerekçesiyle serbest bırakıldım.

AGÂH OKTAY GÜNER TELEFONDA

Köy-Kop ihracat yapan ve köylülerin ürünlerini değerlendiren bir konuma erişmişti. Bu arada Fiat patentiyle Romanya'da üretilen Üniversal Traktörlerini dış alımla getirmek istedik, Demirel hükümeti izin vermede zorluk çıkardı, biz de köylülerle birlikte Ticaret Bakanlığının önündeki merdivenlerde soğan ekmek yiyerek gösteri yaptık. Bu eylemin kooperatifçilik öğrencisi olarak düzenleyicisiydim. Gösterinin ertesi günü Ankara'da afişleme yapacaktık, Köy-Kop merkezinde sadece ben varım, telefon çaldı ve açtım, Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ağâh Oktay Güner arıyordu. Traktör ithalatı iznimizin çıktığını söyledi. Traktör ithalatıyla birlikte Köy-Kop'ta muazzam bir büyüme ve gelişme başladı. Köyleri örgütlenme hız kazandı. En gelişmiş kooperatifçilik Manisa'daydı. Zeytinyağı fabrikamız ve halı kooperatiflerimiz ve Salihli Dombaylı'da salça fabrikamız vardı, köylülerin ürünlerinin satıldığı mağazalarımız vardı.

12 EYLÜL KÖY-KOP'U DA VURUYOR

-12 Eylül' İhtilali'nde, birçok sivil toplum örgütünün, sendikaların ve Köy-Kop'un yöneticileri de tutuklandı. Bu kurumlar gibi Köy-Kop'ta işlevini yerine getiremez duruma geldi ve gerileme dönemi başladı.

-Gıda ürünlerinin üreticinin elinden çok düşük fiyatla çıkmasına rağmen, üretici ile tüketici arasında oluşan araçlar zinciri bugün yaşanan gıda enflasyonunun, köylerin boşalmasının, tarımsal faaliyetlerdeki duraksamanın temel sebeplerinden birisidir. Üreticinin yaşadığı pazar sorunu yani üretim güvencesinden mahrum oluşu, köylünün ürününü pazarla buluşturan

bir sistemin olmayışı ve üretim planlaması, girdi temini, üretim ve pazarlama gibi bütün sorunlarda milyonlarca aile işletmesinin kaderiyle baş başa bırakılması olduğu kanaatindeyim. Bugün parayı üretici değil üreticinin ürününü toplayıp, işleyip paketleyip, rafa koyan araçlar kazanıyor. Köy-Kop yaşamını iyilikle sürdürseydi, üretici kooperatiflerinin yurt genelinde binlerce tarımsal ürün fabrikaları ve onbinlerce mağazaları olsaydı ne köylü ne de köylüler bu hale gelirdi ne de tüketici, herkes ve tabii ülke kazanır, sosyal refah seviyesi yükselir, müasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkardık. Kötü amaçların ve siyasi yapıların arenası haline getirilen bu seçkin kuruluş, bu bugün kapanma noktasına getirilmiş olup yerine ikame edilmek istenen Tarım Kredi Kooperatifleri de beklenen gelişmeyi hala sağlayabilmiş değildir.

YILMAK YOK VAZGEÇMEK ASLA

- Kooperatifçiliği değişmez meslek olarak düşündüğümünden 1987 yılında Yeni Manisa Konut Yapı Kooperatifleri Birliğinin kuruluşunu gerçekleştirdik ve bu amaçla ‘Öncü Yapı Kooperatifini’ kurdum. Öncü ve birliği oluşturan altı yapı kooperatifiyle birlikte ‘Yeni Manisa’ diğer adıyla ‘Güzel Yurt’ projesinin doğuşuna öncülük ettik. Birliğin oluşumunda dönemin Manisa Belediyesi Başkanı Rahmetli Ertuğrul Dayıoğlu ile birlikte çalıştık. O, birliğimizin genel başkanı idi, ben genel sekreterliği görevini yürütüyordum. 15 bin konutluk ‘Yeni Manisa Projesi’ için Manisa Belediyesi ile protokol yaptık.

- Birliğin Ana Sözleşmesinin imza töreninde dönemin valisi Rafet Üçelli, Belediye Başkanı Ertuğrul Dayıoğlu ve Kent Kooperatifleri Başkanı Murat Karayalçın hazır bulunmuştu. Saç ayağı bir yapı oluşturmuştuk. Belediye arsa üretecek, devlet gerekli ekonomik desteği sağlayacak, kooperatifler de talep örgütlenmesi ve konut üretimini yapacaktı. Projenin devamında bu üçayaktan sadece kooperatif ayağı kaldı. Devlet

destek sağlamadı, belediye arsa üretmedi ama biz, kooperatif ortaklarıyla birlikte 15 bin konuttan oluşan ‘Yeni Manisa Projesini’ tamamladık.

ÖNCE AĞAÇLAR ANITLAR SOSYAL DONATILAR PARA VE ZAMAN KALIRSA KONUTLAR

- Kooperatifçilikte en önemli şey ‘güvendir’ güven verdiğinizde kolaylıkla ortak bulabiliyorsunuz. Güven ortamı oluşturma en temel ilkesi ise ‘şeffaflıktır’. Gizlilik kuşku yaratır, kuşku dedikodu ve netice güvensizlik. Kuşku katılımı önler, gelişimin ön şartı ‘şeffaflıktır’. Biliyorsunuz ‘katılım olmadan atılım olmaz’.

- Yerleşim yerlerinin inşasında önceliğimizi ortaklara şöyle açıklıyordum: ‘önceliğimiz; önce ağaçlar, anıtlar, sosyal donatılar, para ve zaman kalırsa konutları da yaparım’ diyordum ve işimizi buna uygun olarak yapıyordum, sözüme aykırı hiçbir şey yapmadım, ne söylediysem onu yaptım, yaşattım.

İLKLERİN ADAMI ANITÇI ÖNCÜ VE MUCİT MUSTAFA

- Bizim inşa ettiğimiz yeni Manisa ve OBASYA’daki anıtların sayısı Manisa genelindeki anıtların toplamından daha fazladır. İlk çatı bahçesini Yeni Manisa’da yaptık, yenilenebilir enerji kaynaklarını Manisa’da ilk kez biz dile getirdik. Bu amaçla bilim adamlarından ‘Güneş Evi Takımını’ oluşturduk. Bu takımda; Prof. Dr. Anne GrteHostnes, Prof. Dr. Eralp Özil, Yrd. Doç. Dr. Taner Sıtkı Uyar, Yunus Murat Güztoklus, Mimar Dilek Renda, Mimar Fikret Okutucu, Makine Müh. Erhan Akçöl, İnş. Müh. Elif Berna Özmen, İnş. Müh. Fahrettin Kama, Mimar Gülay Duman, Mimar Çiğdem Çaklı, İnş. Müh. Kazım Cengiz vardı. Bu ekiple birlikte bir ‘Güneş Evi Projesi’ hazırladık ve projeyi Barış Alanındaki kitaplıkta uyguladık. Kitaplığın Güneşle ısıtılıp soğutulmasını sağladık. Prof. Anne GrteHostnes: -‘Manisa’nın yıllık ortalama Güneşli hava durumunu inceleyerek, Manisa’nın Güneşle ısıtılıp soğutulabileceğini söylemişti.’

- Konya astsubay hazırlama okulunda uzunca bir salonumuz vardı ve sinema perdesi salonun ortasındaydı, bir gün perdenin arkasına baktım, aynı görüntü orada da vardı. Bu aklımda yer etmişti. Manisa Barış Alanının açılışına Barış Manço'yu getirecektik, kooperatif büromuzun önüne bir perde koyduk Barış Manço'nun TRT de yayınlanmış programlarını reklam amacıyla perdeye yansıtıyoruz ve halk izliyor, halkın karşı binanın önünde toplanıp oraya yansıyan görüntüyü izlediklerini gördüm ama oradaki görüntüde TRT yazısı ters, hemen bir ayna koyarak görüntüyü düzelttim. İlerleyen zamanda projeksiyon arıza yapınca servis çağırdık, elemanaayna kullanarak perdeye tersten görüntü yansıttığımızı anlattım. Projeksiyonun bu şekilde kullanıldığını il defa duyuyorum dedi. Şimdi hemen hemen bütün projeksiyon makinalarına ters projeksiyon düğmesi konuldu.

- Barış alanına amfi tiyatro yapmıştık, sahne bölümünde bir oda vardı, odanın bir duvarını yıktık, yıkılan duvarın yerine tam cephe kumlanmış cam yerleştirdik ve projeksiyon makinesini TV ye bağladık. Böylece 2,5-3 M2 büyüklüğünde bir alandan TV izlenmesini sağladım. Almanya'da yaşayan bir vatandaşımız geldi, bu büyüklükte TV ben hayatımda görmedim, bunun markası ne diye sordu; 'palavizyon' dedim. Şimdi bizim buzlu camda yaptığımız gibi ters projeksiyon perdeler ve o büyüklükte TV'ler yapıldı.

KONUT BİRLİĞİNDEN MANİSA'DA BİRLİĞE

- Yeni Manisa'nın yerleşim alanını oluştururken sadece konut inşasını ele almadık, Manisa'ya göçle gelenlerin protez yaşamdan, sosyal yaşamın organik bir parçası olmasını ve Manisa'nın homojen bir sosyal yapıya kavuşarak birlik ve dirlik içinde yaşamasını, insanların toplum içinde doğdukları şehirle değil yaşadıkları şehirle kimlik bulmalarını sağlamayı esas aldık ve bu amaçla 'Anadolu Sentezinden' yararlandık. Yeni Manisa'yı bu düşüncemizi gerçekleştirmeye hizmet edecek şekilde planladık. Manisa'da Siirtliler, Bitlisli, Kütahyalılar, Malatyalılar mahalleleri var ve insanlar buralarda geldikleri yerlerin adet ve

gelenekleriyle yaşıyorlardı. Bizim inşa ettiğimiz Yeni Manisa’da bu insanlar karışık bir şekilde komşu oldular, kız alıp kız verdiler, çocukları aynı alanda oynadılar, kaynaştılar, aynı sosyal donatıları paylaştılar, buralarda düğün, nişan törenleri, mevlitler tertip ettiler, taziye de bulundular, acıyı azalttılar, sevinci çoğalttılar. Bu sosyalleşmeyi, konut içi yaşamlarını sosyal alanlara taşıyarak başardık.

- Köyde insanlar evlerinden çıkınca birbirini selamlıyorlardı, şehirde apartmanlarda yaşayanlar bunu pek yapmazlar. Çevre güvenliği sağlanmış meydanlarda çocuklar serbestçe oynadılar. Orada her bayramın üçüncü günü bayramlaşma yapıyorduk. Anneler gününde Annelere gül fidanı veriyorduk ve onlar bunu dikip sahipleniyor ve çevrenin yeşillenmesine katkı sağlıyorlardı. O gün diktiğimiz çınar altında bugün 20-30 masa var. Orada sinema günleri, konserler düzenledik. Meydana ‘Barış Alanı’ adını verdik ve açılışını Barış Manço konseriyle yaptık. Barış Manço konserini düzenlediğimizde henüz konutlar inşa edilmemişti ve konutların inşasından önce çocuk bahçesini ve sosyal tesisi yaptık. Otopark sorununu dikkate aldık, yolları geniş tuttuk, Manisa’nın en büyük parkı olan Atatürk Parkı’nın arsasını kooperatif arsasıyken park yapılmak üzere Manisa Belediyesine devrini sağladık ve yıllar sonra belediyeye sadece parkı yapmak kaldı. Barış Manço için barış alanında kurduğumuz sahnenin altına bir oda yapmıştık, konser öncesi hazırlık ve dinlenmesi için. Konserden önce bir yerel yönetici ve siyasi parti il başkanı Manço’yu ziyarete geldiler. Ziyaret sonrasında Barış Manço biz e soğuk davranmaya başladı, konserinin kayda alınmasına dahi izin vermedi. Çok şey söyleyebileceğim ama yutkunmayı tercih ettiğim, üzüntü verici bir anı olarak durur içimde...

ON PARMAĞINDA ON MARİFET

- Diktiğimiz çınarın altında aylık olarak ‘Manisa Toplantıları’ düzenledik. Kültür Sanat Kurumunu kurduk. Kurum olarak ‘sinema günleri’ düzenledik, on kitap yayınladık. Teoman

Ergül'ün Kurtuluş Savaşında Manisa, Necdet Okumuş'un Şiirlerde Manisa, Hakkı Avan'ın Onların Hikâyesi, Erşen Akar'ın Kendime ve Kentime Dair, Çetin Tezcan'ın Hüzün Atları şiir kitabı bu yayınlarımızdan bazılarıydı. Bu arada 'Gediz' isimli bir dergi çıkardık.

- Ayrıca; Belediye Başkanı Bülent Kar döneminde yasal zorunluluk olmadığı halde iki Mustafa Pala olarak 'Kent Konseyi'nin kuruluşunu birlikte gerçekleştirdik, mevzuatını yazdık ve yönetim kurulunda beraber çalıştık, 5 Haziran Çevre Gününün 'Manisa Tarzan'ı ve Çevre Günü' olarak kutlanmasını önerdik ve ilk kutlama programını biz gerçekleştirdik. Aynı çalışmaları Cengiz Ergün döneminde de yürüttük Kent Konseyi ve Belediye iş birliği ve Dünya Bankasından sağladığımız hibe desteği ile ülkemizde ilk kez 'Vatandaş Karnesi' çalışmasını gerçekleştirdik. Manisa'nın BŞB kapsamına alınmasıyla birlikte kent konseyi yönetim kurulu çalışmalarına siz Şehzadeler belediyesinde ben Yunusemre belediyesinde bir dönem daha sürdürdük.

Kent Kooperatifçisinin El Kitabı olan 'Anadolu Sentezi', 'Çöp Deyip Geçme', 'Yitik Yaşantı' isimli (şiir) kitaplarımı yayınladım, Bestesini Şehabettin Genç'in yaptığı 'Yeni Manisa' Türküsü'nün vebestesini Onay Oğuz'un yaptığı 'Manisa Tarzan'ı şarkısının sözlerini yazdım. Fırsat buldukça şiirler, öyküler yazarım, fotoğraf sanatıyla ilgilenirim, bunların çoğu çeşitli gazete ve dergilerde yayındı. Manisa Ev'de 1997'den günümüze "üçüncü göz", "düşünüyorum" ve "şehir meclisi" programlarını hazırlayıp sundum. Ev'de, Deniz Baykal, Tansu Çiller, Hüsamettin Cindoruk ve Murat Karayalçın ile söyleşiler yaptım. Manisa'nın yerel radyolarının kooperatif programları yapmalarına katkıda bulundum ve programlara katıldım. Manisa Hiraş radyoda 10 yıldır her hafta cuma günleri "Manisa'da Yaşam" programını yapıyorum. Yurdun çeşitli il ve ilçelerinden kooperatifçilikle ilgili olarak düzenlenen kurs, konferans ve seminlere eğitici ve konuşmacı olarak katılıyorum. OBASYA sebebiyle turizm kooperatifçiliği davetleri son zamanlarda yoğunlaştı.

Manisa Esnaf ve Sanatkârlar Birliğinde sizin düzenlediğiniz kadın kooperatifçiliği kursunun öğreticiliğini yaptım ve kurs sonunda kadın kooperatifinin kuruluşuna yardımcı oldum, o gün başlattığımız çalışma bu günlerde ilimizde kadın kooperatifleri birliği kurulacak aşamaya geldi. Uzun yıllardan beri yerel gazetelerde haftada bir gün köşe yazarlığı yapıyorum. Esasında yaptığım iş ve hizmetleri arşivleme alışkanlığım yok, bunlar hatırlayabildiklerim.

ES GEÇİLENİ İŞ EDİNER ADAM

Sayın Pala'nın hayat hikayesinden ve kırk yılı aşan tanışıklığımızın bize öğrettiklerinden şunu çok net olarak anlamış bulunuyorum: O, yaşadığı her olayı, yaptığı her işi, birlikte çalıştığı her insanı, okuduğu her kitabı ve yaptıklarıyla dikkatini çeken her şahsiyeti bir kitabın cümleleri gibi görmüş ve bunlardan kendine bir değer katmayı, olumlu ya da olumsuz manada mutlaka bir şeyler öğrenmeyi usul edinmiş. Bu anlamıyla hayatını okul, kendini ömür boyu öğrenci yapan ve her an yeni şeyler öğrenen nadir bir şahsiyet.

Onun hayatına anlam katan önemli Şahsiyetlerin birisi Manisa Tarzan'dır. Tarzan'ın kendisine olan etkisini şu iki cümleyle özetler:

- Tarzan, 'es geçileni iş edinen ve dışıyla fark yaratıp içindekini' yapmaya yol açan, destek sağlayan adamdır. Tarzan, hiç kimsenin dert edinmediğini iş edinerek Manisa'nın yeşil Manisa olmasına öncülük etmiş ama öncelikle bu günkülerin imaj oluşturmak dediği 'görsel fark' oluşturmayı, 'hap yap kap' misali muazzam şekilde başarmış birisidir. Onun imajı Valisinden, Belediye Başkanına ve sade vatandaşına kadar her kapıyı ve beraberinde gönül kapılarını, hoşgörü kapılarını, destek kapılarını açan anahtarıdır.

- Başım dara düştüğünde, işim olmaza yüz tuttuğunda iki insanı örnek alırım: Tarzan ve Atatürk! Atatürk, yıkılmaya yüz tutmuş, yaşlı, yorgun, eskimiş, halkı bezgin, aç biilaç, perişan bir imparatorluktan, yeni bir devlet kurmasını başarmıştır. 'Bu

başarılar benim cesaretimin ana kaynağını oluşturuyor' diyor. Her iki örneğinin önemli bir cesaret verdiği, özgüvenini harekete geçirdiği muhakkak. Ama başarısının altında yatan hazine; aklını bilgiyle, kalbini sevgiyle, bedenini beceriyle ve ruhunu güzel ahlakla büyütüp beslemesinde, kemale erdirmesinde, küçüklüğünde ailesinden ve çevresinden doya doya yudumladığı sevgiyi büyütüp insanlara, çevreye iyilikle sunmasında, şartlara razı olmayıp şartların oluşmasına katılmak arzusuyla hizmetlerini aşkla yapmasında saklıdır.

KONUTLAR KONUTLAR

- Daha önceleri anlattığım gibi 'Yeni Manisa' diğer adıyla 'Güzel Yurt' projesi oluşumuna bizzat öncülük ettiğim bir proje. Burada inşa edilen 15 bin konutun 5 binini Birlik olarak biz yaptık, diğerlerini TOKİ ve özel sektör yaptı. Yeni Manisa Projesiyle biz; Manisa'yı sıkıştırdı, arsa yokluğundan yan yana Çin-Seddi gibi bir birine yapışık, silolar gibi her gün yükselen, gittikçe betonlaşan, rüzgârın türküsünün sustuğu, , temiz hava solumanın imkânsızlaştığı, otomobillerin ve yayaların unutulduğu, çocukların apartmanlara hapsedildiği, tabiatla bağlarının koptuğu, mahalle kültürünün ve komşuluk ilişkilerinin gittikçe kaybolmaya yüz tuttuğu, verimli tarım arazilerini kaçak yapıların istila ettiği, çarpık şehirleşmenin şehrin dört bir yanını kuşattığı bir durumdan kurtarıp modern şehirleşmenin örneğini oluşturduk.

Bu cümleden sonra onun ilgisini bozup, iyi bildiğim halde sizin için kendisine şu soruyu sordum:

- Sayın Pala, bu hizmetleri sizden talep eden mi var, talep eden yok ise ne yapacağınıza nasıl karar veriyorsunuz, bu işlerden çok mu para kazanıyorsunuz, çok mu zevk alıyorsunuz? Biz bir sorduk, adaşım 'kâse-i fağfur gibi bir dokun, bin ah işit' misali onu coşturan gerçekleri başladı saymaya ve anladık ki, bam telini yakalamışız.

- Adaşım, hayatımı özetledim. Yoksul bir ailenin çocuğuydum, yoksul ama sevgi dolu, yardımlaşma ve dayanışmayı esas

alan, içinde bulundukları zor şartlara karşı amansız bir mücadele veren, mücadelesini nasıl vereceğini bilmeyen ve imkân yoksunu bir köyde sevgi içinde büyüdüm. Herkesten sevgi gördüm. Sevdiğim insanların sıkıntıları içime dert oluyordu, hep şunu düşünürdüm; 'bir imkânım olsa, gücüm yetse, bu zorlukları ortadan kaldırıversem ve sevenlerimi sevindirsem'! Ben büyüdükçe sorunlar daha çok gözüme çarpar oldu ve kendimi sorun çözerken buldum. Çocukluğumda benliğimde yer eden bu duyguların etkisiyle olsa gerek, yoksul halk kesimlerinin sorunları daha çok dikkatimi çekiyordu. Ben köyümde tabiatın çocuğuydum. Ağaçlarla, kuşlarla, çiçeklerle, derelerle arkadaşım, kardeşim, gökyüzü çardağım, bulutlar yoldaşımdı. Bu nedenle yoksul kesim ve çevre sorunları hep önceliğim oldu ve adeta beni çağırırdı.

- Halkımın sağladığı ve devletimin yönettiği imkânlarla bu günlere geldim. Her şeyimi halkıma borçluyum. Sevgiyi yudumladığım köyümün, köylülerimin, halkımın beni çağırdığını düşünürüm, o sebeple istemeseler ve ihtiyaç hissetmeseler dahi, ihtiyaç olan hizmetleri görür ve yapmak için çabalarım. Kendime, Kentime, halkıma, ülkeme dair sorularım çoktur. Çok soru sizi cevap zengini yapar. Sorun var, cevap var ve ben varım; un var, şeker var, yağ var gibi bir durum. Geriye ne kalıyor 'helva yapmak' işte ben onun çabasındayım. İşin sonunda bizden can isteyen yok, kan isteyen yok. Sorun şu ki, yaptığım her işte çok zorlandım, neticede hepsinin üstesinden geldim ve bir fark oluşturdum. Tarzan, farkı (imajı) baştan oluşturmıştu, biz zaman içinde oluşturduk. Buna da şükür. Bizim farkımız ortaya koyduğumuz marifetimizdi, 'marifet iltifata tabidir' derler, hizmetlerimiz imajımız oldu.

- Geçinmek için herkes gibi paraya ihtiyacım var ama hayatımın hiçbir evresinde para ve makam esas hedefim olmadı, her zaman yapacağım iş ve hizmet bana cazip geldi. Bir iş yapıyorsanız neticede az veya çok elbet bir geliriniz olur. Hayatta şuna inanırım: 'Mutluluk para ile satın alınan bir şey değil, mutluluk,

insanın bizzat kendisi tarafından üretilir', yaptığım işin insanların hayatında yarattığı değişimi görmek ve o işi başarmanın verdiği huzuru hiçbir para sağlayamaz. Para ya da makam önceliğim olsaydı, her ikisini de elde edecek imkânlarım, yeteneğim ve fırsatlarım vardı. Şu dünyaya gelip de gitmeyen yok. Hepimiz ölümlüyüz ve önemseyip biriktirdiğiniz, sahiplendiğiniz ne varsa burada bırakıyorsunuz. Bu gerçeği bile bile bunları öncelemeye değer mi? Allah'a şükür ne kızımın ne de oğlumun benim malıma mülküne ihtiyaçları yok, ülke şartlarında geçimlerini sağlayacak durumdalar. Yaptığım diğer işler hariç, sadece Manisa'da altı bine yakın konutun inşasına öncülük ettim, etrafımızda görüyoruz on konut inşa eden altına lüks bir araba çekiyor, evliliğini riske atıyor. Her işimde kullandığım şahsıma ait Dacia marka bir arabam var, edindiğim mülkleri de satıp OBASYA'ya bağışladım. Parayla pulla işim olmaz benim. Altı yaşıma kadar anamın ak sütüyle beslendim, gözüm tok. Şemsettin Sami'nin dediği gibi 'insan beşikte aldığı tabiatı, tabutta bırakır' ve iyiliğin karşılığı da nedeni de olmaz!...

- Sayın Pala, sizin Yeni Manisa Projenizin haricinde, tesbih taneleri gibi birbiri ardınca oluşturduğunuz kooperatifler ve bu kooperatifler aracılığıyla yapımına öncülük edip Manisa'da gerçekleştirdiğiniz ilklerden birisi de 1+1 konutlar var, kaç kooperatif, kaç konut ve neden 1+1?

- Evet, 1+1 konut üretimini Manisa'da ilk biz gerçekleştirdik. Bu bir arz talep meselesi. İnsanlara hizmeti iki şekilde sunarsınız; ya insanlar ihtiyaçlarının farkında olarak bir talep oluştururlar, siz ona arzda bulunur, hizmet sunar, ihtiyacı karşılırsınız ya da ihtiyacı görür, insanların bunu fark etmelerini sağlayarak talep oluşturur ve o talebi karşılayacak hizmeti sunarsınız. 1+1 konutların inşasına karar verirken biz toplumda değişen sosyal yapıyı ve değişen hayatları gördük. Toplumda sosyal bir değişim yaşanıyordu ve buna uygun bir değişime gitmeliydik hizmet modelimizde bir değişime gerek vardı.

Değişimi ben çocukluğumda öğrendim. Konuya ara ve-
rip bana değişimi öğreten çocukluk anımı paylaşmak isterim:

- Babam keçi çobanıydı, maaş yerine doğan yavrulardan
onda biri bize veriliyordu. Zamanla sürünün içinde bizim de
keçilerimiz çoğalmıştı. Babamın ağa ile arası bozuluyor, köy
kahvesinde canı sıkkın bir şekilde oturduğunu gören bir köy-
lümüz babama ‘İsmail, sat o yirmi keçiyi, git deve al, yük taşı,
para kazanırsın’ diyor ve babam denileni yapıyor. Fakat deve,
keçilerin ağılına sığmıyor! Deveyi koyacak yer yok! Komşumuz:
- ‘Benim eşek damım boş, getir deveyi oraya koyalım’ der. De-
veyi ıhtırıp adeta paketleyerek damın kapısından içeriye sokar-
lar. Deve, gece ayağa kalkınca çatı darmadağın oluyor. Sonra
deveyi de satıp komşunun zararını ödüyoruz. Bu olaydan şunu
öğrendim, ‘bir değişim yapılacaksa, şartların da o değişime uy-
gun olması gerekir.’

- Konut üretiminde değişikliğe giderken önce şartların de-
ğişime elverişli olup olmadığına baktık. Üç şey dikkatimizi
çektii; ilki küçülen aileler ve yaşlanan nüfus, çocuklar yuva-
dan uçmuş anne baba kalmış, oturdukları evler başa çıkama-
yacakları büyüklükte. Bu durumu ‘küçük konut, büyük rahat-
lık’ kavramıyla tanımladık, biliyorsunuz ki, ‘yeni kavramlar,
yeni kurumların oluşumunu sağlayan gelişme işaretleridir’. Bu
amaçla ‘Ceren Yapı Kooperatifini’ kurduk ve bir talep patlama-
sıyla karşılaştık. Sanayide çalışanlar ve üniversite gençliğinin
arayışlarıyla karşılaştık. Akabinde Birlik Sitesinde yer alan ‘Se-
lin, Simge, Ender ve Defne’ Yapı Kooperatiflerini kurduk. Bu
öncülüğümüzden sonra özel sektör 1+1 konut inşasına başladı.

- Bu çalışmalarımız esnasında ‘Lale Kuleyi’ inşa ettiğimiz
arsa sahipleri geldi. Bu arsaya konut inşa etmemizi istediler.
Manisa’da ilk defa üç katlı otopark inşa ettik ve üç kat yerin al-
tına indik. Çatı bahçesi yaptık. Burada 216 adet 1+1 konut inşa
ettik, zemin katın tamamını iş yeri yaptık şimdi orası bürolar-
dan oluşan iş merkezine dönüştü. Ceren 105, Birlik sitesi 287,

Defne 72, Lale Kule 216 olmak üzere toplam 618 konut inşa ettik. İhtiyaç oldukça bu hizmetler devam edecek.

- Sayın Pala yaşıınız ortalamayı gördü, yorulmuyor musunuz, bu enerjinizin kaynağı nereden geliyor?

- Pişman olmamak! Hayatta 'keşke' demedim. Bunun için üç şeyin seçimine dikkat etmek gerekir: Eş, iş ve arkadaş... 12 yıllık hizmetimin sonunda emekli olurken evimizin nüfus durumunu söylemiştim ve emeklilik kararımı vermemi sağlayan eşimdi. Eşim beni, ben eşimi seçtim, eşimin hayatımda müstesna bir yeri var. İşimi seçişimi şöyle izah edeyim: Bazen doğru yolu bulmak için yürüdüğünüz yoldan vaz geçmek gerekir, yol çağırır sizi ve Allah nasip etmeyeceği şeyi hayal ettirmez. Neticede çok çabaladım ama zorlamadım, bilirim ki nasip zorlamayla değil çabayla gelir, bizim köyün, köylülerin, tabiatın çağırısına kapıldım, sonunda işimi buldum. Arkadaşlarıma gelince; arkadaşlarımdan tamamı birlikte iş yaptığım insanlardan oluştu. İnsanı tanımanın en mükemmel yolu birlikte takım halinde çalışmak, ortaya bir iş, bir oluş koymak ve başarıyı paylaşmaktır. Yolum hep iyilerle kesişti, kötülerle işim olmadı, bulaşmak isteyenler oldu ama silkelemeyi bildim. Başarımı, etrafımdaki iyi insanlara ve iyilik bekleyen halkıma, dış ailemi oluşturan çalışma arkadaşlarımla ile fedakâr personeliye borçluyum. Kooperatif yönetimlerinde beraber çalıştığım arkadaşlarımdan çoğu aramızdan ayrıldılar, kendilerine Allah'tan rahmet dilerim, katanlara ve halen beraber hizmet ürettiğim arkadaşlarıma sağlıklı, uzun ömür diliyorum. İnsan hayatını bozkır da yapar, rengârenk çiçeklerle donanmış yaylalar, ovalar dağlar, bayırlarla süslü bir kıra da dönüştürebilir. Bunun için yüreğinizde hep bir bahar iklimi olacak ve onu süsleyecek çiçekleriniz olmalı. Çiçekleriniz; eşiniz, evlatlarınız, akrabalarınız, dostlarınız, çalışma arkadaşlarınız ve hizmetinde olduğunuz insanlar... Yani sen olacak, siz olacaksınız, sizi gören, size değer katanlar olacak... Sensizlik renksizliktir. Sonuç; eş doğru, iş doğru, arkadaş doğru, hizmet bekleyen insan doğru... Geriye ne kaldı?

Mutluluğu üretmek ve mutlu insan enerjik olur. Bu nedenler-
ledir ki, yaşıml hakkında gururla şunu söyleyebiliyorum: İnsa-
nın üç yaşı var; takvim yaşı, görüldüğü yaş ve hissettiği yaş...
Takvim yaşıml 76, görenler 65 diyor ama ben 45 hissediyorum
yani 45 yaşımdayım.

- Sevgili adaşıml Allah sağlıklı uzun ömür versin, siz bu
yaşınızla ve enerjinizle daha çok koşarsınız. Sanırım Sinan
Süleymaniye'yi yaptığımda 85 yaşımdaydı.

- Evet, adaşıml bizde ömür biter, iş bitmez, inan daha yeni
başlıyoruz. Esas ustalık eserlerimiz bundan sonra inşallah. İnsan
ölmeden hayalleri bitmez ve biliyoruz ki, gerçekler hayallerden
doğar ve aynı zamanda insan sorunlarla iç içe yaşar ve her so-
run size bir hizmet fırsatı sunar yeter ki siz iyi niyetle çabalayın.

YENİ HAYALLER YENİ HEDEFLER VE USTALIK ESERİ OBASYA MI?

- Evet, OBASYA en büyük eserim olacak ve büyüyerek de-
vam edecek. Bu eserin doğuşuna sebep beraber emek verdiğim-
iz 'Turizm Komitesi' dir. Biliyorsunuz Manisa'ya Halil İbra-
him Daşöz Vali olarak geldi. Her gittiği yerde durumdan vazife
çıkararak ve hizmetinde olduğu kente değer katmaya ve kattığı bu
değerlerle halkın sosyal refahını yükseltmeye özen gösteren bir
insandı. Buraya gelir gelmez; 'Manisa'da sanayi var, tarım var
fakat turizm yok, oysa müthiş bir turizm potansiyeli var. Bize
düşen görev turizmi öne çıkarmak' diyordu ve bu amaçla yedi
kişilik bir Turizm Komitesi kurmuştu. O komitede, Manisa'nın
Mustafa Pala'larından siz ve ben vardım, Kültür ve Turizm
Müdürü Erdiñç Karaköse, İl Planlama Müdürü Erşen Akar,
Tarım Müdürlüğü Şube Müdürü Nedim Zurnacı, Dr. Fahret-
tin Er ve Kültür Müdürlüğü Şube Müdürü Altan Türe vardı.
Komitede bilâbedel ve mesai dışı günlerce çalıştık, ortaya çok
önemli öneriler koyduk, tespitlerde bulunduk. Hatta siz, 15 ayrı
projeden oluşan ve Manisa'da Turizm sektörünün inşası ama-
cıyla 'Manisa'nın İkinci Kanat Projelerini' hazırlamıştınız ve biz
bu projeleri, birlikte çalıştığımız 'Manisa Düşünce Birliğinin'

öncülüğünde, Manisa'nın meslek örgütü temsilcileri, kamu yöneticileri, İş insanları, kanaat önderleri, siyasi partilerin temsilcileri, basın ve yayın kuruluşlarının davetli olduğu bir toplantıda kamuoyu ile paylaşmıştık. Ama Vali Daşöz'ün zamansız tayini her şeyi olduğu yerde bıraktı. Fakat ben bırakmadım. Manisa'yı ve Manisalıları, Milletimi seviyorum. Ülkeme ve insanımıza borcum var. Manisa'nın tam anlamıyla kalkınması, kırsal kesimin, refahtan pay alması için 'Turizm Sektörünün' mutlaka oluşturulması gerektiğine inanıyorum, inanmak yetmez, başkalarından bekleyerek olmaz, mutlaka bir yerden başlamak gerekirdi ve bu düşünce ile 'OBASYA Projesini' oluşturup uygulamaya koyduk.

OBASYA Projesi, Yunusemre ilçemizin Ortaköy Mahallesi kırsalında 100 dönüm arazide kuruldu. 50 yatak kapasiteli 25 oba çadırı ve Bey Otağı şeklinde tasarlanan bir büyük çok amaçlı salon çadırı ile yörenin inşaat tekniğine uygun üretilmiş beş taş bina ve bir lokantası, bir gölet ve 32 hobi bahçesi bulunuyor. Proje 2014 yılında TKDK ve AB desteklerinden sağlanan 710 bin TL. Hibe yardımı ve öz kaynak sermayemizle birlikte 1 milyon 200 bin TL. Bütçeye sahipti. Projeyi gerçekleştirmek amacıyla kurduğumuz OBASYA Turizm Kooperatifine Turizm Bakanlığınca Türkiye'de ilk kez 'Turizm İşletme Belgesi' verildi. Proje turizm alanında Türkiye'de yılın projesi seçildi. Tesisin arsasının imar durumu değişti, turizm parseli oldu ve çevresi çok değerlendirildi. Projenin halen 110 ortağı var. Ortaklar 100 dönüm arsanın ve üstündeki tesislerin hissedarıdır. Tesis özellikle cumartesi ve pazar günleri ziyaretçi akınına uğruyor. Tesisin son durumunu internetten OBASYA sitesine girerek veya YouTube'dan izlemek mümkündür.

OBASYA Turizm tesislerini TKDK'nın ve AB Merkezi Finans ve İhale birimi ile Zafer Kalkınma Ajansının hibe yardımı desteklerinden sağladığımız beş ayrı proje ile oluşturduk. İlk projemiz 'Kırsal Konaklama Tesis' Projesiydi, 2014 yılında TKDK'den 710 bin TL. Destek ve öz sermaye katkısıyla birlikte

1 milyon 200 bin TL. Toplam bütçe ile 25 yurt çadırı ve bir bey otağı (çok amaçlı Salon) çadırı inşa edildi.

İkinci olarak yine 2014 yılında Zafer Kalkınma Ajansından sağladığımız 300 bin TL hibe ve 200 bin TL öz kaynak olmak üzere toplam 500 bin TL bütçe ile ‘Zaman Geçidi Müzesi Projesini’ uygulayarak yöre mimarisine uygun toprak damlı taş evlerden oluşan binaların yapımını sağladık.

Üçüncü projemiz 2015 yılında yine Zafer Kalkınma Ajansından 65 bin TL bütçeli, ‘Yunt Dağı Alt Eylem Planı ve Turizm Rotalarının Belirlenmesi Projesi’ idi. Tamamı hibe olan bu proje ile Yunt Dağı bölgesinde doğal, tarihi ve folklorik değerlerin envanterini çıkartarak kırsal turizm ve kültür turizmi potansiyelini arttıracak turizm rotalarını belirledik ve bunların kitaplarını, broşürlerini, afişlerini bastırdık.

4. Projemiz 2021 yılında ‘OBASYA Ekolojik Yaşam Merkezi Projesi’ adıyla Zafer kalkınma ajansından sağlanan 375.000TL hibe yardımı ve 125.000TL özkaynak sermayesi ile toplam 500.000 TL bütçe ile; tıbbi ve aromatik bitki parkı, ilköğretim öğrencileri için tarımsal uygulamalar ve bitki yetiştirme alanı inşasını gerçekleştirdik. Proje Milli Eğitim Müdürlüğü ve Manisa CB Üniversitesi ortaklığında yürütüldü. Proje ile aynı zamanda OBASYA bünyesindeki 15 bin M2 bir alan ‘Botanik Müzesi’ yapılmak üzere MCBÜ’ye tahsis edildi. Proje 2022 yılı haziran ayında bitmiş olacak.

5.Projemiz 2021 yılında AB fon destekleri kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkezi Finans ve İhale Biriminden sağlanan % 90’ı hibe 1 milyon 85 bin 687 TL destek ile Kültür Bakanlığı denetiminde gerçekleştirdiğimiz ‘Kültür Sınır Tanımaz Projesidir.’ Proje Manisa Büyük Şehir Belediyesi, Bulgaristan Kırcalı Belediyesi, Bulgaristan Ömer Lütfi Derneği ortaklığında gerçekleştirilmiş olup, proje kapsamında ‘Ege Bölgesi 19. Yüzyıl Kadın Kıyafetleri Müzesi’ oluşturulacak. Müzede Ege bölgesi kadın kıyafetlerinden 20, Bulgaristan’dan ise 5 adet kadın kıyafeti yer alacak. Bu amaçla OBASYA bünyesinde 700 m2 taban

alanı olan Bey Otağı şeklinde çok amaçlı etkinlik yurdu yapılmakta. Proje kapsamında 25'er kişilik heyetler halinde Kırcalı ve Manisa arasında karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilecek ve Manisa BŞB ile Kırcalı Belediyesi kardeş şehir olacak. Projenin açılışı 2022 baharında yapılacak ve açılışa Bulgaristan'dan katılım sağlanacak. Bu beş destek bir turizm kooperatifine Türkiye'de ve Dünyada sağlanmış tek örnektir.

OBASYA'DAN SONRA

- Değerli Adaşım, demiştiniz ki, 'OBASYA lokomotif proje, buna yeni vagonlar ilave edilecek ve halkımız için yeni hizmetler yüklenecek.' Bu cümlelerinizi süsleyen yeni hayaller neler olacak, sırada neler var?

-OBASYA'yı 'Yeni Manisa' Projesi gibi düşünün! 'Yeni Manisa' nasıl ki Manisa'da modern şehirleşmeye öncülük eden bir proje olduysa, OBASYA'da, Manisa'nın 'Turizm Sektörünün' inşasına öncülük eden bir projedir. Tıpkı 'Yeni Manisa' projesinde olduğu gibi bizim başlattığımız yeni konut anlayışını 15 bin konut ölçeğine taşıyan özel sektör ve onu devlet konutları takip ettiyse, OBASYA'yı da aynı şekilde özel sektör ve devlet yatırımları takip edecek ve 'Turizm Sektörünün' inşası Manisa'nın tüm ilçelerine ve köylerine kadar yayılarak gelişecektir. Bu sürede biz de boş durmayacağız. Şimdiye kadar halkı ev sahibi yapıyorduk, şimdi de evlendirelim istiyoruz. 5 Haziran 'Çevre ve Tarzan Etkinlikleri' kapsamında, yörenin ihtiyaç sahibi gençlerinden beş çifte yöresel örf, adetler ve gelenekleri bire bir yaşatacağımız düğünler yapmayı planlıyoruz. Gelinlerin davul zurna eşliğinde halaylarla deve ve at sırtında alınması, düğün yemeği verilmesi, hayırseverlerin katkılarıyla çeyizlerinin karşılanması, güreş ve at yarışları düzenlenmesi, geleneksel hale getirilecek ve ayrıca her yıl 'Gözleme Festivali' ve 'Yöresel Pazar' düzenlemeyi, kadın kooperatifi ürünlerinin mağazasını açmayı planlıyoruz. Ayrıca orada yöresel mimariye uygun olarak taş evlerden oluşan 'OBASYA Köyü' oluşturmayı planlıyoruz, bu amaçla 32 dönüm bir arsayı temin ettik.

İnsan birçok şeyi yaşayarak, yaparak deneyerek öğrenir. Biz OBASYA'yı gerçekleştirirken projeciliği öğrendik; biz OBASYA'ya hayat verdik, o da bize muazzam bir değer kattı, sayesinde kendimizi geliştirdik. Vilayetin düzenlediği bir toplantıya katılmıştık, konu 'yenilikçi düşünce' yani 'inovasyon' idi. Konuşmacılardan biri yenilikçilik konusunda insanlara düşen görevi açıklamak için 'yeniliklere açık olmalıyız' dedi. Siz bu fikre itirazınızı; - 'Birileri yenilik yapacak bize getirecek, biz de ana- babasından yem bekleyen serçe yavruları gibi, ağzı açık bekleyerek her gelen yeniliği kabul mü edeceğiz, söz konusu yenilikse ona bizzat biz öncülük etmeliyiz, üç yüz senedir birileri öneriyor biz mal bulmuş mağribi gibi üstüne atıyoruz ne değişti, hala dünyaya adımızla sanımızla bir yenilik sunamadık' dediniz. Bu çıkışınız hala kulaklarımda çınlıyor, her vesileyle bu itirazınızı paylaşıyorum ve bir ömür halkım için yeni olmanı düşünüp yapmaya çalıştım ve bu çabam beni başarıya taşıdı, hayallerimi ihtiyaçlar dürttüledi, halkım ve tabiat süsledi ve buna inandım, istedim ve çalıştım, gerisi kendiliğinden oluverdi.

- Sayın Pala, çocuğa isim vermek, şiire, makaleye, kitaba başlık koymak gibi projelere de bir isim veriliyor. OBASYA ismi yaptığınız hizmeti bütün içeriğiyle adeta resmediyor ve unutulmaz kılıyor. Nasıl aklınıza geldi ve neden oba çadırları, neden Ortaköy kırsalı?

- Kırsal benim ata yurdum, anayurdum, baba ocağım, ana kucağım, dağlar, taşalar, kuşlar, kelebekler, ağaçlar, bulut, güneş ve toprak büyük ailem, hasretim onlara... Hasretimi dindirmek için onları 'Yeni Manisa' da konaklatsam da hasretim dinmedi, kırlar, dağlar bayırlar, köyler ve köylüler hep beni çağırdılar. İşte bu nedenle Ortaköy kırsalı.

Kooperatifçiliğimin sebebi dar gelirli halkıma en iyi hizmet yolu olduğuna inanmamdı ve büyük ölçüde başardım. Konut kooperatifçiliği, TARIŞ, güdümlü devlet kooperatifçiliği, Köy-Kop gibi kooperatifçiliğin her çeşidini yaptım. Daha önce açıkladığım gibi Manisa'da Turizm gerekliydi, kooperatifçilikteki

rütbemibu hizmete taşıdım. Turizmdeki ilk hizmetimiz orijinal olsun, bize has olsun, yüzyıllar ötesinden gelsin ama bizi her yönümüzle anlatsın, bizi bize hatırlatsın, sektöre değer katsın, ivme kazandırsın istedim. Yıllarca kafamda böyle bir fikir gezindi, önce Manisa Spil Dağında aldığım bir arsaya böyle bir şey yapmak istedim, izin çıkmadı, başaramadık, kurduğumuz kooperatif dağıldı, kooperatif ortakları bu amaçla aldığım arsanın satışını yaptı neticede hayalim bende kaldı. Bu amaçla Orta Asya'dan, Kırgızistan'dan, Kazakistan'dan bilgiler topladım. Sonra Amerika'dan bir firma sahibi Orta Asya'da karşılaştığı obaların (yurt) olağanüstü bir tasarım, yazın serin, kışın sıcak olduğunu tespit edip ABD'ye dönünce, 'Pasifik Yurt' isimli bir şirket kuruyor, yurt üretimini yapıp satıyor. Biz bu projede aynı mimariyi kullandık, örtüyü 10 cm taş yünü ile kalınlaştırarak yalıtımını güçlendirdik, sızdırmazlık sağlayıp, üzerini keçe ile kapladık ve aynı mimari ile farklı bir yapı oluşturduk. Bizim geliştirdiğimiz bu tarz dünyada tek ve ilk örnektir. Anavatanı Orta Asya olan bu yapılara oralarda 'oba ve yurt' deniliyor. Bu gerçeklerden ilham ile projeye OBASYA ismini verdik, sizin de belirttiğiniz gibi çok güzel bir isim oldu, tarihten günümüze bizi anlatıyor, bunun farkındayız. Şimdi TKDK turizm projesi örneği olarak reklamını yapıyor, belgeseller yapıyor ve burada filmler çekiliyor, mutluyuz.

- Sevgili adaşım, size çok şey sordum, müsaadeniz olursa son bir soru daha sormak isterim. Hayatınız boyunca muhakkak ki çok zorluklarla karşılaştınız, bunlar nelerdi demeyeceğim ama en gereksiz gördüğünüz hangisiydi?

-Bu önemli soruya tek bir cevabım olur; 'kamu ile iş görmek' yani 'bürokrasi!..' Bizim bürokrasinin hastalığı 'hayır' demesidir. 'Evet' derse iş ve sorumluluk yüklenir. Hayır derse şunu düşünür; bu adam nasıl olsa bir etkili ya da Milletvekili bulur, ona der, yaparım, benim de itibarım artar. Şundan emin olun, herhangi bir kamu hizmet birimine gittiğinizde, hiçbir görevliden; 'size nasıl yardımcı olabilirim' cümlesini duyamazsınız.

Bu hususta acı veren başka bir davranış şekli deşiniz vesilesiyle muhatap olduğunuz insanların, bu anı hakkınızdaki ön yargılarının kendilerinde oluşturuğu öfke ve düşmanlıklarını değerlendirecekleri fırsat olarak görüp ellerinden gelen her türlü engeli çıkarıyor olmalarıdır. Bu konuda çok anım var. Ama paylaşmamın kimseye yararı olmaz. Bu gibi hallerde sabır gösterip yolunuza azimle devam etmelisiniz, kavga ederseniz enerjinizi boşa harcamakla kalmaz, belki nefsinizi tatmin edersiniz ama yapacağınız hizmetten olur, ondan yararlanacak masumların mağduriyetine sebep olursunuz. Bu hususta umudumuzu ateşleyen gelişmelere de şahit oluyoruz; yeni kavramların oluşturuğu yeni kurumların bürokrasisi de gençkuşaktan oluşuyor, henüz bozulmamışlar ve önyargıları oluşmamış, onlarla çalışmak insana şevk ve heyecan veriyor, sizi anlıyorlar, iyi ve güzel hizmetleri yapmanın heyecanıyla dolular, bu gelişme geleceğe umutla bakmamızı sağlıyor.

- Can arkadaşım, bu görüşme neticesinde hayat hikâyenizin bilmediğim yönlerini de öğrendim. Hayatınız tam bir serüven, başarılarla dolu ve tamamen dışa dönük, bu hikâyede eş ve çocuklar pek görünmüyor. Orada bu anlattığınızdan daha derin bir dünya olduğu muhakkak. Hepimizin hayatında olduğu gibi, hayat serüveninizin diğer yarısını tamamlayan, başarıya taşıyan ve gözünüzü arkada bırakmayan bir kahraman daha var ve sanırım o da muhterem eşiniz. Sizin yükünüzden iki kat daha ağır bir yükün altına girip sizi insanımızın, doğanın hizmetine sunduğu için kendisine kalbi teşekkürlerimi sunarım. Haddimi aşarak size bir tavsiyem olacak, 'eşinizden helallik alın, bu ağır yükle sırat köprüsünden geçmek inan çok zor'...

- Haklısınız çok sabırlı bir hanımım var. Başka bir kadın bana katlanamazdı. Evde huzurlu olmasaydım, hiçbir işte başarılı olamazdım. Sevgi katlanmaktır. Evlilikte iki tarafında fedakâr olacağı zamanlar olur. Bizde biraz haksızlık yapan ben olmuşum. İtiraf edeyim, bana her zaman o katlandı. Ben hep işime öncelik verirken, O, evine, çocuklarına öncelik verdi. Bu

aramızda kendiliğinden oluşan bir iş bölümüydü. Helallik isterim elbet, biliyorum ki gönülden helal eder...

- “Yaşamak yarınları kurmak, yarınlara kalmaktır” diyen adaşımın olan görüşmemizin sonuna geldik. Ona mümkün olan her şeyi sordum, bir şey hariç: ‘Çok zor şartlardan kurtulup Türk silahlı kuvvetlerinde onurlu ve başarılı bir Astsubay hatta Subay olarak güvenceli bir işten tam emekli olmak varken, akıp giden iş hayatınızı yarıda bırakıp, üniversiteyi okumak, bununla yetinmeyip Rahşan Ecevit’in teklifini kabul edip Milletvekili olma imkânını tepip, bir bilinmeze, bir meçhule doğru niye yol aldınız, üstelik bir değil iki kere... Kimsenin göze alamayacağı bir riske girmenize sebep neydi, hiç mi endişe etmediniz?’ İşte bu soruyu sormadım, sormayacağım. Ayna gibi önünüze serdiğimiz hayatının içinden, bu sorunun cevabını erdeminizle, içinizdeki iyiliklerden biriyle denkleştirerek siz bulun ki, gönül چراغınızın ışığı yolunuzu aydınlık kılsın.

- Evet, sevgili adaşım can arkadaşım, sen de Akif gibi; *‘Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince / Günler şu heyulayı da elbet silecektir/ Rahmetle anılmak, ebediyet budur ama/Sessiz yaşadım kim beni nerden bilecektir’* demeyesin! Rabbim size sağlıklı hayırlı, uzun ömür versin, dostluğumuzu ebedi kılsın, halkımıza daha güzel hizmetleri ve eserleri sunmanı nasip etsin. Bir gün emri hak vaki olduğunda, şundan eminim ki, siz de Akif gibi unutulmayacaksınız. Rabbim, halka aşk ile yaptığın hizmetlerini mizanına koyacak ve adını kuşaklar boyu dilden gönüllere dereler, ırmaklar, nehirler gibi coşup akmasını sağlayarak ve kurumuş topraklar gibi umudunu yitirmiş canların hayat bulmasına sizi vesile kılacaktır...

PLAN- PROJE EĞİTİM DENİNCE MANİSA'DA AKLA GELEN İSİM EĞİTİMCİ MUSTAFA PALA

Kötüler ve kötülükler ekranlara ve gazetelere yansırken yaşadığı şehire, vatana ve milletine fedakârca hizmet eden insanlar hatırlanmaz. Kırk yıldır Manisa'da yaşayan biri olarak Manisa'da iz bırakan insanları, **“Söz uçar yazı kalır”** gerçeğinden yola çıkarak bir vefa örneği oluşturmak, hayat-tayken takdir edilmenin gururunu yaşamalarına vesile olmak ve haklarında tarihe kayıt düşmek ve gelecek nesillere iyi insan örneği sunmak amacıyla haklarında yazmaya karar verdim. Ola ki bu değerlerin yeni nesillerinin gönüllerinde, **“dedelerimiz, bunları yapmış, onların ruhlarını şad etmek amacıyla ben de bunları yapmalıyım”** düşüncesinin oluşmasına katkıda bulunuruz. Daha önce **merhum koşmaz, kooperatifçi Pala ve Girgin, Kafkaslı, sucu bakkal Sadullah ile vakıf adamı Kurtoğlu abimizi yazmıştım.**

Manisa'da aynı adı ve soyadı taşıyan biri kooperatifçi, diğeri eğitimci iki değerli Mustafa Pala'yı herkes bilir. Her ikisi de Manisa için bir kazançtır. Kooperatifçi Pala'yı daha önce yazmıştım. Her iki Pala'ya da derin saygım ve sevgim var. Her ikisi de fikrî doğurganlığı yüksek ve üretken kişilerdir. Manisalılar zaman zaman onları karıştırsalar da onlar bana göre “Manisa

halkının hizmet arabasının biri sağına biri soluna koşulmuş iki atı gibidirler.” Bıkmadan, usanmadan halkı için çalışırlar, çalışırlar... En büyük kazançları gönül huzurudur.

Bu hafta da eğitimci Mustafa Pala’yı siz okurlarımla paylaşmak istedim. Amir – memur ilişkisi içinde Eğitimci Mustafa PALA ile 20 yıla yakın beraber çalıştık. Bilgi ve birikimine, üretkenliğine yakından tanık olduğum ve bizzat örnek aldığım için okurlarımın müsamahasına sığınarak Eğitimci Mustafa Pala’nın azmini ve verimliliğini siz okurlarımla da paylaşmak istedim. Bunları yakinen bildiğim halde size aktarmazsam arkadaşşıma değil, en azından kendi bildiğime ve bilgilerime haksızlık yapacağımı düşündüm.

Eğitimci Mustafa PALA: Çıraklık, çiftçilik, işçilik, teknik öğretmenlik, atölye şefliği, okul idareciliği, Halk Eğitimi Başkanlığı, meslek örgütü genel koordinatörlüğü ve Belediye Başkanı Danışmanlığı, Kent Konseyi yürütme kurulu üyeliği, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Yürütme Kurulu Başkanlığı gibi zengin bir hizmet tecrübesi olan son derece çalışkan ve fedakâr bir arkadaşşımdır. Sayın Pala’yı, Manisa Endüstri Meslek Lisesi’nde teknik öğretmen ve idarecilik yaptığı dönemde tanıdım. Dostluğumuzun temelleri kırk yıl öncesine dayanır. Kendilerini altı kelime ile özetleyebilirim. **“Zor insandır, gönül insanıdır ve dost insandır.”** Hak bildiği yoldan onu kimse döndüremez, vefalıdır, kin tutamaz. Kalpten konuşur, kalpten sever, kalpten yazar, kalpten düşünür, kalpten çalışır kısacası o bir kalp adamı ve bu nedenle kalp yorgunudur, ilk vurgununu da kalpten yemiştir. O, Manisa esnaf ve sanatkârlarının sahnesinde 80’li yıllarda yer aldı. Çırak, kalfa ve ustalık kanunu tanıtımla ve eğitici ustalık kurslarıyla başlattığı hizmetlerini, esnaf ve sanatkârların genel koordinatörlüğüne kadar taşıdı. Gittiği her yere plan, program ve proje götüren Pala’nın Halk Eğitimi Başkanlığı döneminde Türkiye’ye ve Manisa’ya çıraklık eğitimi, halk eğitimi ve meslekî eğitim alanında önemli projeler ve eserler bıraktığına şahit olduk. Manisa’ya yirminin üstünde

örgün ve yaygın meslek okulu ve öğretmen evi kazandırdı. Ayrıca emekli olduktan sonra da MESOB koordinatörü ve Şehzadeler Belediyesi Başkan danışmanı olarak Manisa'ya ve Manisa halkına çok verimli hizmetler ifa etti.

Halk Eğitimi Başkanlığı görevini devraldığında 2000 olan kursiyer sayısını, yılda 40.000'e çıkardı. H. Eğ. Merkezlerini, Dünya Bankası'ndan temin ettiği krediyle "Yaygın Eğitimi Geliştirme Projesi" kapsamında modern cihazlarla donattı. Alaşehir, Akhisar, Demirci, Selendi, Ahmetli, Gördes, Manisa ve Turgutlu'ya modern Halk Eğitimi Merkezi binaları kazandırdı. Türkiye'nin ilk bilgisayar eğitim dersliğini mahallî imkânlarla kurdu. H. Eğ. Merkezlerini, kurduğu dernekler vasıtasıyla maddî desteklere kavuşturdu. Halk eğitiminde geliştirdiği, "Eğitimde İş birliği ve İstihdam Projesi'nin Türkiye'ye model olmasını sağladı. Bilgi toplumunun ortaya çıkardığı eğitim ihtiyacının devlet ve özel sektör eliyle karşılanamayacağını görerek "Gönüllü Eğitim Sektörü" nün kurumsallaşması için bütün birikimini ortaya koydu. "ELKİNKAN VAKFI Meslekî ve Teknik Eğitim Merkezi'nin kuruluşuna öncülük etti. OSB'lerin bünyesinde Mesleki Eğitim Merkezlerinin kurulması, okul dışı öğrenmenin yeterlilikte değerlendirilmesi fikrini Türkiye'nin gündemine taşıdı. **"Diplomanızın Ömrü Sizin Ömrünüzden Kısadır.", "Sürekli İstihdam Diye Bir şey Yoktur.", "İş Dünyası Sahaya", "İnsanlar Bir Ömürde Birkaç Meslek Değiştirmek Zorundadır."** **"Hayatımızı okul yapmak ve o okulun mezuniyet kabul etmeyen bir ömürlük öğrencisi olmak zorundayız"** dedi, eğitimde yeni gerçekleri tespit ederek "öğrenmeyi öğrenme" ve "öğretmeyi öğrenme" kavramlarını geliştirerek eğitim anlayışımızın değişmesine katkıda bulundu. Okuryazarlık kavramına "Bilgisayar okuryazarlığı" nı kattı. 6. Beş yıllık planda bu tanımın yer almasını sağladı. Türkiye'de ilk bilgisayar dersliğini ve Bilgisayar destekli bürosunu kurdu. Bakanlığın düzenlediği eğitim seminerlerinde görev alarak halk eğitimi, çıraklık eğitimi ve meslekî eğitim alanlarında yeni yöneticilerin yetişmesi için

aba harcadı. Milli Eğitim şuralarında komisyon başkanlığı ve sekreterlik görevlerinde bulundu. Yazımında yer aldığı “ıraklık ve Meslekî Eğitim Kanunu” nu ilimizde başarı ile uyguladı. On binlerce fakir fukara çocuğunun sosyal güvenceye kavuşmasını, okul içinde eğitim görmesini altı ay gibi kısa bir sürede sağladı. Manisa’ya (3 adet), Akhisar’a, Alaşehir’e, Salihli’ye, Turgutlu’ya (2), Soma’ya, Kırkağaç’a, Sarıg l’e (1) er ıraklık Eğitimi Merkezlerinin yapılımasını temin etti.

Herkesin bir meslek s hibi olması için meslekî eğitime özel bir önem verdi. Manisa Anadolu Dış Ticaret Lisesi, Turgutlu Ticaret Lisesi, Salihli Ticaret Lisesi, Saruhanlı Almış-şentürk Endüstri Meslek Lisesi, Alaşehir Sekine Evren Kız Meslek Lisesi gibi birçok meslek lisesi ile çok programlı liseleri Manisa’ya kazandırdı. Meslek Liselerinde yeni bölümlerin aılmasını ve modern araç gereçlerle donatılmasını sağladı. L MME Projesi, ıraklık Eğitimi ve Halk Eğitimi uygulamaları sayesinde binlerce Manisalıyı meslek sahibi yaptı. Binlerce insanı OSB de iş sahibi yaptı. Kendi işlerini kurmalarına öncülük etti. Manisa’nın köylerini halk eğitim hizmetleriyle tanıştırdı.

Manisa Lisesi Müdürlüğüm döneminde; “Okullar Hesap Vermelidir.” dedi, okullarda yıllık maliyet tablolarını geliştirip Türkiye’de ilk kez uygulamaya koydu. “Okullar, Müşterek Akıl üretmelidir.” dedi, “Koordinatör Okullar Projesi”ni hayata geçirdi. “Her  ğrencinin Sosyal Bir Uğraşısı Olmalıdır.” dedi, öğrencilerin her birinin sosyal, kültürel, sanat ve spor etkinliklerin iine çekilmesi için okullarda plan ve program yapılmasını sağladı.

Kadın iş gücünü  ne çıkaran bilgi toplumunun özelliklerine uygun olarak kadın eğitimini ayrı bir önemle ele aldı. Kız Meslek Liselerinin ve Pratik Kız Sanat Okullarının daha etkili konuma gelmesini sağladı.

Meslek okullarının girdilerinin daha yüksek olması sebebiyle bu okulların tam gün açık tutulmasını Türkiye gündemine taşıdı. “Tam Gün Tam Yıl” uygulamasının doğuşunu sağladı.

Meslek okullarının bir genel müdürlük çatısı altında toplanması için mücadele verdi. Meslekî ve teknik okulların bilgi toplumunun ihtiyaçlarına göre yapılaşmasını ve donatımını başlattı. Modüler sistemi önerdi.

Eğitim uygulamalarındaki başarıları nedeniyle Bakanlıkça iki kez İngiltere'ye ve ABD'ye "Yetişkinler Meslek Eğitimi, Mikro Teknoloji ve CNC Uygulamaları" konularında eğitim incelemeleri ve araştırmaları için gönderildi.

Çalışmayı ibadet bilen bu değerli şahsiyet, Manisa ve İzmir İl Milli Eğitim Müdürlükleri'nde görev yaptığı 14 yıllık hizmet hayatı boyunca 46 kez takdir ve teşekkürle ödüllendirilmesine rağmen devlete hâkim olan siyasi iradedeki değişimlerden yeterince nasibini aldı. Beş kez görevinden alındı, çeşitli okullara ve illere atandı. Her defasında mahkeme kararıyla döndü ise de vefasızlığa dayanamayıp en verimli çağında ve genç yaşta Milli Eğitim hizmetlerinden emekli oldu.

MESOB Genel Koordinatörü olarak, "Esnaf ve Sanatkârlarda Bilgi Çağı Hizmet Projeleri'ni hazırlayıp uygulamaya koydu. Teşkilata kurum kültürü ve kurum kimliği kazandırdı. "Esnaf ve Sanatkârların Sorunları ve Çözüm Önerileri" konularında rapor hazırladı ve "yeni esnaf ve sanatkârlık" modelini hazırladı. Manisa Esnaf ve Sanatkârları Odaları Birliği'nin İşletmeler Üstü Eğitim Merkezi'nin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne devrini sağlayarak modern meslek alanlarında hizmet veren ikinci endüstri meslek lisesini Manisa'ya kazandırdı.

"Ağaçlar ve insanlar birbirine benzer. Ağaçlar toprağından beslenir. Güneş, hava, su ve topraktan aldıklarını dala, yaprağı, çiçeğı dönüşmesini sağlar. Kökü kesilen ağacı güneş kurutur, su çürütür. İnsanlar, kültüründen beslenir; ilim ve fen kültüründen aldıklarını geliştirip medeniyetine yeni değerler katmasını sağlar. Kültüründen kopan milletler yeni bir medeniyet oluşturamazlar, medeniyet tüketicisi olurlar, iktisaden kururlar, ahlaken çökerler." diyen PALA, son dönemdeki çalışmalarını "Bir İnsanlık Projesi" olarak adlandırdığı "Ahilik" üzerinde

yoğunlaştırdı. Ahiliğin felsefesini, “**Sen yaşa, halkı yaşat, vatanı yaşat, devlet yaşasın.**” diye özetlerken bu felsefenin içinden bir de “Yaşama Sanatı” adlı bir proje geliştirdi. Aynı dönemde içinde Esnaf ve Sanatkarların Destek Projesi (ESDEP)nin çıkarılıp uygulamaya konulmasına öncülük etti. Uzun yıllar Mesleki Eğitim ve İstihdam Kurulunun Yürütme Kurulu Başkanlığını yaptı. Bu dönem zarfında “İşsizlik Sorunu Nasıl Çözülür” konulu projesini geliştirdi, hükümetle paylaştı ve istihdam teşviklerinin uygulanmasını sağladı, “yeni İŞKUR” modelini ve “istihdam okulu” projesini geliştirdi ve aynı zamanda “Mesleki Eğitim ve İstihdam” konulu politika dokümanını yazdı ve ilgili Bakanlıklarla paylaştı. Manisa Belediyesi Kent Konseyi ile Şehzadeler Belediyesinin kuruluşunda ve yürütme kurulunda çalıştı, kent konseyinin yönergesini yazdı.

“Kelebekler Sevgiyle Uçar” isimli şiir kitabı ve “Küreselleşme, İş Dünyası ve Eğitim” konulu fikir kitabının yanında yerel basında makaleler yazdı, konferanslar verdi. Şehzadeler Belediyesi Başkan danışmanı olarak da önemli projelerle “Değişimin Odağındaki Türkiye”, “Bilgi Toplumunda Belediyecilik”, “Öğrenen Kentler ve Kent Evleri”, “Türk Siyasetinin Demokrat Çizgisi”, “Manisa’nın Sosyo Kültürel ve Sosyo Ekonomik Durumu”, “Manisa İçin Yenilikçi Fikirler”, “Yeni Bir Medeniyet İçin Yeni Bir Belediyecilik Anlayışı”, “Eğitimde Kelebek Etkisi” gibi çok değişik konularda araştırmalar yaptı, projeler geliştirdi ve raporlar hazırladı.

Şehzadeler Belediyesinde Başkan danışmanlığı yaptığı dönemde belediyenin kuruluşuna ve kurumsallaşmasına büyük emek verdi ve belediyeye yaptığı projelerle milyonlarca lira hibe desteği sağladı ve Manisa belediyeleri arasında bir ilki oluşturmak, Milli ekonomiye katkı sağlamak ve güneş enerjisinden yararlanmak amacıyla “Şehzadeler Güneş Topluyor” isimli projesi 1 milyon 750 bin lira hibe desteği kazanmasına ve beş yılda kendini amorti edecek olmasına rağmen seçim sonrasında belediyece uygulamaya konulamadı. Sayın Pala’nın aynı zamanda

“Millet Bahçeleri” ismini, Şehzadeler Belediyesinde geliştirdiği projenin konferansında Türkiye gündemine taşıyan kişi olduğunu da belirtmeliyim.

Üç çeşit bilgi edinme yolu vardır. İlki akıl yoluyla elde edilen erdemli bir yoldur. İkincisi araştırma yoluyla zor bilgi elde edilen bir yoldur. Edison ampulü bulmak için on bini aşkın yaptığı söylenir. Üçüncüsü ise başkalarının tecrübesinden yararlanarak elde edilen bilgidir. Tecrübî bilgiler zor elde edilir. Ama tecrübe sahiplerinden de öğrenilmesi çok kolay ve ucuzdur. Manisa’da bir tecrübe çınarı olan eğitimci Mustafa Pala’dan yararlanmak Manisa halkına yapılacak en büyük hizmetlerden biridir ve bunun için önümüzde uzun bir zaman yoktur. Şan şöret, para, pul, makam ve gösteriş peşinde koşmayan, ömür boyu **“Gülüm Olsun yüzüm gülsün Milletin gül bahçesinde”** diyerek millete hizmet için çırpınan böyle cefakâr ve fedakâr insanlara sahip olmak bir şehir için talihin en büyüğüdür. Sana minnettarız değerli dostum, iyiki varsın, iyi ki tanıdım seni. Şahsen ben, sizin birikimlerinizden, olumlu eleştirilerinizden çok yararlandım. Allah hizmetlerini mizanına koysun.

MUSTAFA ALTAN TÜRE

- İlk, orta ve lise öğrenimini İzmir’de yaptı. 1972 yılında Ankara Üniversitesi Klasik Arkeoloji bölümünü bitirdi.

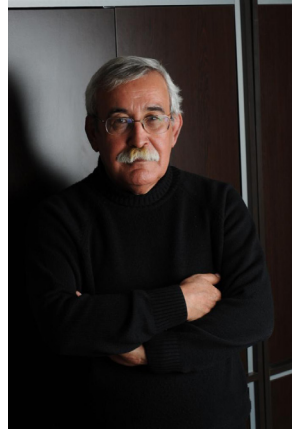
- 1972–1974 yılları arasında, Güven Yayıncılıkta yayın işleri müdürü ve grafiker olarak çalıştı.

- 1974–1977 yılları arasında, Tokat Müzesi’nde önce arkeolog, daha sonra da müdür vekili olarak görev yaptı. Bu dönemde, dövme bakırcılık, seramik ve yazmacılık (tahta kalıplarla kumaşa desen basımı) alanlarında uygulamalı atölye eğitimleri aldı.

- AVARK (Anadolu Geleneksel El Sanatları Araştırma Merkezi) bünyesinde Anadolu Geleneksel el sanatları alanında 1975–1990 yılları arasında fahri olarak çalıştı.

- 1977 yılında, Aydın ili Karacasu ilçesi sınırları içinde bulunan Afrodisias Müzesi’ne müdür olarak atandı. 1977–1980 arası dönemde müzenin kuruluşunu gerçekleştirip müze çevresindeki tarihi dokunun çevre düzenleme çalışmalarını tamamladı.

- Aynı dönem içinde yörede ekonomik bir öneme sahip olan çömlekçi atölyelerinin gelişimi için hazırladığı projeyi Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Halk Eğitim Merkezi ile işbirliği sağlayarak uyguladı. Hem çömlekçiliğin hediyelek eşya yapımına dönüştürülmesi hem de seramik desinatörlüğü konusunda açtığı kurslarda eğitimci olarak çalıştı.

- 1981–1984 yılları arasında, Karacasu İlçesi Ataeymir Kasabası'nın belediye başkanı olarak görev yaptı.

- 1985 yılında Manisa Kültür Müdürlüğü'ne müze ve ören yerleri ile sit alanlarından sorumlu şube müdürü olarak atandı.

- 1987–1990 yılları arasında, Kültür Bakanlığı TEH (Türk El Halıcılığı) Projesi'nin, Manisa, Uşak, İzmir ve Milas koordinatörü olarak görevlendirildi.

- 1989 yılında, Manisa merkezde bulunan 15. yüzyıldan kalma Sinan Bey Medresesini, kurduğu Altın Takı Ltd. bünyesinde el sanatları ve kuyumculuk araştırma merkezi olarak düzenledi.

- 1987–1992 yılları arasında, Prof. Dr. Yılmaz Savaşın ile birlikte “Antik Kuyumculuk Teknikleri ve Anadolu İlk Çağ Kuyumculuğu” konusunda hazırladığı makaleler Antika ve Antik-Dekor dergilerinde yayınlandı.

- 1995–2000 yılları arasında, Dünya Altın Konseyi Türkiye Bürosu tarafından Türk kuyumculuğunda kültürel mirasın takı tasarımlarında kullanımı konusunda yayınlanan Trend Book'ların hazırlanmasında danışmanlık yaptı ve bu amaçla düzenlenen takı yarışmalarına jüri üyesi olarak katıldı.

- 2000 yılında, Manisa il Kültür ve Turizm Müdürlüğü Şube Müdürü görevinden emekliye ayrıldı ve- 2003-2008 yılları arasında Üniversite'deki görevinin yanı sıra GOLDAŞ Kuyumculuk A.Ş.'de danışman olarak görev aldı. Bu firmanın sponsorluğunu yaptığı üniversiteler arası bir eğitim programı olan “Takı Tasarım yaz Okulu”nun eğitimcilik ve koordinatörlüğünü üstlenmiştir.

- 2013-2020 yılları arasında Manisa ili Salihli ilçesi Belediyesi'nde başkan danışmanı görevini sürdürdü.

- 2013 yılında Obasya Turizm Geliştirme Kooperatifinin kurucularından oldu. Yönetim kurulu üyeliğinin yanı sıra bu kooperatifin TKDK, Zafer Kalkınma Ajansı ve Avrupa Birliği'nden aldığı hibe desteklerinin proje yazılımları, koordinatörlük ve uygulamalarında görev aldı.

- Bu görevlerinin yanı sıra kuyumculuk tarihi ve Anadolu arkeolojisi konusunda araştırma ve yayın çalışmalarını sürdürmektedir.

Görev Aldığı Diğer Projeler:

Avrupa Birliği Katekeumene Yanık Ülke Jeopark Projesi Sekreteryası 2001-2002; Türkiye- Suriye Ülkeler Arası İşbirliği Kapsamında Gaziantep ve Halep kuyumculuğu üzerine araştırma ve tasarım hazırlanması projesi danışmanlığı. Manisa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ‘Hediyelik Eşyada Manisa Markası Projesi koordinatörlüğü (09.09.2011-09.09.2012 tarihleri arasında), Kuyumculukta Emek Yetenek Gelecek Projesi Koordinatörlüğü 2013 - 2014,

Yayınlanmış kitapları:

- Kuyumculuğun Doğuşu Altan Türe-M. Yılmaz Savaşçın, Goldaş Kültür Yayınları (2000)

- Anadolu Antik Takıları Altan Türe-M. Yılmaz Savaşçın, Goldaş Kültür Yayınları (2002)

- Takılar Ve Süs Taşlarında Sembollerin Dili, Altan Türe, Goldaş Kültür Yayınları (2004)

- Dünya Kuyumculuk Tarihi 1-Takının Öyküsü, Altan Türe, Goldaş Kültür Yayınları (2005)

- Dünya Kuyumculuk Tarihi 2-Takının Öyküsü, Altan Türe, Goldaş Kültür Yayınları (2006)

- Dünya Kuyumculuk Tarihi 3 -Takının Öyküsü, Altan Türe, Gazi Rotary Clup (2012)

- Karia’dan Bugüne Bodrum Altan Türe, Yapı Endüstri Kültür Yayınları (2006)

- Lydia- Uşak, Karun Hazinesi Ve Bulundukları Tümülüsler, Altan Türe, Rk Ajans, İzmir (2009)

- Altın Ülke Lydia (Tarih, Kültür, Altın Madenciliği, Kuyumculuk), Altan Türe, Salihli Belediyesi Kültür Yayınları (2011)

- Köyceğiz - Dalyan, Doğanın Dehlizlerinde Tarihe Yolculuk

Dalyan Resort Yayınları (2011)

- 7. Yy'dan 20. Yy'a İslam Dünyasının Mücevherleri (2015)

- Kula-Salihli Volkanik Jeopark'ı Salihli Adala-Gökeyüp Rotası, Salihli Belediyesi Kültür Yayınları (2017)

- Türk Halı Sanatı Ve Yuntdağı Halıları

Manisa Yunusemre Belediyesi Kültür Yayınları (2018)

Yayın Aşamasında Olan Kitabı:

Sibirya'dan Balkan'lara Türk Halk Kültürlerinde Takı

1947 Mersin doğumlu olan Mustafa Altan Türe evli ve iki çocuk sahibi olup, Anadolu gelenek el sanatlarının gelişmesinde, yayılmasında ve hediyelik eşyaya dönüşmesinde emeği büyüktür. Ülkemizin muhtelif yörelerinde Kültür Bakanlığına bağlı Kültür Müdürlüklerinde idareci olarak çalıştıktan sonra 2000 yılında emekliye ayrılan M. Altan Türe emekli olmasına rağmen emekliliğin ne olduğunu bilmeyen bir arkadaşımızdır. Halen Belediyelerin ve Halk Eğitim Merkezlerinin açtığı kurslarda ara vermeden eğitici öğretmen olarak çalışmalarına devam etmektedir.

DR. NECDET OKUMUŞ (ARAŞTIRMACI)

1967 yılında Konya’da öğrenci iken hocamız, Konya Kültür Müdürü Mehmet Önder’den randevu alarak sınıfımızı Mevlana müzesine götürmüştü. Müzede bizi karşılayan Müdür Mehmet

Önder Mevlana müzesi ve eklentilerini gezdirdikten sonra hocamıza **”Sayın hocam öğrencilerinin tamamının Fatiha Suresini bildiklerini sanıyorum. Şayet yorulmadılarsa bir de mezarlık ziyareti yapalım da gençler mezarlıkta birer Fatiha okusunlar”** dedi. Hocamız da **“neden olmasın”** diyerek müdür beyin teklifini kabul etti. Hep beraber kabir ziyareti için müdür beyin arkasına düştük. Fakat müdür bey bizi kabristana götüreceği yerde ayrı bir binaya götürdü. Cebinden çıkardığı iki anahtarla kapıyı açtıktan sonra **“Gençler burası da kitap mezarlığı Burada Farabi, İbni Sina, Matematikçi El Cabir, Ömer Hayyam, Gözcü İbni Heysem, Astronomici Uluğbey, Gazali, Aristo, Eflatun, Sokrat vs. yatıyor, merhumların ruhlarına birer Fatiha okuyabilirsiniz.”** dedi. Baktık ki tümüyle ciltli Osmanlıca kitaplar. Raflara Latin harflerle Astronomi, hendese, tarih, coğrafya, fizik, kimya, Felsefe, Ulumu diniye diye yazırlar olarak bölümlere ayrılmış. Müdür ilave etti: **“Harf devriminde keşke Arap harfleri ve Osmanlıcaya yasak getirilmeseydi de bu kitaplar ve bu kitapların yazarlarını kabre koymasaydık. Burada bin değil, iki bin yıllık bir bilgi birikimi yatıyor.”**

demoştı. Müdür beyin üzülererek söylediğı bu ifadeler daha dün gibi kulağımda çınlamaktadır.

Gezi sonucu bütün arkadaşlar olarak Osmanlıca öğrenmeye karar verdik ve öğrendik. O günden beri “**Osmanlıca**” denilince hep o kitap mezarlığı gözümün önüne geliyor dolaşısıyla Osmanlıca bilen ve öğrenmeye çalışan arkadaşlara karşı o günden beri hep sıcak bir ilgi ve sempati duymuşum ve destekte bulunmuşumdur.

Manisa’da da “**OSMANLICA**” denilince ilk akla gelen isimler **Dr. Necdet Okumuş, Prof. Dr. Necdet Bilgi, Prof. Dr. Alpay Bizbirlik, Prof. Dr. Ertan Gökmen, Doç. Dr. Mehmet Günay, İzzet Bilge, Maksut Belen ve öğrencilerimiz Erkan Akbalık ve Selman Çetin’dir.** Milyonluk şehrimizde başka isimlerin de olduğunu sanmıyorum.. Bu isimler, çünkü İbrahim Gökçen ve Çağatay Uluçay gibi Manisa tarihini gün yüzüne çıkaran isimler olmakla birlikte, ecdadının mezar taşını okutmak isteyen, şeceresini merak eden Manisalılarla, Şer’i sicillerde ve tapu senet kayıtlarında ihtilafı olan hemşerilerimizin müracaat ettiği isimlerdir. Bu isimlerin her biri de Manisa için bir değer olmakla birlikte bugünkü yazımın konusu Sayın Dr. Necdet Okumuş Bey kardeşimdir. Pekâlâ, Dr. Necdet Okumuş kimdir ve nerelidir?

Dr. Necdet Okumuş pek o kadar uzaktan değildir. Hemen yanıımızdaki Menemen ilçesinin Çukur Köyünden bir köy çocuğudur. Köyün tarihi M.Ö 4. yy’a kadar gitmektedir. Manisa’nın Yuntdağı’nda bulunan Türkmen Şelalesinin Menemen tarafındaki komşusudur. Manisa Fatih Saruhanoğulları’ndan Saruhan Bey’in torunu İshak Çelebi’nin izlerini bu köyde de görmek mümkündür.

Böyle muhteşem bir tarihe sahip beldenin, kültür ve medeniyet geçmişi de aynı oranda çok eskilere dayanmaktadır. Dr. Necdet OKUMUŞ bu köyün yetiştirdiğı nice değerlerden biridir. Necdet Bey, 1954 Yılında Çukurköy’de doğmuştur. Ailenin tarihsel bir genetik aktarımı olarak kendisi de babası, dedeleri

gibi durmaksızın okuyan, ilim tahsil eden biridir. Yetiştığı topraklara vefasını gösteren nice değerli eserler bırakmaktadır. Soyadı kanununda ailenin toplumda bilinen yönünü en iyi ifade edecek şekilde aileye bile sormadan muhtar tarafından “OKUMUŞ” olarak nüfusa kaydı yapılmıştır..

Dr. Necdet Okumuş, tahsil hayatına köyünde başlar. Orta öğrenimini Manisa ve İzmir’de, yüksek öğrenimini D.E.Ü. İlahiyat Fakültesi’nde tamamladı. Okulunu bitirdikten sonra ilk çalışma hayatına 1978 yılında İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi’nde başladı. Daha bir yıllık iken 1979’da Kültür Bakanlığı’nın yürüttüğü TOYATOK projesi kapsamında geçici görevle İzmir Milli Kütüphane’de el yazması kitapların katalog çalışmalarına katıldı. Atatürk Kütüphanesi’ndeki görevini 1986 yılına kadar sürdürdü. 1986 Yılında Sağlık Bakanlığı’na bağlı Manisa Sağlık Meslek Lisesi’ne Kültür dersleri öğretmenini olarak atandı. 1998 yılında okulun kapatılması üzerine aynı görevle Akhisar Sağlık Meslek Lisesi’ne tayin edildi. 16.08.2005 tarihinde kendi isteğiyle emekliye ayrıldı.

Necdet Bey, öğretmenlik göreviyle birlikte; 1990 yılında, D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Tasavvuf Tarihi bilim dalında yüksek lisansını; 1998 yılında ise E.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü’nde Tıp tarihi ve Deontoloji Anabilim dalında doktorasını tamamlamıştır. Necdet hocamızın Tasavvuf Tarihi, Hat Sanatı, Tıp ve Eczacılık Tarihi konularında 30’dan fazla bilimsel çalışması yayımlanmıştır. Dr. Necdet Okumuş, Arapça, İngilizce ve ileri derecede Osmanlıca bilmektedir.

Manisa’nın aydınlatılmayı bekleyen tarihine gerek kendi başına yaptığı gerekse ekip halinde yaptığı çalışmalarla ışık tutmaya devam etmektedir. Kendisinin Tıp Tarihi ve Tasavvuf Tarihi konularındaki araştırmaları sürmektedir.

Dr. Necdet OKUMUŞ hocamızın çalışmalarının boyutunu anlamamız açısından yayınlanmış eserlerine bir göz atalım;

1- Makamatü’l-Arifin ve Maarifu’s-Salikin Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1992. 15. Yy. Halveti şeyhlerinden

Pir Muhammed Bahaeddin hazretlerinin manzum Osmanlı Türkçesinden yeni yazıya aktarılan tasavvufi bir eserdir. Sonuna sözlük eklenmiştir.

2- Halvetilik'in Ahmediyye Kolu Yiğitbaşı Veli ve Külliyesi, Manisa, 2005. Bu kitap 16. Asırda Manisa'da yaşayan Halvetiye'nin Ahmediye şubesi kurucusu Yiğitbaşı Veli hazretleri hakkında yapılan ilk ciddi çalışmadır. Konu ile ilgili bütün arşiv ve yazma eserlerin incelenmesi sonucu eser hazırlanmıştır.

3- Manisa Rifai Dergâhı Entekkeliler (Bir Tekkenin Dini ve Sosyal Tarihi) Manisa 2003. Manisa İbrahim Çelebi mahallesinde bulunan ve mülkiyeti aileye ait olan bu Tekke 1835 yılında kurulmuştur. Kurucusu Ahmed Vehbi Efendi'dir. Kitapta, tekkenin kurucu şeyhinden başlayarak üç postnişinin hayatı ve menkıbeleri anlatılır. Bu tekke hakkında yapılan ilk ve ciddi araştırma eseridir.

4- Hasan Rüşdi Divanı, Manisa 2003. Entekkeliler Dergâhının ikinci şeyhi Hasan Rüşdi Efendinin tasavvufi divanının yeni yazıya aktarılmasıdır.

5- Mürşid (Göz Hastalıkları) Necdet beyin doktora tezidir. Ege Üniversitesi Sağlık Birimleri Enstitüsü Deontoloji ve Tıp Tarihi Ana Bilim Dalı, İzmir, 1998. Osmanlı döneminin en büyük hekimlerinden olan Muhammed bin Mahmud Şirvani'nin Necdet bey tarafından Prof. Dr. Ali Haydar Bayat'ın Osmanlı tıbbına ait yazdığı bir girişle iki imzalı (N.Okumuş, A. Haydar Bayat) olarak yayınlanmıştır.

6- Şiirlerde Manisa, Kültür Sanat Kurumu tarafından 2006 yılında yayınlanmıştır. Dr. Necdet Okumuş bu eserinde Manisa hakkında yayınlanan şiirlerden bazılarını derlemiştir.

7- Manisa Müzesi Hat Koleksiyonu, Necdet Bey tarafından hazırlanan bu eser Manisa Valiliği tarafından 1999 yılında basılmıştır. Kitap, Osmanlı'nın kuruluşunun 700. Yılı dolayısıyla hazırlanmıştır. Eserde geçen hat örnekleri önceleri Manisa Müzesinde idi. Üzerinde daha önce hiçbir araştırma yapılmamış,

hatta envantere bile geçmemişlerdi. Necdet Bey bu hat örneklerini uzun mesai ve emekler sonrası yayına hazırlamış kültür envanterimize kazandırmıştır. Yine bu eserde Dr. Necdet Okumuş'un yaptığı birçok çalışma gibi Manisa'da yapılan yegâne çalışmadır.

8- Külâh-ı Mevlevî, Fetih Cemiyeti tarafından 2013 yılında İstanbul'da basılmıştır. İzmir Mevlevî şeyhi Nureddin Efendi'nin İzmir'de yayınlanan Ahenk Gazetesindeki köşesinden (1914) "Mevlevî muhibbi şairlerin" Külâh-ı Mevlevî şiirlerinin günümüz Türkçesine çevirisidir. Kitabın giriş bölümünde Mevlevî giyimleri ile ilgili geniş bir araştırmaya da yer verilmiştir.

9- Manisa'da Osmanlı Dönemi Hazireleri, C.B.Ü.'den Prof. Dr. Muzaffer Tepekaya, Doç. Dr. Alpay Bizbirlik ve Dr. Necdet Okumuş tarafından hazırlanmış ve Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından yayınlanmıştır. Kitapta Manisa merkezde korunmakta olan Nişancıpaşa Camii haziresindeki Osmanlıca mezar taşları ve İvazpaşa Camii haziresindeki mezar taşlarının günümüz Türkçesine aktarılmasıdır.

10- Manisa'da Tarihi Mekânlar ve Mezar Taşları ve Kitabeler, bu eserde yine Dr. Necdet Okumuş hocamızla birlikte Doç. Dr. Alpay Bizbirlik'in imzalarını görüyoruz. Manisa'daki cami ve türbe bahçelerinde kalmış Osmanlı dönemine ait mezar taşlarının günüz Türkçesine çevrilerek yayınlanmıştır. Ayrıca bu kitapta bazı tarihi mekânların kitabelerinin de tercümesi yer almıştır.

Dr. Necdet Okumuş, 2001-2004 yıllarının yaz aylarında (okulların tatil döneminde) Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu'nun koordinatörlüğünü yaptığı IRCICA (Research Centre for Islamic History, Art, and Culture) adına İstanbul dışındaki şehirlerde, yazma eserler kütüphanelerinde Arapça, Farsça, Osmanlıca Tıp, Eczacılık, Tabii bilimle, Askerlik Tarihi ve musiki konularında saha araştırmalarına katılmış ve adı geçen kurum tarafından yukarıda anılan bilimlere ait eserler Prof. Dr. Ekmeleddin

İhsanoğlu başkanlığındaki bir heyet tarafından yayınlanmış 9 cilt halinde yayınlanmıştır.

Kıymetli hocamız Necdet Bey TDV İslam Ansiklopedisine Tıp Tarihi ve Tasavvuf Tarihi madde konusunda madde yazmış ve ilgili ciltlerde yayınlanmıştır. Bununla beraber Dr. Necdet Okumuş birçok sempozyumlara katılmış ve bildiriler sunmuştur. Bunlardan bazıları;

1- Necdet Okumuş, “Manisa İl Halk Kütüphanesi Türkçe Tıp Yazmaları”, V. Türk Tıp Tarihi Kongresi, bildiriler. 16-18 Mart 1998, GATA, Ankara)

2- Necdet Okumuş, “Lityazol Cemil ve Dr. Cemil Şener” Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi IV. Eczacılık Tarihi Toplantısı, Bildiriler, 4-5 Haziran 1998, İstanbul 2000, S.357-366) (Prof. Dr. Ali Haydar Bayat ile birlikte)

3- “Menemen Çukurköy’ün Fiziki, Demografik, İktisadi ve Sosyal Yapısına ait Bazı Tespitler” TÜİK 1995, Dokuz Eylül Üniversitesi matbaası, İzmir 1996 S.98-108

4- Necdet Okumuş, “Bilinmeyen Bir Mumiya Risalesi” (Havass- Mumiya-i Medeni) VI. Türk Tıp Tarihi Kongresi 22-24 Mayıs 2000, İzmir

5- Necdet Okumuş, “Osmanlı Eczacılığının 514 Telif Kitabı Muhammed bin Mahmud Şirvani’nin Ravzatül-İtr’ı [. -1430] (Prof. Dr. Ali Haydar Bayat ile birlikte) 25-26 Mayıs 2000, İzmir

Dr. Necdet Okumuş ‘un bu yoğun ve üretken çalışmalarına hiç ara vermeksizin devam ettiğine yakından şahit oluyoruz. Şimdiye kadar yaptığı çalışmalara müteşekkir olmakla birlikte kendisinin özellikle Manisa tarihine ışık tutacak nice çalışmalara imza atmaya devam edeceğine olan inanç ve güvenimiz tamdır.

Selam, dua ve başarı dileklerimle Sayın Dr. Necdet Okumuş Beyefendi kardeşim.

Not: Dr. Necdet Okumuş ile ilgili yazıma katkılarından dolayı araştırmacı Erkan Akbalık beyefendi kardeşime çok teşekkür ediyorum.

ÖĞRENCİLER İÇİN NAHT USTASI HASAN KABADAĞ

Eskişehir/İnönü ilçesinden 1948 doğumlu dar gelirli bir aile çocuğu olan Hasan Kabadağ, hayatın yükünü erken yaşlarda omuzlayan bir Anadolu çocuğudur. İlkokul ve ortaokulu ilçesinde bitirdikten sonra DPY olarak Ankara Yenişehir Sağlık Kolejinde devam etti. 1966 yı-

lında Sağlık Kolejini bitirdikten sonra sırası ile İzmir Devlet Hastanesi, İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Adana Hıfzısıhha Enstitüsü, Diyarbakır Devlet Hastanesi, Eskişehir Devlet Hastanesi ve Konya Devlet Hastanelerinde laboratuvar teknisyeni olarak çalıştı. Adana Hıfzısıhha Enstitüsü'nde çalışırken dışarıdan lise bitirmeleri sonucunda 1969 yılında girdiği üniversite sınavlarında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin gece bölümünü kazandı. Okula devam mecburiyeti olduğu için gündüz hastane de çalıştı, akşamları okula devam ederken 1971 yılında evlenmesiyle kendisini altından kalkamayacak bir sorumluluk altına girdi. Ama azmi kararlılığı sayesinde pes etmedi. Bir taraftan iş, üniversite ve evliliğin yüklediği maddi ve manevi sorumluluğunu aksatmadan yürüttü. Öyle ki imtihan zamanlarında iş çıkışlarından sonra sabaha kadar ders çalıştığı günler oldu. Ama Kabadağ azmi ve kararlılığı ile 1974 yılında üniversiteyi bitirdi ve aynı yıl askere gitti.

Askerlik dönüşü hastanelerde laboratuvar teknisyeni olarak çalıştıktan sonra Eskişehir Devlet Hastanesine Sivil Savunma Uzmanı olarak tayin oldu. Burada idare ile ilgili yaşadığı sıkıntılar sonucu Eskişehir Petrol Ofisi Askeri (NATO) tesislerine atandı. Ankara'dan itibaren Batı Anadolu'ya kadar uzanan çalışma bölgesinde deneyimler elde. Özverili çalışmalarıyla amirlerinin dikkatini çekerek çalışmaları ödülleriyle taltif edildi.

1983 yılında başarılı çalışmaları ve takdirnameleri dikkate alınarak, isteği doğrultusunda Manisa İl Sivil Savunma Müdürü olarak atandı. Manisa'da 10 yıl yürüttüğü Sivil Savunma müdürlüğünden 1992 yılında emekli olduktan sonra Manisa'nın önde gelen iş adamı Arif Çipiloğlu ile seyahat acentesi kurdu. Türk Hava Yolları seyahat acenteliğini Manisa'ya ilk defa Arif Çipiloğlu ile kurdukları şirket getirdi.

Bu arada Kabadağ Manisa'nın manevi dinamiklerinden Şekerci Hüseyin Dede ile tanıştı. Şekerci Hüseyin Dede ye o kadar bağlandı ki bayram seyrarı, cumartesi, pazar her gün hem sabah ve hem de her gece dedeyi ziyaret ederek onun hizmetinde bulunmaya başladı. Bir taraftan manevi yönden yeni şeyler öğrenirken bir taraftan da dedenin kişisel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardım ediyordu. Eşi de dedenin yemek ve çamaşırları ile ilgileniyordu.

Şekerci Dedenin yanında bulunduğı sürece ülkemizin dört bir yanından gelen manevi donanımlı pek çok gönül dostlarıyla tanıştı. Ve bunlardan çok şeyler öğrendi. Şekerci Hüseyin Dede ile yakınlığı dedenin vefatı olan 25 Haziran 1997 yılına kadar devam etti.

Gönül dostları, Şekerci Dede ile olan yakınlığından neler öğrendiğı sorulduğunda Kaba dağ'ın verdiğı cevap: **“Şekerci Hüseyin Dede bana hayatı öğretti.”** diye noktalamıştır.

Sivil Savunma Müdürü olarak çalışırken Valinin: **“Şekerci dedeyi ziyarete gidiyormuşsun, gitmesen iyi olur”** ikazına karşılık: **“Sayın Valim, gece gündüz kapısı arkasına kadar herkese açık bir mekan, ben kapalı kapılar arkasına gitmiyorum.”**

diyerek valinin isteğini kabul etmemiştir. Vali de “**Sen bilirsin, sonucuna katlanırsın.**” diye kendilerine ikazını tekrarlamıştır. Hasan Kabadağ’ın dedeye olan bağlılığını kelimelerle ve harflerle izah etmek mümkün değil. Hemen burada belirtelim bu bağlılık şeyh-mürid bağlılığı değildi. Allah’ın gönülden gönüle verdiği bir ülfetti.

Emekliliğini haç ve umre seferleri yaparak değerlendiren Kabadağ kurduğu şirket ortaklığını tamamen Arif Çipiloğlu’na devrederek 1999 yılında da inşaat mühendisi oğlu ile Engin Mühendislik adı altında, kardeşi, yeğeni ve damadımın ortak olduğu dijital baskı merkezi limitet şirketini kurdu. Bu şirketi belli bir seviyeye getirdikten sonra şirketteki tüm görevlerini bırakarak kendilerini hayır işlerine vakfetmeyi düşündü. Bu düşünceler içinde aniden üniversite öğrencilerine burs vermek aklına geldi. Tabii, sadece emekli maaşı ile bu mümkün değildi. Konuyu yakın dostlarına açtı. Niyet hayır olunca akıbet de hayır oluyor. Yakın arkadaşlarına bu fikrini açtığımda bir dernek kurmak fikrinde dostlarıyla mutabık kalındı. 2011 yılında Prof. Dr. Süleyman Sami İLKER başkanlığında Eğitime Katkı Derneğini kurdu. Dernek kurulduğu günden bu yana yaklaşık 2500 öğrenciye 2.000.0000 lirayı aşan miktarda burs verdiler

Adı geçen bu derneğe katkıda bulunmak amacı ile Hasan Kabadağ 60 yaşından sonra NAHT sanatını öğrendi. Çalışmalarından elde edilen gelirin tamamını derneğe bağışlıyor. Bu arada eserlerini 2 defa Manisa’da sergiledi. Her iki serginin de gelirin tamamını Celal Bayar Üniversitesinde okuyan dar gelirli aile çocuklarına burs olarak verilmek üzere üyesi olduğu derneğe bağışladı.

73 yaşında olmasına rağmen halen gece – gündüz emekliliğini NAHT sanatı üzerinde yoğunlaşan Kabadağ, yakın ve aile dostlarının “**Yeter artık biraz da kendine vakit ayır**” uyarılarına karşılık :”**Sağlığım elverdiği ve ömrüm oldukça üniversite öğrencilerine burs verme çalışması içinde olacağım. Neden dersiniz? İnsanın ruhunu doyuran işle ilgilenmesinin**

verdiği ferahlığın anlatılması zor, ancak yaşanır.” diye düşüncesini noktaladı.

Yüce peygamberimize sahabeleri sormuş: **“Ya Rasülellah günah nedir, sevap nedir?” “Günah: işlediğinizde içinizde sıkıntı ve darlık uyandıran işlerdir. Sevap ise, işlediğinizde içinizde ferahlık uyandıran işlerdir.”** Manisa sivil Savunma müdürlüğünden beri tanıdığım Sayın Hasan Kabadağ kardeşim azimli kendine göre prensipleri, manevi derinliği, duyarlılığı olan bir kardeşim. Sevap işlemenin ferahlığının hazzını yudumlayarak tadını almış bir kardeşim. Allah bu tadı ve hazzı kardeşime batmanlarca tattırsın. Şunu da asla unutmayalım.

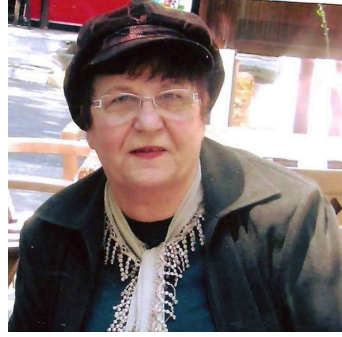
Bu dünyada veren, öbür dünyada verdiğini alır.

Bu dünyada alan, öbür dünyada da vermek zorunda kalır.

Güneşin batmakta olduğu erguvan rengi akşamında **“Ha bir çiçek”** diye koşturan arı misali, ömrünün son demlerinde **“Ha bir fazla öğrenciye burs”** azmiyle gece gündüz arı gibi çalışan Sayın Kabadağ’ın gayretlerini, Rabbim ziyadesiyle daim eylesin. Hasan bey kardeşimin bu örnek emeklilik hayatı, PTT (Pijama- Terlik- TV) memuru arkadaşlarımıza da örnek olsun.

BEDRİYE AKSAKAL (EĞİTİMCİ – YAZAR)

Sıkça tekrar ettiğim “Söz uçar, yazı kalır” diye çok hoşuma giden güzel bir sözümüz var. Ama nedense elimiz kaleme uzanmıyor. Kaleme göre çenemize daha fazla ağırlık veriyoruz. Ölenlerimizin arkasından ah vah ediyoruz ama çok çabuk de unutuyoruz. Rahmetli Zeki Müren vefat ettiğinde herkes gözyaşı döktü. ”Unutmayacağız sanat güneşimiz, seni kalbimizde yaşatacağız.” dendi ama unutuldu gitti. Yazının önemini biliyoruz ama gereğini yapıp sevklerimizi yazıya döküp geleceğe taşımıyoruz.

12 Şubat Cuma günü, gerçek anlamda kooperatifçiliği Manisa’ya yerleştiren ve birçok Manisalıyışaibesiz yuva sahibi yapan, yaptığı inşaatlarla Manisa’nın mimarisine estetik, **OBASYA** ile de turizm kazandıran, yazan, konuşan Sayın Mustafa Pala kardeşimin Hiraş radyosunda konuğu idim. Radyo sahibi öğrencimiz Rifat Uygur’un da dâhil olduğu güzel bir radyo sohbetimiz oldu.

Sohbet sonu “**Manisa’nın Bilinen ve Bilinmeyen Değerleri**” yazı serimden kendilerine bahsettim. Manisa’nın değerlerine sahip çıkan, Manisa için bir çivi çakan da olsa, gelecek nesillere örnek olması açısından, geleceğe bir mesaj bırakmak adına birlikte bir kitap yazmayı teklif ettiğimde, kültüre büyük değer veren Sayın Mustafa Pala Beyefendi kardeşim teklifimi,

kabul ederek beni memnun ve mesrur etti. Kendilerine teşekkür ederim.

“Eğitimci Mustafa Pala“ ile “Kooperatifçi Mustafa Pala” bilgi, birikim ve fikri doğurganlığı yüksek, üretken kişilerdir.. Her ikisi de Manisa için bir kazançtır. Keşke Manisa siyaseti ve bürokrasisi bu iki değer birikimlerinden yararlanabilse.

“Eğitimci Mustafa Pala” isim olarak kitaplarımın sunumunda yer almaktadır. “Kooperatifçi Mustafa Pala” ismiyle, aynı kitabın kapağında buluşmak benim için onur olacaktır. İnşallah Sayın Mustafa Pala beyefendi kardeşimle, umduğumuz kısa zamanda bulduğumuz olur, diyerek, burada da meslektaşım Bedriye Aksakal hanımefendiye yer veriyorum.

Manisa’da Aksakallar deyince, öğretmen Bedriye Aksakal ile kardeşi Haydar Aksakal akla gelir. Her ikisi de kendilerini, Manisa’nın kültürüne ve tarihine adanmış kişilerdir. Haydar Aksakal beyi başka bir yazıya bırakarak, yukarıda da arz ettiğim gibi bu yazımda meslektaşım Bedriye Aksakal’dan söz edeceğim.

Bedriye Aksakal hanımefendi ile aynı kuşaktanız. Ben Manisa Lisesi Müdürü iken, kendileri Ali Rıza Çevik İlkokulu’nun en seçkin öğretmeniydi. Birçok veli, çocuğunun Bedriye Aksakal’ın sınıfına düşmesini isterdi. Bu yüzden Okul müdürü Mustafa Çınar meslektaşım çok sıkıntı çekerti. Onun çektiği sıkıntıların aynısını ben de lisede çekirdim. Liseye öğrenci kaydeden veliler, çocuklarının genelde, rahmetli Adnan Başoğlu, Vedia Altıok, Tekin Sayılar ile Allah uzun ömür versin Mustafa yıldız ile Gönül Durmaz ve Süheyla Dönertaş’ın girdiği sınıflara düşmelerini isterlerdi. Tabi tüm talepleri yerine getirmek mümkün değildi. Bu yüzden darılan dostlarım da olurdu. Okul müdürü olarak her ne kadar bu talepler bize sıkıntı verse de velilerin okulumuzu ve öğretmenlerimizi tercihleri de bizim için onur ve gurur verici idi.

Sayın Bedriye Aksakal hanımefendi ile aynı kuşaktan olmamıza rağmen, bir araya gelip sohbet etme imkânımız olmadı. Nedenini de ancak bizim kuşak bilir. Ancak şu kadarını

söyleyeyim. Bu ülkede oynanan kirli oyunlar bir türlü bitmiyor.. Maalesef sadece bizde değil, bütün dünyada her türlü kirli oyunun altında İranlıların deyimiyle “Büyük Şeytan” Amerika çıkıyor. 12 Eylül öncesi gariban aile çocuklarını A ve B diye böldüler. Kıyasıya dövüştürdüler. Henüz bıyığı terleyen birçok gencimiz canını kaybetti, “Amerika’nın **“kendi çocukları”** ihtilal yaptıktan sonra kalanlar da cezaevlerinde işkencelere maruz kaldılar. Bu gençlerin hepsi de vatansever gençlerdi.

Ayrı kulvarlarda olmamız nedeniyle yukarıda arz ettiğim gibi Hocahanımla bir araya gelme imkânımız olmadı. Ama o yıllarda, Bedriye Aksakal Hanımefendi meslektaşımın başarılarını da hep gıpta ile yakından izlemiştir.

Başarılı öğretmenlik hayatından sonra emekli olduğunda, evine çekilip kendini dinleyerek hastalık üretip, hastane yollarında vakit harcamadı. Hep Manisa için düşündü, Manisa’nın kültürünü konuşturdu, kitaplaştıracak geleceğe taşıdı.

Aksekili olan Bedriye Aksakal hanımefendi, kültürel açıdan mayalı bir ailenin kızıdır. Dedesinden babasına ve babasından da kendisine 5000. ciltlik bir kütüphane miras kalmıştır. Emekli olduktan sonra bu mirasa yoğunlaşan Bedriye hanımefendi birbirinden güzel eserler meydana getirmiştir. Bu çalışmaları Türkiye genelinde ses getirerek 1989 yılında **“Abdi İpekçi Dostluk ve Barış Ödülü”**nü kazanmıştır. Manisa’da “Spil Dağının Kızı” olarak bilinen Bedriye Aksakal;

1- Güzel Zehra 2-Yeşilin Atlası Manisa Tarzanı 3- Melek Öğretmen 4- Simurg 5- İnönü Manisa’da 6- Türkiye’nin İlk Dağcı Şehidi Ergin Kongar 7- Sazıyla Sözüyle Manisa, 8- Bir Zamanlar Manisa 9- O Şehre Sevdalı 10- Anılarla Turgutlu adlı birbirinden güzel kitaplar yazmıştır.

Ben bunlardan “Bir Zamanlar Manisa” ile “Sazıyla Sözüyle Manisa”, “O Şehre Sevdalı”, kitaplarını hayranlıkla okudum. Gerçekten Manisa’yı seven, Manisa için düşünen ve Manisa sevdalı bir kardeşimiz. Manisa’nın gün geçtikçe unutulmuş yöresel sözcüklerini, ninnilerini, bilmecelerini, oyun ve tekerlemelerini,

manilerini, örf ve adetlerini yaşayan ağızlardan o kadar güzel derlemiş ki hayran olmamak mümkün değil. Çünkü bu tür araştırma eserlerinin. Yazılışının ne kadar zor olduğunu bilenlerdenim. “**Manisada Vakıf İzleri ve İz Bırakanlar**” kitabımın yazılışında bu yorucu zor işi ben, birebir yaşadım. Sözün özü, diyorum ki, Bedriye Aksakal hanımefendi Manisa’yı sevmiş, Manisa’yı konuşturmuş ve Manisa’yı yazmış bir meslektaşım. “**Manisalıyım**” diyenlere sözünü ettiğim kitapları okumalarını tavsiye ederim.

Maalesef ülkemizde, çalışan, iş üreten insanın yaşayacağı sıkıntıları da baştan göze alması gerekir. Üretmeyen makbuldür, çünkü iş üretmediği için yanlış iş yapmaz. Ama çalışan, doğru da yapsa kabul görmez... Meslektaşım Bedriye Hanımefendi ile meslek hayatımız da birebir örtüşüyor. Öğrencilerine çeşitli dallarda 10’nu aşkın Türkiye dereceleri ve Mansiyon kazandırdığı halde, öğrencilerinin “**Söz Özgürlüğü Niçin Önemlidir.**” Konulu kompozisyon yarışmasına katılmalarını sağladığı için A hükümeti tarafından Gördes Malkoça köyüne atanmıştır. Ben de Kırkağaç Lisesi Müdürü iken B hükümetinin gelmesiyle Osmancalı ortaokuluna atanmıştım Maalesef o yıllarda her kesimden birçok arkadaşımız canlarını kaybetti sağ kalanlar da bu mağduriyetleri yaşadı.

Bedriye Aksakal Hanımefendiyi birkaç sayfaya sığdırmak mümkün değil.. Meslektaşımız kitap çalışmalarının yanında, haftalık mesaisinin bir kısmını “ Huzur Evi Gönüllüsü” olarak ayırmakla birlikte Manisa Haber de köşe yazılarıyla, ETV de “Anılarla Manisa” programlarıyla Manisa halkına yararlı çalışmalarına devam etmektedir.

Son olarak kitabında okuduğum bir maniden de söz etmeden geçemeyeceğim. Manisa’nın kızlarının güzelliği bugün olduğu gibi dün de çevre illerde dillere destanmış. Manisa’ya gelen bir yabancı delikanlı, sevdiği kıza, “**Gidiyom, gidemiyom/ Yolu terkedemiyom / Manisalı bir kız sevdim/ Bırakıp gidemiyom**” diyerek Manisa’da kalarak sevdiği kızla evlenmiş.

Bu bir söylenti değil bir vakıa.. Nitekim Manisa Lisesi'nde bulunduğum yıllarda Manisa dışından olup, Manisa Lisesi'nde görev yapan erkek arkadaşlar ben dâhil tümümüz Manisa'nın damadıydık.

Saygıdeğer meslektaşım Bedriye Aksakal kardeşim, sizi tebrik ediyorum,. Rabbim 'den size sağlık ve afiyetler temennisi ve duasıyla başarılı çalışmalarınızın devamını diliyorum.

ALİ HAYDAR AKSAKAL (ARAŞTIRMACI YAZAR)

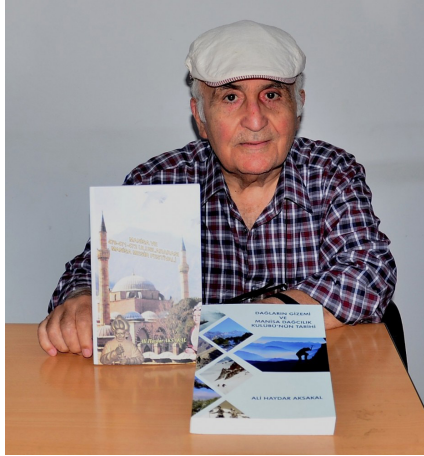
Araştırmacı yazar Ali Haydar Aksakal da kardeşi gibi Manisa aşığı bir yazar olup, kitapları Manisa'nın tarihi ve doğal zenginliklerini gün yüzüne çıkarmaya yöneliktir

Manisa'nın tarihi ile ilgili hiçbir yerde bulunmayan orijinal bilgileri okurlarına ulaştırmaktadır. Araştırmalarına ara-

vermeksizin kız kardeşi Bedriye Aksakal ile birlikte Manisa'nın değerlerini ortaya çıkarma çabası içindedirler. Kendisinin 18, Bedriye Aksakal'ın da 15 kitabıyla Manisa'nın kültür hayatına katkıları yadsınamaz.

Manisa'nın kültür ve tarihi açısından çok önemli çalışmalara ve eserlere imzasını atan Araştırmacı Yazar Haydar Aksakal'ın eserlerinden bazıları:

Manisa'da Bir Şadırvan, Çanakkale'den Truva'ya, Gönül Penceresinden Manisa, Rüyaların Şifresi Çözüldü, Luviler ve Büyük İyonya, Bir Dünya Şehri Manisa, Manisa'nın Bilinmeyen Değerleri, Yunus Emre ve Köyü, Kayacık Beldesi, Niobe ve Manisa'nın Gizemli Tarihi, Batı Anadolu ve Tarihi Kentler, Tantalos, Atlantis ve Batı Anadolu Uygarlığı.

Ayrıca “Manisa’nın tarihine, arkeolojisine, kültürüne ömrünü adayan eserleri ve kültürel ve doğal mirasın korunmasındaki çabalarından dolayı Ali Haydar Aksakal bey kardeşimiz,2022 yılında, “Kültürel ve Doğal Mirası İzleme Platformu” tarafından “ONUR“ belgesi ile taltif edilmiştir.

Ali Haydar Aksakal ve her iki kardeşin Manisa ile ilgili çalışmaları takdire şayandır. Bu tür değerlerin çalışmalarının kurum ve kuruluşlarca desteklenmesinin gerekli olduğuna inanıyorum. Ve Aksakal kardeşlere başarı dileklerimi sunuyorum.

**VİLAYET HİZMETLERİNİN BAŞ USTASI
BİR BELGE ADAM
ERŞEN AKAR**

*(Eğitimci Yazar
Mustafa Pala'nın Kaleminden)*

Manisa halkı onu İl Planlama Müdürü olarak tanıdı. Bürokrasinin bütün inceliklerine vakıf müthiş bir planlamacı olmanın ötesinde iyi bir şair ve yazar. Manisa aşığı, nezaket abidesi, hoş sohbet, vefalı bir dost. İşini cephede ölümüne savaştan bir asker misali vecd içinde ya-

pan bir hizmet aşığı. Bir hekim gibi şehrin nabzını tutan, yaralarını tımar eden, bir anne gibi şehri büyütmek için çırpınan, bir eğitimci gibi öğretmek için çabalayan, sevginin emek olduğu gerçeğini hizmet ettiği şehire âşık olup şiirler yazarak gösteren şair, çevreci, edebiyatçı, şehrin turizm gönüllüsü, ekonomisti, ulaşım planlayıcısı hâsılı şehrin beyni ve düşünen adamı. Belediye Başkanı ya da Milletvekili olmak isteyen herkesin şehre dair bilgi yardımı almadan kapısından dönmediği gani gönüllü derviş yürekli, Manisa aşığı bir güzel insan. Örnek bir eş, iyi bir baba, vefalı bir dost, sırdaş bir arkadaş, seçkin bir vatandaş. Manisa vilayet hizmetleri mutfağının baş aşçısı, sahnedeki gösterinin metin yazarı, planlayıcısı, kırılma da kırmayan, karıncayı incitmeyen, kan kusup kızcılık şerbeti içtim diyen bir

görünmez adam. Kimden mi bahsediyorum? Tanımlayacak sıfat, anlatacak kelime bulmakta zorlandığım “Şehrin Hazineleeri” Ödülü sahibi Manisa İl Planlama Müdürü Erşen Akar’dan...

Erşen Akar’ın resmi özgeçmişinde şu bilgiler karışımıza çıkıyor: 1952 yılında İzmir Kemalpaşa Armutlu’da doğdu. Lise eğitimini İzmir Askeri Hava Lisesinde, Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde, Yüksek Lisans eğitimini Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünde yaptı. Manisa ve Şanlıurfa illerinde Maiyet Memurluğu, Kütahya ve Manisa illerinde İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü görevlerini yürüttü. Kamu Yönetimi Uzmanı ve İl Planlama Uzmanı mesleki kariyeri ile 42 çalışma yılı ardından yaş haddinden 5 Ocak 2017 tarihinde emekli oldu. Çalışma hayatının en mutlu ve en verimli 27 yılını, aşığı ve şairi olduğu Manisa’ya hizmetle yaşadı. Halen Manisa’da Endüstri Mühendisi, Çalışma Ekonomisti ve Makine Mühendisi olarak ülkesine, milletine ve şehrine hizmet eden iki erkek, bir kız ve bir torunu ile yaşamını sürdürmektedir.

Erşen Akar, çocukluğundan kalma alışkanlıkla bir işi yaparken yanına bir güzel işi de katan, aynı zamanda tek bir işle yetinmeyen, zamanı bereketlendiren örnek bir hizmet insanıdır. O klasik bir planlama müdürlüğü hizmetleriyle yetinmez, araştırmalar yapar, şehrin sorunlarının üstüne gider, çözümlerini araştırır bulur ve projelendirir. Kendinden sonrakilere takip edecekleri yolun yapı taşlarını döşer, onlara ışık olacak örnek çalışmalar bırakır. Yaptığı araştırma ve geliştirdiği çözümleri, projeleri yayınlarak tarihe not düşer ki arkadan gelenler daha yüksek kalitede hizmetler yapmak zorunda kalsınlar. O, ‘ halka hizmetin Hakk’a hizmet olduğuna’, ‘iki günü birbirine eşit olanın ziyanda olduğuna’, ‘beşikten mezara kadar ilim tahsil edilmesi gerektiğine’ ve ‘muasır medeniyetin üstüne ancak böyle çıkılacağına’ inanan ve inancını fiilen yaşayan, görevini emanet bilen az sayıdaki kamu görevlilerindendir. Görevi süresince bu amaçla gerçekleştirdiği araştırma, Yazı ve Yayın

Çalışmaları: Kütahya İlinin İhtiyaç ve Sorunları-1986 (Araştırmacı-Editör), Kütahya İli Orman Köyleri Sorunları ve Çözüm Yolları-1988 (İl Planlama Uzmanlık Tezi), Kütahya il Yıllığı -1989 (Metin Yazarı-Editör), Kütahya İmalat Sanayi-1991 (Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Tezi), Sayılarla Manisa 1994 - Devam ediyor. (İl Planlama Müdürlüğü-TÜİK), Manisa 95 İl Yıllığı- 1995 (Metin Yazarı-Editör), Manisa 2000 İl Yıllığı (Metin Yazarı- Editör), Manisa 2007 İl Yıllığı (Metin Yazarı-Editör), Manisa Rehberi- 2007 (Metin Yazarı), Fotoğraflarla Manisa- 2007 (Editör). O'nun bir vefa adamı, sevginin sırrına eren gönül insanı, aklını kullanan, kalbiyle onaylayıp bilgi, sevgi ve sanatla işleyen, her işini kalpten yapan ve bu nedenle kalp yorgunu bir dost olduğunu şu eserlerinden anlamak mümkün: Erdoğan Erdem Anı Kitabı-2005 (Editör) Kendime ve Kentime Dair-2008 (Şiir), Cevat Sayın Anı Kitabı-2010 (Editör), Sevgili Manisa- 2010 (Şiir-Deneme), Gündeyişler- 2015 (Şiir), İçten İçte Sonra Dışa- 2015 (Şiir),

Erşen Akar'ın esas işinin yanına başka işler katan ve aynı anda birden çok güzel iş yapan, zamanı bereketlendiren bir insan olduğunu da Müdürlük döneminde yürüttüğü şu gönüllü çalışmalarından anlıyoruz: Manisa Eğitime Katkı Derneği Kurucu Üyesi, Manisa Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi, (Vatandaş Karnesi Uygulaması Döneminde), Zafer Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu Üyesi, Zafer Kalkınma Ajansı Proje Değerlendirme Kurulu Üyesi, İl Etik Kurulu Üyesi, Manisa Büyükşehir Uygulaması Başlangıcında Mal ve Personel Paylaşım Komitesi Üyesi, OBASYA Turizmi Geliştirme Kooperatifi Kurucu Ortağı ve Denetçisi, Manisa Valiliği Memur Yardımlaşma Sandığı Kurucu Başkanı, Marka Kent Manisa Proje Takımı Üyesi (Vali Halil İbrahim Daşöz dönemi), Manisa Yöresi Türk Tarihi ve Kültürünü Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi.

Kelimelerin yetersiz kaldığı bir derya adamı anlatmaya bu kuru bilgilerin yetersizliğini takdir edersiniz. Dostları, çalışma

arkadaşları, amirleri ile görüştüktan sonra kafamızda beliren sorulara cevap bulmak ve tarihe en doğru notu düşmek için Manisa'mıza değer katan bu kıymetli insan ile görüşmeyi uygun gördüm. Mevlana'nın buyurduğu gibi, 'dil gönlün aynasıdır, perde aralandı mı içeride ne olup bittiğini görürsünüz'. Ve biz de Erşen Akar ile yaptığımız bu söyleşide gördük ki bu bir Okyanus! Bize sunduğu içindeki inci, mercan, yakut ve zümrütlermiş. Onları dışa vurduran, insanlığa sunduran içindeki dolulukmuş! Ama hepsinden önemlisi tabiatla iç içe bir çocukluk, erkenden kazanılan gerçeklik, güçlü bir aile, doğru bir öğretmen, doğru okuma, vaktinde kazanılan düşünme becerisi ve kalemi elden bırakmayan; insan, tabiat ve vatan sevgisiyle dolu çalışma aşkı olduğunu gördük.

Erşen Akar bize çocukluğu hakkında şu önemli bilgileri paylaştı: Ataerkil geniş bir ailede büyüdüm. Beş amcam, üç halam vardı. Bu büyük ailenin ilk erkek çocuğuydum. Kemalpaşa'nın Armutlu köyünde doğup büyüdüm. İki erkek bir kız kardeş idik. Ailem koyu Demokrat Partiliydi. Arazimiz çok azdı. Babam ömrünün sonunu fabrika işçisi olarak tamamladı. Çocukluk dönemimde bedenimin taşıyamayacağı ağır işler yükledim. 10 – 11 yaşlarındayken geceleri domuzların bağa zarar vermesi için bağ beklemeye gider ve sabaha kadar gürültü patırtı yaparak domuzların bağa girmesini engelledim. Bu bekleme-lerim sırasında sabaha karşı ormandan kışlık odun toplardım. Üzümler kurumuş mu diye bakmaya gider, koyunlara ot toplardım, yaptığım esas işin yanına mutlaka başka bir iş daha katardım. Çocukluğumda çok 'afetin' aldım, iyi bir iş yaptığım da 'afetin' derlerdi. 'Aferin alınca dağları devirirdim' diyor ve önemli bir tespitte bulunuyor; 'çocukken sevgiyi almak, takdir edilmek, insanın iyi insan olması için yolunu, yordamını, kişiliğini belirliyor'. Bağ bozumu zamanı dedem bana çift yevmiye yazardı, üzümler satılınca yazdığı yevmiyelerin tamamını anneme verir bununla çocuğun okul masraflarını karşılarındı derdi ve annemde o parayla bilezik yapardı. İlkokulu Armutlu'da,

ortaokulu Kemalpaşa’da okudum. Köyden Kemalpaşa’ya kamyon kasalarında gider gelirdik. Köyden geldiğimiz için üstümüz başımız hayvan kokardı bu sebeple öğretmenlerimden ve çocuklardan çok ayrımcılık gördüm. Gidin çoban olun burada ne işiniz var derlerdi. Bu ayrımcılığı ortaokul sonunda yapılan üç-dört sınavı kazanarak ve ortaokulu derece ile bitirerek kırdım ve bana büyük bir özgüven geldi. Benim en büyük şansım müezzin olan dedem ve Ortaokuldaki Türkçe öğretmenim Muzafer Tekin oldu. Onların zorlamaları, uyarı ve aferinlerinin bana çok yardımı oldu.

Ortaokul sonrası kazandığım sınavlardan birisi de İzmir Askeri Hava Lisesi sınavıydı. Orada çok iyi bir lise eğitimi aldım. Lise sonrası İstanbul Hava Harp Okulu’na girdim. 9 Mart ve 12 Mart cuntalarının devlete hâkim olma savaşının yıkımını bir ömür yaşadım. Hava Harp Okulundan ayrılıp Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesine geçtim. Rahmetli eşimle ortaokuldan arkadaşlığımız vardı, O Eğitim Enstitüsü üçte, ben fakülte üçte iken evlendik. İzmir de sanayi gazları tüp fabrikasında işe girdim, Üniversite üç ve dördü dışarıdan takip ettim. Mezuniyet sonrası İŞKUR’un uzman yardımcılığı sınavını kazandım, Samsun’a tayin oldum. Dört ay sonra Maiyet Memurluğu Sınavına girdim ve Manisa’da maiyet memuru oldum. Bir buçuk yıl sonra Urfa’ya tayin oldum. Urfa’da üç yıl kaldım ve eşimle aynı ilde görev yapabilmek için genel idare hizmetleri sınıfına geçerek Kütahya’ya Planlama Müdürü olarak tayin oldum, Kütahya’dan sonra emekliliğime kadar geçen sürede Manisa Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü hizmetini yürüttüm. Beş yıl askeri eğitim ve beş yıl maiyet memurluğu yapınca kurmaylığa hazırlanıyorsunuz ama verilen rütbe astsubaylık olunca ben de kırılmadan küsmeden süper astsubay olmayı tercih ettim.

Erşen Beyle olan söyleşimizin bu noktasında yazma merakını ve başarısının sebeplerini sorduk ve verdiği cevaptan anladık

ki; 'bilinmeyi murat eden her canlı kendi görünürlüğünü, akmayı murat eden su kendi çatlağını bulurmuş!'

- İyi okursan, iyi yazarsın. Hayatıma yön veren Türkçe öğretmenim iyi okumamın temelini attı, yaptığım görevler çok rapor yazmamı gerektirdi. Yazmak için daha çok okudum, okudukça yazdım. Yaptığım ve yazıya dönüştürdüğüm çalışmalarım Kütahya'nın ve Manisa'nın planlı kalkınmasında ve gelişmesinde çok önemli katkıları oldu, halen de işe yaradığına ve yeni kuşaklara sahasında örnek oluşturacak, işlerini kolaylaştıracak miras bıraktığımı düşünüyorum. Devlet hizmetinde hep mutfakta oldum. Milletime tabakta bir hizmet sunmak nasip olmadı. Hizmetimi tabakta sunmak hep başkalarına nasip oldu. O nedenle yazdığım kitapları, katkı koyduğum araştırma ve raporları çok önemserim. Erşen Beyin bu cümlesi çok şey anlatır anlayana ama bende nedendir bilinmez, arının bal eylemesi ve 'gül yağını eller sürünür, çatlasa bülbül' şakı sözlerini hatırlattı.

Sayın Akar'a çalıştığı Valiler hakkında düşüncesini sorduk, cevabı karakterinin, insanlığının bir özeti gibiydi: - 'Çok sayıda Vali ile çalıştım. Beni çok seven takdir eden ve aile çevresine dâhil eden, benim de sevdiğim valiler oldu. Ama bu hususta ruhumu iki parça! İnsani temasım iyi olmayan fakat işleriyle koltuğun hakkını veren, beni hayran bırakan valiler de oldu. Gönlüm ikincilerden yana. Bulduğumuz kamu görevi kişisel muhabbetin ötesinde kaliteli hizmet bekleyen emanet yerler, geleceğin inşasına katılıyorsunuz, günümüz sorunlarını çözüyor, hizmetleri planlayıp yürütüyor ve gelecek kuşakların yaşayacağı şartları oluşturuyorsunuz, şehitlerden emanet bir vatan parçası ve üstünde yaşayan bütün varlıkların hakkının söz konusu olduğu bir görevi ifa ediyorsunuz, bunun vebali çok büyük. İsim vermem gerekirse böyle değerleri hizmetinde esas alan Muzaffer Ecemiş ve Halil İbrahim Daşöz'ü örnek gösterebilirim. Onlar Manisa için çok şey yaptılar ve özellikle Daşöz valim 20 ay gibi kısa sürede müthiş hedefler koydu ve gerçekleştirdi. Manisa'da her şey var, tarım, sanayi, ticaret bu

sektörleri ihmal etmeyeceğiz ama müthiş bir turizm potansiyeli var dedi ve turizm sektörünün inşası ile eğitimi öncelikli olarak ele aldı. Maalesef Manisa onu anlamadı! Erdoğan Bektaş Valim de Yuntdağı'na bünyesinde okul, üniversite, fakülte ve araştırma enstitüleri gibi eğitim kurumlarının da yer alacağı İhtisas Organize Sanayi Bölgesini kuracaktı, bütün planlarını yapmış, araziye hazırlamış ve hatta ilk fabrikayı yapacak yatırımcıyı da bulmuştu maalesef hizmet süresi yetmedi. Vali Hakan Güvençer'in bu şehre hizmet ve emeği geçenler, değer katanlar için başlattığı 'Şehrin Hazineleri Ödül' geleneğini önemsiyorum, takdir edilmek bir vefa gösterisidir ve her takdir birçok teşvik getirir kanaatindeyim'.

Sayın Akar'ın söyleşimizin son bölümündeki sözleri her kесе ders ve gelecek kuşaklara ışık olacak nitelikte adeta hayatın anlamını özetliyor: - 'Evliliğimin başından eşimin vefatına kadar geçen süredeki hayatımı değerlendirdiğimde ailemi çok ihmal ettiğimi, her vesile ile devletin işini tercih ettiğimi görüyorum, bu yönüm içimde büyük bir acıdır. Şimdi bu eksikliği tamamlamak, acımı bir nebze olsun dindirmek, çocuklarıma olan borcumun birazını ödemek için onları büyük bir aile olarak bir arada tutmaya ve yaşatmaya çalışıyorum.

Milletime kırk yıl hizmet ettim, bu sürede başımı öne eğdirecek hiçbir şey yapmadım. Burada çok önemli dostlar edindim. İki Mustafa Pala'dan çok şey öğrendim. Hakkı Avan, Mustafa Özköşemen, Necdet Okumuş gibi dostlarım oldu. Kadri kıymeti bilinmeyen dünyanın seçkin sanatçılarından Yakup Hayro için içim sızlar. Rahmetli Emrehan Küey unutamadığım dostlarımdandır. Rahmetli Cevat Sayın ve Rahmetli Erdoğan Erdem için yazdığım anı kitaplarımla da gurur duyuyorum.

Eşimi çok sevdim, çok mutlu yaşadık. Üç evladımızı vasatın üstündeki bu aile ortamında yetiştirdik. Bir çocuk sokaktaki kedi yavrusuna tekme de atar, kucaklayıp eve de getirir. Ebeveynin bu olaydaki davranışı çocuğun yönünü tayin eder. Bir tabak yemeği çocuğa verip komşuya göndermek, onun kişisel

gelişimi açısından önemlidir. Çocuklara birkaç dil öğretmek maddi dünyaları için önemli olabilir ama gönül dilini öğretmek dünya için önemlidir.

Eşim öğretmendi ama bankamatik kullanmayı öğrenmeden öldü. Ama aramızda maddi yönden de tam bir kader birliği vardı ve bana hiçbir gün parayı ne yaptın demedi. Allah beni eşimle ödüllendirdi ve bu aşkımla sınıadı. Eşim gani gönüllüydü, yardım severdi, misafir perverdi. Eşimin amansız hastalıkla mücadele ettiği son on yılda, hayatın anlamını öğrendim, Keşke bu öğrenme bu kadar acılı olmadan çok önceden gerçekleşseydi. Kırk yıllık kamu hizmetimi bir kenara koyun, hayatımın anlamını eşime hizmet ettiğim on yılda kazandım. Ölüm hep var herkes ölüyor, hepimiz ölümlüyüz, ölene insan olan üzüldür ama yakın ölümü çok acı, insan ölümü orada öğreniyor, kızgın demiri yüreğine batırmak gibi... Hayat hakikat üzerine kuruludur ama insanın hayatını genellikle hayaller ve sanal gerçekler kuşatır. Çünkü hakikat anlatılarak öğrenilmiyor, insan hakikati yaşadıklarından öğreniyor' diyerek sözlerini tamamlayan, Manisa aşığı derviş gönüllü nezih insan şu mısralarıyla tamamladı sözlerini:

"Bugün Şehrin için ne yaptın?

Gülendam sözler üfledim Lalezarına.

Hayat emziren annemsin dedim.

Dallarına kış olduğum.

Gözlerine kaş olduğum Manisa'm benim."

Erşen Akar Beyi doğru aktarabilmek için onun hakkında üst, ast ve dostlarına sorduk. Planlama Uzman Yardımcısı Seyfettin Küçükşahin : 'Evliya Çelebi'nin anlatımıyla "Kıblesi şehrin arkasındaki Duman Dağına bakan, Yüce Rabbimizin nazaret ettiği mamur bir şehir olan" Uyuyan Dev Şehzadeler Şehri Manisa sevdalısı beş kişi sayın deseniz aklıma ilk gelip bir çırpıda söyleyeceğim isimlerden birisidir Erşen AKAR... Disiplinli, çalışmayı sevmesi kadar birlikte çalışması da bir o kadar

zor bir Kemalpaşa evladıdır Erşen Bey. Yereli sever, kalamı da kalemi kadar güçlü ve kuvvetlidir; hayali büyük, dostu az ama sağlam yüreklere ev sahipliği yapar... yerli malı yurdun malı der ve cevizi eksik olmaz yanından. Yerli ve millidir hiç şüphenez olmasın! Yerliliği yereli Manisa'yı sevip hizmet etmesinden gelir; milliği ise milli demokratik devrimci olmasından!... Hani etrafınızda eşiniz dostunuz bazı insanlar vardır ya anlatılmaz, kelimelere dökülmez yaşanır yaşamak gerekir aynı havayı, ortamı teneffüs etmek... İşte tam da böyledir deli dolu gençliği hızlı geçmiş bir Anadolu evladıdır Erşen AKAR...

Planlama uzmanı Erdiñç Karaköse: 'Erşen abi için kitaplara sığmayacak kadar çok şey yazılır. Ama kısaca; Bilge İnsan, idealist ve kıymeti bilinmemiş bir vatan sever. Devlete hizmeti, insana hizmet kutsallığı sayan kamu Yöneticisi. Bilginin erdmini yaşam anlayışı olarak benimseyen özel bir şahsiyet. Kişiliğini, bilgi ve birikimini, tevazu ile sarıp sarmalayan mütevazı insan. Çalışmayı ve üretmeyi şiar edinmiş bir kişilik örneği. Bu ülkede keşke "Erşen Abiler" çok sayıda olsaydı...'

Manisa Koop Birliği Başkanı Mustafa Pala: - 'Erşen Akar'ı valilikte planlama müdürü olduğu dönemde tanıma fırsatım oldu. Güzelyurt'tan kent merkezine her indiğimde kendisine uğrardım. Uğradığımda ya bilgisayarının başında bir şeyler yazarken ya da bir dostla söyleşirken bulurdum. Kültür Sanat Kurumunun çalışmalarını ve Manisa'da Güzelyurt Mahallesinin kuruluşuna öncülük eden Manisa Birlik'i konuşurduk. Kendisi de konut edinmek için Özge Konut Yapı Kooperatifine ortak olmuştu. Çalışmalar hakkında bilgiler verir görüşlerini alırdım. OBASYA Turizmi Geliştirme Kooperatifi kurucuları arasında yer almıştı. Manisa'da dostluğundan keyif aldığım ender kişilerden biridir. Manisa Kültür ve Sanat Kurumu olarak şiir kitabını yayınlamıştık. Hep dost olarak kaldık ve kalacağız. Keşke daha fazla birlikte çalışma ortamı yaratabilsek. Benim hayatımı, yaptıklarımı ve yapamadıklarımı yazmak istiyordu, hatta bu amaçla sorular hazırlayıp verdi. Erşen Akar'ı devletin

ve toplumun iyi değerdendiremediğini düşünüyorum. O bir ır-mak gibi akıp duruyor. Onu bilenler bilir ama daha çok insan bilsin isterdim. Emekli olunca yazmaya daha çok zaman ayı-rır diye düşünüyordum. Ama o daha çok eşine ve ailesine za-man ayırmak zorunda kaldı. Erşen Akar'ın güröl güröl akacağı günleri düşünüyorum. İnsan kaynağımızı yeterince değerdendi-remiyoruz. Erşen'de değerdendirilemeyen çok önemli bir kay-nak. O benim kitabımı yazmak istiyor ya aslında kitabı yazıla-cak adam kendisi. Erşen için dost önemlidir, ölseler de kalsalar da onların adlarını ve anılarını yaşatmaya çalışır. Duygu yüklü üretken bir arkadaşımız, onun yatağından taşıp kıraç toprak-lara hayat veren akışını ve şiirlerini özlüyorum.'

Vali Halil İbrahim Daşöz: Erşen Bey'i Manisa Valiliğim sı-ra-sında tanıdım. 20 ay süreyle mesai arkadaşlığı yaptık. Ken-disi; sadece başarılı bir il müdürü değil, Manisa'yı ve Devlet'i ilgilendiren her konuda istişare edebileceğiniz donanımda bir insandı. Ne olup bittiğinin farkında olmayan ya da olayları sa-dece seyretmekle yetinen idareci tiplerinden değildi. Öngören, tedbir alan, sonuç çıkaran, yön veren proaktif ve vizyoner bir yöneticiydi. 251 Dev Öğrenci Projesi'nin, Manisa'nın ve çocuk-larımızın geleceği bakımından ne kadar önemli olduğunu ilk fark eden insanlardan biriydi. İnsani olarak da dürüst, çalış-kan, devlet umuru bilen, sevgi dolu, kararlarını akıllı, vicdanı ve kalbiyle alan bir insandı. O'nu yakından tanıdığınızda çok daha üst görevlere layık bir insan olduğunu hemen anladınız. Özel işlerini resmi görevleriyle karıştırmazdı. Saygıdeğer eşinin ciddi sağlık sorunlarına rağmen, bundan hiç bahsetmezdi. Kı-saca; çok iyi bir mesai arkadaşı ve çok vefalı bir dosttu. O'nu tanımak ve Onunla mesai arkadaşlığı yapmak bizler için büyük bahtiyarlık oldu. Kendisini hep özlemle hatırlayacağız. İl'den ayrılırken verdiği şahsımla ilgili şiir, benim için en güzel Ma-nisa hatıralarından biri olmuştur.

Aziz okurlar örnek bir insanı, rol model mümtaz bir şahsi-yeti, bir güzel dostu yaşadıkları, yaptıkları, görüş ve düşünceleri

ile gelecek nesillere ışık olacak şekilde tarihe not düşmeye çalıştım. Burada kendisine küçük bir mesajım olacak; aziz dostum! Manisa'ya değer katan, hayatları ve insani yönleriyle örnek olan ve vefatıyla aramızdan ayrılan Mustafa Çapra, Ahmet Kurşun, Bülent Koşmaz, Uslu Anaklı gibi güzel insanlar hakkında yazıp yayınladığım yazıları okudukça; Mustafa Beyciğim (odasına giren her dostuna yürekten hitap şekliydi); “bir gün benim içinde böyle bir yazı yazarlar mı acaba” demiştin! Siz hayattayken yazmayı dilemiştim, Rabbim yardım etti ve şimdi yazdım. Bunun için Kadir Keskin hocamdan özellikle istirham ettim, sağ olsun kırmadı, kendisine hassaten teşekkür ederim.

Değerli dostum, sevgili kardeşim Erşen Akar'a Allahtan hayırlı, sağlıklı uzun ömür diler, Hizmetlerini mizanına koyup onu çok sevdiği eşiyle cennette buluşturmasını Rabbimden niyaz eder, onu ve sizi saygı ile selamlarım.

HAKKI AVAN (EMEKLİ İL KÜLTÜR MÜDÜRÜ)

3 Mart 1949 Aksaray doğumlu. İlk ve ortaöğrenimini doğduğu yerde tamamladı. AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu'nun Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Bölümü'nü bitirdi (1974).

Ankara'da Yankı dergisinde Ahmet Taner Kışlalı'nın yanında gazetecilik stajını tamamladı. Askerlik görevinin ardından İzmir'e geldi, Demokrat İzmir gazetesinde çalışmaya başladı, makale ve röportajları yayımlandı. Gazetenin kapanma sürecinde, Manisa'ya yerleşti, burada memuriyete girdi (1978). Yönetmel görevlerde bulundu. Manisa İl Kültür Müdürü olarak da görev yaptı. 2001 yılında emekli oldu.

Kamu görevinde bulunduğu sırada Manisa'nın ekonomik durumunu, sosyal yapısını, tarihsel sürecini, kültürel değerlerini konu alan yazılar kaleme aldı. Manisa'ya duyduğu sevgi ve ilgiyi ortaya koyduğu verimleriyle yansıtmaya çalıştı. Kültürel mirası koruma bilincinin gelişip yaygınlaşması için çaba gösterdi.

Manisa'yı Mesir'i Tanıtma ve Turizm Derneği'nin çıkardığı Manisa dergisinde makaleleri yayımlandı. Manisa Kültür Sanat Kurumu'nun yayın organı Gediz dergisinin Yazı Kurulu'nda bulundu, edebiyata ilişkin yazılarıyla anılan dergiye katkı sundu. Kısa süreyle çıkan Manisa'ya Bakış dergisinde yazdı. Manisa Saruhan gazetesinde çeşitli incelemeleri yayımlandı.

Yazınsal verimlerini Manisa Tarzanı (1986), Manisa Mektupları (2001), Onların Hikâyesi (2005), Esen Yel'e Mektuplar (2013), Niobe'nin Kentinden (2013), Kar Üstünde Serçe İzi (2016), İlhan Berk'in Manisa Yılları (2019) adlı kitaplarda topladı. Ortaklaşa hazırlanan üç kitaba daha imza attı.

Edebiyata, şiire duyduğu ilgiyi sürdürdü. Yazdığı şiirleri kendi el yazısıyla çoğaltıp paylaştı: İğde Dalında Ay Işığı (2011), Kırık Aynalarda (2013), Sularda (2014), Deltasını Seven Irmak (2017). Güvercin Sürmesi adlı şiir dosyası Klaros Yayınları arasında çıktı (2020).

Şiir ve yazıları Sunak, Şehir, Kasaba Sanat, İzmir İzmir, Yaba, Berfin Bahar, Tmolos Edebiyat, Afrodisyas Sanat, Kasaba'dan Esinti, Eliz Edebiyat, Dügüm, Yeni Dönem Sanat, Akapalta, Yeni Gelen, Sarmal Çevrim dergilerinde yer aldı.

Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin "Manisa Tarzanı Çevre Günleri" bağlamında Manisa Tarzanı Ödülü'nü aldı (2013). Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneğince Niobe Şiir Ödülü verildi (2015).

Bulunduğu ili ve oturduğu koltuğu özümseyen yazınsal eserleri ve şiirleriyle Manisa'ya gerçek anlamda hizmet eden bir yöneticidir. Manisa'ya olan sevgisini ifade eden şiirlerinde de bunu görüyoruz. İşte Manisa'ya sevgisini ifade eden enfes şiirlerinden biri:

*Ne zaman Gediz Ovasına insem
Sipil Dağı zeybek oynamaya kalkmıştır
Ayağını Gediz'e uzatıp öyle
X
Bilirdik gökyüzünün
Niobe'ye baktığını
Gülün Hatun gülerken
Sipil çiçekleri suya iniyor
Saruhan kızlarının türkülerinde*

MEHMET NACİ YENGİN (EĞİTİMCİ- YAZAR)

Mehmet Naci Yengin, Mehmet Bey ile Ayşe hanımefendinin üçüncü çocuğu olarak 1964 yılında Manisa- Salihlili ilçesinin Akören köyünde dünyaya geldi. İlkokulu ve Ortaokulu Durasıllı 'da bitirdikten sonra, Liseyi Manisa Teknik Lisesi'nde okudu. 1985 yılında da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin Tarih bölümünü bitirdi.

Öğrenciliği yıllarında çeşitli dergi ve gazetelerde çalışan Naci Yengin, 1989 yılında İstanbul Fazilet Erkek lisesi, Diyarbakır Çayırılı İlköğretim Okulu, Malatya Battalgazi Yatılı İlköğretim Bölge Okulu, Hatunsuyu Dr. Sadettin Hacı Evliyagil Lisesiyle, İstanbul Modern Eğitim Dershanesi, Son Adım Dershanesi ve Final ders-hanelerinde öğretmenlik yaptı.

Öğrenci iken yazmaya başlayan Naci Yengin'in ilk yazıları, Yeni Düşünce gazetesinde yayınlanmaya başlar. Akabinde Yeni Şafak, Vakit, Üsküdar Bülten, Yeryüzü, Zaman, Objektif Olay, Kitap Haber, Kitap Dergisi Çizgi, Nehir, Editör, Okumuş Adam gibi dergi ve gazetelerle basın- yayın organlarında araştırma, makale, deneme yazıları yayımladı. Haftalık Yörünge dergisinde muhabirlik ve yazılarının yanında, Türkiye Yazarlar Birliğinin de üyesi olup Şamil İslam Ansiklopedisi'nin yayınlanmasında da madde yazarlığında katkılar sağladı

Naci Yengin Yazılı basının yanında görev yaptığı illerde yayın yapan Malatya Ufuk TV, Sena TV, Radyo Nida, Gaziantep

Olay TV, Mega TV, Kanal 27 TV. Kanallarında eğitim ve tarih üzerine programlar yapmıştır.

Manisa’da tanıdığım meslektaşım Mehmet Naci Yengin’in yüksek çalışma azmine ve hırsına hayranım. Manisa’ya geldikten sonra da aynı tempo ile çalışmalarına devam eden Naci Yengin, Manisa’nın çocuğu olarak Manisa’yı seven, Manisa’yı özümseyen bir meslektaşımızdır. Zamanını boşa harcamaktan hoşlanmaz. Manisa’ya gelir gelmez birbirinden değerli yazarların yer aldığı Tarihistan.Org adlı siteyi kurdu. Bu sitede edebi ve tarihi yazıların yanında Manisa’nın tarihi ve kültürel değerlerini konu alan yazılarla birlikte Türk tarihi ve kültürü, Türk dünyası üzerine yaptığı ve yapılan çalışmalar, araştırmalar yayınlanır. Bilgiye ulaşmak için sabırla, azimle hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz çalışır. Bu çalışmalar, Yönettiği TARİHİSTAN. ORG internet sitesinde paylaşılmaktadır. Yine bu sitede alanlarında önemli çalışmaları olan birbirinden değerli yazarların ve düşünürlerin yazılarının birçok kişiye ulaşmasını sağlamaktadır. Bu arada Kültür Müdürü sayın İbrahim Sudak ile işbirliği yaparak oluşturduğu “**Manisa Kültür Sohbetleri**” gurubuyla hafta sonları Kültür Müdürlüğü konferans salonunda, alanında yetkili bilgili ve birikimli yazarlarla Manisa’nın kültürü, gelenekleri ve tarihi dokusu, üzerine halka açık bilgilendirme seminer ve konferansları, ilgi ile takip edilmiştir.

Manisa aşığıdır. Manisa ve Manisalıya “Neler yapılabilirim” konusunda kafa yoran gayretli bir kardeşimdir. Elime alıp da bırakmadığım, kültüre duyarlı Şehzadeler Belediyesi tarafından bastırılan “Şehzade Şehir” adlı kitabını Manisa’da yazdı. Manisalıyım diyen herkesin okuması gereken bu kitabı özellikle okurlarıma tavsiye ederim.

Naci Yengin cemiyet insanıdır, dost canlıdır, üretkendir. Eli, sürekli kalemindedir. Düşüncelerini paylaşır, çevresini fikir üretmeye teşvik eder. Manisa’nın unutulmuş değerlerini gün yüzüne çıkarabilmek için adeta çırpınır.

Aynı zamanda profesyonel bir eğitimcidir. Bu özelliğiyle dikkati çeken Naci Yengin, İl Milli Eğitim AR-GE bölümünde görevlendirilmiştir. Burada sergilediği çalışmaları çevre illerin de dikkatini çekmiş, davet üzerine gittiği bu illerde bilgi ve birikimini meslektaşlarımızla paylaşmıştır.

Burada gururla ifade etmeliyim ki, meslektaşım Naci Yengin bey kardeşimiz ilimize gelemeden beri Manisa'nın kültür hayatında bir hareketlenme olmuştur. Her türlü kültür çalışmalarında kendilerini ya sunucu, ya da konuşmacı olarak ön saflarda görebiliriz. İlgi ile okuduğum son eseri "Yunus Emre'nin İzinde" adlı kitabı da ilimizde ve ulusal basında ses getirmiştir. Bu kitapla ilgili çok sayıda verdiği konferanslarla "Bizim Yunus"u en iyi bir şekilde tanıtmayı, takdirle karşılanmıştır.

Ayrıca Naci Bey kardeşimizin Yunus Emre'nin Manisa'da bulunan mezarı ile ilgili yaptığı kapsamlı araştırması "Yunus Emre'nin İzinde" adlı bu güzel eser, Harvard ve Pirinceton Üniversitelerinin kütüphanelerinde yer alarak uluslararası okuyucuların hizmetine de sunulmuştur.

Nezaketi ve pürüzsüz diksiyonu ile yakından tanıdığım kültürlü Kültür Müdürümüz Sayın İbrahim Sudak, takdir ettiği Naci Yengin'i Kültür Müdürlüğünde kültür danışmanı olarak görevlendirmiştir. Her iki kültür adamı ve iki dostun verimli hizmetlerini görmek bizleri de mutlu ediyor.

Başarılı çalışmalarının devamı dileğiyle.

Eserleri:

- 1- Eylem Günlüğü
- 2- Satır Arası Aşk
- 3- ÖSS Tarih Soru bankası
- 4- Postal Ülkesinde Aşk
- 5- Türkiye'de Ulus Devletin Dinamikleri
- 6- Sınav Kazanma Kılavuzu
- 7- Şehzade Şehir
- 8- Yunus Emre'nin İzinde
- 9- Buhara Emirliği

DENİZ ERBULAK (YAZAR)

Her fani, fitraten hayatta iken bilinmesi, tanınması ve çalışmalarının takdir edilmesini, ebediyete intikalinden sonra da unutulmayarak hayır dua ile anılmasını ister. Her insanın yaratılışından getirdiği bu fitri duygu gereğince Manisa’da yaşayan ya da ebediyete intikal etmiş olan büyüklerimizle, genç yaşta eserleriyle geleceğe mektup bırakan gençleri de “Manisa’nın Bilinen ve Bilinmeyen Değerleri” adlı kitabımla, -Manisa’da akil insanların yardımıyla tespit edip,- raflarda geleceğe taşımak için çalışmalarım devam ediyor.

Birbirinden güzel bir düzine eseriyle genç yaşta raflarda yerini alan öğrencimiz Deniz Erbulak’ı özellikle kitabımda yer alması, benim için de bir gurur vesilesidir.

Deniz Erbulak edebiyat dünyamızın Manisa’dan ulusala ulaşan, evrensel düşüncenin derinliğinde önemli yazınsal ürünler veren değerli bir isimdir.

Manisalıdır; Manisa Lisesi mezunu öğrencimizdir.. Şehre ve okuluna aidiyetini eserlerinde de görürüz. Örneğin İthaki Yayınları tarafından basılan ‘Kıyametle Savaşanlar’ romanı Manisa’ya ve Spil Dağı’nı konu alır; ayrıca Lise’nin efsanevi öğretmenini Vedia Altıok da aynı isimde bir karakterde işlenir. Deniz Erbulak kitabın önsözünde Vedia Altıok’a atıfta bulunarak ‘Taşdığı ihtisama, inceliğe ve etkileyiciliğe’ diyerek anısına saygıda bulunur.

Vedia Altıok, profesyonel yazarlık hayatına başladığı yıllardan itibaren Deniz Erbulak'ın kendini edebi olarak tanımlamasında ve kendi yazarlığının tarifini yapmasında, bakış açısını derinleştiren en etkili isim olmuştur. 2008'de Kıyametle Savaşanlar'ın son sayfasını yazmadan hemen öncesindeki ziyaretle başlayan sıra dışı dostlukları 2020'de Vedia Altıok'un sarımsı vefatına dek edebiyatın dışına da taşarak, derinleşerek ve keskin izler bırakarak sürer. Vedia Altıok, Deniz Erbulak'ı yazar olarak, (gençlik ve yetişkin romanları ayırmaksızın) hangi türü tercih ederse etsin daima bir "tahlil romancısı" ifadesiyle tanımlamıştır.

Yani Deniz Erbulak'ın yazarlık yaşamında hatıralarıyla da şehir kültürüne örnek bir katkısı olduğu kuşkusuzdur.

1971 Manisa doğumludur Deniz Erbulak. İlk ve orta öğrenimini bu şehirde bitirdi. Daha o yıllarda hikâye ve denemeler yazmaya başladı. Yazı üslubundaki biçimsel tercihlerini Atatürk Ortaokulu'ndaki Türkçe öğretmeni Osman Ürgüp'ün titiz ve destekleyici eğitimine borçlu olduğunu ifade eder. Osman Ürgüp, Deniz Erbulak'ın öykü, makale ve söyleşi denemelerinin köşesine hep aynı notu yazmaktadır: *Bir gün başaracaksın.*

Lisans eğitimini Akdeniz Üniversitesi jeoloji Mühendisliği bölümünde tamamladı. 1996-1999 yılları arasında KKTC-Lefkoşa'da ve 2000-2009 yılları arasında jeoloji mühendisi olarak çalıştı.

Çalışma hayatının yanı sıra erken yaşlarda başladığı yazınsal denemelerini hep ileriye taşıdı; 2003 yılında 5-7 yaş gurubu çocuklar için yazıp resimlediği altı adet hikâye K Yayınları tarafından basıldı.

2007 yılında Doğan Kitap'tan ilk gençlik romanı '14 Yaşında Bir Genç Kızım Ben' ve ardından serinin devamı niteliğinde olan 'Sürpriz Tatil' 'Eyvah Zikzak Çiziyorum' 'Yaz Macemaları' yayınlandı. Seri, okuyucunun devamını talep edip ismini de kendi belirlediği 15 Yaş serisinin kitaplarıyla okuyucuyla buluşmayı sürdürdü. Gençler için yazmaya, 'Bu Hayat Benim' ve

‘Ölü Bir Kızın Maceraları’ serileri ile devam etti. Gençler için yazdığı kitaplarda açık bir nasihat dilinden özellikle kaçınarak okuyucuya ulaşmakta günlük hayatta gözlediği diyalog biçimlerini ve mizahı öne çıkarmayı önemsendi. Ebeveyn-ergen ilişkileri ve aile yapısı eksenindeki kurguları tercih etti.

2018’de yayımlanan Öğretmen adlı gençlik romanı, bir sınavta öğretmenlere sorulan zor sorular arasındaki cesur bir merakı ortaya koyarken; belki de yetişkinlerin “somut gerçekçi” dünyasıyla yaşamdaki insani öğeyi birbiriyle ustalıkla kotaran dersler içeriyor. Öğretmen, yazarın, postmodern anlatım tekniklerini gençler için kullandığı ilk roman ve yine bu açıdan diğer bütün gençlik romanlarından farklı olarak tanımlandığı tek romanı oldu.

Üretken bir yazar olan Deniz Erbulak, gençlik romanlarında bireyin yetişmesi, heyecan, iletişim gibi insanı “görünür kılacak” dönüşümleri, sosyal ve zihinsel gelişim evrelerinde anlatmakta ustalıkla kalem oynatan bir yazar olduğu kadar; ‘Adam ve Kız’ gibi apartmana hapsedilmiş iki isimsiz karakter üzerinden “yabancılaşmış”lık koşullarında aşk duygusuna ilişkin postmodern felsefeyi de sorguluyor.

‘Aşkın Ötesinde’ adlı romanı ise duyguları mantık ve değerler “sorunsalı” düzleminde tutkuyu irdeliyor.

Yetişkin romanlarında iki ayrı uç olarak kabul ettiği 2011 yılında İthaki tarafından basılan Aşkın Ötesinde’yi; 2016 yılında Doğan Kitap tarafından basılan Adam ve Kız ile kendi yazım düsturları açısından daima mukayese etti. Bu mukayese, her iki romanı tanımlama şekli üzerinden kendi edebi tavrına bakışını da net biçimde ortaya koymaktaydı: Romanları bitirip editörüne gönderirken; Aşkın Ötesinde’yi “Bugünün romanlarına bir başkaldırıdır” ibaresi ve Adam ve Kız’ı ise “Bugünün romanlarına bir boyun eğıştır” ibaresiyle teslim etmişti.

19.yy gotik romancılığın kurallarını uyguladığı ancak Türk Edebiyatı’nın figürlerini kullandığı Adak romanını ise, **“bizim kültürümüze ait detaylardan mürekkep ancak klasik gotiğin**

izdiği yola riayet ettiği umulan bir eser” olarak tanımlandı. Çağdaş edebiyatın ilk gotik örneklerinden biri olan Adak adlı romanı yazar tarafından en karanlık romanı olarak adlandırıldı.

Deniz Erbulak’ın seri romanları arasında yer alan Adak yanında, bilimkurgu türündeki Derindekiler ve yazarın “karanlık bir Alis Harikalar Diyarında” olarak tanımladığı distopya türündeki Yansıma adlı eserleri de büyük bir kitle tarafından takip ediliyor, beğeniliyor ve çok okunuyor.

Deniz Erbulak, yetişkin romanlarının yanı sıra yazmaktan asla vazgeçmediğı çocuk ve ilk gençlik romanlarında son yıllarda, çocuk polisiyesi üzerine çalışmakta ve bütün söyleşi ve röportajlarında “çocuk okura hitap ederken; onun mantığının ve kavrayışının sağlamlığını küçümsemeden, titiz bir detaycılıkla yazmak gerektiğinin” altını ısrarla çizmektedir.

Romanlarında İstanbul’un yanı sıra, daima orta büyüklükteki Anadolu şehirlerini de yaşam tarzları ve insanlarıyla roman atmosferine dâhil eden yazar, doğup büyüdüğü şehirde yaşamayı, aidiyet hissi açısından önemli bulduğunu daima vurguladı.

Evli, iki çocuk annesi olan Deniz Erbulak yaşamını halen Manisa’da sürdürmektedir.

Deniz Erbulak’ın eserleri: Derindekiler, En Yakın Arkadaşım Bir hayalet, Adam ve Kız, Adak, Derindekiler, Hayalet Olduk,14 Yaşında Bir Genç Kızım Ben, Mete, Tuhaf Tesadüfler, Yansıma, Sahibinden Satılık Konak.

SEMİH BALABAN (EĞİTİMCİ -SİYASETÇİ)

Semih Balaban'ı anlatmadan önce siz okurlarımı Manisa'nın 41 yıl (12 Eylül) öncesine götürerek beraberce bir zaman yolculuğu yapmak istiyorum. Manisa Ticaret Lisesi Müdürü hemşerim rahmetli Süleyman Yanmaz evinde kurşunlanarak öldürüldü. Manisa Lisesi Müd. Baş Yard. Kurşunlanarak sakat bırakıldı. Bir başka aynı günde MHP il başkanı yakın dostum eczacı merhum Cemil Çöllü ile CHP il başkanı rahmetli eczacı Mete Bey kardeşim, yine akşamüzeri de gariban bir berberin cinayetiyle bir günde üç menfur cinayet. Manisa'da ve ülkemizde ardı arkası kesilmeyen kardeş cinayetlerinin işlendiği yıllar... Tetiği çekenlerin neden, niçin çektikleri bilinmeyen yıllar. Ama birileri biliyordu. O da Amerikan elçisi ile Amerikan elçisinin deyimiyle ülkemizdeki Amerika'nın "Bizim çocukları" Zaten Amerikan elçileri Vietnam'dan günümüze kadar ayak bastığı yerleri göz önüne getirin. Amerikan uçağı ve elinde siyah çanta ile dünyanın neresine inmişse orada kan, göz yaşı, yakılan ve yıkılan ocaklar, yetim ve öksüz kalan çocuklarla iffeti lekelenen.... Ve girmek istediği ülkeleri de içinden A- B diye bölerek

birbiriyle inadına dövüştürdüğü günler. İşte bu yıllarda hep-side vatansever olan, bıyığı terleyen beş bin gencimizin toprak altına gittiği, okullara idareci bulunamadığı yıllar.

Ben de zamanın konjektörü gereği Kırkağaç Lisesi Müdür-lüğünden alınarak, Osmancalı Ortaokuluna atanmışım. Evim Manisa'da. Aldığım maaş yol (40 km) parasına yetmiyor. Ek-meği dahi bakkaldan borçla alıyorum.

Bir gün derste iken okul Müdürü beni dersten çağırarak **“Hocam sizi çok acele Vali bey çağırıyor!”** diyerek beni apar topar Manisa'ya gönderdi. Acaba hakkımda yeni bir soruşturma mı var? Korkusuyla Vali Fahrettin Turan'ın odasına girdiğimde, vali bey beni güler yüzle, nezaketle ayakta **“Hoş geldin ho-cam”** diyerek karşıladı ve bana misafirliğin gereği hemen çay söyledi. Ve dedi ki **“Hocam seni Manisa Lisesi'ne idareci ola-rak atıyorum. Hiç korkma devlet arkanda.”** dedi Soruşturma korkusu yerini bende, daha büyük bir korkuya yol açtı. Çünkü o yıllar bir sizden, bir de bizden Karadenizli Temel'in kuralı-nın işlediği yıllar. Uzatmayayım büyük bir korku ile vali beyin teklifini kabul ederek Manisa Lisesi'nde göreve başladım. Okul, Manisa'nın tek lisesi idi. Her gün okulda kan akıyordu. Okul dağıldığında İbrahim Gökçen Bulvarı ile Avni Gemicioğlu cad. her iki gurup arasında paylaşılmıştı Bir gurup'un başında Sü-leyman Şen, diğer gurubun başında Semih Balaban. Dolaplar disiplin dosyası ile dolu. Hepsi de adli vakalı dosyalar. Disiplin kurulu başkanı olarak benden çok acil Semih Balaban ve gu-rubunun okuldan atmam isteniyordu.. Ben buna karşı çıkarak hiç bir öğrencinin okuma hakkına mani olmayacak şekilde ve hiç ayırım yapmadan A ile B gurubu öğrencilerinin disiplin dos-yalarında öğrencilerin her suçuna karşılık bir gün olmak üzere beş günü aşmayan kısa süreli uzaklaştırma cezası vererek tüm dosyaları kapatmışım.

Semih Balaban orta halli banka memuru bir baba ile öğ-retmen annenin oğludur. Kardeşleri Naz ve Nezih 'de her üçü

lisemizin öğrencileridir. Annelerinin izinde ailecik eğitimci bir ailedir.

Semih Balaban, Balaban kardeşlerin büyüğü olup, müteşebbis bir ruha sahiptir. **Cesurdur**, dürüsttür, merhametlidir, pürüzsüz bir diksiyona sahip, ikna kabiliyeti yüksek, nezih, nezaketli bir şahsiyettir. Bildiği doğruları her türlü platformda söylemekten asla çekinmez. Bunları nereden biliyorsunuz? Derseniz;

Manisa ve ilçelerinde kurduğu binlerce değil, on binlerce öğrenciyi üniversiteye hazırlayan Hedef Eğitim Kurumlarının kurucusu ve koordinatörü olarak çalışmalarını bir eğitimci olarak biliyordu. Zaman geldi, bizzat ben de Manisa Merkezdeki Hedef Ortaokulu ile Hedef Lisesinde çalıştığım için öğrenciliğinin yanında iş hayatında da daha yakından tanıma imkânım oldu.

Dürüsttür, daha önce İzmir özel kolejlerinde de çalıştığım için özel okulları yakından tanıyan biri olarak oralarda personelin özlük hakları konusundaki sıkıntıları, Hedef Eğitim kurumlarında yaşanmadığını gördüm.

Merhametlidir. Dershanelerin kapanma sürecinde mağdur olan öğrencilere ilimizdeki diğer dershaneler duyarsız kalırken Semih Balaban dershanelerinin kapasitesini zorlayarak açıkta kalan öğrencilerin mağduriyetini gidermişti. Şuna da bizzat şahit olmuşumdur ki yönetmelik gereği kontenjanlarının % 10 nu dar gelirli aile çocuklarına ayrılmasına rağmen çoğu dershane bu kontenjanı eş dost ahabap çocuklarıyla doldururken, Hedef Eğitim kurumları bu kontenjanı yönetmeliklere uygun olarak özel bir hassasiyet gösterdiğini de biliyorum

Ayrıca sokak hayvanlarına karşı da çok duyarlıdır. Sabahın alaca karanlığında sessiz sedasız kimse görmeden çoğu kez sokak hayvanlarını besler, onlara adeta yetim ve öksüz kalmış bir çocuk nazarıyla bakar.

İş hayatında çözüm odaklıdır. İletişime ve ekip çalışmasına önem verir. Herkesi dinler, herkesin görüşünü önemser. Farklı görüşe değer verir. Personelinin konumunu dikkate almadan

küçükten büyüğüne hepsine ayrı davranışı sergiler. Kurumunda herkesi bir değer olarak görür ve aradaki fark ise onun için görev farkıdır.

Semih Balaban'ının rahmetli annesiyle mesai arkadaşı olan ve Semih beyi çocukluğundan beri tanıyan meslektaşım Sayın Bedriye Aksakal Hanımefendiye Semih Balaban ile ilgi görüşleri için münacat ettiğimde:

“Semih, çok sevdiğim arkadaşım Seyhan'ın oğlu. Çocukluğundan bu zamana dek yoksulun, yetimin yanında oldu. Babası kitap kurduydu. Siyasi düşüncelerini rahatlıkla söylerdi. Semih de babası gibi. Birde Semih'in eğitimci ve tarihçi oluşu ile halkla içiçe oldu. Gençliğinde siyasi ortamda yetişti. Atak, cesur o da sözünü esirgemeyen bir kişiliğe sahip. İl başkanı olmasa dahi o toplum için partisinde çalışır. Yaşamında başarılar diliyorum.” Diye anlattı Bedriye Aksakal.

Sayın Bedriye Aksakal hanımefendinin görüşlerine aynen katılıyorum. Bilgisi, birikimi ve cesaretiyle Manisa'da geleceği olan bir siyasetçi. Eğitimci olarak gösterdiği başarıyı, siyasetçi olarak siyasette de gösterdiğine inanıyorum. Her ne kadar aktif siyasetin içinde olmasam da dışarıdan gözlediğim kadarıyla Türk siyasetinde maalesef yanlış bir gelenek var. Nasıl çınarlar gölgesinde ot bitirmiyorsa, Türk siyaset hayatında da gerek parti liderleri, gerekse mahalli siyasetçiler kendilerini gölgeleyecek parlak yıldızların doğmasına fırsat tanımamaktadırlar. Ama Semih Balaban, Manisa siyasetinde parlayan bir yıldız olarak kendi partisindeki sönük yıldızların ışığını zamanla gölgede bırakacağına inanıyorum.

Bu vesile ile dünkü öğrencimiz, bugünkü eğitimci ve siyasetçi Sayın Semih Balaban beye başarı dileklerini sunuyorum.

OSMAN ÖZBAŞ (EKONOMİST- YAZAR)

Uzun yıllar görev yaptığım Manisa Lisesi, 139 yıllık tarihi itibarıyla şehrin en kadim eğitim kurumlarından biridir. 139 Yıllık tarihinde hüznün de vardır, sevinçler vardır. Yunanlılar Manisa'ya girdiklerinde ilk işgal ettikleri iki kurumdan biri, bugünkü hükümet binası, ikincisi de Manisa Sultanı'sidir. (Manisa Lisesi). İşgalden önce bugünkü Şehitler Ortokulu'nun bulunduğu yerdeki tarihi binasına el koyan Yunan işgal kuvvetleri komutanı, okulu, Yunan Askeri Hastanesi yapmışlardır. İşgal boyunca Yunan Askeri Hastanesi olarak kullanılan bu tarihi binayı. 8 Eylül 1922 tarihinde Manisa'yı terk ederken ne yazık ki, ateşe vererek bu tarihi binayı küle çevirmekle kalmamış, Manisa Sultanisi'nin hafızasını da yok etmişlerdir.

Bu güzide kurumumuz öğrencilere olduğu kadar biz öğretmenler için de bir ocaktı. Öğrencilerimizi eğitirken farkında olmadan bizleri de eğitmiş. Kurumun geçmişine baktığımızda, efsane olarak tabir edeceğimiz nice öğretmenlerin görev aldığını ve nice öğrencilerin yetiştirildiğini görüyoruz. Manisa Tarihinin yazılmasında ve araştırılmasında yazdıkları kitaplar ile hala en önemli kaynakların sahibi olan Çağatay Uluçay ve İbrahim Gökçen gibi Manisa sevdalısı meslektaşlarımız okulumuzda görev yapmışlardır. Hatta liseye ait olan matbaada 1946

yılında “BİZİM LİSE” isimli dergi çıkararak eğitimin yanında şehrin tarihi ve kültürel değerlerini de konu alan yazılarla o günün Manisa’sında en çok okunan yayın organı olarak uzun süre yayın hayatını sürdürmüştür.

Bu kadar verimkâr olan Lisemiz, geçmişten günümüze yetiştirdiği değerler ile gerek Manisa’ya, gerekse Ülkemize nice kıymetli evlatlar kazandırmıştır. Bu değerlerimiz çalışmaları ile ve yazdıkları ile ülkemize ciddi katkılarda bulunmaktadırlar. Bu değerlerden biri de dersine girmekten mutluluk duyduğum öğrencimiz Osman Özbaş Bey kardeşimdir.

Öğrencimiz Osman Özbaş kimdir? Sayın Özbaş Manisalıdır. İlköğrenimini Ali Rıza Çevik İlkokulunda, Ortaokulu ise Şehitler Ortaokulu’nda tamamladıktan sonra Lise’mize başlamıştır. Lisede dersine de girdiğim Özbaş, sessiz, sakin, arkadaşları arasında uyumlu, öğretmenlerine son derece saygılı, efendi kişiliği ile tanıdığım bir delikanlı idi. Başarılı geçen lise hayatından sonra kendisi 1982 yılında mezun olur. Yükseköğrenimi için İzmir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’ni tercih eder ve kazanır. Üniversite hayatını komşu vilayetimizde tamamlar. Akabinde yüksek lisansa İktisat Fakültesinde başlar. Yüksek lisansına devam ederken gördüğü lüzum üzerine ticaret hayatına atılır. . Gördüğüm kadarıyla öğrencilik hayatındaki güzel meziyetlerinden hayatta da hiçbir şey kaybetmemiş. Ne zaman kendisiyle karşılaşsam nezih, nezaketli, saygılı, sempatik davranışlarına muhatap olmaktayım. Kendisini bu güzel meziyetlerinden dolayı teşekkürlerimle tebrik ediyorum.

Osman Bey eğitim hayatına başladığı ilk yıllardan itibaren okumaya olan merakı sebebi ile birçok kitap okur. Hatta Öğrenci iken de okul kütüphanesinden en çok kitap okuyanlar arasında olan bir öğrencimizdi. Mezun olduktan sonra da irtibatımızın kesilmediği Osman Bey kardeşimin okumak, hayatının her döneminde en önemli tutkularından biri oldu. Kendi ifadesiyle “sosyal içerikli kitaplarla insanı tanımaya çalışmanın zevkine vardıgı eserlere ilgi duyar. Kitap okuma kadar tarihi

incelemeler, antika eşyalar, politik kurguyla işlenen sinema ve belgeseller de yakın ilgi alanındadır. Bardak dolunca taşıdığı gibi, bu kadar birikim ve ilginin elbette bir sonucu olması gerekirdi.

2013-2018 yıllarında Manisa’da “Yeni Haber” ve “Manisa Yeni Hayat” Gazetelerinde haftada beş gün köşe yazarak gazeteciliği başlar. Gündemi ve hayatı iyi analiz edebilme yetisi ile kendi birikimleri birleşince, Osman Bey’in yazıları okurları için vazgeçilmez olur. Öyle ki bu yazılar sadece Manisa’da dikkat çekmez, 17 Ocak 2014’te Balıkesir’de yayınlanan Yeni Haber gazetesi, Ekrem Balıbek Köşe Yazısı değerlendirmesinde Teşvik Ödülü alır.

Osman Bey yazım hayatı sadece köşe yazarlığından ibaret değildir. İlk romanı “**DAĞ SÜRGÜNLERİ**” 2004 yılında yayınlanır. Bu kitabında 1930’lu yılların Makedonya’sında geçen olayları 200 yıllık bir tarih kurgusu içinde anlatır. Romanda, etnik ve dinsel farklılıkların düşmanlığı yol açması gerçeği kadar hakiki dostlukların hiçbir güçle yıkılamayacağına vurgu yapılmaktadır. Kitap 2017 yılında “**SON HARABATİ**” adıyla ikinci baskısını yapar.

Elime aldığımda bırakamadığım bir yudumda okuduğum “**GEDİZ KIYILARINDA BİR ZAMANLAR**” isimli eseri 2011 yılında basılmış, tükenen eser 2017 yılında ikinci baskısını yapmıştır.

2012 Yılında ikinci romanı olan “**SUR**”u yayınlamıştır. Aynı yıl Osman Bey için çok verimlidir ve “**VİŞNELİ KEK**” adını verdiği üçüncü romanını da bu yıl okuyucuları ile buluşur.

2015 Yılında, Türkiye’de sivil toplum ve rejim deneyimlerini ele aldığı ve ağırlıklı olarak köşe yazılarını içeren ‘**Saatli Cumhuriyet Takvimi**’ isimli kitabı yayınlanır.

2018’ e Gelindiğinde, Osman Bey, “**MANİSA ŞEHİR YAZILARI**” kitabını yayınlamıştır. Bu kitabında yaşadığı şehri Manisa’yı her yönüyle işlemiştir. İçeriğinde şehrin birçok sorununa dikkat çekmekle kalmamış çözüm önerilerini de anlatmıştır.

Eserlerinde kullandığı akıcı, sürükleyici, yumuşak ve okuyucu içine alan üslubu dikkat çekmektedir. Yukarıda adı geçen eserlerden başka “GALA” ve “İSABELLA” isimli eserleri, basılı yayını tükenmiş diğer eserleri ile birlikte e-book olarak yayınlanmıştır.

Okuyucusu az olan bir toplumda kitap yazıp altından kalkmanın zorluğunu yaşayan amatör bir yazarım. Verimkâr ve üretken bir yazar olarak Osman Bey kardeşimin de bu kitapları yazarken değil, maddi bakımdan altından kalkarken ne kadar zorlandığını yakinen bilenlerdenim. Bu tür heyecanlı ve verimli kardeşlerimin mutlaka mahallinde, mahalli idarelerle, eğitim camiasının yanında kurum ve kuruluşlarca desteklenmesi lazımdır. Unutmayalım ki günümüzde Manisa’da ne kadar şöhretli amir, memur varsa görevlerinden ayrıldıktan sonra unutulacak ama Osman bey kardeşim eserleriyle raflarda yaşamaya devam edecektir. Onun için yazarlar toplumun hafızası olup, günümüzü geleceğe taşıyan kişilerdir. Daha çok üretmeleri için bu tür değerlere imkân ve fırsat verilerek desteklenmesi gerekir.

Osman Bey’i Manisa’da her türlü sosyal ve kültürel faaliyetlerin içinde görebilirsiniz. Şehrine olan derin sevdasından dolayı, Manisa’ya hizmet adına elinden ne geliyorsa yapmaya çalışmaktadır. Kendisinin birikimlerinden ve değerli görüşlerinden istifa etmek amacıyla Celal Bayar Üniversitesinin daveti üzerine 27 Nisan 2017 tarihinde üniversitenin, Prof. Ümit Doğan Arınç Kültür Merkezin’de öğretim görevlileri ve öğrencilerden oluşan kalabalık bir gruba konuşma yaptı. İlgi ile dinlenen konuşmasında sanat yaşamı, eserleri, felsefe ve dilbilim üzerine değindi. Bununla birlikte Osman Bey, Manisa yerelinde icra edilen birçok kültürel etkinlikleri ve sempozyumlarda konuşmacı olarak yer aldı.

Basın hayatında sadece gazetede köşe yazarlığı ile yetinmedi. Manisa’nın yerel kanalı olan ETV’de “Yorum Farkı” adlı programını hazırladı ve bu programa alanında uzman birçok konuyu davet ederek onlar ile çok verimli söyleşiler gerçekleştirdi.

Bir basın mensubu olarak Osman Bey “Demokrat Gazeteciler ve Yazarlar Derneği” ile “Küresel Gazeteciler Konseyi”nin aktif bir üyesidir. Bu derneklerin çatısı altında 2018 yılında “Tek Millet İki Devlet” kardeşlik projesi kapsamında davet edildikleri Azerbaycan’a bir grup gazeteci ile birlikte gitti. Bu ziyarete Azerbaycan tarafı çok önem verdi, kısmen devlet protokolünün uygulandığı ziyarette dış işleri delegasyonları ile de görüşmeler de bulundular. Bu gezi esnasında Osman Özbaş, Gence Üniversitesi’nde Bakü Fatihi olarak bilinen, Kafkas İslam Ordusu Komutanı ve Enver Paşa’nın Ağabeyi olan Nuri Paşa’nın Ermeni çeteleri ve Bolşeviklere karşı verdiği mücadele ile Bakü’nün kurtuluşu sağlamasının 100.yıl münasebetiyle bir konuşma yaptıktan sonra bir dergiye de Hocalı katliamı ile ilgili yazı yazmıştır. Azerbaycan’da yayın yapan Reaksiya TV’de Osman Özbaş ile bir söyleşi gerçekleştirmiştir. Basın ile alakası sadece bu kadar değildir tabii ki çağımızın kitle haberleşme araçlarının en önemlisi hiç şüphesiz internettir. Bu gerçeği bilen ve ayak uyduran Osman Özbaş kardeşim aynı zamanda imtiyaz sahibinin kendisi olduğu “Format Haber” isimli bir internet haber portalına da sahiptir.

Ayrıca Edebiyat ve muhtelif sivil toplum gruplarında da faaliyetlerine devam etmektedir. Özellikle “Manisa Lisesi Mezunları Derneği” çatısı altında arkadaşları ile gerçekleştirdikleri çalışmalar takdire şayandır.

Bir öğretmeninin, öğrencisinin başarısını görmekten daha mutlu ne olabilir. Ne mutlu ki çok şükür Rabbim bana Osman Özbaş, Erkan Akbalık ve Kenan Tozak gibi ismini sayamayacağım nice öğrencilerimin başarılarını görmeyi nasip etti. Duam ve temennim bütün meslektaşlarımın da aynı mutluluğu doya doya yudumlamalarıdır.

Osman Bey kardeşim, yumuşak üslubunla, itici değil, ilgi çekici üslubunla yazdığın yazıların için, kalemin elinden hiç düşmesin, her daim yazarak verimliliğin ve üretkenliğin hiç kesilmesin.

ALİ SUAT ERTOSUN (EMEKLİ YARGITAY ÜYESİ)

1953 yılında Manisa’da doğdu. Manisa Murat Germen İlkokulu, Manisa Atatürk Ortaokulu, Manisa Lisesi ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi.

1975 yılında Hâkim Adayı olarak göreve başladı. Uzun dönem askerlik hizmetini takiben

1977 yılında Kozluk Hâkimliğine atandı. Sırasıyla Kozluk Hâkimliği, Ulubey (Uşak) Hâkimliği, Bayramiç Ceza ve Hukuk Hâkimlikleri, Adalet Müfettişliği, Adalet Başmüfettişliği, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü görevlerinden sonra seçildiği Yargıtay Üyeliği, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) Üyeliği ve yeniden Yargıtay Üyeliği görevlerini takiben 23 Temmuz 2016 tarihinde yürürlüğe giren Danıştay Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca üyeliğinin düşürülmesini müteakip, HSYK tarafından yeniden Yargıtay Üyeliğine seçilmeyerek Ankara Batı Adliyesi Cumhuriyet Savcılığına atanınca, tepki göstererek Yargıtay Üyesi olarak emekliye ayrıldı.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü iken, cezaevlerinde reform olarak nitelendirilen, koğuş sisteminden oda sistemine geçilmesi, F Tipi Cezaevlerinin inşası ve hizmete açılması, iş yurtlarının geliştirilmesi, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un hazırlanması, İzleme Kurulları, İnfaz Hâkimlikleri ve Eğitim Merkezlerinin kurulması, hükümlü ve tutuklu haklarının geliştirilmesi, cezaevlerinde terör ve çıkar

amaçlı suç örgütü mensuplarının hâkimiyetlerinin sonlandırılarak Devlet egemenliğinin sağlanmasında görev aldı. Cezaevlerinde gerçekleştirilen reform niteliğindeki değişim ve dönüşümler, Avrupa Konseyi ve Birliği nezdinde kabul görerek takdirle karşılandı. Ülkemizin Dünya'ya tanıtılması ve Devletimizin yücelmesinde gösterdiği üstün başarıdan dolayı Bakanlar Kurulu Kararı ve Cumhurbaşkanının tevcihi üzerine, 'Devlet Üstün Hizmet Madalyası' ile ödüllendirildi. Terör ve çıkar amaçlı suç örgütlerinin hedefinde olduğundan, 'Özel Koruma' ile korunmaktadır.

HSYK Üyesi olarak görev yaparken de yargıdaki başta FETÖ terör olmak üzere her türlü yapılanmaya karşı çıktı.. Ergenekon davaların kumpas olduğunu, kanıtların yasal olmadığını, yapılan yargılama ve tutuklamaların, sanıkların büyük mağduriyetlere uğramasına ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin zafiyetine sebebiyet vereceğini ileri sürdü. Bu davalara bakan CMK'nın 250. maddesi ile görevli mahkemelerde görev yapan Zekeriya Öz ve arkadaşlarının değiştirilmesini isteyince, FETÖ'cü basının yoğun aşağılama ve suçlamalarına maruz kaldı. HSYK Üyesi iken 2010 yılında gerçekleştirilen, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Anayasa Mahkemesi yapılanmalarında değişiklik yapan Anayasa Referandumuna karşı çıktı. Anayasa değişikliğinden sonra, istifa etmediğinden yeni oluşturulan HSYK'da kalarak muhalefet ve mücadelesini sürdürdü.

Yerel bazda, Manisa Pamuklu Mensucat A.Ş.'deki kamu hissesinin özelleştirilmesi ve bilahare satılması ile bu arazide yapılan işlemler, Et ve Balık Kurumu Manisa Kombinasyonunun özelleştirilmesi, Turgutlu Çal Dağı Nikel Madeninin işletilmesi için ruhsat verilmesi, Muradiye Orman Fidanlığının Manisa Organize Sanayi Bölgesine verilmesi, imar düzenlemeleri (Eski Otogar ve Toptan Sebze Halinin yer aldığı taşınmazların ticaret alanına dönüştürülerek özel bir şirkete verilmesi, Sekiz Havuzu karşısındaki yeşil alan üzerine kafe yapılarak ticari kullanıma tahsis edilmesi, iki belediye ve 9 köyün tüzel

kişiliklerinin kaldırılarak Manisa sınırlarının genişletilmesi), katı atık toplama bedeli, 65 yaş üstüne şehir içi ulaşımında sınır-
lama getirilmesi ve kart yenilemelerinde vize parası alınması, Beyaz Fil binasının kültürel tescilinin (SİT kaydının) kaldırıl-
ması; ulusal bazda, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şidde-
tin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi
Sözleşmesi'nin feshi, TBMM tarafından yapılan HSK üyeleri-
nin seçimi, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Emniyet Genel Mü-
dürlüğü, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları ile Türk
Silahlı Kuvvetleri Kıyafet Yönetmelikleri, Milli Eğitimle ilgili
olarak Andımız, Ulusal ve Resmî Bayramlar ile Mahallî Kur-
tuluş Günleri, Okul Adlarının Değiştirilmesi, Sosyal Etkinlik-
ler, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öğrencilerinin Kılık
ve Kıyafetlerinde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Yönetme-
liklerin iptali vb. konularda kendisi, yakınları ve arkadaşları
adına davalar açtı. Tarım arazisi olan yaklaşık 450 dönüm bü-
yüklüğündeki Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsünün, 260
dönümlük kısmının imara açılmasına karşı çıktı. Çevre konu-
sunda duyarlılık sağlamaya çalıştı.

Yaşlılara hizmet veren Manisa Huzurevi Vakfı yönetiminde
dört yıldan fazla görev yaptı. Çoğunluğu Manisalı olan her yıl
yaklaşık 300 öğrenciye karşılıksız burs veren Manisa Yüksek
Öğrenim Öğrenci Vakfı Başkanlığı görevini yürütmekte; üye
olduğu çeşitli derneklerde de sosyal etkinliklerine devam et-
mektedir.

Manisa'nın meselelerine duyarlı olan Ali Suat Ertosun'u
liseden sıra ve sınıf arkadaşı Kani İyitürk'e sorduğumda:" A.
Suat Ertosun Manisa Lisesi'nden sınıf arkadaşımdı. Daha lise
sıralarından beri hukukçu olmaya karar vermişti. Nitekim Hu-
kukçu oldu. Muhtelif yerlerdeki hâkimlik görevlerinden sonra
HSYK üyeliğine atandı. Manisa'yı sık sık ziyaretlerinde sohbet
imkânımız olurdu. Karaköy semtinde Sinan Bey Medresesi ya-
nındaki deden kalma evini çok sever. Benim Siyasetle ilgilendi-
ğim yıllarda Manisa ile ilgili düşüncelerini milletvekillerimize

ve bakanlarımıza iletmemizi isteyen Manisa aşığı bir arkadaşım-
dır. Sümerbank, Beyaz Fil, Bağcılık Enstitüsü vs. birçok konuyu
Ankara'dan takip edip çeşitli girişimleri olduğu kamuoyunun
malumudur. Manisa'nın çocuğu olarak Manisa'yı seven ve Ma-
nisa aşığı olan bir arkadaşımıdır. Keşke Manisa'dan çıkan her
bürokrat Ali Suat Ertosun kadar Manisa için çalışsa. Manisa'ya
olan duyarlılığı dolayısıyla kendilerini tebrik ediyorum.”

150'ye yakın yayımlanmış hikâye ve deneme türünde yazısı
bulunmaktadır. Ayrıca 2010 yılında HSYK'nın yapısının değış-
tirilmesine karşı çıkmak için Başkan Vekili Kadir Özbek'le bir-
likte kaleme aldıkları 'Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna
İlişkin Anayasa Değişikliği Konusunda Analitik Bir İnceleme'
başlıklı kitapçığı, yayımlanan gazete ve internet yazıları ile hu-
kukla ilgili makaleleri de vardır.

Manisa'nın çocuğu olarak, Manisa'nın sorunlarına sahip çı-
kan bir hukukçudur. En son Manisa'nın simgesi olarak bilinen
“BEYAZ FİL” binasının özelleştirilmesi konusundaki verdiği hu-
kuk mücadelesiyle özelleştirmenin iptalinin sağlanmasına ve-
sile olmuştur. Manisa'nın yararına olan konularda verdiği hu-
kuk mücadeleleriyle takdir gören bir hukukçudur..

MANİSA'DA ALTIN YÜREKLİ İKİ KARDEŞ CEMİL- CELİL ALTINBİLEK

Manisa'da Celil ve Cemil Altınbilek, Taş Mescit civarında işyeri olan esnaf rahmetli Hakkı Altınbilek abimizin iki oğludur. Merhum Hakkı Altınbilek Efendi ağırbaşlı, sözü-sohbeti tatlı, Osmanlı beyefendisi bir abimizdi. Baba böyle olur da çocuklar farklı olur mu? Elbette olmaz.

Hakkı abimizin oğlu Celil Altınbilek'i lisemiz öğrencisi olması nedeniyle yakinen tanırım. Tıpkı babası gibi ağırbaşlı, sakin saygılı, nezaketli, milli ve manevi değerlere duyarlı bir öğrencimizdi. Hayatta da bu özelliğinden hiçbir şey kaybetmedi. Ne zaman karşılaştım öğrencilik yıllarındaki nezaketiyle karşılaşıyorum, eksik olmasın.

Cemil Altınbilek beyle yüz yüze bir araya gelip bugüne kadar şahsen bir tanışıklığım yoktur. Ancak kendilerini kuruluşundan beri aktif olduğu ve onursal başkanı bulunduğu İstanbul'daki Manisalılar Derneği vasıtasıyla ve Manisa ile ilgili çalışmaları, yazıları ve eserleri vasıtasıyla gıyaben tanıyorum. Besteleri de TRT tarafından kayıt altına alınan bestekâr olduğunu da biliyorum. Lise müdürlüğüm sırasında İstanbul'u kazanan öğrencilerimden kimi, Manisalılar derneğine göndermişsem imkânları dâhilinde her türlü desteği ellerinden esirgememişlerdir. Derneğe teşekkürlerimi bu vesile ile yine

tekrarlamış olayım. Kardeşi Celil Bey için tavsif ettiğim güzel vasıfların aynısına ağabeyi Cemil beyin de sahip olduğunu İstanbul’da yaşayan bir İstanbul beyefendisi olduğunu dostlarımdan duyuyorum. Celil ve Cemil Altınbilek kardeşlerin ne zaman ismi mevzubahis olsa, bende “Altınbilek” değil, “Altın-yürek” çağrışımı yapar. Tıpkı babalarının yüreği gibi altın yürekli iki kardeş.

Celil Altınbilek, lisemizi bitirdikten sonra Ege Üniversitesine bağlı Maliye ve Muhasebe yüksek Okulunu bitirdi. Uzun yıllar bankacılık sektöründe çalıştıktan sonra Manisa Belediyesi BESOT Müdürlüğünde yönetici olarak görev yaptıktan sonra emekli olup, merhum babası Hakkı ALTINBİLEK’ e ait işyerini teslim alarak halen bu dükkânın işletmesine devam etmektedir.

Celil Altınbilek, Manisa’da her türlü kültürel faaliyetlerin müdavimi olup, İslamiyet öncesi, Selçuklu ve Osmanlı Devleti Tarihi, Türk Kültürü, Gelenek ve Göreneklerimize ait çalışmalarıyla dikkati çekmektedir. Bu çalışmalarını “MEMLEKET SEVDASI” isimli kitabıyla yayınlamıştır.

Avukat Cemil ALTINBİLEK de benden önceki lisemizin eski mezunlarından olup İ.Ü. Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra kardeşi gibi kendisi de bankacılık Hukuk sektöründe 13 yıl çalıştıktan sonra, 1999 yılından itibaren İstanbul’da Serbest Avukat olarak çalışmaya başlamıştır. Halen oğlu Ali Selman Altınbilek ile birlikte ALTINBİLEK HUKUK BÜROSUNU kurarak, banka, Ticaret, İcra ve Borçlar Hukuku alanında serbest avukat olarak çalışmaktadırlar.

İstanbul’da faaliyet gösteren “MANİSA İLİ KÜLTÜR, DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ” nin üç dönem başkanlığını yapmış, halen bu derneğin Onursal Başkanıdır. Güvercinlere olan ilgisi “TÜRKİYE GÜVERCİN FEDERASYONU” kurucu Hukuk Müşaviri olup, Hukuk danışmanlığını yürütmektedir ve derneğin fahri üyesidir. Kubbealtı Musiki Cemiyeti Hoca Cahit GÖZKAN’ın öğrencisi olarak Musiki çalışmalarına katılmakta ve ileri derecede ud çalmaktadır. T.R.T.

tarafından onaylanmış besteleri ve Musiki ile ilgili makaleleri mevcuttur. Manisa’da yayınlanan bir mahalli gazetede, çoğunluğu Manisa’nın tarihi ve kültürü ile ilgili makaleler yayınlamıştır. Ayrıca Çok sayıda eser ve şiirleri yayınlanmıştır, kitap ve eserlerinden bazıları şunlardır:

1- Musikide bir Silsile. Enderunlu Latif Ağa’dan, Mızıka-yı Hümayun Şefi Kanuni Hoca Mehmet Bey’e. Hoca Ahmet Mükerrrem AKINCI’dan, Hoca Cahit GÖZKAN’a Musiki Mirası, Kütük ve Defterler 3 cilt - Kubbealtı ve İstanbul Fetih Cemiyeti Neşriyatı,

2- Manisa Sevdası (Makaleler, Şiir ve şarkılar)- Kubbealtı Neşriyatı

3- ŞİİRLERİ:

1- Güvercinim

2- Hoca Cahit GÖZKAN

3- Zinet İlhan AYVERDİ

4- Manisa Sevdası

5- Kabataş’ta Bahar...

Milli, manevi ve kültürel değerlere duyarlı bu iki “Altınyürekli” kardeşe çalışmalarında başarılar diliyorum.

İBRAHİM YILDIRIM
(ARAŞTIRMACI- YAZAR)

Yıllar önce Toroslarda bir uçak kazasında kaybettiğimiz ünlü fikir adamımız rahmetli Remzi Oğuz Arık'ın “GEVEN” adlı bir kitabını okumuştum. “Geven” nin ne olduğunu belki bilmeyenlerimiz olabilir. “GEVEN” bir ottur. Anadolu bozkırlarında kara, yağmura, doluya sert esen rüzgârlara ve çetin kış şartlarında, Anadolu bozkırlarında yetişen susuzluğa dayanan, sert tikenleriyle, eflatun renginde mini minnacık çiçekler açan bir bozkır bitkisidir. Kurak geçen yıllarda kış aylarında hayvanların aç kalmaması için Anadolu insanı sert tikenli bu bitkiyi eldivensiz kanayan elleriyle kazarlar, köklerini ezerek hayvanlarına yedirirler. Her türlü güçlüğü göğüs geren anlamında Anadolu insanına da rahmetli Remzi Oğuz “GEVEN” çocuğu tabirini kullanır. Ben de Anadolu'nun geven çocuğu olarak geven

otunu iyi bilinenlerden biriyim. Kışın o soğuk günlerinde babamla birlikte az geven toplamadık.

İbrahim Yıldırım'ı da ne zaman görsem “Geven” otu aklıma gelir. Konya'nın bir bozkır çocuğu olarak hayvanlarının aç kalmaması için Konya bozkırlarında babasıyla az geven toplamamış. Yıldırım da benim gibi Anadolu'nun tipik bir “**Geven**” çocuğudur.

Bozkır'ın sert iklimine “**Geven**” otu dayanır ama Yıldırım'ın ailesi Ekonomik baskıların getirdiği sıkıntıya daha fazla dayanamaz iç göçe maruz kalır. Yıldırım “**Bir Göç Hikayesi-Kuruçay'dan Manisa'ya**” adlı kitabında göç hikayesini, çok güzel bir şekilde akıcı bir üslupla kitaplaştırmıştır.. Anadolu bozkırlarından ekonomik sıkıntılar dolayısıyla yer değiştiren ve özellikle Manisa'ya göç eden aileler çocuklarına bu kitabı mutlaka okutmaları gerekir. Rahmetli yıldırımın babası Hüseyin Amca altı çocuğunu alarak Anadolu'ya nazaran ülkemizin cennet sayılabilecek bölgesinde yer alan Manisa'ya yerleşir.

Rahmetli Hüseyin Amcanın altı çocuğundan erkek çocuğu olarak dördüncüsü olan İbrahim Yıldırım, ailesinin göçle yaşadığı sıkıntıları çocuk yaşta birebir göğüslemiştir. Daha Necatibey İlkokulunda okurken okuldan arta kalan zamanlarda bir çocuğun Manisa sokaklarında yapabileceği simit, su satarak ailenin geçimine destekte bulunmuştur. İlkokuldan sonra arkadaşları Şehitler Ortaokuluna kayıt yaptırırlarken, Yıldırım İmam- hatip Okulunu tercih eder. Daha sonra da sınavını kazandığı Bursa İşletme Fakültesini girer. Fakülteyi bitirdikten sonra 6 yıl devlet memurluğunun akabinde talep üzerine Özel Finans kurumlarına geçer. 11 Yıl Özel Finans kurumlarında çalıştıktan sonra davetle İngiltere'ye gider. Burada finans bilgileri üzerine araştırmalarda bulunur. İngiltere'de fasılasız üç yıl çalışmalarını sürdüren Yıldırım, İngiltere'de tecrübelerini içeren büyük bir zevkle okuduğum “**Geçmişle Başlar Gelecek**” adlı kitabını yazar.

İngiltere dönüşünde TMFS de göreve başlayan Yıldırım, bir ara ATV Genel Koordinatörlüğü görevini de ifa eder. 2009 da emekliye ayrılarak Manisa'ya yerleşir. Emekliliğinde boş durmayan Yıldırım Manisa'da mahalli gazeteler ve internet sitelerinde çeşitli konularda köşe yazıları yazarak mesleki tecrübelerini okurlarıyla paylaşmaktadır.

Ayrıca 2008 den beri çalışmalarını yoğunlaştırdığı Ermeni meselesi üzerine Belediyelerin ve Sivil toplum kuruluşlarının daveti üzerine ülkemizin birçok yerlerinde **“Ermeni Soy Kırımı”** üzerine konferanslar vermiştir. İbrahim Yıldırım'ın bu çalışmalarına duyarsız kalmayan Manisa İl Kültür Müdürlüğü Manisa Valiliğinin himayelerinde 23 Aralık 2017 yılında **“ŞEHİRİN HAZİNESİ”** özel ödülü verilmiştir.

Manisa'mız, Hatuniye Camii avlusunda metfun, Osmanlıda 5 defa Seraskerlik ve beş defa da Sadrazamlık yapmış, önemli bir şahsiyeti bağrında barındırmaktadır. Ne yazık ki, bu şahsın önemi ve kişiliği hakkında doğru dürüst bilgi sahibi olanımız son derece azdır. Hakkında lehte aleyhte bir sürü anlatımlar söz konusudur. İşte bu konuyu yaklaşık üç yıl çalışarak kitaplaştırmış, kültür dünyamıza kazandırmıştır.

Tarihin bu dönemine ışık tutacak olan İbrahim Yıldırım Bey kardeşimin uzun zamandan beri üzerinde çalıştığı hacimli **“MÜTERCİM MEHMET PAŞA”** adlı eseri yüzleşme yayınlarından 2021 yılında raflarda yerini almıştır.

Manisalı hemşehrilerimiz, artık, Mütercim Mehmet Rüştü Paşa'yı layıkıyla tanıyıp, bağrında barındırdığı bu şahsiyet hakkında gerçekçi bilgi sahibi olacaklardır.

Şahsen ilgi ile beklediğim bu eseri okurlarıma tavsiye ederken yakın dostlarına İbrahim Kimdir diye bir soru tevcih ettiğimde:

Seyhan Emen Çağlar: “Manisa'nın duayenlerinden ve kültür dehalarından olup değeri bilinmeyen ve kendisinden yeteri kadar faydalanılmayan velüt bir gönül dostudur.” dedi.

Seyhan Beyin bu görüşlerine katılmakla beraber, gördüğüm kadarıyla İbrahim Yıldırım ekonomi ve finans bilgilerinin yanında edebiyatçı yönü de ağır basmaktadır. Divan edebiyatı ve Cumhuriyet edebiyatını özümsemiş güçlü hafızasıyla değme edebiyatçılara taş çıkartacak kadarengin bir şiir ve kültür hazinesidir. Yıllarca eğitimin içinde birçok edebiyat öğretmeni ile beraber çalışmama rağmen onun kadar hafızasında şiir olan bir edebiyatçı meslektaşına rastlamadım. Sözü ve sohbetiyle itici değil, tatlı, yumuşak üslubu, pürüzsüz diksiyonu ile sözü ve sohbetine doyulmayan gerçek bir kültür hazinesidir.

Umarım kıymeti bilinir.

Yazarın Eserleri:

1. Bir Göç Hikâyesi (Kuruçay'dan Manisa'ya)
2. Geçmişle Başlar Gelecek
3. Mütercim Mehmet Rüştü Paşa

SEYHAN EMEN ÇAĞLAR (ARAŞTIRMACI – YAZAR)

1948 yılında Mersin'in Tarsus ilçesinde kalabalık bir Yörük ailesinin en küçük oğlu olarak dünyaya gelen Seyhan ağlar Emen'in dedesi Yemen'de şehit düşmüştür, Şehit kızının en küçük oğludur. O yıllarda hemen her ailenin bir şehidi ya da gazisi vardır. O'ndaki tarih, kültür, vatan ve Millet sevgisinin temel-

leri çocukluğunda dinlediğı şehit ve gazi hikâyeleriyle atılmıştır.

İlk, orta ve lise öğrenimini Tarsus'ta tamamlar. Tarsus Lisesi Edebiyat bölümünden mezundur. Manisa Lisesi'nin efsane Edebiyat öğretmeni rahmetli Vedia ALTIOK Tarsus Lisesinde Seyhan beyin Edebiyat öğretmenidir. Bu okulda dört yabancı dilde ders anlatan, Din ve Din âlimi M. Şevket Kutkan ile SüreyyaBeyzadeoğlu'ndan çok etkilenir. Türkçe öğretmeni Abdullah Toroslu'nun teşvikiyle öğrencilik yıllarında yazı yazmaya başlar. Henüz 14 yaşında iken evlerinin karşısındaki Milliyetçiler BirliğıTarsus Türk Ocağı ile Türkçüler Derneğinin müdavimleri arasına katılır.

Vatan ve Millet sevgisi, edebiyata olan ilgisi, bayram törenlerinde ve kutlama programlarında aktif görev almasına sebep olur. Bir programda okuduğı “Bayrak” şiiri izleyicilerden müthiş takdir görür ve o andan itibaren mezuniyetine kadar “Bayrak”

şairinin değişmeyen okuyucusudur. Ama onun merakı Bayrak şairinin şairindedir ve nihayet Tarsus Türk Ocağında o yıllarda Adana'da öğretmen olan Arif Nihat Asya ile tanışır. Bu tanışmadan sonra tam 13 yıl O'nun gönüllü öğrencisi olur.

Liseden mezun olupyüksek öğrenim için Ankara Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okuluna geldiğinde, Arif Nihat Asya'nın da Ankara'ya tayin olmasıylaLiseyılarında başlayan beraberlikleri daha yoğun bir şekilde devam eder. Gittiği her geceye, her toplantıya Seyhan beyi de götürür. Bu beraberlikleri sayesinde devrin fikir ve düşünce adamlarından Prof. Dr. Remzi Oğuz ARIK, Şair Cemal Oğuz ÖCAL, Şair- yazar ve Milletvekili Osman Yüksel SERDENGEÇTİ, Şair Basri GOCUL, Prof. Dr. Reha Oğuz TÜRKKAN, H. Nihal ATŞİZ, Necdet SANÇAR, Alparslan TÜRKEŞ, Muzaffer ÖZDAĞ, Dündar TAŞER, Şair Refet KÖRÜKLÜ, Erzurum Senatörü Cevat ÖNDER, Samsun Senatörü Em. Tabip. Alb. Fethi TEVETOĞLU, yazar- Gazeteci İlhan Egemen DARENDELİOĞLU, Gazeteci Galip ERDEM, Prof. Dr. Osman TURAN, yazar Ahmet KABAKLI, Prof. Dr. Necmettin HACIEMİNOĞLU, şair Yavuz Bülent BAKİLER başta olmak üzere birbirinden değerli ilim, fikir ve düşünce adamları ile tanışır onların fikirlerinden istifade etme fırsatı bulur.

Üniversite mezuniyetinin akabinde sırasıyla Kars, Giresun/ Görele, Aksaray ve Manisa Ticaret Liselerinde 38 sene öğretmenlik ve idarecilik yaptıktan sonra 2013 yılında Manisa İ.M.K.B. Kız Meslek Lisesi Müdürü iken yaş haddinden emekli olur.

Emeklilik onu durağanlığa itmez tam tersine ismi ile müsemma Seyhan nehri gibi gürül gürül çağlar. Halen Tarsus ve Manisa'da iki mahalli Gazetede, İstanbul'da Yesevi Dergisinde, yedi ayrı internet sitesinde makale ve hatıraları yayınlanmakta ve Üniversite öğrenci kulüplerinin sohbet toplantılarına devam etmektedir.

Çağlar “Tarsus Anılarım”ı ve “Tarsus Afgan Mahallesi” kitaplarını yayınladıktan sonra ‘Siyasi Anılarım- Ülkücü Hareketin

Yazılmayan Tarihi' isimli kitabının yayın çalışmalarını yürütmektedir. Bu işi profesyonel olarak yapmayan emekli bir öğretmen yazdığı kitabın basım ve dağıtım külfetinin altından kalkması kolay değil. Bu tür değerli bilgi ve birikimlerin yok olmaması için ulusal ve mahalli kurum ve kuruluşların böyle nadide şahsiyetlere ve çalışmalarına sahip çıkmalarının asli vazifelerinin bir parçası olduğunu düşünüyorum.

Seyhan Emen Çağlar, 5-6 yaşından itibaren her olayı ve okuduğu her kitabın içeriğini hatırlayan müthiş bir hafızaya sahiptir. Öğrencilerine örnek bir öğretmen, ailesine fedakâr bir baba, milletine hizmetkâr bir çalışan, vefalı bir dost, huzur veren bir kültür insanı, Manisa Kütüphanesinin en çok kitap okuyan yetiştikini ve tam bir gönül adamıdır. Sayısız öğrenci yetiştirmiş ve öğrencilerine hiçbir ideolojiyle ambalajlanmamış ahlaki değerler ile vatan, millet sevgisi, çalışma azmi kazandırarak onların eksiksiz bir şekilde hayata hazırlanmaları için çırpınan mangel yürekli, doğru sözlü bir yiğit adamdır. En olumsuz durumlarda dahi bir espri ile karamsarlığa ve kötümserliğe geçit vermeyen tam bir umut adamıdır.

Evli iki çocuk ve iki torun sahibi olan Çağlar'ın; 'Yakın Siyasi ve Askeri Tarihimiz', 'İstihbarat ve Karşı İstihbarat' konuları ile gazilerin sözlü tarih anlatımına, ilim ve kültür insanlarını dinlemeye özel bir ilgisi bulunmakta ve çoğunluğu tarih kitaplarından oluşan çok zengin bir kitaplığın sahibidir. Okuma alışkanlığını babasından edinmiş ve öğretmenlerinin teşvikiyle geliştirmiştir. Destek bulursa kitaba dönüştürmeyi düşündüğü çok zengin bir fotoğraf arşivine sahiptir.

'Dünya bir okul ve bende öğrencisiyim', 'Herkesten çok şey öğrendim ve öğreniyorum', 'Paylaşılmayan bilgi, toprak altındaki cevher gibi yararsızdır', 'Ülkemize borcum ödemekle bitmez, son nefesimize kadar hizmete devam' diyen Sayın Çağlar, hayatını öğrenmeye, öğretmeye, okumaya ve yazmaya vakfetmiş, nezaket abidesi, güzel ahlâklı örnek bir vatansever ve herkesin yararlanması gereken bir hazine adamdır. Ülkemiz ve ilimiz

iin büyük bir değer taşıyan bu tarih ve kültür adamıyla gerek  niversite ve gerekse orta  ğretim gençliğinin istifade etmelerini sağlamaları hususunda Manisa Valiliğine, MCBÜ Rektörlüğüne, Büyük Şehir Belediye Başkanlığına, Milli Eğitim Müdürlüğüne, Kaymakamlara, ilçe Belediye Başkanlarına ve meslek örgütlerine ağırıda bulunmayı bir görev addediyorum. Umulur ki bu ağırım karşılık bulur

Yayınlanmış Eserleri:

- 1- Adsız Kahramanlar
- 2- Tarsus Afgan Mahallesi
- 3- Tarsus Anılarım

ERKAN AKBALIK
(ARAŞTIRMACI – YAZAR)

Herhalde Dünyanın en büyük nimeti, Rabbimizin, kuluna sevdiği mesleği nasip etmesidir. Allah bana sevdiğim öğretmenlik mesleğini nasip etti. Severecek yaptığım mesleğime yarım yüzyıldır kesintisiz olarak yazı, çizgi ve kitaplarımla pandemi dolayısıyla aksayan seminer ve konferanslarımla devam ediyorum. Allah herkese sevdiği mesleği nasip etsin ve seyerek icra etsinler.

“Manisa’ya Değer Katanlar” isimli hazırladığım kitabıma Çanakkale Sevdalısı öğrencim Kenan Tozak’tan sonra, kitap çalışmalarını ve resim sergileriyle dünkü ve bugünkü Manisa’yı geleceğe taşıyan Manisa sevdalısı, araştırmacı Manisa Lisesi’nden öğrencimiz Erkan Akbalık’ın Manisa ile ilgili özverili çalışmalarıyla bu kitabıma girmeyi hak ettiğini gördüm.

Mevlana’nın **“Hangi tohumu, toprağa attın da yeşermedi.”** sözü, eğitim hayatımda en büyük düstur olmuştur. Bahçıvan sahip olduğu toprağa iyi tohum ekerse iyi mahsul alır, kötü tohum ekerse istenilen mahsulü elde edemez. Hele sahip olduğu toprağı ve bahçeyi boş bırakırsa orada yabancı otlar ve dikenler biter. Bahçıvan açısından en mutlu an, ektiği tohumların yeşermesi ve diktiği fidanların ağaç olup meyve vermesidir. Benim de her başarılı öğrencimi gördüğümde bahçıvanlar gözümün önüne gelir.

Toprak nankör değildir. Toprak ne ise, beyinler de odur. Ne ekersen toprak onu verir. Buğday ekersen buğday, deve tiken tohumu saçarsan deve tiken biçersin. Öğretmen de bahçıvan gibidir. O da beyinlere tohum saçar. Bir farkla, bahçıvan ektiği buğdayı bir sene sonra, diktiği fidanın meyvesini de 10 yıl sonra toplamaya başlar. Öğretmen ise döktüğü alın terinin sonucu 30 ile kırk yıl sonra görür.

Manisa sevdalısı olarak Manisa'yı geleceğe taşıyan araştırmacı öğrencimiz Erkan Akbalık'ı ben de raflarda geleceğe taşımayı uygun buldum. Raflara girecek kadar çalışmalarını değerli bulduğum öğrencimiz Erkan Akbalık kimdir.

Erkan Akbalık, Saruhan mahallesinde doğup, büyüyen dar gelirli bir ailenin 4. çocuğudur. Tarih ve edebiyat özlemiyle girdiği üniversite sınavlarında İletişim Fakültesini kazanır. Ancak ailesinin maddi durumu elvermediği için kısa yoldan hayata atılmak üzere Askeri okula kaydını yaptırarak, şerefli Türk Ordusunun bir neferi olur.

Asker olmasına rağmen meslek hayatında tarih ve edebiyattan ilişkisini kesmez gittiği ve görev yaptığı Ankara, illerde yurt içi ve yurt dışı görev yaptığı yerlerin tarihi ve kültürel dokusunu resimleme ve araştırma çalışmalarına devam eder. 30 yılın 9 yılını da askeriyede öğretmenlik yaparak emekli olan Erkan Akbalık zengin bir arşivle Manisa'ya döner.

Doğduğu şehre âşık olan Akbalık, emekliliği fırsat bilerek ileri derecedeki Osmanlıcasıyla zengin bir kitap hazinesi olan Kitapsaraydaki çalışmalarını yoğunlaştırır. Manisa ve Manisa yangınına ait birçok eserleri ve bilgileri gün yüzüne çıkarır.

Yıllar içinde internetin gelişmesi ve günlük hayatın içine girmesi Akbalık'ın işini daha da kolaylaştırır. Bulduğu bilgi ve belgelerin kaybolmasının önüne geçmek için dijital kopyasını tutmanın bir çözüm olacağını düşünerek biriktirmeye başladı. Şehrin yakın ve uzak tarihine yönelik birçok konu hakkında bilgi ve belgelerle arşivi olabildiğince zenginleşti.

20 yılı aşkın bir sürede biriken Manisa fotoğraf sayısı 5000 (beş bin) üzerindedir. Bunların birçoğunu sosyal medyada paylaşarak Manisa tutkunu insanlara ulaştırmaya gayret etti. Yazının yanında Fotoğraf gibi görsel objelerin insan dimağındaki etkisini dikkate alarak Manisa hakkındaki yazılarını görsel materyallerle destekleme yoluna ağırlık verdi.

Bunun yanında Dünya'nın birçok ülkesinin internetten erişimine üye olarak erişebildiği devlet arşivlerinde, üniversitelerin kütüphanelerinde ve diğer bazı kuruluşların veri tabanlarında Manisa ile ilgili bilgi belgeleri topladı. Manisa'nın 1869 yılında çekilen en eski fotoğrafını İskoçya'nın Saint Andrews Üniversitesinde buldu. Manisa Bimarhanesinin, içinde hastaların tedavi anını gösteren 1903 yılında çekilmiş fotoğrafları da Fransa'nın Kızılhaç arşivinden temin eder.

Fotoğraflardan başka, zaman içinde Manisa tarihi ile ilgili erişebildiği her yerden ne kadar makale, yüksek lisans tezi, doktora tezi vb. çalışma varsa topladı. Ayrıca Manisa ile ilgili basılmış kitapların birçoğunun dijital kopyasını sağladı.

Manisa'nın tarihi ve kültürel dokusuna ait topladığı bu zengin bilgi ve belgeleri daha çok insanın bilgisine sunmak amacıyla yola çıkan Akbalık, Manisa üzerinde çalışan yüksek lisans tezi, doktora tezi yapan öğrencilere destek olduğu gibi kendisi de seminer ve konferanslarla kitap çalışmalarıyla Manisa hakkında doğru ve doyurucu bilgileri seminer-konferans ya da kitap çalışmalarıyla halkın yanında kurum ve kuruluşlara da bilgi ve belge desteğinde bulunmaktadır.

Şehirler de insanlar gibidir. Şehirlerin de tarihinde acı ve sevinçli yılları vardır. Özellikle Yunanlıların kaçarken Manisa'da çıkardığı yangınlar Manisa tarihinde görülen en acı tarihi olaylardan biridir. Akabalık'ın en büyük amaçlarından biri de işgal ve yangın felaketini daha fazla insana tanıtmaktı. Bu amaçla 16 Nisan 2018 tarihinde Fatih Sergi Salonunda, İl Kültür Müdürlüğü'nün desteğiyle hazırladığı, açılışını Vali ve Büyükşehir Belediye Başkanının yaptığı "**Yangın Öncesi- Sonrası Manisa**

Fotoğraf Sergisi” Manisa halkı tarafından beğeni ile karşılandı. Aynı zamanda sergi, TRT dâhil ulusal basında ve ekranlarda geniş ilgi gördü. Sergilenen fotoğraflar, yanan mahallelerin yanmadan önceki ve sonraki hallerini de içeriyordu. Titiz bir çalışmanın ürünü olan bu sergide yangın sonrası Manisa’ya gelen yabancı tetkik heyetinin içinde ülke temsilcileri ile gazetecilerin bulunduğunu ve gazetecilerin film çektiğini, dönemin yazılı kaynaklarından öğrenen Akbalık, uzun araştırmalar sonucu filmi Avrupa Kızıl Haç Merkezinin arşivinde bularak internet üzerinden temin eder ve bu filmi ilk kez açtığı sergide tüm Manisalılara izletti. Şahsen benim de çok etkilendiğim bu filmin Milli Eğitim Müdürlüğüne bütün okullarda seyredilmesini şiddetle tavsiye ediyorum. Yangın sonrası Fransız Albert Khan tarafından çekilen fotoğrafları, yine Fransa’dan internet sitesinden temin ederek bu Fotoğrafları da Manisalılar ilk defa burada gördüler. Bugün Manisa üzerine çalışma yapmak isteyenler en doğru ve doyurucu bilgi ve belgeleri Akbalık’dan temin etmektedirler.

Büyük rağbet gören birinci sergiden sonra vaki talepler üzerine 8 Eylül 1919 Manisa’nın Kurtuluşu kutlamaları çerçevesinde Kültür Merkezinde zenginleşerek tekrar açıldı. **“Manisa’nın Kara Günleri”**ni bundan daha iyi anlatan başka bir doküman bulmak ve görmek mümkün değil. Unutulmaması gereken Manisa yangını bundan daha iyi anlatılamaz. Nitekim sergi Celal Bayar Üniversitesinin de dikkatini çekti. Sergi ile ilgili Üniversitede paneller icra edildi. Akbalık’ın Manisa üzerine bu vefakâr çalışmaları kurumlar tarafından da karşılıksız bırakılmayarak başta Büyük Şehir başkanı Cengiz Ergün olmak üzere **“Manisa Tarihine Yaptığı Katkılardan Dolayı”** öğrencimiz Akbalık birçok takdir ve teşekkür plaketiyle taltif edildi.

Akbalık’ın bu çalışmalarına Manisa Kültür Müdürlüğü de duyursuz kalmaz. Kültür Müdürlüğü konferans salonunda **“Kültür Sohbetleri”** programları dâhilinde **“1860-1960 Yılları Arasında**

Yayınlanmamış Fotoğraf ve Görüntülerle, İŞGAL, YANGIN, DEĞİŞİM VE MANİSA” konulu söyleşiler ilgi ile izlenmiştir.

Halen Manisa ile ilgili yazılmış konuların dışında hiç yazılmamış, ilginç notlardan oluşan, Manisa’nın her yönüyle işlendiği ve tamamen tarihi belgelere dayalı kitap çalışması da basıma hazır hale gelmiştir. İnsan ömrü fanidir ama kurumların hayatı daha uzun ömürlüdür. Temennim, öğrencimiz Erkan Akbalık tarafından Manisa’nın acı ve sevinçli günlerine ait topladığı tarihi vesikalara dayalı bilgi ve belgelere kurumlar sahip çıkarak arşivine alıp, gelecek nesillere aktarmasında yarar görüyorum.

Araştırmacı Akbalık’ın çalışmaları sadece Manisa’ya ait olmayıp Muvazafflık döneminde Türk Hava Kuvvetlerinin tarihçesi ile ilgili yaptığı araştırmalarla ilgili 1921- 1926 yıllarına ait Osmanlı kitapların tercümesini yaparak Türk Hava Kuvvetlerine arz etmiştir. Akbalık’ın bu çalışması Hava Kuvvetleri komutanlığına takdir edilerek ödüllendirilmiştir.

Bütün bu çalışmalara ilaveten Ermeni meselesi ile ilgili çalışmalarının yanında halen arşivinde Manisa dışında birçok illerin 1900 öncesi 3000’den fazla fotoğraf ile 1000’den fazla Osmanlıca kitap, binlerce de muhtelif konularda dijital eser arşivinde mevcuttur. Ayrıca Yunanistan’da basılan ve İskeçe’deki Hacı Emin Ağa Külliyesinin tarihinin anlatıldığı kitaba Necdet Okumuş Bey ile katkıda bulunmuştur.

Benim de ilgi ile takip ettiğim yazılarıyla başta tarihistan.org olmak üzere birçok internet sitelerinde çalışmaları hakkında yazılarına devam etmektedir. Bu çalışmaları dolayısıyla Başta Askeriye olmak üzere birçok sivil toplum kurum ve kuruluşlarca da teşekkür ve takdir ile taltif edilmiştir. Öğrencimiz Erkan Akbalık bu çalışmalarından ben de hocası olarak gurur duyuyorum. Yukarıda da arz ettiğim gibi inşallah resmi kurumlar Erkan Akbalık kardeşimin bu verimli çalışmalarına sahip çıkarlar.

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ DENİNCE AKLA GELEN İSİM KENAN TOZAK

Mevlana'nın "Hangi tohumu, toprağa attın da yeşermedi" sözü, eğitim hayatımda en büyük düstur olmuştur. Bahçıvan sahip olduğu toprağa iyi tohum ekirse iyi mahsul alır, kötü tohum ekirse istenilen mahsulü elde edemez. Hele sahip olduğu toprağı ve bahçeyi boş bırakırsa orada yabani otlar ve dikenler biter. Bahçıvan açısından en mutlu an, ektiği tohumların yeşermesi ve diktiği fidanların ağaç olup meyve vermesidir.

Toprak ne ise beyinler de odur. Bahçıvan diktiği elma fidanından armut devşiremez. Toprak nankör değildir. Ne ekersen onu verir. Buğday ekersen buğday, deve tikenin tohumu saçarsan deve tikenin biçersin.

Öğretmen de bahçıvan gibidir. O da beyinlere tohum saçar. Bir farkla, bahçıvan ektiği buğdayı bir sene sonra, diktiği fidanında meyvesini 10 yıl sonra toplamaya başlar. Ama öğretmen ise ektiği tohumların meyvesini otuz ile 50 yıl sonra görmeye başlar. Öğretmen de öğrencilerine iyi eğitim verirse ülkesine ve insanlığa yararlı ve hayırlı insanlar yetiştirir, kötü eğitim verirse okuduğu okula Molotof atan, güvenliğini sağlayan polisine, hasta taşıyan ambulansına taş atan veya devletin kendisine emanet ettiği uçakla, tankla içinde bulunduğu kurumu bombalayan veya çoluk çocuğunun karnını doyurduğu,

ekmek yediğı çalıştığı kuruma ihanet edip, kurumun mahrem bilgilerini, milletin düşmanlarına satan casuslar yetiştirir.

İlk görev yaptığım Biga İ. H. Okulu ile Salihli Lisesi, Salihli 50. Yıl O. Ok. Kırkağaç Lisesi, Osmancalı O. Ok. Muradiye Lisesi ve Manisa Lisesi'nden bin değil, on binlerce öğrencim oldu. Bunlar içerisinde çok değerli öğrencilerim yetişti. Buralardan mezun öğrencilerimin konumlarını zaman zaman köşe yazılarımda onurla ve gururla söz konusu ediyorum, yazıyorum. Bu yazımda ise Kırkağaç Lisesi Müdürü iken çok değerli iki öğrencimin iki özelliğini asla unutmuş değilim. Biri, öğretmen **Hulki ZORLU**'nun "**SAKARYA TÜRKÜSÜ**" şiirini okuyuşu, ikincisi de CBÜ. Öğretim görevlisi **Kenan TOZAK**'ın "**ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ**" şiirini okuyuşu ile "**Çanakkale Şehitleri**"ni anlatışı. Ne zaman bu iki şiir hatırıma gelse bu iki öğrencimin ismi ve sesi kulağımda çağrışım yapar cınlar. "**Manisa'nın Bilinmeyen Değerleri**" başlıklı yazı serimde, siz okurlarıma Kenan TOZAK'tan söz etmiştim.

Pekâlâ, Kenan Tozak Kimdir?

İlk öğretmenliğe başladığı Tavas Lisesi'nden, Muğla Üniversitesi ve sonrasında C.B. Üniversitesine kadar çalıştığı her kurumda Çanakkale ve İstiklal Savaşı şehitlerini özümseyerek TRT kanallarında, okullarda, gençlerimize en iyi anlatan, mübalağa yapmadan söylüyorum öğrencim C.B.Üniversitesi ögr. Görevlisi Kenan Tozak'tır.

Pekâlâ neden?

Çünkü Kenan Tozak, Balkanlarda Kaymakam sülalesi olarak bilinen mübadil bir ailenin Türkiye'de 4. nesil torunudur. Tehcir edilen her aile gibi çileli bir ailedir. Büyük dedelerinden merhum Hasan Efendi, Balkan tehcirinden önce, Atatürk'ün de okuduğu Askeri İdadi'nin bulunduğu Balkanların bilinen şehri Manastır Kaymakamıdır. Balkanlarda Osmanlı zaafa düşünce, bunu fırsat bilen Bulgar, Sırp, Hırvat, Yunan isyanları karşısında Türkler çok büyük ihanetlere maruz kalarak Anadolu'ya göçe başlamıştır. Maiyeti altında çalışan Yunan, Sırp ve Hırvatlar'ın

ihametini bire bir yaşayan aile çok büyük cefalara maruz kalır. 1938 yılında balkanlardan göç eden eşimin anneannesinden dinlemiştim. Bulundukları köye Sırplar baskın yapar. Tarlatakka, ambardaki zahireler, ahırda hayvanlar, kümesteki tavuklar, yıkadığı çamaşırlar ipten. Arkalarına bakmadan yola düşerler. Tıpkı Suriye’de, Miyammarda içimizin burkularak izlediğimiz göçler gibi.

Balkanlarda Kaymakamlar sülalesi olan olarak bilinen ailenin Türkiye’de 4.kuşak torunu olarak Kırkağaç’ta doğup büyüyen Kenan Tozak, çocukken aile büyüklerinden göç hikâyelerini dinleyerek büyür. Balkanlarda ve Milli mücadele döneminde Yunanlıların ihanetlerini, yaptıkları mezalimliklerini birinci ağızdan dinleyerek öğrenir. İlkokulda okurken bir merasim sonucunda elinde bayrakla eve gelen Kenan, bayrağı yere koyar. Dedesi Kenan’ın yere koyduğu bayrağı alır, öper ve duvara asar. Sonra da kümeden bir horoz çıkarır, keser ve der ki: **“Kenan oğlum! Bayrak, kan akıtılmadan yerden kalkmaz.”** diyerek, Kenan’a unutamayacağı bir bayrak nasihatinde bulunur. Ailede gördüğü milli duyarlılık çocuk yaştaki Kenan’ın milli duygularını pekiştirir. Liseden mezun olup öğretmen olduktan sonra görev yaptığı okullarda ilk işi, halk oyunları ve tiyatro toplulukları kurarak Çanakkale şehitleri ile milli ve manevi değerlere yönelik, tarihi olayları konu alan tiyatro eserlerini sahneye koymak olur. Askerliğini Sarıkamış’ta yapması şehitlere olan duyarlılığını daha da pekiştirir. Arkadaşlarıyla Allah-ü Ekber dağlarının eteklerinden topladıkları şehit kemiklerini gözyaşları içinde dualarla tekrar toprağa defnederler.

Babaannesinin de babası bir Çanakkale şehidi olan Kenan Tozak, 1986 yılında askerlik dönüşü Çanakkale’de şehit olan büyük dedesinin izini sürmeye başlar. Çalışmalarını **“Çanakkale’yi Destanlaştıran Ruh”** adıyla altında yoğunlaştırır. Başta Çanakkale şehitleri olmak üzere birçok ilde Şehitleri anlatan fotoğraf sergisi, TV programlarıyla şehitlerimize layık bir şehit torunu olarak faaliyetlerini sürdürür. Kesintisiz olarak sürdürmeye devam etmektedir.

“ÇANAKALE DESTANI FOTOĞRAF SERGİSİ” Manisa’ımızdan başlayıp Türkiye’nin birçok yerinde milyonlara ulaşmıştır. Gittiği her yerde coşkuyla karşılanan sergi Milli Bilincin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Hele sergide bir öğrencinin anı defterine bıraktığı **“Buraya benden tarih düşmemi istiyorsunuz. Hiç gözyaşıyla tarih yazılır mı? Yazılırsa, buna gözyaşı mı yeter?”** ifadesi KenanTozak’ı derinden etkiler, yaptıkları faaliyetlerin boşa gitmediğini görür.

Mesai dışında kalan zamanlarını tamamen şehitler ve sosyal faaliyetler üzerine yoğunlaştıran Kenan Tozak bu süre içerisinde:

1- Görev yaptığı yerlerde sayısız şehitleri anma törenlerinin yanında açtığı ücretsiz halk oyunları kurslarıyla Türkiye genelinde birçok ödüller almıştır.

2- 1993 yılında Muğla Üniversitesine geçtikten sonra Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulunun kurulmasına ve kurucu idareciliğinin yanında üniversitede kuruluşunda yer aldığı kültür ve spor kulübüyle Muğla ve ilçelerinde Sosyal ve spor amaçlı çalışmalarda bulunmuştur. Çanakkale Şehitlerini anma törenleri ve resim sergileri düzenlemiştir.

3- 2000 yılında C.B.Üniversitesinde göreve başlamıştır. Manisa Aydınlar Ocağı genel sekreterliği, Manisalılar Derneği yönetim kurulu üyesi, Manisa stratejik araştırmalar derneğinin kurucusu genel sekreterliği, Merhum Bülent Koşmaz Sağlık ve Eğitim Vakfı’nın (BÜKSEV) başkan yardımcılığı görevlerini yürütmektedir.

4- Manisa Belediyesinin hayata geçirdiği **“ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ ANITI VE ATATÜRK SERGİ SALONU”**nun Manisa’mıza kazandırılmasına öncülük etmiştir.

5- Çanakkale Zaferinin 90’ıncı yıl dönümü olan 2005 yılında **“ŞEHİTLERE AHDE VEFA”** düşüncesiyle, Kıbrıs dâhil sekiz üniversiteden gelen birer temsilci öğrenci olmak üzere toplam 1915 C.B.Üniversitesi öğrencisiyle **“ATANIN YOLUNDA KAZANDIĞIMIZ AN, O ANDIR 57’Cİ ALAY YÜRÜYÜŞÜNÜ”** hayata geçirmiştir.

2006 yılında Genel Kurmay ile Kızılay'ın verdiği destek ile Türkiye genelinden 10.000 ni aşkın öğrenciyi 57'inci Alay yürüyüşünde buluşturmuştur. Genel Kurmay Başkanlığı ve Kızılay'ın kurduğu çadırlarda geceleyen öğrencilere akşam karavana, sabah kahvaltısında da 57. Alay Mehmetçiklerinin yediği kırık buğday çorbası ikram edilerek, öğrencilere 91 yıl öncesini yaşatmışlardır.

Kenan Tozak'ın başlattığı 57'ci Alay yürüyüşü Gençlik ve Spor Bakanlığının desteği ile her yıl 25 Nisanda yüksek katılımı yürütülmektedir.

Kenan Tozak'ın Çanakkale şehitleri üzerine faaliyetleri, TV. lerdeki söyleşileri, sergiler, okullarda ve sivil toplum kuruluşlarında verdiği sayısız konferanslarına devletimiz de duyar-sız kalmamıştır. Bu faaliyetleri karşısında resmi kurum ve sivil toplum kuruluşlarından aldığı sayısız takdir ve teşekkür belgeleriyle ödüllendirilmiştir. Kenan Tozak'ın, aldığı ödülleri, sanki kendim almış gibi sevinmekteyim. Efendiliği, bilgisi, görgüsü ve kültürüyle Vatan ve Millet aşığı, kendisini bu değerlere vakfetmiş bir öğrencimdir. Şehitlerimize yönelik **“Ahde vefa”** çalışmasını yürekten destekliyorum. Bu yolda Rabbimden kendisine gayret temenni ediyorum.

Yazım uzun oldu ama tahammülünüze sığınarak yazımı Çin'li Ozan Kuan- Tzu' bir sözülle bitireyim:

“Bir yıl sonrasını düşünüyorsan buğday ek, on yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik, ama yüz yıl sonrasını istiyorsan halkı eğit”

Meslektaşlarım gibi ben de yüz yıla kalmadan 30 ile 50 yıl önce Kenan gibi nice diktiğimiz fidanların bugün meyveye dönüşmesini görmenin manevi hazzını yaşıyorum. Ve tekrar soruyorum Kenan Tozak kimdir?

El cevap; Öğrencim Kenan Tozak, şehitlerimizin dili, sesi ve ruhudur. Şehitlerimize layık bir vatan evladı olarak Rabbim çalışmalarını daim eylesin.

ÜZÜNTÜLER PAYLAŞILINCA AZALIRMIŞ İBRAHİM SAGUN (ŞEHİTLER VE GAZİLER DERNEĞİ BAŞK.)

20. Yüzyılda insan hayatına giren TV ekranları maalesef insanları kendine bağımlı hale getirdi. Kimimizi dizi, kimimizi spor, kimimizi de maç, siyasi tartışmalar ve magazin programlarıyla ilgi alanımıza giren konularda bizleri bağımlı hale getirdi. Herkes ilgi alanındaki programları tutku ile izliyor.

Yolum öğretmen evine pek düşmüyor. Düştüğünde yaşıtım emekli arkadaşlarla buluştuğumuzda herkes ilgi alanındaki izlediği programları birbirlerine hararetle anlatıyorlar. Hatta bazıları haftanın her gününe bir dizi planlamış. Sanki o dizinin bir parçası.

Herkesin bir hobisi olacak da benim olmayacak mı? Elbette benim de var. Benim de en büyük hobim; TV kanallarının akşam ana haber bültenleri. Neden mi? Yazın orman yangınlarını duymamak, senenin bütün günlerinde de şehit haberlerini almamak. Yangın haberlerini duyduğumda bize temiz hava soluyan yeşilliklerin cayıp cayıp yanışıyla birlikte karıncadan yılan, çığan kaplumbağa kısacası orman içinde yaşayan küçük-büyük orman hayvanlarının köz oluşunu, tehayyül edip üzülmemek mümkün mü? Hele belgeselde gördüğüm bir orman yangının sonunda bir ağacın dibinde küller içinde neredeyse kömürden heykele dönüşmüş bir kuşun kanatları altından üç küçük kuş yavrusunun canhıraş cıvıltılarını gördüğünde, baygınlık geçirip yere düşen görevlinin üzüntüsüne hangimiz duyarsız kalabilir?

Belgeselde gördüğüm bu acı tablo, her orman yangınında gözlerimin önünde canlandığında onman yangınları haberlerini gözlerimi yumarak izliyorum. Bir de bunun yanında bu yaz aylarında PKK terör örgütünün memuru gibi bazı insan müsveddelerinin de sabahleyin sanki işe gider gibi cebinde çakmakla orman yangınına çıkması. Bu ölümlü dünyada bunlar nasıl can verir, bilemiyorum. . .

Orman yangınlarında duyduğum üzüntümün bir o kadarını da şehit haberlerini aldığımda üzüliyorum. Empati yaparak kendi çocuğumun şehit haberini almış gibi. Sanki asılan bayrakların kendi evimde, şehit babalarının hissettiği acıyı da yüreğimde hissediyorum. Rabbim bütün şehitlerimizin mekânlarını cennette âli (yüksek) eylesin. ÂMİN.. Gazilerimize şifalar versin. ÂMİN... Şehit anne –babalarına da sabırlar versin. Âmin

Bu samimi duygularımı siz okurlarımla paylaştıktan sonra, son günlerde benim gibi milletimizin yüreğini derinden sızlatan bu topraklarda doğup, büyüüp de ÜN ve UN (varlıklı) sahibi olan kişinin bu toprakları bize emanet eden şehitlerimizi ve yakınlarını taciz edişi, başta Gürmen ailesi olmak üzere tüm şehit ailelerinin gönlünü incittiği kadar bizleri de üzdü. Kaldı ki teröristlerin koyduğu bomba ile parçalanarak şehit düşen gençimizin vücudunun parçaları sandukaya toplanarak konmuş. Dün olduğu gibi bugün de en kıymetli canını bizler için bağışlayan şehitlerimize galiz bir küfürle söylemde bulunmanın çirkinliğini ifade edecek kelime bulamıyorum.

Bu çirkin davranış dolayısıyla şehitlerimiz ve aileleri adına duyduğum üzüntüyü iletmek ve üzüntülerini paylaşmak üzere şehit güvenlik görevlisi babası gibi milli duygulara duyarlı Manisa Şehit ve Gazi Aileleri Koruma ve Kalkındırma Derneği Başkanı öğrencimiz İbrahim Sagun Beyi ziyarette bulundum. Ziyaretim dolayısıyla duyduğu sevinci, beni de duygulandırdı.

Mevlana “*Hangi tohumu, toprağa attın da nabit olmadı?*” diyor. Bir bahçıvan için en büyük mutluluk diktiği fidanların meyvsesini 7 ile 10 yıl sonra devşirmesi ne ise, öğretmenlerin

de en büyük mutluluğu eğittiği öğrencilerin yirmi ile otuz yıl sonra onları kamu, özel sektör ve şahsi girişimlerinde başarılarını görmektir. Nitekim beraber bulunduğumuz yarım saat içerisinde öğrencimiz başkan Sagun, şehit aileleriyle, gazilerden gelen dilekleri dinleyerek onların maddi ve manevi sıkıntılarına deva olmak için gayretlerini imrenerek izledim. İbrahim Sagun kardeşimin kendi görevleri yanında bir şehit çocuğu olarak şehitlerimizin aile yakınlarına yönelik başarılı hizmetleri beni gururlandırdı.

Peki, dün Manisa Lisesi'nde bıyığı terleyen bir öğrencimiz olarak tanıdığım, bugün Şehitler ve Gaziler için çalışan İbrahim Sagun kimdir?

1980 yılında Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde şehit düşen güvenlik görevlisi Ahmet Sagun'un 9 çocuğundan biridir. Manisa DSİ 22.Şube müdürlüğünde memurluğunun yanında, ilimizde muhtelif isimler altında faaliyet gösteren şehit ve Gazi yakınları, Engelli ile Yetiştirme Yurtlarından gelen tüm kamu görevlilerini tek çatı altında toplama başarısını gösteren bir delikanlıdır. Daha sonra da ŞEHİT -GAZİ SEN Ege Bölge Başkanlığına, bilahare de başarılı çalışmaları dolayısıyla ŞEHİT-GAZİ-SEN. Konfederasyonu Genel Başkan danışmanlığına getirilmiş. Memurluğunun yanında halen sözünü ettiğim bu görevleri de başarı ile ifa etmektedir.

Devletimizin yanında millet – Devlet kaynaşması ve dayanışması açısından bu tür tüzel kuruluşların hizmetleri yadsınamaz. Nitekim Sayın Sagun, şehitlerimizin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; şehit yakınlarına hizmeti koordine etmek, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlayarak gazi ve şehit yakınlarına yönelik çalışmalarının yanında sosyal faaliyetlerinin bazılarını da siz okurlarımla paylaşmak istedim:

1- Batman'ın Kozluk ilçesinde PKK tarafından şehit edilen çiçeği burnunda genç meslektaşımız merhume AYBÜKE öğretmen için Batman Üniversitesi tarafından Raman'da oluşturulan hatıra ormanına dikilmek üzere iki bin (2.000) badem ağacı ile (1000) bin tane çam ağacının Batman il temsilciliğine teslimi,

2- Siirt Milli Eğitim Müdürlüğü ile iş birliği yapılarak Soğuksu mezrası ilkokulunda okuyan öncelikle Şehit ve Gazi korucularımızın çocukları olmak üzere, okulun tüm öğrencilerine 250 mont, 250 Bot ve çoraplar gönderilmesi,

3- Ordumuzun Zeytin dağı ve Afrin hareketinde şehit düşen Mehmetçiklerimiz için askerlerimize verilmek üzere 35 kurbanın Hassa Kaymakamlığına teslimi,

4- Yine Zeytindağı ve Afrin hareketine katılan Mehmetçiklerimiz için Manisa'dan temin edilen 10.000 iç çamaşır ile 10.000 çift çorabın Manisa Şehit- Gazi Aileler Koruma ve kalkındırma derneği adına İstanbul il temsilciliğine teslimi,

5- 3 Aralık DÜNYA Engeliler Gününde tiyatro oyununu sergileyerek burada toplanan gelirin tamamını Şehit -Gazi ve Engelli ailelerinin çocuklarına eğitim paketi olarak hediye edilmesi,

6- 7 yıldan beri 10 Martta şehitlerimiz ve şehit Ahmet Sagun için lokma hayrının Sagun ailesi tarafından karşılanması,

7- Her yıl ilimizde Şehit ve Gazi aileleriyle gönül bağı olan derneklerle Ramazan ayında iftar yemekleri ve sair zamanda da zaman zaman sabah kahvaltılarında buluşarak sosyal dayanışmanın sağlanması,

8- Korona salgınından önce derneğin kuruluşundan beri şehit ve gazi yakınları ile yetiştirme yurdundaki çocukları zaman zaman yemekli toplantılarla bir araya getirerek onların aile özlemini giderme çalışmaları takdire şayan faaliyetler olarak gördüm.

Bahçıvan bol meyve veren ağaçları sevdiği gibi, biz öğretmenler de başarılı öğrencilerini gördüğünde kendi çocuğuymuş gibi sevinirler. Hele bir şehit çocuğu olarak memuriyetinin

yanında sosyal faaliyetlerle, sosyal dokunun pekişmesi açısından topluma yararlı hizmetlerde bulunan öğrencisini gördüğünde...

Sayın İbrahim Sagun Bey kardeşim! Sizin ve yakın çalışma arkadaşlarınızın üzüntüsünü herkes gibi ben de yürekten paylaşıyorum. Şehitlerimize ve ailelerine şık olmayan bu çirkin davranışı bir çakıl taşı olarak kabul edin. Şehitlerimizin mezar taşları bu toprakların tapusudur. Sakın ha! Çakıl taşlarına takılıp da tökezlemeyin. Millet sizin arkanızdadır. Dün olduğu gibi bugünde bu millet sizi asla yolda yolakta bırakmayacaktır.

NURULLAH ERTUĞRUL (VAKIFLAR EM. MÜDÜRÜ)

Vakıflara olan ilgim ve merakım öğretmenliğimin ilk yıllarında rahatsızlığım nedeniyle İstanbul Guraba Hastanesinde yatıp, tedavi olmamla başladı.

Hastanede yatarken, hastanenin ismi ve tarihçesi dikkatimi çekmişti. Yaptığım araştırmada hastanenin 1845 yılında “Guraba-i Müslimin” ismiyle Bezmialem Valide Sultan tarafından yaptırıldığını ve ülkemizde hastalarını modern anlamda

tedavi eden ilk hastane olduğu bilgisi yer alıyordu. Öyle ki Bezmialem Valide Sultan Vakıf senedinde tabibinden eczacı, aşçısı ve müstahdemlerine kadar kimin ne alacağını belirterek yaptırdığı hastaneyi gariplere vakfetmiş. Allah kendisinden razı olsun.

Dana sonraları 1978 yılında Manisa'ya atandığımda, Manisa'nın vakıf eserleri dolayısıyla ne kadar zengin olduğunu ve bu eserlerin de o denli de bakımsız ve sahipsiz olduğunu görünce üzüldüm. Daha sonra Sanat Tarihi öğretmeni Cengiz Sevener Hocamızla birlikte ilk defa bizim okulda eğitici kollar içine “Vakıf Kolu”nu da ilave ettik. Bu kolla her hafta bir vakıf eserinin temizliğini kol öğrencileriyle yaparak bir asma kilitle vakıf eserlerini kendi çapımızda koruma altına almıştık. Hatta Mevlihanе'nin temizliğinde baya uğraşmıştık. Taktığımız anahtar her hafta kırılmasına rağmen, biz de her hafta yeni bir kilitle koruma altına alıyorduk. Bereket versin Celal Bayar Üniversitesine geçtikten sonra hem restore edildi, hı de hizmete hazır hale getirildi.

Yapılan bir teftişte de lisemiz bünyesinde kurulan “Vakıf Kolu” müfettişlerin dikkatini çekerek bütün okullara da kurulması tavsiye edilmişti.

Manisa Vakıf ar Müdürlüğü koltuğundan birçok il müdürü geldi geçti. Ama bunların içinde İl Milli Eğitim Şube Müdürü olarak amir – memur olarak çalıştığımız Nurullah Ertuğrul bey kardeşim geldikten sonra Manisa’da hem vakıf eserlerinin imarı ve hem de korunması hususundaki gayretlerine yakinen şahit olan biriyim. Vakıflara olan ilgim ve minnettarlığım nedeniyle **“MANİSA VAKIF İZLERİ ve İZ BIRAKANLAR”** adlı eserimin hazırlanmasında da büyük desteğini gördüğüm Nurullah Ertuğrul kimdir?

1954 yılında Selendi’nin Köle Köyünde doğdu. Babası Kulalı Müftüzade Hacı Şerif Ağa Oğlu Hacı Mehmed Ağa Oğlu Halil’dir. Annesi ise, Demirci-Durhasan Köyünden yağcı Hasan Kayraklı’nın kızı merhum Ayşe hanımefendidir.

1976-1979 Yılları arasında Tokat-Turhal Endüstri Meslek Lisesi’nde Tarih Öğretmeni,1979-1985 yılları arasında Manisa-Selendi Lisesi Müdürü, aynı yıllar içinde 1980-1985 yıllarında Selendi kurucu idareci olarak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünü deruhte etti. 1989-1994 Yıllarında da Manisa İl Milli Eğitim Şube Müdürü, ardından Manisa Ticaret ve Anadolu Dış Ticaret- Sekreterlik Meslek Lisesi’nde üç yıl öğretmenlik yaptıktan sonra 1997 yılında Manisa Vakıflar İl Müdürlüğüne getirildi.

Vakıflar il müdürlüğüne getirildikten sonra duyularını şöyle ifade etmektedir:

“Müslüman bir Türk olmama karşılık, yüzümün kızarmış haliyle öz eleştiride bulunmak istiyorum. Vakıflar hakkında bilgim, sadece vakıflar bankası ile Vakıflar öğrenci yurdunun tabelasını görmekten ibaretti. Vakıflar il müdürü olasıya kadar vakıflar hakkında bilgi sahibi değildim. Vakıflar Genel Müdürlüğü veya eski Evkaf Nezareti hakkında ise hiç bilgim yoktu. Neden yoktu? Bunlar bana öğretildi de ben mi anlamadım veya öğrenme güçlüğü olanlardan biri mi idim?

Hatta Vakıflar Müdürü olunca, öğrencilerimden ve öğretmen arkadaşlarımdan bazıları da ; **“Emekli oldun da dini içerikli bir sivil toplum örgütüne başkan mı oldun?”** şeklinde

söylem ve davranışlarda bulunanlar oldu. Birakalım öğrenci ve öğretmen arkadaşları, devletimizin emniyet koltuğunda oturan (asayiş müdürü) bile Vakıfları bilmiyordu.

Vakıflar Müdürlüğüm sırasında Manisa Merkez’de 2. Bayazıd’ın eşi Hüsnü Şaz Hatun Külliyesi Kervansarayında üç adet dükkânın metal malzemeli kapı ve pencere doğramaları çalındı. Durumu resmi yazı ile Asayiş Şube Müdürlüğüne bildirdim. Bir süre sonra Asayiş Şube Müdürü beni çağırdı. Konuyu, temsil ettiğim kurumun avukatlarına havale edebilirdim. Değişmeyen alçak gönüllü ve Devlet yararına düşkün kişiliğimden dolayı Asayiş Şube Müdürüne gittim. Asayiş Şube Müdürü bana: **“Sen resmi kurumdan değilsin. Vakıflar Müdürlüğü diye resmi bir kurum yok. Resmi yazı taklidi yapmışsın. Alın şu irticacının ifadesini”** şeklinde davrandı. Anlatmaya çalıştım, anlatamadım, hakarete uğradım. Tutuklanmadığıma şükredip acımı yuttum. Devletimizin en köklü kurumu olan Vakıfları; maalesef Devletimizin Asayiş Şube Müdürüne anlatamadım! Onu suçlayamazdım. Çünkü, O’na da öğretilmemiş. Karşılaştığım bu tür yüzleşmeler, vakıfların ve onların kurucusu olan atalarımızın yeterince tanınmadığını gösteriyordu.

Bir tarih öğretmeni olarak, sırasıyla, Manisa Vakıflar Müdürlüğünde on bir yıl, İzmir Vakıflar Bölge Müdürlüğünde iki yıl, Edirne Vakıflar Bölge Müdürlüğünde de üç yıl görevli olduğum süre içinde yıllık iznimi kullandığım çok nadirdir. Mesai dışındaki bütün zamanımı Manisa Vakıfları üzerine araştırma ve veri toplamaya, toplananları dizmeye ayırdım. 2012 Yılında emekli olunca da yazmaya başladım. Bilgilendikçe atalarımızın yüceliğini daha iyi anladım. Onlara olan borcumuzu ödemek mümkün değildir. Ruhları şad olsun.” diye bitirdi.

Ancak yaptığı hizmetleri “zaten görevimizdi. Evkaf kurumu çalışanları ile üstlerimizin verdiği güç ile yaptık.” Döneminde yapılan iş ve işlemleri gösterişe girer diye anlatmadı.

Şaşırmamıştım. Bildiğim Nurullah Ertuğrul kardeşim hiç değişmemiş. Şahsım, Manisa Lisesi Müdürü iken, o da Manisa

İl Milli Eğitim Şube Müdürü idi. Eğitim-Öğretim iş ve işlemlerine bakardı. Dolayısıyla işim en çok Nurullah Bey ile ilgiliydi. Hoşgörülü, dolu başak misali bir kişiliği vardı. Uzun yıllardır Manisa’da oturuyorum oturduğu koltuğu geçmişte de birçok insan işgal etti. Ama onun kadar oturduğu koltuğun kaygusunu yüreğinde duyan başka bir yöneticiye şahit olmadım. Vakıf eserlerinin tescilinin tespitini yaparken arı kovanına çomak sokarak birçok tehditlere de maruz kaldığını da yakinen biliyorum. Benim bildiklerimi konu ile ilgilenen birçok Manisalı’nın da bildiğini biliyorum. Ama o, Vakıf hassasiyeti nedeniyle doğru bildiği çalışmalarından asla taviz vermedi.

Nurullah Ertuğrul Beyin 24 yılda Manisa’nın ilçe, ve köylerindeki vakıf eserlerinin, vakıf senetlerinin oluşturduğu 12 ciltlik Manisa vakıfları hakkında basılmamış eserinden alıntıları Tarihistan.org sitesinde yayınlamaya başlamıştır. Manisa’da vakıf denince ilk akla gelen isim Nurullah Ertuğrul’dur. Manisa Vakıfları için kaynak teşkil eden bu çalışmalarını emekli bir memur olarak Nurullah beyin bastırıp altından kalkması mümkün değildir. Gönül ister ki ilgili kurum ve kurumlarca bu 12 ciltlik Manisa Vakıf eserlerinin tescilleri basılıp, kitap olarak raflara girsin. Bu konuda ünlü Türk bilgisi Yusuf Has Hacip bin yıl öncesinden diyor ki: **“Dünya malı ne kadar toplanırsa toplansın, tükenir, biter; söz yazıya geçirilirse kalır, dünyayı dolaşır.”**

Tarihistan.org sitesinde yayınlanmaya başlayan benim gibi vakıflara duyarlı kardeşlerimin de zevkle takip ettiği bu yayınlar, inşallah ilgili kurumların da dikkatini çeker ve kitap haline getirilerek raflara girer ve kalıcılığı devamlı olur. Nurullah Bey kardeşimizin Manisa vakıfları hakkındaki bu kapsamlı çalışma da zayii olmaz.

Oturduğu koltuğun hakkını veren ve çalışmalarıyla da arkasında kalıcı iz bırakacak bu kapsamlı çalışması nedeniyle Sayın müdürümüzü kutluyorum.

**VEFALI OLMAK ERDEMDİR.
VEFALI KÜLTÜR MÜDÜRÜ
İBRAHİM SUDAK**

İnsanın içine serinlik veren İsimasıyla, nezaketiyle, tevazu ve alçak gönüllü tavır ve davranışlarıyla, pürüzsüz diksiyonu ve hitabetiyle İbrahim Sudak bey kardeşimle 2005 yılında Manisa Belediyesine bağlı kurucusu bulunduğum MABEM dershanesinde çalışırken tanışmıştım. O yıllarda kendileri de Turgutlu Belediyesinde Özel Kalem Müdürü olarak çalışıyordu.

Manisa Belediyesi yaptığı kültürel faaliyetlerle, dışarıdan getirdiği konferans ve seminerlerin sunumu için İbrahim Bey kardeşimi özel olarak Turgutlu'dan getirirdi. Bir ara önemli bir kültür faaliyetinde İbrahim Sudak Bey kardeşimin programı Turgutlu ile çakışınca, ilgili birime bakan arkadaş benden sunucu istedi. Eğitim camiasını çok iyi bilen biri olarak bulduğum sunucu maalesef İbrahim Sudak Bey kardeşimin yerini dolduramadı. Demek ki bazı hasletler ve yetenekler sonradan olmuyor. Bunlar tamamen Allah vergisi. Cenab-ı Hak yukarıda sıraladığım yetenekleri İbrahim Bey kardeşime cömertçe vermiş.

İbrahim Sudak Beyi oğlum gibi severim. Vefalıdır, saygılıdır, hatır nazdır. Kibir ve gururdan uzak tevazu sahibi bir kişiliğe sahip nezih bir insandır. 2014 yılında Manisa Kültür

Müdürlüğüne atandığında inanıyorum ki annesi- babası benim kadar sevinmemiştir. Sebebi mi? söyleyeyim: “Siz hiç İbrahim Sudak kardeşim kültür müdürlüğüne gelene kadar Manisa Kültür Müdürlüğü’nün ismini veya sanata, sanatçıya ve halka yönelik faaliyetlerle gündeme geldiğini duydunuz mu?”

Sanatçı içinde yaşadığı toplumda bir ağacın kökleri gibidir. Kökü olmayan ağaç ayakta duramaz. Sanatçılar da içinde yaşadığı toplumun kökleridir. Nitekim Atatürk de: “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” diyerek sanatçının önemini vurgulamıştır. Dolayısıyla sanatçılar içinde yaşadıkları toplumun can suyu, hayat damarıdır.

Mektup yazmanın tarih olduğu bir dönemde, siz iğne ile kuyu kazar gibi sahifeler dolusu kitap yazdınız mı? Yazdığınız kitabı bastırmaya kalktığınızda yayıncının kuyumcunun altın hesabı yaptığı gibi kağıt hesabı yaptığına şahit oldunuz mu? Köy, köy gezip araştırmalar yaptınız mı? Tuvalin başına geçip saatlerce eliniz yüzünüz boyaya battı mı? Gece yatağınızdan fırlayıp şiir yazdınız mı? Bunları yapmayanlar ortaya çıkan ürünlerin kıymetini bilemezler. İşte bu değeri bilen sanata ve sanatçıya değer veren bir kültür müdürümüzü sahip Manisa.

Hepimiz sayısız galaksilerden birinin içindeki bir gezegende ortalama 60-70 yıl yaşayan bir canlıyız. Bizden önce 110 milyar insan yaşayıp ölmüş. Her fani gibi biz de öleceğiz. Yarın çocuklarımız ve torunlarımız dâhil 20-30 kişi haricinde kimsenin umurunda bile olmayacağız. Ama sanatçılar öyle mi? Çiçekler solar ama sözler solmaz, unutulmaz. Düştüğü gönülde yeni sene çiçek açar veya elli yıl sonra da açabilir. Binlerce yıl önce yaşayan Sokrates, Eflatun, İbni Haldun, İbni Sina ve Sinanlar kitaplarıyla raflarda, sülün gibi minarelerle şehirlerimizde yaşamaktadırlar. Bu saydığım isimler dünya çapında iz bıraktılar. Belki aşağıdaki benzetmeye bıyık altından güleceksiniz. Dün Manisa tarihine iz bırakan İbrahim Gökçenleri, Çağatay Uluçayları nasıl Manisa unutmamışsa, inanıyorum ki Manisa ile yatan, Manisa ile kalkan Mustafa Palaları, Naci Yenginleri,

Emin Avşarları, Özbaş ve Aksakalları, aklımda kaldığına göre Akhisar'dan Mustafa Kuzucuk ve arkadaşlarını, Gördes'ten Yurdun Güvenen, Ayşe İlker, S. Sami İlker, Hüseyin Tuncay, Adem Ertaş, Mehmet yıldız, Ahmet İnce ,Halil Aker ve arkadaşlarını, Turgutlu'dan Mehmet Gökkiye, Salihli'den Halk şairi Gündüz Aydın, Sedat Günay ve arkadaşlarını, yine Kula, Selendi ve Soma dahil diğer ilçelerden ismini sayamayacağım kırk sekiz sanatçı ve yazarı da içinde yaşadıkları çevreleri unutmayacak. Kitaplarıyla raflarda, eserleriyle müzelerde yaşamaya ve hatırlanmaya devam edecek. Manisa ve çevresindeki yazar ve sanatçılar da kültüre duyarlı Valilerimiz Sayın Mustafa Hakan Güvenç ile Sayın Ahmet Deniz Beyefendiyi ve vefalı kültür müdürümüz Sayın İbrahim Sudak Beyi de unutmayacaktır.

55 yıldır da kesintisiz eğitimin içindeyim. 7. Cumhurbaşkanımızdan özel ödül, Manisa Lisesi müdürü iken Almanya ile kurduğum kardeş okul ilişkileri sonucu Almanya Ingolstadt Belediye Başkanı Sayın Peter Schnell de kültür nişanı verdi. Seminer ve konferanslarım dolayısıyla Türkiye'nin muhtelif illerinden plaket, cezaevlerinden sayısız teşekkür ve takdir aldım. Bunların hepsi beni onurlandırdı. Ama 23 Aralık 2017 günü vefalı Kültür Müdürümüzle o dönemin Valisi Sayın Mustafa Hakan Güvenç Beyefendi ile Rektörümüz Sayın M. Kemal Çelebi'nin elinden aldığım **“ŞEHRİN HAZİNESİ”** ödülü, ömrüm boyunca aldığım bütün teşekkür ve takdirleri gölgeledi. Çünkü bu belge, çocuklarıma ve torunlarıma eğer olsaydı neslime bırakacağım iki vadi dolusu maldan daha değerli bir ödül. İnaniyorum ki 22 Nisan 2019 günü Anemon Otelde Manisa'nın ilçelerinde mukim yazar ve sanatçı arkadaşlarımızın da sanata ve sanatçıya duyarlı Manisa Valisi Ahmet Deniz Beyefendi ile Kültür Müdürümüz Sayın İbrahim Sudak Beyin elinden aldıkları **“ŞEHRİN HAZİNELERİ”** ödülü de onları onurlandırdığı gibi biz arkadaşlarını da ziyadesiyle sevindirdi. Onların da benim düşündüğümün aynısını düşündüklerini içlerini okuyarak sezinlediğimi de söylemeliyim.

Bizim ÷lkemizin insanı vefalıdır. Manisa halkı nasıl İbrahim Gökçen, Çağatay Uluçay, Müftü Âlim Efendi, Parti Pehlivan'ı, Manisa Tarzan'ı Ahmet Bedevi'yi unutmamışsa gelecekteki Manisa halkı da yukarıda saydığım isimleri unutmayacaktır. Yarın açtığı bir okula veya bir sokağa “Naci Yengin, Mustafa Pala, Haydar Aksakal, Osman Özbaş, Emin Avşar” vs. ismini verecektir.

Ahir ömründe (95 yaşında) Yurdun Güvenen ağabeyimizin ödölünü aldığında gözlerinden akan sevinç gözyaşlarını bu satırlara dökmem imkânsız. “Unutulanlar, unutanları asla affetmezlermiş.“ “ŞEHRİN HAZİNESİ” ödölü alan arkadaşlarımızın % 90'nı öğretmen kökenli Milli Eğitim mensupları idi. Keşke bu arkadaşlarımızı, evimizin yetkilileri de hatırlayıp bir vefa buluşması yapabilseydi.

Sanatçı ve yazarları unutmayarak büyük bir vefa örneği gösteren kültürlü Kültür Müdürümüz Sayın İbrahim Sudak beye, törende yaptıkları veciz konuşmalarıyla bizi onurlandıran Valimiz Sayın Mustafa Hakan Güvenç Beyefendi ile Kültür Müdürümüz Sayın İbrahim Sudak Beye sanatçı ve yazarlar olarak şükran borçluyuz.

Ayrıca vefalı Kültür Müdürümüz İbrahim Sudak Bey, yoğun gayretleri ve çalışmaları ile Manisa'mıza layık, modern anlamda bir müze kazandırmasıyla da Manisa kültür dostlarının gönlünde ayrı bir yeri vardır. Başarılı çalışmaları ve gayretleriyle Manisa'da takdir gören bir kardeşimizdir. Kutluyorum.

GÖNÜL İNSANI MERHUM İLHAN İZCİ

İnsanlar öldükten sonra dostları tarafından asgari 18, azami de 40 gün sonra, çocuk çocuğu tarafından da miras da hırgür çıkmamışsa asgari 40 gün, azami de bir sene sonra acısı ve yokluğu unutulmuş. Ama varisleri arasında sıkıntı yaşıyorsa sonuçlanıncaya kadar isminden söz edilmeye devam edilirmiş.

Ne olursak olalım, istersek arkamızda iki vadi dolu mal bırakalım, bin yıl önce yaşayan arkasında içinde inci gibi sözlerin olduğu Yusuf Has Hacıp'in Kutadgu Bilig adlı eserinde: "Dünya malı ne kadar toplanırsa toplansın, tükenir, biter, bitmezse de arkada kalır unutulur. Ama söz yazıya geçirilirse kalır, dünyayı dolaşır." Nitekim bin yıl önce yaşayan ünlü Türk Bilgesi Yusuf Has Hacıp gibi nice bilgelerin sözünün kalıp dünyayı dolaştığı gibi..

"Manisa'ya Değer Katanlar" adlı kitabımı bitirirken, bu kitabın içinde olması gereken isimlerden biri de, Manisa'nın gönül insanı merhum İlhan İzci'dir. O halde İzci kimdir? Babası Hafız Cemal olup, dört erkek çocuğun üçüncüsüdür. Babası tarafından küçük yaşta sanat öğrenmesi için tornacının yanına verilir. Eli sanata yatkın olan İlhan İzci, asker dönüşü kardeşleriyle beraber bizzat çalışarak eski garajda bulunan petrol istasyonunu inşa ederler. Ve ticari hayata böyle başlarlar. İzci kardeşler babalarından gördükleri terbiye gereği birbirlerine

karşı hayatları boyunca birbirlerine olan saygıda asla kusur etmedikleri gibi ticari hayatlarında da aralarında en ufak bir sıkıntı yaşamamışlardır.

İzci kardeşlerden Hikmet, Mümtaz ve İlhan İzci beyler uzaktan tanıdığım kadarıyla işine odaklanmış Manisa'nın efendi insanları olarak tanınırdı.

Ne zaman ki İzci ailesinin çocukları lisemiz öğrencileri oldu. Öğrenci velisi olarak İlhan ağabeyi daha yakından tanıma ve tanışma imkânımız oldu. Tatlı dili, kavi imanı ve derinlikli dini sohbetleriyle aramızda bir ülfet oluştu. Üç bine yakın öğrenci velileri arasında çok sık görüştüğüm velilerimden biriydi. Eli açık, sahavet sahibi, merhametli bir büyüğümüzdü. Süreyya parkta restoranda çalışan Metin Altun kardeşimizin İlhan ağabeyimizle ilgili bir hatırasını da anlatmadan yapamam.

Merhum, eşi hanımefendi ile birlikte İzmir'e bir dost düğününe gitmek üzere İzmir yolu üzerindeki Süreyya Parkta öğle yemeği için restorana uğrarlar. Bu arada masaya servis yapan garson ayağının tökezlemesi sonucu tepsideki beş altı bardak kolayı İlhan ağabeyin üzerine döker. Garson tir tir titreyerek merhumun bağırıp çağırmasını beklerken, İlhan ağabey: **“Te-laşlanma yavrum olur böyle şeyler”** diyerek eşiyle birlikte eve döner, giyinir, tekrar İzmir'e gitmek üzere yol kenarındaki Restorana uğrarlar. Ve üzerine kola döken garsonu çağırarak evli olup olmadığını ve kaç çocuğunun olduğunu sorar. Çocuklarının küçük olduğunu evde başka çalışan da olmadığını anlayınca, cebindeki bir tomar parayı çıkararak bunlar cebimden düşebilir. Al sen bunları eve götür çoluk çocuğuna harca” der. Restoran sahibine de garsonu işten çıkarmaması hususunda özellikle ricada bulunur. Metin Altun şahit olduğu bu olaydan çok etkilenir. Kendi ifadesiyle: *“İlhan abi, idealden öte mükemmel bir baba, mükemmel bir insandı. Ve tam bir gariban dostu idi. Nur içinde yatsın.”* ÂMİN...

Çocuklarının durumunu öğrenme bahanesiyle her okula geldiğinde mağdur olan öğrencimizin olup olmadığını sorar,

ismini verdiğim öğrencilerin ihtiyaçlarını, öğrencilerin haberi olmadan karşılardı. Kişiliğinin bilinmesini katiyetle istemezdi. Ramazan aylarında pansiyonumuzda kalan öğrencilere verdiği iftar yemeklerinde bile isminin zikredilmesini katiyetle istemezdi. Yine aynı şekilde okula ve öğrencilere destek olan ailelerden bu kitabın içinde isimleri geçen Merhume Fatma Cider, hayır insanı yüncü Yaşar Uğur ile merhum eczacı Hamit Doğramacıyı da anmam bir vefa borcudur. Bayram ve seyranlarda köyüne, kentine gidecek pansiyon öğrencilerimizden yol parası olmayanların yol ücretini rahmetli karşılardı. Bizlere örnek olması açısından bu ve buna benzer isimler toplumumuzca unutulmaması ve unutturulmaması gereken isimlerden bazılarıdır. Bu değerlerin, değerlerini sahifelere yazarak raflara taşıyalım ki gelecek nesiller hem örnek alsın, hem de hayır dua ile anacakları güzel sözler dünyayı dolaşsın.

İlhan ağabey, sohbeti tatlı, mütevazı, alçak gönüllü idi. Tatlı diliyle, derinlikli dini içerikli tatlı sohbetlerine doyum olmazdı. Haftada birkaç kez ofisine uğrayıp tadına doyum olmayan sohbetlerini dinlemek bana, günün yorgunluğunu unutturuyordu. Uğramasam bile o okula geliyordu. Geldiğinde de çocukların durumu için değil, yarım kalan sohbetimizi tamamlamak için geldiğini söylerdi. Rahmetli beni sever, ben de kendilerini severdim.

Aile olarak da İzçiler, Manisa'nın saygın, köklü ailelerinden biridir. Aile bireyleri, birinci ve ikinci nesil olarak atadan devraldıkları ticari hayatları pürüzsüz lekesizdir. Aile büyüklerinden merhum Mustafa İzci de milletvekili olarak parlamentoda görev almasına rağmen aile büyükleri ve çocukları ikinci nesil olarak gerek ticari, gerekse siyasi hayatlarında en ufak bir şaibeye "İzci" soyisinin karışmasına fırsat vermemişlerdir. Gerek ticari hayatlarında, gerek sosyal hayatlarında lekesiz ve şaibesiz bir ailedir.

Yukarıda da arz ettiğim gibi ailenin büyüğü olarak merhum İlhan İzçi ağabeyimizin her iki çocuğu da lisemiz öğrencilerindendi.

Ön teker, arka teker hesabı çocukları da sessiz, sakın, efendi kişilikleriyle babaları gibi belleğimde yeri olan öğrencilerimiz arasındadırlar. İkinci nesil olarak amca çocukları ile beraber aileden tevarüs eden lekesiz ve pürüzsüz petrol ofisi işletmelerini aynı doğrultuda birlik ve beraberlik içinde başarı ile yürütmeleri ailenin ticaret ahlakının ikinci kuşağa altın değerinde bir tevarüsüdür.

Allah birlik ve beraberliklerini daim eylesin.

**MANİSA KOOP. BİRLİĞİ BAŞKANI
MUSTAFA PALA'NIN
KALEMİNDEN KİTABIN YAZARI
KADİR KESKİN**

*Hayatı boyunca eğitim alanında
önemli çalışmalar yapan yazar,
emekli öğretmen Kadir Keskin*

Kadir Keskin benden bir yaş büyük o 1944'lü ben 1945'liyim. İkimiz de köy kökenliyiz.

Kadir Keskin'i yazılardan tanıyorum kendisiyle oturup sohbet edemedik. Nasip bugünmüş. Kadir Keskin 12 Şubat 2021 Cuma günü saat 12.15'te Radyo Hiraş'ta konuşumuz olacak. Kadir Keskin kitaplar ve köşe yazıları yazan bir arkadaşımız. Kendisi, Afyon Dazkırı Çiftlik doğumlu ancak, o Manisa'nızın yaşayan önemli bir değerimizdir.

Bir eğitimci olarak Kadir Keskin yapması gereken her şeyi fazlasıyla yapmış. Ben burada yaptıklarının bazılarına değinmekle yetineceğim. Ancak, okuyucularıma Kadir Keskin'i tanıyın yazdıklarını okuyun örnek alınacak çalışkan bir eğitimcidir

derim. Bakın ne işler yapmış Kadir Keskin: Almanya'nın İngolstadt şehrindeki Apian- Gymnasium ile Manisa Lisesi'ni kardeş okul yapmış. Bu kardeşlik ilişkisi iki okul müdürlerinin gayretleriyle şehirlere de yansıtılmış. Manisa ile İngolstadt'ın kardeş şehir olmaları sağlanmış. Avrupa'ya açılan bu kapı sayesinde Manisa'da birçok okulun bu olanaklardan yararlandığı biliniyor.

Yazarın müdürlüğü sırasında kendi okuluna: Hibe olarak komple fizik – kimya laboratuvarı, Manisa Belediyesine de makam aracı kazandırdı.

Kadir Keskin'e İngolstadt Belediyesi tarafından kültür nişanı verildi.

İlkokulu kendi köyünde okuyan Kadir Keskin ortaokulu dışarıdan bitirdi. İzmir İmam- Hatip Lisesi'ni 1965'te, aynı yılın Eylül ayında da Balıkesir- Savaştepe Öğretmen Okulunu dışarıdan bitirdikten sonra Konya yüksek İslam Enstitüsü'nü (İlahiyat Fak.) 1969 yılında bitirerek Çanakkale/ Biga'da öğretmenlik hayatına başladı. Yedek Subay askerliğini yaptıktan sonra Manisa Salihli Lisesi'nde öğretmenliğe devam etti. Salihli 50. Yıl Ortaokulu Müdür Başyardımcılığını yaptı. Daha sonra Kırkağaç Lisesi Müdürü olarak atandı. Oradan zamanın şartları içinde Manisa Yuntdağı Osmanlı köyü Ortaokuluna öğretmen olarak tayin edildi. Bir müddet burada çalıştıktan sonra 1980 yılında Manisa Lisesi Müdür Baş Yardımcılığına getirildi. Manisa Lisesi Müdürü emekli olunca da 1998 yılına kadar 18 yıl bu Manisa Lisesi müdürlüğü görevini sürdürdü.

Emekli olduktan sonra İzmir Özel Bornova Kolejinde çalıştı. Bilahare Almanya'da Türk çocuklarının din eğitimi çalışmalarında bulundu. Almanya'dan döndükten sonra Manisa'da yoksul aile çocukları için ücretsiz Manisa Belediyesi Eğitim Merkezi MABEM dershanesini kurarak bu dershanenin üç yıl kurucu müdürlüğünü yaptı. Dar gelirli ve yoksul aile çocukları için geliştirdiği ücretsiz dershaneciliğin alt yapısını Balıkesir'de ve diğer bazı illerde oluşturarak açılmasını sağladı. Soma'da da yine dar gelirli aile çocukları için ücretsiz Soma Belediyesi

Eğitim Merkezi SOBEM dershanesini kurdu ve üç yıl da SOBEM dershanesinin kurucu müdürlüğünü yaptı. 50 yıldır fiili eğitimin içinde bulunan Eğitimci yazar Kadir Keskin, yazarlık çalışmalarını yürütmekle birlikte, ortaokullarda, liselerde, üniversitelerde ve cezaevlerinde ilgi gören eğitim seminerlerine ve konferanslarına devam etmektedir. Manisa’da eğitime olan katkısı ve eğitim içerikli kitapları ile 23 Aralık 2017 günü “Şehrin Hazinesi Vefa Buluşması’nda” Manisa Valisi Sayın Mustafa Hakan GÜVENÇER tarafından ödüllendirildi. Aynı tarihte Kadir Keskin’in yanında bana da Manisa’nın Hazinesi ödülü verilmişti.

Kadir Keskin’in Manisa’nın değerlerine değer katanlar listesine beni de dâhil etmiş olduğunu belirterek kendisine sevgi ve sağlığını sunuyor, sağlıklı yıllar, eğitime ve ülkemizin gelişmesine yazarak konuşarak yaptığı başarılı katkılarını sürdürmesini diliyorum.

Kadir Keskin’in iz bırakan defalarca basılan kitaplarının olduğunu da belirtmeliyim. “Okul Müdürünün Günlüğünden” kitabının 15’nci, “Kırk Gün Kırk Programlı Yaz tatili Dini Bilgiler” Kitabının da 25’nci baskıları yapılmış. Manisa’da Vakıf Eserleri ve Manisa’da İz Bırakanlar kitabını okuma olanağı bulmuştum.

Kitaplarının tümünü buraya alamadım. Kadir Keskin, bildiklerini yazarak ve konuşarak paylaşmaya devam ediyor. Çalışmanın yaşı yoktur. Aklınızın yettiği, elinizin kalem tuttuğu ve dilinizin döndüğü sürece yazmaya konuşmaya devam etmelisiniz.

Bizim kuşak çalışkan bir kuşak. Kadir Keskin bizim kuşağın çalışkan temsilcilerinden bir tanesi. Kadir Keskin gibi değerlerimize sahip çıkmalıyız, onları yaşarken anmalıyız...

VEFA YAZILARIMI NOKTALARKEN

Yaşanmışlıklara, yapılan hizmetlere saygı duymak, onları unutmamaya ve hatırlamaya yönelik çabalara vefa denir. Geçmişini ve yapılan hizmetleri, eski arkadaşlıklarını çok çabuk unutan kişilere “**vefasız**” denilir. Sözlerinde duran ve geçmişinde hizmet üreten insanları unutmayanlara da “**Vefalı**” ya da vefakâr denilir.

Afyonluyum, Manisalı değilim ama çoluk çocuğumun karını Manisa’da doyurdum, çocuklarımı Manisa’nın okullarında okuttum. Dolayısıyla doğduğum yeri unutmadığım gibi doğduğum şehre de vefasız olamazdım. Çünkü Manisa’yı ve Manisa’ya hizmet edenleri sevdim ve onları geleceğe taşımak için de “**Manisa’nın Bilinen ve Bilinmeyen Değerleri**” başlıklı kitaba dönüşecek yazı serimi başlattım. Başladığım işin ne kadar zor olduğunu bilerek bu işe girdim. Çünkü Buna benzer “**Bir Göç Hikâyesi**” adlı kitap yazan arkadaşın “**Yok benim kayın pederimi yazmamışsın, yok bizim bağdan bahsetmemişsin**” vs. gibi eleştirellere maruz kaldığını söylemişti.

Milyonluk şehirde Manisa’ya hizmeti geçen kardeşlerimin tamamını bilmek ve yazmak elbette mümkün değil. Yarım asırdır Manisa’da ikamet eden biri olarak tanıdıklarımın, Manisa’nın akil adamlarının tespit edip bana verdikleri isimleri yazmaya çalıştım. Ayrıca Manisa’ya çok büyük hizmeti geçen bazı büyüklerimizin de isminin kitabımda olmadığı görüldüğünde: “**A!!!! bunlar niye yazılmamış**” diye itiraz edeceğiniz isimlerin kitabımda olmaması, benim kusurum değil, çocuklarının ve torunlarının, büyüklerinin yazılmasına müsaade etmediklerinden dolayıdır. Ama yine kusurum olmayacak mı? Elbette olacak. Benim kusurlarımı inşallah başka kardeşlerim telafi eder.

Vefa duygusu peygamberimizin bize bıraktığı en güzel hasletlerinden biridir. Mekke'yi fetih ettiğinde Kâbe'nin anahtarını teslim eden henüz daha Müslüman olmayan Osman Bin Talha'ya Kâbe'nin bakımı ve Kâbe'ye gelen hacılara olan kursosuz hizmetlerine karşılık bir vefa duygusuyla anahtarı tekrar Osman bin Talha'ya vermiştir.

Bir gün yaşlıca bir Bayan Efendimizin hane-i saadetlerine geldiğinde peygamberimiz hemen ayağa kalkar altındaki minderi yaşlı kadına takdim eder. Hz. Aişe bu manzara karşısında biraz şaşırır. Peygamberimiz: "Ya Aişe! Bu gelen hanım Hatice'nin ahbabıydı." buyurur. Değil anne – baba ölen eşinin arkadaşına olan vefa duygusu

Büyük şehirlere gittiğimde en çok ziyaret ettiğim sahaf diye tabir edilen eski kitap satan dükkânlardır. Nitekim Manisa'da da en çok uğradığım yer Beşeri Kitabevidir. Mehmet Bey kardeşimi tebrik ediyorum. Sahibi olduğu Beşeri Kitabeviyle Manisa'da büyük bir kültür hizmeti vermektedir.

Geçenlerde İzmir'e gittiğimde Kemeraltı'nda eski kitap satan dükkânlara uğradığımda Elif Naci'nin **"Anılardan Damlalar"** kitabı gözüme ilişti. Hemen koltuğumun altına sıkıştırarak satın aldım. Okumaya başladığımda Eski Milli Eğitim Bakanımız Hasan Ali Yücel'in vefa duygusuna ve hizmetlerine hayran kaldım. Zaten Milli Eğitim Bakanı denildiğinde eğitimcilerin aklında üç Milli Eğitim Bakanının ismi hatırlanır. 1- Hasan Ali Yücel 2- Tefvik İleri 3- Mehmet Vehbi Dinçerler. Şayet bakanımız Mehmet Vehbi Dinçerler'in icraatlarını, ardından gelen bakanlarımız muhafaza edilebilseydi, bugün Milli Eğitim Bakanlığında yaşanan sıkıntılara daha az muhatap olunurdu.

Rahmetli Hasan Ali Yücel'in vefa duygusunu sizinle paylaşmak istiyorum. Bakanlığı döneminde siyasi otoritenin tabutluklara tıktığı ve Çin işkencesine maruz bıraktığı **"Bu vatan Kimin?"** şiirinin sahibi Orhan Şaik Gökyay'a el altından haber gönderir, bugün zevkle okuduğumuz şark klasiklerinin tercümesini ona yaptırır. Sadece Orhan Şaik Gökyay mı? Hayır,

daha başka mağdur arkadaşlarını da el altından birtakım görevler vererek onları aç açıkta bırakmaz.

Ben de Manisa'da izi olan büyüklerimize Manisalılar adına vefa duygusunu ifa etmek amacıyla ismini zikrettiğim kitabımın yazıları dolayısıyla olumlu yorumların yanında, bazı olumsuz yorumlar da alıyorum. Diyorlar ki **“Sözünü ettiğin kişileri sanki gökten zembille inmiş, zemzemle yıkanmış gibi anlatıyorsun.”** diyorlar. Kusur arayan göz maalesef hüner göremiyor. **“Ben de diyorum ki“** Arkadaş sen mükemmel misin? Yazdıklarımın Manisa ve insanlık adına ya yazılarıyla, ya kitaplarıyla, ya makamıyla, ya da parasıyla karınca kararınca bir hizmeti olmuş. Senin varsa, seni de yazayım diyerek dedemin şu nasihatini anlatıyorum.

Rahmetli dedem İbrahim Çavuş'un okuma yazması yoktu. İlim değil, ama irfan sahibiydi. Nur içinde yatsın. Bir gün bana dedi ki: **“Oğlum Kadir iki gözlü heybeyi hayatta omzundun hiç indirme. Gördüğün şeylerin iyisini ön gözüne, kötülerini de arka gözüne fırlatıver.”** derdi. Ben de dostlarımın iyi taraflarını heybemin ön gözüne, kusurlarını da arka gözüne fırlatıveriyorum. Heybemin ön gözündeki iyileri ve iyilikleri raflara taşıyarak Manisa'nın yarınına bir mektup bırakmaya çalışıyorum. Umarım bir yanlışın içinde değilimdir.

YAZARIN KİTAPLARINDAN BİRKAÇI

Yeni

erguvan
YAYINEVİ

www.erguvanyayinlari.com